

พระไตรปิฎกภาษาไทย

ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระอภิธรรมปิฎก เล่มที่ ๔๔

ปรับปรุงใหม่

พระอภิธรรมปิฎก เล่มที่ ๔๔
ขอนอบน้อมพระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า
พระองค์นั้น

๑. เหตุทุกะ ๑. กุสลติกะ
๑. กุสลบท ๑. ปฏิจจวาร
ปัจจยจตกกนัย - เหตุปัจจย

[๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๓)

[๒] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

[๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๓)

อาร์มมณปัจจย

[๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุสลเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจย (ย่อ)

[๕] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สหชาติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๙	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อรรถปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ

(อนุโลม จบ)

นอติปติปัจฉัย

[๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะนอติปติปัจฉัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศล

เกิดขึ้นเพราะนอติปติปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะนอติปติปัจฉัย (๓)

[๗] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะนอติปติปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะนอติปติปัจฉัย มี ๓ วาระ

นปุเรชาติปัจฉัยเป็นต้น

[๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะนปุเรชาติปัจฉัย มี ๙ วาระ

เพราะนปัจฉาชาตปัจจย มี ๙

วาระ

เพราะนอาเสวนปัจจย มี ๙ วาระ

นกัมมปัจจย

[๙] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะนกัมมปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะนกัมมปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุ ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะนกัมมปัจจย (๑)

นวิปากปัจจยเป็นต้น

[๑๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะนวิปากปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ เพราะนวิปยุตตปัจจย

มี ๙ วาระ

[๑๑] นอธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

นปุเรชาตปัจจย มี ๙ วาระ

นปัจฉาชาตปัจจย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจจย มี ๙ วาระ

นกัมมปัจจย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจย มี ๙ วาระ

นวิปยุตตปัจจย มี ๙ วาระ

(ปัจจนียะ จบ)

นอธิปติปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ อนุโลมปัจจนียะ จบ)

เหตุปัจจย กับนอธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ ปัจจนียานุโลม จบ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัญญวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. กุสลบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็น กุศลโดยเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่
ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศล โดยเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่
เป็นเหตุและที่ไม่เป็น เหตุซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจัย (๓)

อาร์มมณปัจจัยเป็นต้น

[๑๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม
ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัย
แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

[๑๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอธิปัตติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ
อาร์มมณาธิปัตติและสหชาตาธิปัตติ

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม
ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็น กุศลโดยอธิปัตติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อา
รัมมณาธิปัตติและสหชาตาธิปัตติ

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัย
แก่สภาวธรรมที่เป็น เหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอธิปัตติปัจจัย มีอย่างเดียว
คือ อาร์มมณาธิปัตติ มี ๓ วาระ

อนันตรปัจจัยเป็นต้น

[๑๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุ

ซึ่งเป็นกุศลโดยอนันตรปัจจัย เป็นปัจจัยโดยสมันตรปัจจัย
เป็นปัจจัยโดย

สหชาตปัจจัย เป็นปัจจัยโดยอัญญมัญญปัจจัย เป็นปัจจัย
โดยนิสสยปัจจัย

[๑๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ อย่าง
คือ อารัมมณูปนิสสยะ อนันตรูปนิสสยะ และปกตูปนิสสยะ มี ๓
วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม
ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ อย่าง คือ อา
รัมมณูปนิสสยะ อนันตรูปนิสสยะ และปกตูปนิสสยะ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัย
แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ อย่าง
คือ อารัมมณูปนิสสยะ

อนันตรูปนิสสยะ และปกตูปนิสสยะ มี ๓ วาระ

... เป็นปัจจัยโดยอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

[๑๗] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยกัมมปัจจัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม
ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยกัมมปัจจัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม
ที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็น เหตุซึ่งเป็นกุศลโดยกัมมปัจจัย (๓)

อาหารปัจจัยเป็นต้น

[๑๘] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอาหารปัจจัย มี ๓ วาระ

[๑๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอินทริยปัจจัย มี ๙ วาระ

[๒๐] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยฌานปัจจัย มี ๓ วาระ

[๒๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยมัคคปัจจัย มี ๙ วาระ

[๒๒] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปตติปัจจัย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

สหชาติปัจจัย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อรรถปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ

ปัจจนียุทธา

[๒๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอาร์มมณปัจฉัย สหชาตปัจฉัย
และอุปนิสสยปัจฉัย มี ๓ วาระ

[๒๔] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอาร์มมณปัจฉัย สหชาต
ปัจฉัย และอุปนิสสยปัจฉัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม
ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอาร์มมณปัจฉัย สหชาตปัจฉัย และอุปนิ
สสยปัจฉัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม
ที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอาร์มมณปัจฉัย
สหชาตปัจฉัย และอุปนิสสยปัจฉัย (๓)

[๒๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็น
กุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอา
รมมณปัจฉัย สหชาตปัจฉัย และอุปนิสสยปัจฉัย

มี ๓ วาระ

[๒๖] นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอติปัตติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
 โนวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ
 (ย่อ ปัจจนีเย จป)
 นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
 ฯลฯ
 โนนัตถิปัจจัย มี ๓ วาระ
 โนวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ
 (ย่อ อนุโลมปัจจัย จป)
 ออาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
 ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ
 (ย่อ ปัจจนียานุโลม จป)
 (พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนีเย อนุโลมปัจจัย และ
 ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. อกุสลบท ๑. ปฏิจจวาร
 ปัจจยจตกกนัย - เหตุปัจจัย
 [๒๗] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะ
 ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
 สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
 เหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
 สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัย
 สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)
 [๒๘] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรม
 ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
 สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็น
 เหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
 สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัย
 สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)
 [๒๙] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะ
 ธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
 ปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

[๓๐] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ อนุโลม จบ)

นเหตุปัจจัย

[๓๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (๑)

นอธิปัตติปัจจัยเป็นต้น

[๓๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะนอธิปัตติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะนกัมมปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะนกัมมปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะนกัมมปัจจัย (๑)
(ย่อ)

[๓๓] นเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

นอธิปัตติปัจจัย มี ๙ วาระ

นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

นวิปยุตตปัจจย มี ๙ วาระ
(ปัจจนียะ จบ)

นอธิปติปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๙ วาระ
(ย่อ อนุโลมปัจจนียะ จบ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ
(ย่อ ปัจจนียานุโลม จบ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. อกุสลบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๓๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่
ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่
เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจย (๓)

อาร์มมณปัจจยเป็นต้น

[๓๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยอาร์มมณปัจจย มี
๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจยแก่สภาวธรรม
ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยอาร์มมณปัจจย มี
๓ วาระ

[๓๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยอธิปติปัจจย มีอย่างเดียว
คือ อาร์มมณาธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจยแก่สภาวธรรม
ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยอธิปติปัจจย มี ๒ อย่าง คือ อา
ร์มมณาธิปติและสหชาตาธิปติ

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยอธิปัตติปัจจัย มี
อย่างเดียว คือ อารัมมณาธิปัตติ มี ๓ วาระ ฯลฯ

[๓๗] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยกัมมปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม
ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยกัมมปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม
ที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยกัมมปัจจัย (๓)

อาหารปัจจัยเป็นต้น

[๓๘] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยอาหารปัจจัย มี ๓
วาระ

[๓๙] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยอินทริยปัจจัย มี ๓
วาระ

[๔๐] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยฌานปัจจัย มี ๓ วาระ
(ย่อ)

[๔๑] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อารัมมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๓	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ

มัคคปัจฉัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อรรถปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ

ปัจฉนียุทธ

[๔๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยอาร์มมณปัจฉัย สหชาติ
ปัจฉัย และอุปนิสสยปัจฉัย (ย่อ)

[๔๓] นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอธิปติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นสมนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นสหชาติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอัญญมัญญปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
โนอวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ

(ปัจฉนียะ จบ)

นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ อนุโลมปัจฉนียะ จบ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ ปัจฉนียานุโลม จบ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจฉนียะ อนุโลมปัจฉนียะ และ
ปัจฉนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. อัพยาทบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัยเป็นต้น

[๔๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยาทตอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยาทตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยาทตอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยาทตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถ
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (๓)

[๔๕] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถอาศัย
สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ

[๔๖] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจัย
(ย่อ)

[๔๗]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อธิปัตติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
ปุเรชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
ปัจฉาชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ	
กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ	
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อาหารปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
ฌานปัจจัย	มี	๙	วาระ	
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
วิปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ	

นัตถิปัจจย มี ๙ วาระ
วิคตปัจจย มี ๙ วาระ
อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ

(อนุโลม จบ)

นเหตุปัจจยและนอารัมมณปัจจย

[๔๘] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถอาศัย
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจย
(๑)

[๔๙] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะนอา
รัมมณปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถอาศัยสภาวธรรมที่
ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะนอารัมมณปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะนอา
รัมมณปัจจย (๑)

นอธิปติปัจจยเป็นต้น

[๕๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถอาศัยสภา
วธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจจย มี ๙
วาระ ฯลฯ

[๕๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะนกัมมปัจจย
(๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถอาศัยสภาวธรรมที่
ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะนกัมมปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะน
กัมมปัจจย (๑)

[๕๒] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถอาศัย
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะนอาหาร
ปัจจย เพราะนอินทริยปัจจย เพราะ

นฌานปัจจย (ย่อ)

[๕๓] นเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

นารัมมณปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นอธิปติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอนันตรปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นสมนันตรปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นอัญญมัญญปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นอุปนิสสยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นปุเรชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอาหารปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นสัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
โนนัตถิปัจฉัย	มี	๓	วาระ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ

(ปัจฉนียะ จบ)

นารัมมณปัจฉัย	กับเหตุปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นอธิปติปัจฉัย		มี	๙	วาระ

(ย่อ อนุโลมปัจฉนียะ จบ)

นารัมมณปัจฉัย	กับเหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ

(ย่อ ปัจฉนียานุโลม จบ)

(พึงขยายสหชาตวาร ปัจฉยวาร นิสสยวาร สังสัณฺฐวาร และ
สัมปยุตตวารให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

๓. อัพยาทบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๕๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยาทเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัพยาทโดยเหตุปัจฉัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยเหตุปัจจัย
(๓)

อาร์มมณปัจจัยเป็นต้น

[๕๕] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๙
วาระ

[๕๖] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยอธิปติปัจจัย มี ๒
อย่าง คือ อาร์มมณอธิปติและ

สหชาตอธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยอธิปติปัจจัย มี ๒ อย่าง
คือ อาร์มมณอธิปติและ

สหชาตอธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยอธิปติปัจจัย
มีอย่างเดียว คือ อาร์มมณอธิปติ

มี ๓ วาระ ฯลฯ

ปุเรชาตปัจจัยเป็นต้น

[๕๗] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยปุเรชาต
ปัจจัย มี ๓ วาระ

[๕๘] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยปัจฉาชาตปัจจัย
(๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยปัจฉาชาตปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยปัจฉาชาต
ปัจจัย (๑)

[๕๙] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยกัมมปัจจัย
มี ๓ วาระ

[๖๐] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยวิปากปัจจัย มี ๙
วาระ

[๖๑] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยอาหาร
ปัจจัย เป็นปัจจัยโดยอินทริยปัจจัย เป็นปัจจัย โดยฌานปัจจัย เป็น
ปัจจัยโดยมัคคปัจจัย เป็นปัจจัยโดยสัมปยุตตปัจจัย

วิปยุตตปัจจัย

[๖๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยวิปยุตตปัจจัย
(๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยวิปยุตต
ปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๖๓] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ

อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๕	วาระ
อรรถปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ

ปัจจนียุทธ

[๖๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจฉัย
 แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยอาร์มมณปัจฉัย
 สหชาติปัจฉัย และอุปนิสสยปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจฉัยแก่สภาว
 ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยอาร์มมณปัจฉัย สหชาติ
 ปัจฉัย อุปนิสสยปัจฉัย และ

ปัจฉาชาติปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจฉัยแก่สภาว
 ธรรมที่เป็นเหตุ

และที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยอาร์มมณปัจฉัย
 สหชาติปัจฉัย และ

อุปนิสสยปัจฉัย (๓)

[๖๕] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็น
 ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยอา
 รัมมณปัจฉัย สหชาติปัจฉัย อุปนิสสยปัจฉัย

ปุเรชาติปัจฉัย ปัจฉาชาติปัจฉัย อาหารปัจฉัย และ
 อินทริยปัจฉัย

[๖๖] นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอติปติปัจจย มี ๙ วาระ
(ย่อ ปัจจนียะ จบ)

นอาร์มมณปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
(ย่อ อนุโลมปัจจนียะ จบ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๙ วาระ
(ย่อ ปัจจนียานุโลม จบ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)
เหตุทุกะและกุสลติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๒. เวทนาติกะ

๑. สุขายเวทนายสัมปยุตตบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๖๗] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนา
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุข
เวทนาอาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจย (๓)

[๖๘] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนา
อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาอาศัยสภาวะ
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุข
เวทนาอาศัยสภาวะธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๓)

[๖๙] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนา
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุข
เวทนาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาอาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓) (ย่อ)

[๗๐]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
ปุเรชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ	
กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ	
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อาหารปัจจัย	มี	๙	วาระ	ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ	

(อนุโลม จบ)

นเหตุปัจจัยและนอธิปติปัจจัย

[๗๑] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจจัย (๑)

[๗๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจจัย (ย่อ)

[๗๓]	นเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ

นอธิปัตติปัจจัย	มี	๙	วาระ
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
นฌานปัจจัย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจจัย	มี	๑	วาระ
นวิปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ

(ปัจจนีเย จบ)

นอธิปัตติปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ อนุโลมปัจจนีเย จบ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ ปัจจนียานุโลม จบ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระ ให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. สุขายเวทนายสัมปยุตตบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๗๔] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนา
เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาโดย
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัยเป็นต้น

[๗๕] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนา
เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาโดย
อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาโดยอา
รัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุข
เวทนาเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนา
โดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

[๗๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนา เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาโดย อธิปัตติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อารัมมณาธิปัตติ และสหชาตาธิปัตติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเป็นปัจจัย แก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาโดยอธิปัตติ ปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อารัมมณาธิปัตติ และสหชาตาธิปัตติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุข เวทนาเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนา โดยอธิปัตติปัจจัย มีอย่างเดียว คือ

อารัมมณาธิปัตติ มี ๓ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจจัยเป็นต้น

[๗๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนา เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม

ที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ อย่าง คือ

อารัมมณูปนิสสยะ อนันตรูปนิสสยะ และปกตูปนิสสยะ มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๗๘] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนา เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนา โดยกัมมปัจจัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเป็นปัจจัย แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาโดยกัมมปัจจัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเป็นปัจจัย แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนา โดยกัมมปัจจัย (๓)

... เป็นปัจจัยโดยวิปากปัจจัย

[๗๙] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนา เป็นปัจจัยแก่

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาโดยอาหาร ปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเป็นปัจจัยแก่ สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาโดยอวิคตปัจจัย

[๘๐]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
	สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
	วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
	มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นัตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
	วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ

ปัจจัยนียุทธาร

[๘๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนา
เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาโดย
อาร์มมณปัจจัย สหชาติปัจจัย และ

อุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๘๒] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

โนอวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ปัจจัยนียะ จบ)

นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ อนุโลมปัจจัยนียะ จบ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ ปัจจนียานุโลม จบ)
(พืงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. ทุกขายเวทนายสัมปยุตตบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตกกนัย - เหตุปัจจย

[๘๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนา
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาอาศัยสภา
วธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วย
ทุกขเวทนาอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนา
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๓)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาอาศัยสภา
วธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาอาศัยสภา
วธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๘๔] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจจย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจย	มี	๙	วาระ
วิปากปัจจย	มี	๑	วาระ

อาหารปัจจัย	มี	๙	วาระ
อินทรีปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๙	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อรรถปัจจัย	มี	๙	วาระ
นัตถปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ

(อนุโลม จบ)

นเหตุปัจจัยและนอธิปตปัจจัย

[๘๕] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วย
ทุกขเวทนาอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วย
ทุกขเวทนาเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (๑)

[๘๖] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนา
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาเกิดขึ้น
เพราะนอธิปตปัจจัย (ย่อ)

[๘๗] นเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

นอธิปตปัจจัย	มี	๙	วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
นกำมปัจจัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
นฌานปัจจัย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจจัย	มี	๑	วาระ

(ปัจจนียะ จบ)

นอธิปตปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ อนุโลมปัจจนียะ จบ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ ปัจจนียานุโลม จบ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. ทุกขายเวทนาัยสัมปยุตตบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๘๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขายเวทนาเป็นปัจจยแกสภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขายเวทนาโดยเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขายเวทนาเป็นปัจจยแกสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขายเวทนาโดยเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขายเวทนาเป็นปัจจยแกสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขายเวทนาโดยเหตุปัจจย (๓)

อาร์มมณปัจจยเป็นต้น

[๘๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขายเวทนาเป็นปัจจยแกสภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขายเวทนาโดยอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขายเวทนาเป็นปัจจยแกสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขายเวทนาโดยอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขายเวทนาเป็นปัจจยแกสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขายเวทนาโดยอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๙๐] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขายเวทนาเป็นปัจจยแก

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขายเวทนาโดยกัมมปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๙๑] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๓ วาระ

อนันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สมันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สหชาติปัจจย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจจย มี ๙ วาระ

นิสสยปัจจย มี ๙ วาระ

อุปนิสสยปัจจย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อรรถปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ

(อนุโลม จบ)

ปัจจนียุทธา

[๙๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนา เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาโดย อารัมมณปัจฉัย สหชาติปัจฉัย และ

อุปนิสสยปัจฉัย (ย่อ)

[๙๓] นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอารัมมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ ปัจจนียะ จบ)

นอารัมมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ อนุโลมปัจจนียะ จบ)

อารัมมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ ปัจจนียานุโลม จบ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. อทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตบท ๑. ปฏิจจวาร
ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๙๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๙๕]	เหตุปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
อธิปติปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
อนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
สมนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
สหชาติปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
นิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
ปุเรชาติปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
กัมมปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
วิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
อาหารปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
อินทริยปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
ฌานปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
อตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
นัตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
วิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ	

(อนุโลม จบ)

นเหตุปัจจัยและนอธิปตปัจจัย

[๙๖] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาอาศัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย

มี ๒ วาระ

[๙๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาเกิดขึ้นเพราะนอธิปตปัจจัย (ย่อ)

[๙๘] นเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

นอธิปตปัจจัย มี ๙ วาระ

นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

นฌานปัจจัย มี ๑ วาระ

นมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ

นวิปปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ ปัจจนียะ จบ)

นอธิปตปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ อนุโลมปัจจนียะ จบ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ ปัจจนียานุโลม จบ)

(พึงขยายสหชาตวาร ปัจจยวาร นิสสยวาร สังสัญญวาร และสัมปยุตตวารให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

๓. อทุกขมสุขายเวทนายสัมปยุตตบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยเป็นต้น

[๙๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาเป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

[๑๐๐] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนา เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

[๑๐๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาโดยอธิปติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อาร์มมณาธิปติและสหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาโดยอธิปติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อาร์มมณาธิปติและสหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาเป็นปัจจัย แก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาโดยอธิปติปัจจัย มีอย่างเดียว คือ อาร์มมณาธิปติ มี ๓ วาระ (มีเฉพาะอาร์มมณาธิปติ) ฯลฯ

อุปนิสสยปัจจัยเป็นต้น

[๑๐๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ อย่าง คือ อาร์มมณูปนิสสยะ อนันตรูปนิสสยะ และปกตูปนิสสยะ มี ๙ วาระ

... เป็นปัจจัยโดยอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

[๑๐๓] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาเป็นปัจจัย แก่ สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาโดยกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

[๑๐๔] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาโดยวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

... เป็นปัจจัยโดยอวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

[๑๐๕] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ

(อนุโลม จบ)

ปัจจนียุทธธาร

[๑๐๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุก

ขมสุขเวทนาเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาโดยอาร์มมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๑๐๗] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ ปัจจนียะ จบ)

นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ อนุโลมปัจจนียะ จบ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ ปัจจนียานุโลม จบ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

เหตุทุกะและเวทนาติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๓. วิปากติกะ

๑. วิปากบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตูกกนัย - เหตุปัจจย

[๑๐๘] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิปากอาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิปากเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิปากอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
เหตุซึ่งเป็นวิปากเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิปากอาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิปากเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๓)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิปากอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่
เป็นเหตุซึ่งเป็นวิปากเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิปากอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุ
และที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิปากเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
(ย่อ)

[๑๐๙] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจย	มี	๙	วาระ
สหชาติปัจจย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาติปัจจย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจย	มี	๙	วาระ
วิปากปัจจย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจย	มี	๙	วาระ
อินทริยปัจจย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจย	มี	๙	วาระ
มัคคปัจจย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจย	มี	๙	วาระ

วิปยุตตปัจจัจ	มี	๙	วาระ
อัติปัจจัจ	มี	๙	วาระ
นัตปัจจัจ	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัจ	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัจ	มี	๙	วาระ

(อนุโลม จบ)

นเหตุปัจจัจและนอธิปัตติปัจจัจ

[๑๑๐] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากอาศัย
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัจ (๑)

[๑๑๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากเกิดขึ้นเพราะนอธิปัตติปัจจัจ (ย่อ)

[๑๑๒] นเหตุปัจจัจ มี ๑ วาระ

นอธิปัตติปัจจัจ	มี	๙	วาระ
นปุเรชาตปัจจัจ	มี	๙	วาระ
นปัจจัจชาตปัจจัจ	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจจัจ	มี	๙	วาระ
นถมานปัจจัจ	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจจัจ	มี	๑	วาระ
นวิปยุตตปัจจัจ	มี	๙	วาระ

(ย่อ ปัจจัจนียะ จบ)

นอธิปัตติปัจจัจ กับเหตุปัจจัจ มี ๙ วาระ

(ย่อ อนุโลมปัจจัจนียะ จบ)

อาร์มมณปัจจัจ กับนเหตุปัจจัจ มี ๑ วาระ

(ย่อ ปัจจัจนียานุโลม จบ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจัจวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. วิปากบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัจจตกกนัย - เหตุปัจจัจเป็นต้น

[๑๑๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากเป็นปัจจัจ
แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากโดยเหตุปัจจัจ มี ๓ วาระ

[๑๑๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากเป็นปัจจัจ
แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากโดยอาร์มมณปัจจัจ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ (มิได้เฉพาะตทาลัมพนะ)

[๑๑๕] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากโดยอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ (มิได้เฉพาะสหชาตอธิปติ ไม่มี

อาร์มมณาธิปติ) ฯลฯ

อุปนิสสยปัจจัยเป็นต้น

[๑๑๖] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อนันตรูปนิสสยะและ

ปกตูปนิสสยะ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อนันตรูปนิสสยะ และปกตูปนิสสยะ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อนันตรูปนิสสยะ และปกตูปนิสสยะ (๓)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อนันตรูปนิสสยะและปกตูปนิสสยะ ฯลฯ

(๒ วาระนอกนี้ เป็นอนันตรูปนิสสยะและปกตูปนิสสยะ)

[๑๑๗] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากโดยกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ (มีเฉพาะสหชาตกัมมะ ย่อ)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากโดยวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิบากโดยอาหารปัจจัย (ย่อ)

[๑๑๘] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปัตย์	มี	๖	วาระ
อนันตรปัตย์	มี	๙	วาระ
สมันตรปัตย์	มี	๙	วาระ
สหชาตปัตย์	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัตย์	มี	๙	วาระ
นิสสยปัตย์	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัตย์	มี	๙	วาระ
กัมมปัตย์	มี	๓	วาระ
วิปากปัตย์	มี	๙	วาระ
อาหารปัตย์	มี	๓	วาระ
อินทรีปัตย์	มี	๙	วาระ
ฌานปัตย์	มี	๓	วาระ
มัคคปัตย์	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัตย์	มี	๙	วาระ
อตฺถิปัตย์	มี	๙	วาระ
นตฺถิปัตย์	มี	๙	วาระ
วิคตปัตย์	มี	๙	วาระ
อวิคตปัตย์	มี	๙	วาระ

(อนุโลม จบ)

ปัจจนียุทธ

[๑๑๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิปากเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นวิปากโดยอาร์มมณปัจจย สหชาตปัจจย และอุปนิสสยปัจจย (ย่อ)

[๑๒๐] นเหตุปัจจย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ ปัจจนียะ จบ)

นอาร์มมณปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

(ย่อ อนุโลมปัจจนียะ จบ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ ปัจจนียานุโลม จบ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. วิปากธัมมบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๑๒๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิด
วิปากอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปากเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้เกิดวิปากอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปากเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปากและที่ไม่เป็น
เหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปากอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุ
ให้เกิดวิปากเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้เกิดวิปากอาศัยสภาว
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้เกิดวิปากเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปากอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปากและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็น
เหตุให้เกิดวิปากเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๒๒] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจย มี ๙ วาระ

อาหารปัจจย มี ๙ วาระ

อินทริยปัจจย มี ๙ วาระ

ฌานปัจจย มี ๙ วาระ

มัคคปัจจย มี ๙ วาระ

สัมปยุตตปัจจย มี ๙ วาระ

วิปยุตตปัจจย มี ๙ วาระ

อัติปัจจย มี ๙ วาระ

นัตติปัจจย มี ๙ วาระ

วิคตปัจจย มี ๙ วาระ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ

นเหตุปัจจยและนอธิปติปัจจย

[๑๒๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิด
วิบากอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากเกิดขึ้น
เพราะนเหตุปัจฉัย (๑)

[๑๒๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิด
วิบากอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากเกิดขึ้น
เพราะนอธิปัตติปัจฉัย มี ๙ วาระ

นปฺเรชาตปัจฉัยเป็นต้น

[๑๒๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิด
วิบากอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากเกิดขึ้น
เพราะนปฺเรชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

เพราะนปัจฉาชาตปัจฉัย มี ๙

วาระ

เพราะนอาเสวนปัจฉัย มี ๙ วาระ

[๑๒๖] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิด
วิบากอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากเกิดขึ้น
เพราะนกัมมปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากอาศัยสภาว
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากเกิดขึ้นเพราะน
กัมมปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็น
เหตุให้เกิดวิบากเกิดขึ้นเพราะนกัมมปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๑๒๗] นเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

นอธิปัตติปัจฉัย มี ๙ วาระ

นปฺเรชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

นปัจฉาชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจฉัย มี ๙ วาระ

นกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจฉัย มี ๙ วาระ

นวิปยุตตปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ ปัจจณียะ จบ)

นอธิปัตติปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ อนุโลมปัจจณียะ จบ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ
(ย่อ ปัจจนียานุโลม จบ)
(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัญญวาระ และ
สัมปยุตตวาระ ให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. วิปากธัมมบท ๗. ปัญหาวาระ

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจยเป็นต้น

[๑๒๘] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิด
วิปากเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปาก
โดยเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

[๑๒๙] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิด
วิปากเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปาก
โดยอาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

[๑๓๐] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิด
วิปากเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปาก
โดยอธิปติปัจจย มี ๒ อย่าง คือ อาร์มมณอธิปติ และสหชาตอธิปติ
มี ๙ วาระ

[๑๓๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิด
วิปากเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปาก
โดยอนันตรปัจจย ฯลฯ เป็นปัจจยโดยอุปนิสสย-ปัจจย มี ๓ อย่าง
คือ อาร์มมณอุปนิสสยะ อนันตรูปนิสสยะ และปกตูปนิสสยะ มี ๙
วาระ เป็นปัจจยโดยอาเสวนปัจจย มี ๙ วาระ

[๑๓๒] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิด
วิปากเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิด
วิปากโดยกัมมปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปากเป็นปัจจยแก่
สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปากโดยอาหารปัจจย
(ย่อ)

[๑๓๓] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สหชาตปัจจย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทรีปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ

(ย่อ อนุโลม จบ)

ปัจจัยนียุทธธาร

[๑๓๔] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิด
วิบากเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบาก
โดยอาร์มมณปัจจัย สหชาติปัจจัย และอุปนิสสย- ปัจจัย (ย่อ)

[๑๓๕] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ ปัจจนียะ จบ)

นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ อนุโลมปัจจัยนียะ จบ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ ปัจจนียานุโลม จบ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจัยนียะ และ
ปัจจัยยานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. เนววิปากนวิปากธัมมบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๓๖] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่
เป็นเหตุให้เกิดวิบาก

อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัยมี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากอาศัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๓๗] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๙	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๙	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ

วิคตปัจจย มี ๙ วาระ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ

นเหตุปัจจยเป็นต้น

[๑๓๘] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและ
ไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็น
วิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจย (๑)

[๑๓๙] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและ
ไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบาก
และไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากเกิดขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้
เกิดวิบากอาศัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้
เกิดวิบากเกิดขึ้นเพราะ

นอาร์มมณปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้
เกิดวิบากอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิด
วิบากและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบาก
เกิดขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจย (๑)

[๑๔๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็น
เหตุให้เกิดวิบากอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและ
ไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากเกิดขึ้นเพราะนอธิปติ- ปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ

[๑๔๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและ
ไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบาก
และไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากเกิดขึ้นเพราะนกัมมปัจจย มี ๓ วาระ
ฯลฯ

[๑๔๒] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและ
ไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบาก
และไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากเกิดขึ้นเพราะนอาหารปัจจย (๑) (ย่อ)

[๑๔๓] นเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

นอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ

นอธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

นอนันตรปัจจย มี ๓ วาระ

นสนนัณตรปัจจัจย	มี	๓	วาระ
นอัณณญมัญญปัจจัจย	มี	๓	วาระ
นอุปนิสสยปัจจัจย	มี	๓	วาระ
นปุเรชาตปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นปัจจจาชาตปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจจัจย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นอาหารปัจจัจย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจจัจย	มี	๑	วาระ
นฌมานปัจจัจย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจจัจย	มี	๑	วาระ
นสัมปยุตตปัจจัจย	มี	๓	วาระ
นวิปปยุตตปัจจัจย	มี	๙	วาระ
โนนัตถิปัจจัจย	มี	๓	วาระ
โนวิคตปัจจัจย	มี	๓	วาระ

(ย่อ ปัจจนีเย จบ)

นอารัมมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

(ย่อ อนุโลมปัจจนีเย จบ)

อารัมมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๑ วาระ

(ย่อ ปัจจนียานุโลม จบ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และสัมปยุตตวาระ ให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๓. เนววิปากนวิปากธัมมบท ๗. ปัญฺหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจยเป็นต้น

[๑๔๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิปากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิปากเป็นปัจจัจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิปากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิปากโดยเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

[๑๔๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิปากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิปากเป็นปัจจัจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิปากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิปากโดยอธิปติ-ปัจจัจยมีอย่างเดียวนั่นคือ สหชาตอธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากเป็นปัจจัย แก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากโดยอธิปัตติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อารัมมณาธิปัตติและสหชาตาธิปัตติ มี ๓ วาระ ฯลฯ

ปุเรชาตปัจจัยเป็นต้น

[๑๔๖] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากโดยปุเรชาตปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อารัมมณปุเรชาตและวัตถุปุเรชาต มี ๓ วาระ

[๑๔๗] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากเป็น ปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากโดยปัจฉาชาตปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากโดยปัจฉาชาต-ปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากโดยปัจฉาชาตปัจจัย (๑)

... เป็นปัจจัยโดยอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

[๑๔๘] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากโดยกัมมปัจจัย

มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๔๙] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อารัมมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๖	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ

ปัจฉาชาตปัจจัจย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัจย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัจย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจจัจย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัจย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัจย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัจย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัจย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจจัจย	มี	๕	วาระ
อรรถปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจจัจย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัจย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัจย	มี	๙	วาระ

ปัจจนียุทธธาร

[๑๕๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่
เป็นเหตุให้เกิดวิบากเป็นปัจจัจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็น
วิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากโดย

อาร์มมณปัจจัจย สหชาตปัจจัจย และอุปนิสสยปัจจัจย (ย่อ)

[๑๕๑] นเหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัจย มี ๙ วาระ

นอธิปติปัจจัจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

เหตุทุกะและวิปากติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๔. อุปาทินนติกะ

๑. อุปาทินนุปาทานิยบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจย

[๑๕๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิยึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิยึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิยึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิยึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิยึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิยึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๕๓]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
	สมันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ
	วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัยเป็นต้น

[๑๕๔] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิยึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิยึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

[๑๕๕] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิยึดถือ และเป็นอารมณ์ของอุปาทานอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิยึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็น
เหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์
ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะนารัมมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
เหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรม

อันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของ
อุปาทานเกิดขึ้นเพราะ

นารัมมณปัจจัย (๑)

[๑๕๖] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐียึดถือ และเป็นอารมณ์ของอุปาทาน
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะนอธิปติ
ปัจจัย

มี ๙ วาระ ฯลฯ

[๑๕๗] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทาน
อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะนวิปาก
ปัจจัย เพราะนอาหารปัจจัย (ย่อ)

[๑๕๘] นเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

นารัมมณปัจจัย	มี ๓	วาระ
นอธิปติปัจจัย	มี ๙	วาระ
นอนันตรปัจจัย	มี ๓	วาระ
นสมนันตรปัจจัย	มี ๓	วาระ
นอัญญมัญญปัจจัย	มี ๓	วาระ
นอุปนิสสยปัจจัย	มี ๓	วาระ
นปุเรชาตปัจจัย	มี ๙	วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี ๙	วาระ
นอาเสวนปัจจัย	มี ๙	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี ๑	วาระ
นอาหารปัจจัย	มี ๑	วาระ

นอินทริยปัจจย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจจย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจจย	มี	๑	วาระ
นสัมปยุตตปัจจย	มี	๓	วาระ
นวิปปยุตตปัจจย	มี	๙	วาระ
โนนัตถิปัจจย	มี	๓	วาระ
โนวิคตปัจจย	มี	๓	วาระ
นอารัมมณปัจจย	กับเหตุปัจจย	มี	๓ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจย	กับนเหตุปัจจย	มี	๑	วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. อุปาทินนุปาทานิยบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจยและอารัมมณปัจจย

[๑๕๙] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอัน

ประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

[๑๖๐] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอัน

ประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐียึดถือและ เป็นอารมณ์ของอุปาทานเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐียึดถือและเป็น อารมณ์ของอุปาทานเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทาน

เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา
และทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยอาร์มมณปัจจัย
มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๖๑]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
ปุเรชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ	
(ปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ)				
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ	
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ	
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ	
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
วิปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ	
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นัตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ	
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ	

ปัจจนียุทธธาร

[๑๖๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทาน
เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา
และทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยอาร์มมณปัจจัย
สหชาติ-ปัจจัยและอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่

[๑๖๕] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

สหชาติปัจจัย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๙ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

ปุเรชาติปัจจัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๙ วาระ

อินทริยปัจจัย มี ๙ วาระ

ฌานปัจจัย มี ๙ วาระ

สัมปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ

วิปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ

อตฺถิปัจจัย มี ๙ วาระ

นตฺถิปัจจัย มี ๙ วาระ

วิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

นเหตุปัจจัยและนอาร์มมณปัจจัย

[๑๖๖] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอัน

ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทาน
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะนเหตุ
ปัจจัย

มี ๒ วาระ (๒)

[๑๖๗] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอัน

ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิ

ไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือ แต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะ

นอาร์มมณปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา และทวิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะ

นอาร์มมณปัจจย (๑) (ย่อ)

[๑๖๘]	นเหตุปัจจย	มี	๒	วาระ
นอาร์มมณปัจจย	มี ๓	วาระ		
นอธิปติปัจจย	มี ๙	วาระ		
นอนันตรปัจจย	มี ๓	วาระ		
นสมนันตรปัจจย	มี ๓	วาระ		
นอัญญมัญญปัจจย	มี ๓	วาระ		
นอุปนิสสยปัจจย	มี ๓	วาระ		
นปุเรชาตปัจจย	มี ๙	วาระ		
นปัจจชาตปัจจย	มี ๙	วาระ		
นอาเสวนปัจจย	มี ๙	วาระ		
นกำมมปัจจย	มี ๓	วาระ		
นวิปากปัจจย	มี ๙	วาระ		
นอาหารปัจจย	มี ๑	วาระ		
นอินทริยปัจจย	มี ๑	วาระ		
นฌานปัจจย	มี ๑	วาระ		
นมัคคปัจจย	มี ๑	วาระ		
นสัมปยุตตปัจจย	มี ๓	วาระ		
นวิปยุตตปัจจย	มี ๙	วาระ		
โนนัตถิปัจจย	มี ๓	วาระ		
โนวิคตปัจจย	มี ๓	วาระ		(ย่อ)

นารัมมณปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
(ย่อ)

นารัมมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๒ วาระ
(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺณวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. อนุปาทินอนุปาทานิยบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจยเป็นต้น

[๑๖๙] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอัน

ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่

ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่
เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็น
อารมณ์ของอุปาทานโดยเหตุปัจจย

มี ๓ วาระ

[๑๗๐] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอัน

ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ แต่เป็นอารมณ์ของอุปาทาน
เป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบ ด้วยตัณหา
และทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยนารัมมณปัจจย

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรม
ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่
เป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยนารัมมณปัจจย

มี ๙ วาระ

[๑๗๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอัน

ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่

ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่
เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็น
อารมณ์ของอุปาทานโดยอธิปัตติปัจจย

มี ๒ อย่าง คือ นารัมมณอธิปัตติและสหชาตอธิปัตติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรม

ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฐิไม่ยึดถือแต่
เป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยอธิปัตติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อา
รัम्मณาธิปัตติและสหชาตาธิปัตติ มี ๙ วาระ ฯลฯ

[๑๗๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฐิไม่ยึดถือ แต่เป็นอารมณ์ของอุปาทาน
เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบ ด้วยตัณหา
และทิฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยอุปนิสสยปัจจัย

มี ๓ อย่าง คือ อารัมมณูปนิสสยะ อนันตรูปนิสสยะ และปกต
ูปนิสสยะ มี ๙ วาระ

[๑๗๓] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทาน
เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วย
ตัณหาและทิฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยปุเรชาต
ปัจจัย มีอย่างเดียว คือ อารัมมณปุเรชาตยะ มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๗๔] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อารัมมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ

อัติปัตจัจย มี	๙	วาระ
นัตปัตจัจย มี	๙	วาระ
วิคตปัตจัจย มี	๙	วาระ
อวิคตปัตจัจย	มี	๙ วาระ

ปัจจนียุทธธาร

[๑๗๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเป็นปัจจัจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยอาร์มมณปัจจัจย สหชาติปัจจัจย และอุปนิสสยปัจจัจย (ย่อ)

[๑๗๖] นเหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ
 นอาร์มมณปัจจัจย มี ๙ วาระ (ย่อ)
 นอาร์มมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ
 (ย่อ)
 อาร์มมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ
 (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจจนียะ อนุลอมปัจจนียะ และปัจจนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลตีกะที่นับไว้แล้ว)

๓. อนุปาทินนอนุปาทานียบพ ๑. ปฏิจจวาร
 ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจย

[๑๗๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือและไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือและไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือและ

ไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบ

ด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือและไม่เป็นอารมณ์ของ
อุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทิฏฐิไม่ยึดถือและไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทิฏฐิไม่ยึดถือและไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๗๘] เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาร์มณปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สหชาติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๙	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ

นอธิปติปัจฉัย

นวิปยุตตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอธิปัตติปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๖ วาระ
(ย่อ)

เหตุปัจฉัย กับนอธิปัตติปัจฉัย มี ๖ วาระ (ย่อ)
(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระ ให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๓. อุปาทานนอุปาทานิยบท ๗. ปัญหาวาร
ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัยและอาร์มมณปัจฉัย
[๑๘๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ และไม่เป็นอารมณ์ของ
อุปาทานเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบ
ด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือและไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานโดย
เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

[๑๘๒] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือและไม่เป็นอารมณ์ของ
อุปาทานเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือและไม่เป็นอารมณ์ของ
อุปาทานโดย

อาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๘๓] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อธิปัตติปัจฉัย	มี	๖	วาระ
อนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๙	วาระ

ฌานปัจฉัย มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย มี	๙	วาระ
อรรถปัจฉัย มี	๙	วาระ
นัตถิปัจฉัย มี	๙	วาระ
วิคตปัจฉัย มี	๙	วาระ
อวิคตปัจฉัย มี	๙	วาระ

ปัจจนียุทธ

[๑๘๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือและไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือและไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยสหชาติ-ปัจฉัยและอุปนิสสยปัจฉัย (ย่อ)

[๑๘๕] นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

เหตุทุกะและอุปาทินนติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๕. สังกิลิฏฐติกะ

๑. สังกิลิฏฐสังกิลีสกบ ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๑๘๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้

เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลส อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลส อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้

เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของ

กิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

[๑๘๗] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๓ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๓ วาระ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัยและนอธิปัตติปัจจัย

[๑๘๘] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของ กิเลสอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของ

กิเลสเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะนอธิปัตติปัจจัย (ย่อ)

[๑๘๙] นเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

นอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ

นปุเรชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

นอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ

นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ

นวิปปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

นอธิปัตติปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสังฆวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. สังกิลิขุสสังกิลิกบพ ๗. ปัญหาวาระ

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจยเป็นต้น

[๑๙๐] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้
เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลส เป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่
เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลส โดย
เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็น
อารมณ์ของกิเลสเป็นปัจจย แก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้
เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสโดย

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็น
อารมณ์ของกิเลสเป็นปัจจย แก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้
เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสโดย

อธิปติปัจจย มีอย่างเดียว คือ อาร์มมณอธิปติ มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๑๙๑] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สหชาตปัจจย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจจย มี ๙ วาระ

นิสสยปัจจย มี ๙ วาระ

อุปนิสสยปัจจย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจจย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจย มี ๓ วาระ

อาหารปัจจย มี ๓ วาระ

อินทริยปัจจย มี ๓ วาระ

ฌานปัจจย มี ๓ วาระ

มัคคปัจจัจย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจจัจย	มี	๙	วาระ
อัติถิปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจจัจย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัจย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธธาร

[๑๙๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้
 เสร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลส เป็นปัจจัจยแก่สภาวธรรมที่
 เป็นเหตุซึ่งกิเลสทำให้เสร้าหมองและเป็นอารมณ์ของ
 กิเลสโดยอาร์มมณปัจจัจย สหชาตปัจจัจย และอุปนิสสยปัจจัจย
 (ย่อ)

[๑๙๓] นเหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ
 นอาร์มมณปัจจัจย มี ๙ วาระ (ย่อ)
 นอาร์มมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ
 (ย่อ)

อาร์มมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ
 (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจจนียะ อนุลอมปัจจนียะ และ
 ปัจจนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. อสังกิลิฏฐสังกิเลสิกบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจย

[๑๙๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้
 เสร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลส อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่ง
 กิเลสไม่ทำให้เสร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้น เพราะ
 เหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้เสร้าหมองแต่เป็น
 อารมณ์ของกิเลส อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้
 เสร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย มี ๓
 วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้เสร้าหมองแต่เป็น
 อารมณ์ของกิเลส อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่ง

กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๙๕]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปตปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย

[๑๙๖] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของ กิเลสอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุ
ซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของ

กิเลสเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๑๙๗]	นเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ

นอาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
นอธิปตปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอนันตรปัจจัย	มี	๓	วาระ
นสมนันตรปัจจัย	มี	๓	วาระ
นัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
นอุปนิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาหารปัจจัย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจจัย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจจัย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจจัย	มี	๑	วาระ
นสัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ
นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
โนนัตถปัจจัย	มี	๓	วาระ
โนวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อาร์มณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสังฆวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. อสังกิลิฏฐสังกิลีสกบท ๗. ปัญหาวาระ

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจยเป็นต้น

[๑๙๘] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้

เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลส เป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่เป็น
เหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของ

กิเลสโดยเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็น
อารมณ์ของกิเลสเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่
ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสโดยอาร์มณปัจจย มี ๙
วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็น
อารมณ์ของกิเลสเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่
ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสโดยอธิปัตติปัจจย มี ๒
อย่าง คือ อาร์มณอธิปัตติและสหชาดาธิปัตติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็น
อารมณ์ของกิเลส เป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่
ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของ กิเลสโดยอธิปัตติปัจจย มี ๒
อย่าง คือ อาร์มณอธิปัตติและสหชาดาธิปัตติ

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลส เป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่เป็น
เหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสโดยอธิป
ติปัจจย มีอย่างเดียว คือ อาร์มณอธิปัตติ มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๙๙] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจจย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สหชาติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาติปัจฉัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาติปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อินทรียปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๕	วาระ
อัสติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นัตติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธาร

[๒๐๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้
 เสร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลส เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็น
 เหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้เสร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของ

กิเลสโดยอาร์มมณปัจฉัย สหชาติปัจฉัย และอุปนิสสยปัจฉัย
 (ย่อ)

[๒๐๑] นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจัยะ อนุโลมปัจจัยะ และ
ปัจจัยยานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. อสังกิลิฏฐอสังกิลีสกบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๒๐๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุ
ซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๒๐๓] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๙	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๙	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ

นอธิปติปัจจัย

[๒๐๔] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของ กิเลสอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
เหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลส เกิด
ขึ้นเพราะนอธิปัตติปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่
เป็นอารมณ์ของกิเลส อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะนอธิปัตติปัจจัย
(๒)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่
เป็นอารมณ์ของกิเลส อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่
ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของ

กิเลสเกิดขึ้นเพราะนอธิปัตติปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็น
อารมณ์ของกิเลส อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของ

กิเลสเกิดขึ้นเพราะนอธิปัตติปัจจัย (๒) (ย่อ)

[๒๐๕] นอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ

นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นปัจจุชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

นวิปปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปัตติปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจัย กับนอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจุยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๓. อสังกิสิณฺฐอสังกิเลสิกบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๒๐๖] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่

เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลส
โดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่
เป็นอารมณ์ของกิเลส เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่ง
กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสโดยอา
รวมณปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๐๗]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาร์มณปัจจัย	มี	๓	วาระ	
อธิปัตติปัจจัย	มี	๖	วาระ	
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ	
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ	
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ	
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
วิปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นัตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ	
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ	(ย่อ)

ปัจจนียุทธา

[๒๐๘] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่
เป็นเหตุซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลส
โดยสหชาติปัจจัยและอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๒๐๙]	นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ

นารัมมณปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นารัมมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจฉินิยะ อนุโลมปัจฉินิยะ และ
ปัจฉินิยานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

เหตุทุกะและสังกิลิฏฐติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๖. วิตักกติกะ

๑. สวิตักกสวิจารณ์ ๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๒๑๐] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์อาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย (๓)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์อาศัยสภาวะ
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี
๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์อาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๑๑] เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อารัมมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจฉัย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจฉัย มี ๙ วาระ

วิปากปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัยและนอธิปติปัจฉัย

[๒๑๒] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและ
วิจารณ์าสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้น
เพราะนเหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์าสภาวธรรมที่
เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจฉัย (ย่อ)

[๒๑๓] นเหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

นอธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ

นปุเรชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

นปัจฉาชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจฉัย มี ๙ วาระ

นกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจฉัย มี ๙ วาระ

นมัคคปัจฉัย มี ๑ วาระ

นวิปยุตตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัญญวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. สวิตักกสวิจารณ์บท ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัยเป็นต้น

[๒๑๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์
เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์โดยเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เป็นปัจฉัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์โดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เป็นปัจฉัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์โดยอธิปติปัจฉัย มี ๒ อย่าง
คือ อาร์มมณอธิปติและ

สหชาติปติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์โดยอธิปตปัจจัย มี ๒
อย่าง คือ อารัมมณาปติและสหชาติปติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์
เป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์โดยอธิปตปัจจัย มี
อย่างเดียว คือ

อารัมมณาปติ มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๑๕] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปตปัจจัย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

สมันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

สหชาติปัจจัย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๙ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๓ วาระ

อินทริยปัจจัย มี ๙ วาระ

ฌานปัจจัย มี ๓ วาระ

มัคคปัจจัย มี ๙ วาระ

สัมปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ

อตถิปัจจัย มี ๙ วาระ

นัตถิปัจจัย มี ๙ วาระ

วิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธา

[๒๑๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์
เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์โดยอา
รัมมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๒๑๗] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. อวิตกกวิจารณ์มัตตบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๒๑๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีวิตกมีเพียง
วิจารณ์อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์อาศัยสภา
วธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์อาศัยสภา
วธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๑๙] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจัย

[๒๒๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีวิตกมีเพียง
วิจารณ์อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์เกิดขึ้น
เพราะนอธิปติปัจจัย (ย่อ)

อธิปัตติปัจจัย	มี	๗	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจัยนียุทธาร

[๒๒๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีวิตกมีเพียง
 วิจารณ์ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์
 โดยสหชาติปัจจัยและอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๒๒๕] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
 (ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
 (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุนโลม ปัจจนียะ อนุนโลมปัจจัยนียะ และ
 ปัจจนียานุนโลมแห่งปัญหาวารในกุสลตีกะที่นับไว้แล้ว)

๓. อรรถกถาวิจารณ์บท ๑. ปฏิจลวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๒๒๖] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและ
วิจารณ์อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจย (ย่อ)

[๒๒๗] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจย มี ๙ วาระ

วิปากปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ

วิคตปัจจย มี ๙ วาระ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจยเป็นต้น

[๒๒๘] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและ
วิจารณ์อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้น
เพราะนเหตุปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์อาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะนอา
รัมมณปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์อาศัยสภาวะ
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะนอา
รัมมณปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์อาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้น
เพราะนอาร์มมณปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์อาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจจย
มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๒๒๙] นเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

นอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ

นอธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

นนันตรปัจจย มี ๓ วาระ

นสมนันตรปัจจย มี ๓ วาระ

นอญญมญญปัจจย	มี	๓	วาระ
นอุปนิสสยปัจจย	มี	๓	วาระ
นปเรชาตปัจจย	มี	๙	วาระ
นปัจฉาชาตปัจจย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจจย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจจย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจย	มี	๙	วาระ
นอาหารปัจจย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจจย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจจย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจจย	มี	๑	วาระ
นสัมปยุตตปัจจย	มี	๓	วาระ
นวิปปยุตตปัจจย	มี	๙	วาระ
โนนัตถิปัจจย	มี	๓	วาระ
โนวิคตปัจจย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจย กับเหตุปัจจย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจย กับนเหตุปัจจย	มี	๑	วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๓. อวิตกกถาวิจารณ์บท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจยและอารัมมณปัจจย

[๒๓๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์โดยเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์โดยอารัมมณปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๒๓๑] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อารัมมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๖ วาระ

อนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๕	วาระ
อตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธา

[๒๓๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและ
 วิจารณ์เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์
 โดยอาร์มมณปัจฉัย สหชาตปัจฉัย และ

อุปนิสสยปัจฉัย (ย่อ)

[๒๓๓] นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจฉินิยะ อนุโลมปัจฉินิยะ และ
ปัจฉินิยานุโลมแห่งปัญหาवारในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)
เหตุทุกะและวิตักกติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๗. ปีติติกะ

๑. ปีติสหคตบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๒๓๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปีติ
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปีติเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปีติอาศัยสภาวธรรมที่
ไม่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปีติเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๒๓๕] เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจฉัย มี ๙ วาระ

วิปากปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาหารปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัยและนอธิปติปัจฉัย

[๒๓๖] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปีติ
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปีติเกิดขึ้นเพราะนเหตุ
ปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปีติอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปีติเกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจฉัย (ย่อ)

[๒๓๗] นเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

นอธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ

นปุเรชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

นปัจฉาชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจฉัย มี ๙ วาระ

นกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจฉัย มี ๙ วาระ

นมัคคปัจฉัย มี ๑ วาระ

นวิปยุตตปัจจัจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปัตติปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจัจยวาระ นิสสยวาระ สังสัญญวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. ปิติสหคตบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจยเป็นต้น

[๒๓๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปิตีเป็น
ปัจจัจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปิตีโดยเหตุปัจจัจย มี
๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปิตีเป็นปัจจัจยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปิตีโดยอาร์มมณปัจจัจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปิตีเป็นปัจจัจยแก่สภาว
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปิตีโดยอาร์มมณปัจจัจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปิตีเป็น
ปัจจัจยแก่สภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปิตีโดยอาร์มมณปัจจัจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปิตีเป็นปัจจัจยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปิตีโดยอธิปัตติปัจจัจย มี ๒ อย่าง คือ
อาร์มมณอธิปัตติและสหชาตอธิปัตติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปิตีเป็นปัจจัจยแก่สภาว
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปิตีโดยอธิปัตติปัจจัจย มี ๒ อย่าง
คือ อาร์มมณอธิปัตติและ

สหชาตอธิปัตติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปิตีเป็น
ปัจจัจยแก่สภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยปิตีโดยอธิปัตติปัจจัจย
มีอย่างเดียว คือ อาร์มมณอธิปัตติ

มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๓๙] เหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัจย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจจัจย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจย	มี	๙	วาระ
อตถิปัจจย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจจย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธา

[๒๔๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหรคตด้วยปิตีเป็น
 ปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหรคตด้วยปิตีโดยอา
 รัมมณปัจจย สหชาตปัจจย และอุปนิสสยปัจจย (ย่อ)

[๒๔๑] นเหตุปัจจย มี ๙ วาระ

นอารัมมณปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอารัมมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
 ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. สุขสหคตบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๒๔๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหระคตด้วยสุข
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหระคตด้วยสุขเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหระคตด้วยสุขอาศัยสภาวธรรมที่
ไม่เป็นเหตุซึ่งสหระคตด้วยสุขเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหระคตด้วยสุขอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหระคตด้วยสุขเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๔๓] เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัยและนอธิปติปัจฉัย

[๒๔๔] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหระคตด้วยสุข
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหระคตด้วยสุขเกิดขึ้นเพราะนเหตุ
ปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหระคตด้วยสุขอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นเหตุซึ่งสหระคตด้วยสุขเกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ
(ย่อ)

[๒๔๕] นเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

นอธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ

นปุเรชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

นปัจฉาชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจฉัย มี ๙ วาระ

นกำมมปัจฉัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจฉัย มี ๙ วาระ

นฌานปัจฉัย มี ๑ วาระ

นมัคคปัจฉัย มี ๑ วาระ

นวิปปยุตตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาร ปัจจยวาร นิสสยวาร สังสัณฺฐวาร และ
สัมปยุตตวารให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

๒. สุขสหคตบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยเป็นต้น

[๒๔๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยสุขเป็นปัจจัย
แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยสุขโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยสุขเป็นปัจจัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยสุขโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยสุขเป็นปัจจัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยสุขโดยอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๒๔๗] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธวาร

[๒๔๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยสุขเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยสุขโดยอา
รัมมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๒๔๙] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. อุเปกขาสหคตบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๒๕๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วย
อุเบกขาอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยอุเบกขาเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยอุเบกขาอาศัยสภา
วธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยอุเบกขาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยอุเบกขาอาศัยสภาวธรรม
ที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยอุเบกขาเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๕๑] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัยเป็นต้น

[๒๕๒] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วย
อุเบกขาอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสหคตด้วยอุเบกขาเกิด
ขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหระคตด้วยอุเบกขาเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่ง สหระคตด้วยอุเบกขาโดยอธิปัตปัจจัย มี ๙
วาระ (ย่อ)

[๒๕๕]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อธิปัตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ	
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ	
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ	
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ	
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นัตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ	
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)	

ปัจจนียุทธธาร

[๒๕๖] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหระคตด้วย
อุเบกขาเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งสหระคตด้วยอุเบกขา
โดยอาร์มมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และ

อุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๒๕๗] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจฉนียะ อนุโลมปัจฉนียะ และ
ปัจฉนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)
เหตุทุกะและปิตติติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๘. ทัสสเนนปหาตัพพติกะ

๑. ทัสสเนนปหาตัพพท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๒๕๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วย

โสดาปัตติมรรคอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๕๙] เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาหารปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัยและนอธิปติปัจฉัย

[๒๖๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วย

โสดาปัตติมรรคอาศัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุ ซึ่งต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค
เกิดขึ้นเพราะ

นเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรค
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรค
เกิดขึ้นเพราะนอติปติปัจจัย มี ๙ วาระ

[๒๖๑]	นเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
	นอติปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นปุเรชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นปัจจชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นอาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นวิปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
	นอติปติปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๙ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจัยวาระ นิสสัยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. ทัสสเนนปหาตัพพบท ๗. ปัญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๒๖๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาร
ด้วยโสดาปัตติมรรคโดยเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรค
เป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรค
โดยอาร์มมณปัจจัย

มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๒๖๓]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อติปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ

สมนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สหชาติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธธาร

[๒๖๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณ
ด้วยโสดาปัตติมรรคโดยอาร์มมณปัจฉัย สหชาติปัจฉัย และอุปนิ
สสยปัจฉัย (ย่อ)

[๒๖๕] นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. ภาวนายปหาตัพพบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๒๖๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วย
มรรคเบื้องบน ๓ อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วย
มรรคเบื้องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งต้องประหารด้วยมรรคเบื่องบน ๓
อาศัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งต้องประหารด้วยมรรคเบื่องบน ๓
เกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหารด้วยมรรคเบื่องบน ๓
อาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งต้องประหารด้วย
มรรคเบื่องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๖๗] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย

[๒๖๘] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหารด้วย
มรรคเบื่องบน ๓ อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาร
ด้วยมรรคเบื่องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะ

นเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๖๙] นเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ

นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

นกำมมปัจจัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

นวิปปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัญญวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. กาวนายปหาดัพพบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๒๗๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วย
มรรคเบื่องบน ๓ เป็น

ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วยมรรค
เบื่องบน ๓ โดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓
เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วยมรรค
เบื่องบน ๓ โดยอาร์มมณปัจจัย

มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๒๗๑] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๓	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธาร

[๒๗๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วย
มรรคเบื่องบน ๓ เป็นปัจจัย แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้อง
ประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ โดยอาร์มมณปัจจัย สหชาติปัจจัย
และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๒๗๓] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นารัมมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ
(ย่อ)

อารัมมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ
(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจฉินิยะ อนุโลมปัจฉินิยะ และ
ปัจฉินิยานุโลมแห่งปัญหาวาร ในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. เนวทัสสเนนภาวนายปหาดัพพท

๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๒๗๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหาณ
ด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื่องบน ๓ อาศัยสภาวธรรมที่เป็น
เหตุซึ่งไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค และมรรคเบื่องบน ๓
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคและมรรค

เบื่องบน ๓ อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหาณ
ด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื่องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย
(ย่อ)

[๒๗๕] เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อารัมมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจฉัย มี ๙ วาระ

วิปากปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัยเป็นต้น

[๒๗๖] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหาณ
ด้วยโสดาปัตติมรรค

และมรรคเบื่องบน ๓ อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่
ต้องประหาณด้วย

โสดาปัตติมรรคและมรรคเบื่องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคและมรรค

เบ็องบน ๓ อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหาร
ด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบ็องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะนอ
รัมมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคและมรรค

เบ็องบน ๓ อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหาร
ด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบ็องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะนอ
รัมมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคและมรรค

เบ็องบน ๓ อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่ง
ไม่ต้องประหารด้วย

โสดาปัตติมรรคและมรรคเบ็องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะนอ
รัมมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคและมรรค

เบ็องบน ๓ อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหาร
ด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบ็องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะนอธิปติ
ปัจจัย (ย่อ)

[๒๗๗] นเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

นอรัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ

นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ

นอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ

นสมนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ

นอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ

นอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ

นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาหารปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นสัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
โนนัตถิปัจฉัย	มี	๓	วาระ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฐวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๓. เนวทัสสเนนภวานายปหาดัพพท

๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัยและอาร์มมณปัจฉัย

[๒๗๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหาณ

ด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้องบน ๓ เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหาณด้วย

โสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้องบน ๓ โดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้อง

บน ๓ เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้องบน ๓ โดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๒๗๙] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจฉัย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจฉัย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจฉัย มี ๙ วาระ

สหชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๕	วาระ
อตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ

ปัจฉนียุทธาร

[๒๘๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้องบน ๓ เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหาณด้วย

โสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้องบน ๓ โดยอาร์มมณปัจฉัยสหชาตปัจฉัย และ

อุปนิสสยปัจฉัย (ย่อ)

[๒๘๑] นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจฉินิยะ อนุโลมปัจฉินิยะ และ
ปัจฉินิยานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)
เหตุทุกะและทัสสนะนปหัตถัพพตีกะ จบ

๑. เหตุทุกะ

๙. ทัสสนะนปหัตถัพพเหตุกติกะ

๑. ทัสสนะนปหัตถัพพเหตุกบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๒๘๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้อง

ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค

อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้อง
ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้อง
ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ
(ย่อ)

[๒๘๓] เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจฉัย

[๒๘๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้อง
ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค

อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคเกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจฉัย (ย่อ)

[๒๘๕] นอธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ

นปุเรชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

นปัจฉาชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจฉัย มี ๙ วาระ

นกำมมปัจฉัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจฉัย มี ๙ วาระ
นวิปยุตตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอธิปัตติปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจฉัย กับนอธิปัตติปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัญญวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. ทัสสเนนปหาตัพพเหตุกบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัยและอาร์มมณปัจฉัย

[๒๘๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้อง
ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุ
ซึ่งมีเหตุอันต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคโดยเหตุปัจฉัย มี ๓
วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคเป็น

ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคโดย

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๒๘๗] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจฉัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาหารปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

มัคคปัจฉัย มี ๓ วาระ

สัมปยุตตปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

ปัจฉนียุทธาร

[๒๘๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้อง
ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่ง
มีเหตุอันต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคโดยอาร์มมณปัจฉัย
สหชาตปัจฉัย และอุปนิสสยปัจฉัย (ย่อ)

[๒๘๙] นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ
 นอาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
 นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ
 (ย่อ)
 ออาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ
 (ย่อ)
 (พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
 ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. ภาวนายปหาดัพพเหตุกบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๒๙๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้อง
 ประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุ
 อันต้องประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓
 วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้องประหาณด้วยมรรค
 เบื่องบน ๓ อาศัย สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้อง
 ประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๒๙๑] เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

 ออาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

 อธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

 อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

 นอธิปติปัจฉัย

[๒๙๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้อง
 ประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุ
 อันต้องประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจฉัย
 มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๒๙๓] นอธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ

 นปุเรชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

 นปัจฉาชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

 นอาเสวนปัจฉัย มี ๙ วาระ

 นกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ

 นวิปากปัจฉัย มี ๙ วาระ

นวิปยุตตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอธิปัตติปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๙ วาระ
(ย่อ)

เหตุปัจจย กับนอธิปัตติปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)
(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. ภาวนายปหาดัพพเหตุกบท ๗. ปัญฺหาวาร
ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจยและอาร์มมณปัจจย
[๒๙๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้อง
ประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุ
ซึ่งมีเหตุอันต้องประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ โดยเหตุปัจจย มี ๓
วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้องประหาณด้วยมรรค
เบื่องบน ๓ เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้อง
ประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ โดยอาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๒๙๕] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย	มี	๙	วาระ
อธิปัตติปัจจย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
มคคปัจจย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจจย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธธาร

[๒๙๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้อง
ประหาณด้วยมรรคเบื้องบน ๓ เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุ
ซึ่งมีเหตุอันต้องประหาณด้วยมรรคเบื้องบน ๓ โดยอาร์มมณปัจจัย
สหชาติปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๒๙๗] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. เนวทัสสเนนภาวนายปหาตัพพเหตุกบท

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๒๙๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันไม่ต้อง
ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้องบน ๓ อาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค
และมรรคเบื้องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๒๙๙] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย

[๓๐๐] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันไม่ต้อง
ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค และมรรคเบื้องบน ๓ อาศัยสภาว
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค
และมรรคเบื้องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๓๐๑] นเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ

นอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ

นสมนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ

นอญญมัญญปัจจย	มี	๓	วาระ
นอุปนิสสยปัจจย	มี	๓	วาระ
นปเรชาตปัจจย	มี	๙	วาระ
นปัจจชาตปัจจย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจจย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจจย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจย	มี	๙	วาระ
นอาหารปัจจย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจจย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจจย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจจย	มี	๑	วาระ
นสัมปยุตตปัจจย	มี	๓	วาระ
นวิปปยุตตปัจจย	มี	๙	วาระ
โนนัตถิปัจจย	มี	๓	วาระ
โนวิคตปัจจย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจย	กับเหตุปัจจย	มี	๓ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจย	กับนเหตุปัจจย	มี	๑	วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๓. เนวทัสสเนนภาวานายปหาตัพพเหตุกบท

๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตูกกนัย - เหตุปัจจย

[๓๐๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันไม่ต้อง

ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้องบน ๓ เป็นปัจจยแก่

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันไม่ต้องประหาณ ด้วย

โสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้องบน ๓ โดยเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

[๓๐๓] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อารัมมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธธาร

[๓๐๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันไม่ต้อง
 ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้องบน ๓ เป็นปัจจัยแก่
 สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันไม่ต้องประหาณ ด้วย
 โสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้องบน ๓ โดยอาร์มมณปัจจัย สหชาต
 ปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๓๐๕] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจจนียะ อนุลอมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

เหตุทุกะและทัสสเนนปหาตัพพเหตุกติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๑๐. อาจยคามิติกะ

๑. อาจยคามิบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๓๐๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึง
ปฏิสนธิและจุติอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึง
ปฏิสนธิและจุติเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุติ
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุติเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุติอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ
และจุติเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๐๗] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจยและนอธิปติปัจจย

[๓๐๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึง
ปฏิสนธิและจุติอาศัยสภาวธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึง
ปฏิสนธิและจุติเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุติอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุติเกิดขึ้นเพราะ
นอธิปติปัจจย (ย่อ)

[๓๐๙] นเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

นอธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

นปฺเรชาตปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นปฺจฉาชาตปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจจัจย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นวิปยุตตปัจจัจย	มี	๘	วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจจัจย	กับเหตุปัจจัจย	มี	๙ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัจย	กับนเหตุปัจจัจย	มี	๑	วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. อาจยคามิบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจยเป็นต้น

[๓๑๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึง

ปฏิสันธิและจติเป็นปัจจัจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึง
ปฏิสันธิและจติโดยเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสันธิและจติเป็น
ปัจจัจยแก่สภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสันธิและจติ
โดยอาร์มมณปัจจัจย มี ๙ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสันธิและจติเป็น
ปัจจัจยแก่สภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสันธิและจติ
โดยอธิปติปัจจัจย มี ๒ อย่าง คือ

อาร์มมณอธิปติและสหชาตอธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสันธิและจติเป็น
ปัจจัจยแก่สภาวธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสันธิและจติ
โดยอธิปติปัจจัจย มี ๒ อย่าง คือ อาร์มมณอธิปติและสหชาตอธิปติ
มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึง
ปฏิสันธิและจติเป็นปัจจัจย แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึง
ปฏิสันธิและจติโดยอธิปติปัจจัจย มีอย่างเดียว คือ อาร์มมณอธิปติ มี
๓ วาระ (ย่อ)

[๓๑๑]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
	มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจัยนียุทธาร

[๓๑๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึง
ปฏิบัติและจติเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิบัติและจติโดยอา
รัมมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๓๑๓] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. อปจยคามิบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๓๑๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึง
นิพพานอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงนิพพานเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงนิพพานอาศัยสภา
วธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงนิพพานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงนิพพานอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงนิพพานเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๑๕] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ
อาหารปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจัย

[๓๑๖] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงนิพพานอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงนิพพานเกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจัย (ย่อ)

[๓๑๗] นอธิปติปัจจัย มี ๖ วาระ
นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๙ วาระ
นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ
นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ
นวิปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจัย กับนอธิปติปัจจัย มี ๖ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. อปจยคามิบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยและอธิปติปัจจัย

[๓๑๘] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงนิพพานเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงนิพพานโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงนิพพานเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงนิพพานโดยอธิปติปัจจัย มีอย่างเดียว คือ สหชาตาทิปติ

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงนิพพานเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึงนิพพานโดยอธิปัตติ
ปัจจัย มีอย่างเดียว คือ สหชาตาทิปัตติ

มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๑๙]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๖	วาระ	
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ	ฯ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ	
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ	
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ	
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อตัลลปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ	(ย่อ)

ปัจจนียุทธ

[๓๒๐] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึง
นิพพานเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ถึง
นิพพานโดยสหชาตปัจจัยและอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๓๒๑] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อธิปัตติปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. เนวาจยคามินาปจยคามิบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๓๒๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึง
 ปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานอาศัย สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุ
 ให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
 สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และ
 นิพพานอาศัย
 สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และ
 นิพพานเกิดขึ้นเพราะ
 เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
 สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และ
 นิพพานอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุ
 ให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
 (ย่อ)

[๓๒๓]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อธิปัตติปัจจัย	มี	๙	วาระ	ฯ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ	
กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ	
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อาหารปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ	ฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ	(ย่อ)

นเหตุปัจจัยเป็นต้น

[๓๒๔] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึง
 ปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็น
 เหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (๑)
 สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และ
 นิพพานอาศัย
 สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และ
 นิพพานเกิดขึ้นเพราะ
 นอาร์มมณปัจจัย (๑)

นอญญมญญปัจจย	มี	๓	วาระ
นนิสสยปัจจย	มี	๓	วาระ
นอุปนิสสยปัจจย	มี	๓	วาระ
นปฺเรชาตปัจจย	มี	๙	วาระ
นปัจจชาตปัจจย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจจย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจจย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจย	มี	๙	วาระ
นอาหารปัจจย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจจย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจจย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจจย	มี	๑	วาระ
นสัมปยุตตปัจจย	มี	๓	วาระ
นวิปยุตตปัจจย	มี	๙	วาระ
โนนัตถิปัจจย	มี	๓	วาระ
โนวิคตปัจจย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจย กับเหตุปัจจย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๓. เนวาจยคามินาปจยคามิบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตกกนัย - เหตุปัจจยและอาร์มมณปัจจย

[๓๒๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึง

ปฏิสันธิ จุตติ และนิพพาน เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสันธิ จุตติ และนิพพานโดยเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสันธิ จุตติ และนิพพานเป็นปัจจยแก่ สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสันธิ จุตติ และนิพพานโดยอาร์มมณปัจจย (ย่อ)

[๓๒๗] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปัตย์	มี	๙	วาระ
อนันตรปัตย์	มี	๙	วาระ
สมันตรปัตย์	มี	๙	วาระ
สหชาตปัตย์	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัตย์	มี	๙	วาระ
นิสสยปัตย์	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัตย์	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัตย์	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัตย์	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัตย์	มี	๙	วาระ
กัมมปัตย์	มี	๓	วาระ
วิปากปัตย์	มี	๙	วาระ
อาหารปัตย์	มี	๓	วาระ
อินทริยปัตย์	มี	๙	วาระ
ฌานปัตย์	มี	๓	วาระ
มัคคปัตย์	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัตย์	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัตย์	มี	๕	วาระ
อตฺถิปัตย์	มี	๙	วาระ
นตฺถิปัตย์	มี	๙	วาระ
วิคตปัตย์	มี	๙	วาระ
อวิคตปัตย์	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธา

[๓๒๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึง
ปฏิสันธิ จุตติ และนิพพานเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่
เป็นเหตุให้ถึงปฏิสันธิ จุตติ และนิพพานโดย

อาร์มมณปัตย์ สหชาตปัตย์ และอุปนิสสยปัตย์ มี ๓ วาระ
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสันธิ จุตติ และ
นิพพานเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึง
ปฏิสันธิ จุตติ และนิพพานโดยอาร์มมณ-ปัตย์ สหชาตปัตย์ อุปนิ
สสยปัตย์ ปุเรชาตปัตย์ ปัจฉาชาตปัตย์ อาหารปัตย์ และ
อินทริยปัตย์ (ย่อ)

[๓๒๙] นเหตุปัตย์ มี ๙ วาระ

นารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจัยะ อนุโลมปัจจัยะ และ
ปัจจัยยานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

เหตุทุกะและอาจยคามิติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๑๑. เสกขติกะ

๑. เสกขบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๓๓๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคลอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคลอาศัยสภาว
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี
๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคลอาศัยสภาวธรรม
ที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๓๑] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

สหชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๙ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

ปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ

วิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

นอติปติปัจฉัย

[๓๓๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคล
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะน
อติปติปัจฉัย (ย่อ)

[๓๓๓] นอติปติปัจฉัย มี ๖ วาระ

นปุเรชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

นปัจฉาชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจฉัย มี ๙ วาระ

นกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจฉัย มี ๙ วาระ

นวิปยุตตปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอติปติปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๖ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจฉัย กับนอติปติปัจฉัย มี ๖ วาระ (ย่อ)

(พึงนับสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. เสกขบพ ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัยเป็นต้น

[๓๓๔] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคล
เป็นปัจฉัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคลโดยเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคลเป็นปัจฉัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคลโดยอติปติปัจฉัย มีอย่าง
เดียว คือ สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคลเป็นปัจฉัยแก่
สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคลโดยอติปติปัจฉัย มี
อย่างเดียว คือ สหชาตาทิปติ

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคลเป็นปัจฉัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคลโดยอนันตรปัจฉัย (ย่อ)

[๓๓๕] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อธิปติปัจฉัย	มี	๖	วาระ
อนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สมันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สหชาติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจฉนียุทธา

[๓๓๖] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคลเป็นปัจฉัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของเสขบุคคลโดยสหชาติปัจฉัยและอุปนิสสยปัจฉัย (ย่อ)

[๓๓๗] นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอารัมมณปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอารัมมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อธิปติปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจฉนียะ อนุโลมปัจฉนียะ และปัจฉนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. อเสกขบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๓๓๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๓๙] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจย	มี	๙	วาระ
สหชาติปัจจย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาติปัจจย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจย	มี	๙	วาระ
วิปากปัจจย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจย

[๓๔๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจจย (ย่อ)

[๓๔๑] นอธิปติปัจจย มี ๖ วาระ

นปุเรชาติปัจจย	มี	๙	วาระ
นปัจจชาติปัจจย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจจย	มี	๙	วาระ

นวิปยุตตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปัตติปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๖ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจย กับนอธิปัตติปัจจย มี ๖ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺณวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. อเสกขบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจยเป็นต้น

[๓๔๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคล
บุคคลเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคล
โดยเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคลเป็นปัจจยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคลโดยอธิปัตติปัจจย มี
อย่างเดียว คือ สหชาตาทิปัตติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคลเป็นปัจจยแก่
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคลโดยอธิปัตติปัจจย มี
อย่างเดียว คือ สหชาตาทิปัตติ

มี ๓ วาระ ฯลฯ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคลเป็นปัจจยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคลโดยอุปนนิสสยปัจจย มี
อย่างเดียว คือ อนันตรูปนิสสยะ (ย่อ)

[๓๔๓] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อธิปัตติปัจจย มี ๖ วาระ

อนันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สหชาตปัจจย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจจย มี ๙ วาระ

นิสสยปัจจย มี ๙ วาระ

อุปนนิสสยปัจจย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจย มี ๓ วาระ

วิปากปัจจย มี ๙ วาระ

อาหารปัจจย มี ๓ วาระ

อินทริยปัจจย มี ๙ วาระ

ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อัติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นัตติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ

ปัจจนียุทธธาร

[๓๔๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นของอเสขบุคคลโดยสหชาติปัจฉัยและอุปนิสสยปัจฉัย (ย่อ)

[๓๔๕] นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อธิปติปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจจนียะ อนุลอมปัจจนียะ และปัจจนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. เนวเสกขนาเสกขบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๓๔๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลอาศัยสภาวธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๔๗]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
	สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	ปุเรชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ
	วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัยและนอาร์มมณปัจจัยเป็นต้น

[๓๔๘] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของ
 เสขบุคคลและอเสขบุคคลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็น
 ของเสขบุคคลและอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสข
 บุคคลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและ
 อเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (๒)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสข
 บุคคลอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเส
 ขบุคคลเกิดขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสข
 บุคคลอาศัยสภาวธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและ
 อเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสข
 บุคคลอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของ
 เสขบุคคลและอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะ

นอาร์มมณปัจจัย (๑)

[๓๔๙] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของ
 เสขบุคคลและอเสขบุคคลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็น
 ของเสขบุคคลและอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะนอติปติปัจจัย ฯลฯ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสข
 บุคคลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเส
 ขบุคคลเกิดขึ้นเพราะนปฺเรชาตปัจจัย

มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๕๐] นเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

นอารัมมณปัจจัย	มี ๓	วาระ
นอติปติปัจจัย	มี ๙	วาระ
นอนันตรปัจจัย	มี ๓	วาระ
นสมนันตรปัจจัย	มี ๓	วาระ
นอัญญมัญญปัจจัย	มี ๓	วาระ
นอุปนิสสยปัจจัย	มี ๓	วาระ
นปฺเรชาตปัจจัย	มี ๙	วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี ๙	วาระ
นอาเสวนปัจจัย	มี ๙	วาระ
นกัมมปัจจัย	มี ๓	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี ๙	วาระ
นอาหารปัจจัย	มี ๑	วาระ
นอินทริยปัจจัย	มี ๑	วาระ
นฌานปัจจัย	มี ๑	วาระ
นมัคคปัจจัย	มี ๑	วาระ
นสัมปยุตตปัจจัย	มี ๓	วาระ
นวิปยุตตปัจจัย	มี ๙	วาระ
โนนัตถิปัจจัย	มี ๓	วาระ
โนวิคตปัจจัย	มี ๓	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี ๓	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจัยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
 สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๓. เนวเสกขนาเสกขบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยเป็นต้น

[๓๕๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของ

เสขบุคคลและอเสขบุคคลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลโดยเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลเป็นปัจจัยแก่

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลโดยอาร์มมณปัจจัย

มี ๙ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลเป็นปัจจัยแก่

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลโดยอธิปติปัจจัย

มี ๒ อย่าง คือ อาร์มมณอธิปติและสหชาตอธิปติ มี ๙ วาระ ฯลฯ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลโดยปุเรชาตปัจจัย (ย่อ)

[๓๕๒] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

สมันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

สหชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๙ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

ปุเรชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

ปัจฉาชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ
อรรถปัจจัย	มี	๙	วาระ
นัตถปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจัยนียุทธ

[๓๕๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นของ
 เสขบุคคลและอเสขบุคคลเป็นปัจจัย แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่ง
 ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลโดยอาร์มมณปัจจัย สหชาติ
 ปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๓๕๔] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
 ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

เหตุทุกะและเสกขติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๑๒. ปรีตตติกะ

๑. ปรีตตบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๓๕๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปรีตตะอาศัย
 สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปรีตตะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓
 วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็น

ปริตตะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๕๖] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัยและนอาร์มมณปัจจัยเป็นต้น

[๓๕๗] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะ เกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (๒)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะ เกิดขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะ เกิดขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะเกิดขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะ เกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจจัย (ย่อ)

[๓๕๘] นเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ

นนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ

นสมนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ

นอัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ

นอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ

นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอาหารปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นสัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
โนนัตถิปัจฉัย	มี	๓	วาระ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจฉัย	กับเหตุปัจฉัย	มี	๓ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจฉัย	กับนเหตุปัจฉัย	มี	๒	วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. ปริตตบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัยและอารัมมณปัจฉัย

[๓๕๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะโดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริตตะเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็น

ปริตตะโดยอารัมมณปัจฉัย (ย่อ)

[๓๖๐] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อารัมมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจฉัย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๙ วาระ

ปุเรชาตปัจฉัย มี ๓ วาระ

ปัจฉาชาตปัจจัจย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัจย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัจย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัจย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัจย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัจย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัจย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัจย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัจย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจจัจย	มี	๕	วาระ
อัติถิปัจจัจย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธธาร

[๓๖๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริดตะเป็น
ปัจจัจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปริดตะโดยอาร์มมณปัจจัจย
สหชาตปัจจัจย และอุปนิสสยปัจจัจย (ย่อ)

[๓๖๒] นเหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย มี ๓

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจจนียะ อนุลอมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. มหัคคตบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจย

[๓๖๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตะอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย มี ๓
วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตะอาศัยสภาวธรรมที่
ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นนมหัคคตะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นนมหัคคตะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๖๔]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
ปุเรชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ	
กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ	
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อาหารปัจจัย	มี	๙	วาระ	ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ	(ย่อ)

นอธิปติปัจจัย

[๓๖๕] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นนมหัคคตะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นนมหัคคตะเกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจจัย (ย่อ)

[๓๖๖]	นอธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
นปุเรชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นปัจฉาชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นอาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ	
นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ	(ย่อ)
นอธิปติปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจัย กับนอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาร ปัจจยวาร นิสสยวาร สังสัณฺฐวาร และ
สัมปยุตตวารให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

๒. มหัคคตบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจยเป็นต้น

[๓๖๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตจะเป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตโดยเหตุปัจจย มี ๓
วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตจะเป็นปัจจยแก่สภาวธรรม
ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตโดยอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตจะเป็นปัจจยแก่สภาว
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตโดยอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตจะเป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตโดยอาร์มมณปัจจย
มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตจะเป็นปัจจยแก่สภาวธรรม
ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตโดยอธิปติปัจจย มีอย่างเดียว คือ
สหชาตอธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตจะเป็นปัจจยแก่สภาว
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตโดยอธิปติปัจจย มีอย่างเดียว
คือ สหชาตอธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตจะเป็นปัจจยแก่สภาวธรรม
ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตโดยอนันตรปัจจย (ย่อ)

[๓๖๘] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจย	มี	๖	วาระ
อนันตรปัจจย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจย	มี	๙	วาระ

กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อตัลลปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจัยนียุทธธาร

[๓๖๙] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นมหัคคตจะเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็น เหตุซึ่งเป็นมหัคคตโดยอาร์มมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๓๗๐] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
 นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
 นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
 (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจเจกนิยะ อนุโลมปัจเจกนิยะ และ ปัจเจกนิยานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลตีกะที่นับไว้แล้ว)

๓. อัปปมาณบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจเจกยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๓๗๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็น อัปปมาณะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็น อัปปมาณะเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัปปมาณะอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัปปมาณะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัปปมาณะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัปปมาณะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๗๒] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อุปนิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
กัมมปัจจย	มี	๙	วาระ
วิปากปัจจย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจย

[๓๗๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็น
 อัปปมาณะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็น อัปปมาณะเกิดขึ้น
 เพราะนอธิปติปัจจย (ย่อ)

[๓๗๔] นอธิปติปัจจย มี ๖ วาระ

นปุเรชาตปัจจย	มี	๙	วาระ
นปัจจชาตปัจจย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจจย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจจย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจย	มี	๙	วาระ
นวิปยุตตปัจจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจจย	กับเหตุปัจจย	มี	๖ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจย กับนอธิปติปัจจย มี ๖ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
 สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๓. อัปปมาณบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตกกนัย - เหตุปัจจยเป็นต้น

[๓๗๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัปปมาณะเป็น
 ปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัปปมาณะโดยเหตุปัจจย มี
 ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัปปมาณะเป็นปัจจยแก่สภาว
 ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัปปมาณะโดยอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ

[๓๗๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัปปมาณะเป็น
 ปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอัปปมาณะโดยอธิปติปัจจย มี
 อย่างเดียว คือ สหชาตาทิปติ

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอุปมาณะเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอุปมาณะโดยอธิปัตติปัจจัย มี ๒ อย่าง
คือ อารัมมณาธิปัตติและ

สหชาตาธิปัตติ มี ๓ วาระ

[๓๗๗] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอุปมาณะเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอุปมาณะโดยอนันตรปัจจัย
มี ๙ วาระ ฯลฯ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอุปมาณะเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอุปมาณะโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๒ อย่าง
คือ อนันตรูปนิสสยะและ

ปกตูปนิสสยะ มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๓๗๘] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อารัมมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๖	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธธาร

[๓๗๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอุปमानะเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอุปमानะโดยสหชาติปัจจัย
และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๓๘๐] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
 นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
 นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ (ย่อ)

 อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)
เหตุทุกะและปริตตติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๑๓. ปริตตอาร์มมณติกะ

๑. ปริตตอาร์มมณบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๓๘๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปริตตะเป็น
อารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปริตตะเป็นอารมณ์เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีปริตตะเป็นอารมณ์อาศัยสภาว
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีปริตตะเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปริตตะเป็นอารมณ์อาศัยสภาวธรรม
ที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีปริตตะเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๘๒] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

 อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

 อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ

 อนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

 สมนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

 สหชาติปัจจัย มี ๙ วาระ

 อัญญมัญญปัจจัย มี ๙ วาระ

 นิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อุปนิสสยปัจจัจย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจจัจย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัจย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัจย	มี	๙	วาระ
วิปากปัจจัจย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัจยและนอธิปติปัจจัจย

[๓๘๓] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีปิตตตะเป็น
 อารมณเฝ้าศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีปิตตตะเป็นอารมณเฝ้า
 กิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัจย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปิตตตะเป็นอารมณเฝ้าศัยสภาวธรรม
 ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีปิตตตะเป็นอารมณเฝ้ากิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัจย (๒)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปิตตตะเป็นอารมณเฝ้าศัยสภาวธรรม
 ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมี

ปิตตตะเป็นอารมณเฝ้ากิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจจัจย (ย่อ)

[๓๘๔] นเหตุปัจจัจย มี ๒ วาระ

นอธิปติปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นปุเรชาตปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นปัจจัจชาตปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจจัจย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นณมานปัจจัจย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจจัจย	มี	๑	วาระ
นวิปปยุตตปัจจัจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจจัจย	กับนเหตุปัจจัจย	มี	๙ วาระ

(ย่อ)

อาร์มณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๒ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจัจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
 สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. ปิตตตารัมมณบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยเป็นต้น

[๓๘๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปิตตะเป็น
อารมณ์เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปิตตะเป็นอารมณ์
โดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปิตตะเป็นอารมณ์เป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุ ซึ่งมีปิตตะเป็นอารมณ์โดยอารมณ์ปัจจัย มี
๙ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปิตตะเป็นอารมณ์เป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุ ซึ่งมีปิตตะเป็นอารมณ์โดยอธิปัตติปัจจัย (ย่อ)

[๓๘๖] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อารมณ์ปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจัยนียุทธาร

[๓๘๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปิตตะเป็น
อารมณ์เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ เป็นเหตุซึ่งมีปิตตะเป็นอารมณ์
โดยอาร์มมณปัจจัย สหชาติปัจจัย และ

อุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๓๘๘] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. มหัคคตอาร์มมณบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๓๘๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็น
อารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์เกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์อาศัยสภาว
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์อาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัยมี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๙๐] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัยและนอธิปติปัจจัย

[๓๙๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็น
อารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์เกิดขึ้น
เพราะนเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์อาศัยสภาว
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะนเหตุ
ปัจจัย (๒)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์อาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะนอธิปติ
ปัจจัย (ย่อ)

[๓๙๒]	นเหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
นอธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นอาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นกำมปัจจัย	มี	๓	วาระ	
นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นมัคคปัจจัย	มี	๑	วาระ	
นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)	
นอธิปติปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัญญวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

๒. มหัคคตารัมมณบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยเป็นต้น

[๓๙๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็น
อารมณ์เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็น
อารมณ์โดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์เป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์โดยอาร์มมณปัจจัย
มี ๙ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์เป็นปัจฉัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์โดยอธิปัตติปัจฉัย มี
๒ อย่าง คือ อารัมมณาธิปัตติ และสหชาตาธิปัตติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์เป็นปัจฉัย
แก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์โดยอธิปัตติ
ปัจฉัย มี ๒ อย่าง คือ อารัมมณาธิปัตติ และสหชาตาธิปัตติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็น
อารมณ์เป็นปัจฉัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็น
อารมณ์โดยอธิปัตติปัจฉัย มีอย่างเดียว คือ อารัมมณาธิปัตติ มี ๓ วาระ
(ย่อ)

[๓๙๔]	เหตุปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อารัมมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
อธิปัตติปัจฉัย	มี	๙	วาระ	ฯ
นิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ	
วิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ	
อินทริยปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ	
มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ	ฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ	(ย่อ)

ปัจฉนียุทธธาร

[๓๙๕] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็น
อารมณ์เป็นปัจฉัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งมีมหัคคตะเป็น
อารมณ์โดยอารัมมณปัจฉัย สหชาตปัจฉัย และ
อุปนิสสยปัจฉัย (ย่อ)

[๓๙๖] นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอารัมมณปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอารัมมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๓

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจจนียะ อนุลอมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. อัปปมาณอาร์มมณบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๓๙๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอัปปมาณะเป็น
อาร์มมณอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอัปปมาณะเป็นอาร์มมณเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอัปปมาณะเป็นอาร์มมณอาศัย
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอัปปมาณะเป็นอาร์มมณเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอัปปมาณะเป็นอาร์มมณอาศัยสภา
วธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอัปปมาณะเป็นอาร์มมณเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๙๘] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สหชาติปัจจย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจจย มี ๙ วาระ

นิสสยปัจจย มี ๙ วาระ

อุปนิสสยปัจจย มี ๙ วาระ

ปุเรชาติปัจจย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจจย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจย มี ๙ วาระ

วิปากปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจย

[๓๙๙] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอุปปมาณะเป็น
อารมณ์อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอุปปมาณะเป็นอารมณ์
เกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๔๐๐] นเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
นอธิปตติปัจจัย มี ๙ วาระ
นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๙ วาระ
นอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ
นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ
นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ
นมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ
นวิปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอธิปตติปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัญญวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๓. อุปปมาณารัมมณบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยเป็นต้น

[๔๐๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอุปปมาณะเป็นอารมณ์เป็น
ปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอุปปมาณะเป็นอารมณ์โดยเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอุปปมาณะเป็นอารมณ์เป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอุปปมาณะเป็นอารมณ์โดยอา
รัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอุปปมาณะเป็นอารมณ์เป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอุปปมาณะเป็นอารมณ์โดยอธิปติ
ปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อาร์มมณาธิปติ และสหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอุปปมาณะเป็นอารมณ์เป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอุปปมาณะเป็นอารมณ์โดยอธิปติ
ปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ

อาร์มมณาธิปติและสหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอุปปมาณะเป็น
อารมณ์เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอุปปมาณะเป็น
อารมณ์โดยอธิปติปัจจัย มีอย่างเดียว

คือ อาร์มมณาธิปติ มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๐๒] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธธาร

[๔๐๓] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอุปปมาณะเป็น
อารมณ์เป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอุปปมาณะเป็นอารมณ์โดยอา
รัมมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๔๐๔] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นารัมมณปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นารัมมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจฉินิยะ อนุโลมปัจฉินิยะ และ
ปัจฉินิยานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)
เหตุทุกะและปริตตารัมมณติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๑๔. หีนติกะ

๑. หีนบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๔๐๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำ
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำอาศัยสภาวธรรมที่
ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๐๖] เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อารัมมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจฉัย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจฉัย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจฉัย มี ๙ วาระ

สหชาติปัจฉัย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจฉัย มี ๙ วาระ

นิสสยปัจฉัย มี ๙ วาระ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๙ วาระ

ปุเรชาติปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจฉัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาหารปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจยและนอธิปติปัจจย

[๔๐๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำ
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำเกิดขึ้นเพราะน
เหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำเกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำอาศัยสภาวธรรมที่
ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำเกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำเกิดขึ้นเพราะนอธิปติ
ปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๐๘] นเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

นอธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

นปเรชาตปัจจย มี ๙ วาระ

นปัจจจาชาตปัจจย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจจย มี ๙ วาระ

นกัมมปัจจย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจย มี ๙ วาระ

นวิปปยุตตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัญญวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. หีนบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจยเป็นต้น

[๔๐๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำเป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำโดยเหตุปัจจย มี
๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำโดยอาร์มมณปัจจัย ฯลฯ เป็นปัจจัยโดยอธิปัตติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อาร์มมณอธิปัตติและสหชาตอธิปัตติ (ย่อ)

[๔๑๐]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปัตติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
	สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
	สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อินทริยปัจจัย	มี	๓	วาระ
	ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
	มัคคปัจจัย	มี	๓	วาระ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธธาร

[๔๑๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำโดยอาร์มมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๔๑๒]	นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
	นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. มัชฌิมบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๔๑๓] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นกลาง
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นกลางเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจย (ย่อ)

[๔๑๔] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจย

[๔๑๕] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้น
กลางอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นกลางเกิดขึ้น
เพราะนเหตุปัจจย (ย่อ)

[๔๑๖] นเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

นอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ

นอธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

นอนันตรปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

นอุปนิสสยปัจจย มี ๓ วาระ

นปุเรชาตปัจจย มี ๙ วาระ

นปัจจจาชาตปัจจย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจจย มี ๙ วาระ

นกำมมปัจจย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจย มี ๙ วาระ

นอาหารปัจจย มี ๑ วาระ

นอินทริยปัจจย มี ๑ วาระ

นฌมานปัจจย มี ๑ วาระ

นมัคคปัจจย มี ๑ วาระ

นสัมปยุตตปัจจย มี ๓ วาระ

นวิปปยุตตปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ

โนวิคตปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. มัชฌิมบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัยเป็นต้น

[๔๑๗] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นกลาง
เป็นปัจฉัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นกลางโดยเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นกลางเป็นปัจฉัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นกลางโดยอาร์มมณปัจฉัย เป็นปัจฉัย
โดยอธิปติปัจฉัย มี ๒ อย่าง คือ อาร์มมณอธิปติและสหชาตอธิปติ
(ย่อ)

[๔๑๘] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจฉนียุทธธาร

[๔๑๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นกลาง
เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นกลางโดยอา
รัมมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๔๒๐] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
นอารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. ปณิตบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๔๒๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้น
ประณีตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นประณีตเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นประณีตอาศัยสภา
วธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นประณีตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นประณีตอาศัยสภาวธรรม
ที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นประณีตเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๒๒] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจัย

[๔๒๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้น
ประณีตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นประณีตเกิดขึ้น
เพราะนอธิปัตติปัจจัย (ย่อ)

[๔๒๔] นอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ
นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๙ วาระ
นอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ
นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ
นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ
นวิปปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอธิปัตติปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจัย กับนอธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

๓. ปณิตบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยเป็นต้น

[๔๒๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้น
ประณีตเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นประณีต
โดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นประณีตเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นประณีตโดยอาร์म्मณปัจจัย
มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นประณีตเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นประณีตโดยอธิปัตติปัจจัย มี ๒
อย่าง คือ อาร์म्मณาธิปติ และสหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๒๖] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
อาร์म्मณปัจจัย มี ๓ วาระ
อธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ
อนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ
สมนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

สหชาตปัจจัจย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัจย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัจย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัจย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัจย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัจย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัจย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัจย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัจย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัจย	มี	๙	วาระ
อตัถิปัจจัจย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธธาร

[๔๒๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้น
ประณีตเป็นปัจจัจยแก่สภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นธรรมชั้นประณีต
โดยสหชาตปัจจัจยและอุปนิสสยปัจจัจย (ย่อ)

[๔๒๘] นเหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุนโลม ปัจจนียะ อนุนโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุนโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

เหตุทุกะและหีนติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๑๕. มีจัตตนิยตติกะ

๑. มีจัตตนิยตบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจยและอาร์มมณปัจจัจย

[๔๒๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะผิดและให้

ผลแนนอนอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะผิดและให้ผล
แนนอนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะผิตและให้ผลแน่นอน
อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะผิตและให้ผลแน่นอนเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะผิตและให้ผลแน่นอนอาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุ และที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะผิตและให้ผล
แน่นอนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะผิตและให้ผลแน่นอนอาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะผิตและให้ผลแน่นอนเกิดขึ้น
เพราะอาร์มมณปัจจัย (ย่อ)

[๔๓๐]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สมันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ	
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
ปุเรชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ	
กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อาหารปัจจัย	มี	๙	วาระ	ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ	(ย่อ)

นอธิปติปัจจัย

[๔๓๑] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะผิตและ
ให้ผลแน่นอนอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะผิตและให้ผลแน่นอนเกิดขึ้น
เพราะนอธิปติปัจจัย (ย่อ)

[๔๓๒]	นอธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ
นปัจฉาชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ	
นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ	(ย่อ)

นอติปติปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(ย่อ)

เหตุปัจจัย กับนอติปติปัจจัย มี ๓ วาระ
(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจัยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. มิจฉัตตนิยตบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยและนอติปติปัจจัย

[๔๓๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะผิดและให้
ผลแน่นอนเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะผิดและให้
ผลแน่นอนโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะผิดและให้ผลแน่นอนเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะผิดและให้ผลแน่นอน
โดยนอติปติปัจจัยมีอย่างเดียว คือ

สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๓๔] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

นอติปติปัจจัย มี ๓ วาระ

สหชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๙ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๓ วาระ

อินทริยปัจจัย มี ๓ วาระ

ฌานปัจจัย มี ๓ วาระ

มัคคปัจจัย มี ๓ วาระ

สัมปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ

อตฺถิปัจจัย มี ๙ วาระ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธวาท

[๔๓๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะผิดและให้
ผลแน่นอนเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะผิดและให้
ผลแน่นอนโดยสหชาติปัจจัย และ

อุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๔๓๖] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อธิปติปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. สัมมัตตนิยตบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตกกนัย - เหตุปัจจัย

[๔๓๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะชอบและ
ให้ผลแน่นอนอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะชอบและให้
ผลแน่นอนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอน
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอน
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นเหตุ และที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะชอบและให้ผล
แน่นอนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๓๘] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

ปุเรชาติปัจจัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจัย

[๔๓๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนเกิดขึ้นเพราะนอธิปติจัจฉัย (ย่อ)

[๔๔๐] นอธิปติจัจฉัย มี ๖ วาระ
นปุเรชาตัจฉัย มี ๙ วาระ
นปัจฉาชาตัจฉัย มี ๙ วาระ
นกัมมัจฉัย มี ๓ วาระ
นวิปากัจฉัย มี ๙ วาระ
นวิปยุตตัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอธิปติจัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๖ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจฉัย กับนอธิปติจัจฉัย มี ๖ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. สัมมัตตนิยตบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัยและอธิปติจัจฉัย

[๔๔๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนโดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนโดยอธิปติจัจฉัย มีอย่างเดียว คือ

สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนเป็นปัจฉัยแก่

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนโดยอธิปติจัจฉัย มีอย่างเดียว คือ สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๔๒] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อธิปติจัจฉัย มี ๖ วาระ

สหชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจฉัย มี ๙ วาระ

นิสสยปัจจัจย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัจย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัจย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจจัจย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัจย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัจย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัจย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัจย	มี	๙	วาระ
อตถิปัจจัจย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธา

[๔๔๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนเป็นปัจจัจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนโดยสหชาติปัจจัจย และ

อุปนิสสยปัจจัจย (ย่อ)

[๔๔๔] นเหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อธิปติปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจจนียะ อนุลอมปัจจนียะ และปัจจนียานุลอมแห่ง

ปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. อนินยตบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจย

[๔๔๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดย
อาการทั้งสองนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๔๖] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัยและนอาร์มมณปัจจัย

[๔๔๗] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดย
อาการทั้งสองนั้นอาศัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น
เกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น
อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น
เกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (๒)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นเกิด
ขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น
อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น
เกิดขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น
อาศัยสภาวะธรรม

ที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสอง
นั้นเกิดขึ้นเพราะ

นอาร์มมณปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๔๔๘] นเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ

นอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ

นสนนัณตรปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นอัณณณัณณณปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นอุปนิสสยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นปฺเรชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอาหารปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นสัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
โนนัตถิปัจฉัย	มี	๓	วาระ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจฉัย	กับเหตุปัจฉัย	มี	๓

วาระ (ย่อ)

อารัมมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๓. อนินยตบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตกกนัย - เหตุปัจฉัยเป็นต้น

[๔๔๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดย

อาการทั้งสองนั้นเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นโดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นโดยอารัมมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น
โดยอธิปติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ

อาร์มมณาธิปติและสหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น
เป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น
โดยอธิปติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อาร์มมณาธิปติและสหชาตาธิปติ
มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดย
อาการทั้งสองนั้น

เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการ
ทั้งสองนั้นโดยอธิปติปัจจัย

มีอย่างเดียว คือ อาร์มมณาธิปติ มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๕๐] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ

วิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ
อัติปัจจัย มี ๙ วาระ
นัตปัจจัย มี ๙ วาระ
วิคตปัจจัย มี ๙ วาระ
อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

ปัจจนียุทธ

[๔๕๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดย
อาการทั้งสองนั้นเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น
โดยอาร์มมณปัจจัย

สหชาติปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๔๕๒] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พืงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

เหตุทุกะและมีจัตตนิยตติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๑๖. มัคคาร์มมณติกะ

๑. มัคคาร์มมณบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๔๕๓] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอาร์มมณ
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอาร์มมณเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอาร์มมณอาศัยสภาวะ
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอาร์มมณเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี
๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอาร์มมณอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอาร์มมณเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๕๔] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย

[๔๕๕] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็น
อารมณ์อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอารมณ์เกิดขึ้น
เพราะนเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๔๕๖] นเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ

นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

นมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ

นวิปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

อาร์มณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. มัคคอาร์มณบท ๗. ปัญหาวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยเป็นต้น

[๔๕๗] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอารมณ์
เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอารมณ์โดยเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอารมณ์เป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอารมณ์โดยอธิปติปัจจัย มีอย่าง
เดียว คือ สหชาตาทิปติ

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอารมณ์เป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอารมณ์โดยอธิปัตติปัจจัย มี
อย่างเดียว คือ สหชาตาทิปัตติ

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอารมณ์เป็นปัจจัยแก่สภา
วธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอารมณ์โดยอนันตรปัจจัย (ย่อ)

[๔๕๘] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อธิปัตติปัจจัย	มี	๖	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อตฺถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
นตฺถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธาร

[๔๕๙] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอารมณ์
เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอารมณ์โดย
สหชาตปัจจัยและอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๔๖๐] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจฉนียะ อนุลอมปัจฉนียะ และ
ปัจฉนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. มัคคเหตุกบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๔๖๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นเหตุ
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่
ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๖๒] เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจฉัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาหารปัจฉัย มี ๙ วาระ

อินทริยปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจฉัย

[๔๖๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นเหตุ
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนอธิปติ
ปัจฉัย (ย่อ)

[๔๖๔] นอธิปติปัจฉัย มี ๖ วาระ

นปุเรชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

นปัจฉาชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

นกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจฉัย มี ๙ วาระ

นวิปปยุตตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๖ วาระ
(ย่อ)

เหตุปัจจย กับนอธิปติปัจจย มี ๖ วาระ (ย่อ)
(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. มัคคเหตุกบท ๗. ปัญหาวาระ

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจยและอธิปติปัจจย

[๔๖๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นเหตุเป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นเหตุโดยเหตุปัจจย มี
๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นเหตุโดยอธิปติปัจจย มีอย่างเดียว คือ
สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภาว
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นเหตุโดยอธิปติปัจจย มีอย่างเดียว
คือ สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๖๖] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๖ วาระ

สหชาตปัจจย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจจย มี ๙ วาระ

นิสสยปัจจย มี ๙ วาระ

อุปนิสสยปัจจย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจย มี ๓ วาระ

อาหารปัจจย มี ๓ วาระ

อินทริยปัจจย มี ๙ วาระ

ฌานปัจจย มี ๓ วาระ

มัคคปัจจย มี ๙ วาระ

สัมปยุตตปัจจย มี ๙ วาระ

อตถิปัจจย มี ๙ วาระ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธวาระ

[๔๖๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นเหตุเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นเหตุโดยสหชาติปัจจัย
และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๔๖๘] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อธิปติปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. มัคคาธิปัตติบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๔๖๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดี
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดีเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดีอาศัยสภาวธรรม
ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดีเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดีอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดีเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๗๐] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจัย

[๔๗๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดี
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดีเกิดขึ้นเพราะอธิป
ติปัจจัย (ย่อ)

[๔๗๒] นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ

นปุเรชาติปัจจัย มี ๙ วาระ

นัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นกำมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นวิปปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจฉัย	กับเหตุปัจฉัย	มี	๙ วาระ

(ย่อ)

นเหตุปัจฉัย กับนอธิปติปัจฉัย มี ๙
วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๓. มัคคาธิปติบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัยเป็นต้น

[๔๗๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดี
เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดีโดยเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดีเป็นปัจฉัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดีโดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดีเป็นปัจฉัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดีโดยอธิปติปัจฉัย มี ๒ อย่าง คือ
อาร์มมณาธิปติและ

สหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดีเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดีโดยอธิปติปัจฉัย มี ๒
อย่าง คือ อาร์มมณาธิปติและสหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดี
เป็นปัจฉัยแก่

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดีโดยอธิปติปัจฉัย มี
อย่างเดียว คือ

อาร์มมณาธิปติ มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๗๔] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปัตย์ปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทรีปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อตฺธิปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธธาร

[๔๗๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิปัตย์
เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีมรรคเป็นอธิปัตย์โดยอา
รัมมณปัจจัย สหชาติปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๔๗๖] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
นอารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ (ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)
เหตุทุกะและมัคคอารัมมณติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๑๗. อุปปันนติกะ

๑. อุปปันนบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยและอุปนิสสยปัจจัย

[๔๗๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเกิดขึ้นเป็นปัจจัย

แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเกิดขึ้นโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเกิดขึ้นเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเกิดขึ้น โดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเกิดขึ้นเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเกิดขึ้นโดยอธิปติปัจจัย มีอย่างเดียว คือ สหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเกิดขึ้นเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่ง

เกิดขึ้นโดยอธิปติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อาร์มมณาทิปติและ สหชาตาทิปติ

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเกิดขึ้น เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเกิดขึ้นโดย สหชาตปัจจัย (ย่อ)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเกิดขึ้นเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่ง

เกิดขึ้นโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อาร์มมณุปนิสสยะ และ

ปกตูปนิสสยะ ฯลฯ

ปกตูปนิสสยะ ได้แก่ บุคคลอาศัยเหตุที่เกิดขึ้นแล้ว ทำฉานให้เกิดขึ้น

ทำวิปัสสนา ... มรรค ... อภิญญา ... สมาบัติให้เกิดขึ้น (ย่อ)

[๔๗๘] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๖ วาระ

สหชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๙ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ

ปุเรชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

ปัจฉาชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

วิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อินทรีปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๕	วาระ
อัติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจฉนียุทธธาร

[๔๗๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเกิดขึ้นเป็นปัจฉัย
 แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเกิดขึ้นโดยสหชาติปัจฉัย (ย่อ)

[๔๘๐] นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๓

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจฉนียะ อนุโลมปัจฉนียะ และ
 ปัจฉนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

ในทุกะและติกะนี้ไม่มีปฏิจจวาร สหชาตวาร ปัจฉยวาร นิสส
 ยวาร สังสังฆฐวาร สัมปยุตตวาร อนุปันนธรรมและอุปปาติธรรม
 เหตุทุกะและอุปันนติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๑๘. อดีตติกะ

๓. ปัจจุปปันนบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัยเป็นต้น

[๔๘๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปัจจุบันเป็น
 ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปัจจุบันโดยเหตุปัจฉัย มี ๓
 วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นปัจจุบันเป็นปัจฉัยแก่สภา
 ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นปัจจุบันโดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปัจจุบันเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม
ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปัจจุบันโดยอธิปัตติปัจจัย มีอย่างเดียว คือ
สหชาตาทิปัตติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นปัจจุบันเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นปัจจุบันโดยอธิปัตติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ
อาร์มมณาทิปัตติและสหชาตาทิปัตติ

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปัจจุบันเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม
ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปัจจุบันโดยสหชาตปัจจัย (ย่อ)

[๔๘๒] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๖	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธธาร

[๔๘๓] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปัจจุบันเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นปัจจุบันโดยสหชาตปัจจัย
(ย่อ)

[๔๘๔] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓

วาระ (ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจัยะ อนุโลมปัจจัยะ และ
ปัจจัยยานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

ในทูกะและติกะนี้ไม่มีทั้งปฏิจจวาร สหชาตวาร ปัจจัยวาร นิ
สสยวาร

สังสังฆวาร สัมปยุตตวาร อดีตธรรม และอนาคตธรรม
เหตุทูกะและอดีตติกะ จบ

๑. เหตุทูกะ ๑๙. อดีตารัมมณติกะ

๑. อดีตารัมมณบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๔๘๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็น
อารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์เกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์อาศัยสภา
วธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์อาศัยสภา
วธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๘๖] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัยและนอธิปติปัจจัย

[๔๘๗] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็น
อารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์
เกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์อาศัยสภาว
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะนเหตุ
ปัจฉัย (๒)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์อาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะนอธิปติ
ปัจฉัย (ย่อ)

[๔๘๘]	นเหตุปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นอธิปติปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
นปุเรชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
นปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
นอาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
นกำมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ	
นวิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ	
นมัคคปัจฉัย	มี	๑	วาระ	
นวิปปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)	
นอธิปติปัจฉัย	กับเหตุปัจฉัย	มี	๙	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. อตติอาร์มมณบท ๗. ปัญหาวาร
ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัยเป็นต้น

[๔๘๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็น
อารมณ์เป็นปัจฉัยแก่

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์โดยเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์เป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์โดยอาร์มมณปัจจัย
มี ๙ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์เป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์โดยอธิปติปัจจัย มี
๒ อย่าง คือ อาร์มมณาธิปติ และสหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์เป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์โดยอธิปติ
ปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ

อาร์มมณาธิปติและสหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็น
อารมณ์เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็น
อารมณ์โดยอธิปติปัจจัย มีอย่างเดียว

คือ อาร์มมณาธิปติ มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๙๐] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธธาร

[๔๙๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็น
อารมณ์เป็นปัจจัยแก่

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์โดยอา
รัมมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๔๙๒] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่ง

ปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. อนาคตารัมมณบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตกกนัย - เหตุปัจจัย

[๔๙๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็น
อารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์อาศัย
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์อาศัยสภา
วธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์เกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๙๔] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัยและนอธิปติปัจจัย

[๔๙๕] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรม
เป็นอารมณ์อาศัยสภาวธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็น
อารมณ์เกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์อาศัยสภา
วธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะน
เหตุปัจจัย (๒)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์อาศัยสภา
วธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะนอธิปติ
ปัจจัย (ย่อ)

[๔๙๖]	นเหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
นอธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นอาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ	
นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นมัคคปัจจัย	มี	๑	วาระ	
นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)	
นอธิปติปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. อนาคตาารมมณบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยเป็นต้น

[๔๙๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์
เป็นปัจจัยแก่

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์โดยเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์เป็นปัจจัย
แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์โดยอา
รัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์เป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์โดยอธิปติ
ปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ

อาร์มมณาธิปติและสหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์เป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์โดย
อธิปติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ

อาร์มมณาธิปติและสหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็น
อารมณ์เป็นปัจจัย แก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็น
อารมณ์โดยอธิปติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อาร์มมณาธิปติและ
สหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๙๘] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมันนตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๓	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธาร

[๔๙๙] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็น
อารมณ์เป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์โดยอา
รัมมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๕๐๐] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

 นอารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

 นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

 นอารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. ปัจจุปปันนารัมมณบท ๑. ปฏิจจวาร

 ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๕๐๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็น
อารมณ์อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

 สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์อาศัย
สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

 สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์อาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์เกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๕๐๒] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

 นอารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ

 นอธิปัตติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

 นกัมมปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

 นอวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

 นเหตุปัจจัยและนอธิปัตติปัจจัย

[๕๐๓] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็น
อารมณ์อาศัยสภาวะธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็น
อารมณ์เกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจัยันตรรมเป็นอารมณ์อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจัยันตรรมเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๒)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจัยันตรรมเป็นอารมณ์อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจัยันตรรมเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะนอธิปตฺติปัจจัย (ย่อ)

[๕๐๔]	นเหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
นอธิปตฺติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นอาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นกำมมปัจจัย	มี	๓	วาระ	
นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นฌานปัจจัย	มี	๑	วาระ	
นมัคคปัจจัย	มี	๑	วาระ	
นวิปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)	
นอธิปตฺติปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๓. ปัจจุปปันนารัมมณบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตฺกกนฺย - เหตุปัจจัยเป็นต้น

[๕๐๕] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจัยันตรรมเป็นอารมณ์เป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจัยันตรรมเป็นอารมณ์โดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจัยันตรรมเป็นอารมณ์เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจัยันตรรมเป็นอารมณ์โดยอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์เป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์โดยอธิปติ
ปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ

อาร์มมณาธิปติและสหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์เป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์
โดยอธิปติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ

อาร์มมณาธิปติและสหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็น
อารมณ์เป็นปัจจัย แก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็น
อารมณ์โดยอธิปติปัจจัย มีอย่างเดียว คือ อาร์มมณาธิปติ มี ๓ วาระ
(ย่อ)

[๕๐๖] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธาร

[๕๐๗] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็น
อารมณ์เป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์โดยอา
รัมมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๕๐๘] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

 นอารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

 นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓

วาระ (ย่อ)

 อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

เหตุทุกะและอดีตารัมมณติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๒๐. อัชฌัตตติกะ

๑. อัชฌัตตบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๕๐๙] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตน

อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนอาศัยสภาวะธรรมที่
ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
เหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ (ย่อ)

[๕๑๐] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

 อารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ

 อธิปัตติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

 กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ

 วิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

 อาหารปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

 อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

 นเหตุปัจจัยเป็นต้น

[๕๑๑] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (๒)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนเกิดขึ้นเพราะนารัมมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนเกิดขึ้นเพราะนารัมมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนเกิดขึ้นเพราะนารัมมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนเกิดขึ้นเพราะนอธิปตติปัจจัย (ย่อ)

[๕๑๒]	นเหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
นารัมมณปัจจัย	มี	๓	วาระ	
นอธิปตติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นอนันตรปัจจัย	มี	๓	วาระ	
นสมันตรปัจจัย	มี	๓	วาระ	
นอัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ	
นอุปนิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ	
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นอาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ	
นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นอาหารปัจจัย	มี	๑	วาระ	
นอินทริยปัจจัย	มี	๑	วาระ	
นฌานปัจจัย	มี	๑	วาระ	
นมัคคปัจจัย	มี	๑	วาระ	
นสัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ	
นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ	
โนนัตถปัจจัย	มี	๓	วาระ	
โนวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)	
นารัมมณปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๓	

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๒ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัญญวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. อัชฌัตตบท ๗. ปัญหาวาระ

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจยเป็นต้น

[๕๑๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนเป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนโดยเหตุปัจจย มี ๓
วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนเป็นปัจจยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนโดยอาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนเป็นปัจจยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนโดยอธิปัตติปัจจย มี ๒ อย่าง คือ
อาร์มมณาธิปัตติและสหชาตาธิปัตติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนเป็นปัจจยแก่สภาว
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนโดยอธิปัตติปัจจย มี ๒ อย่าง คือ
อาร์มมณาธิปัตติและ

สหชาตาธิปัตติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนเป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนโดยอธิปัตติปัจจย มี
อย่างเดียว คือ อาร์มมณาธิปัตติ

มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๕๑๔] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจจย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สหชาตปัจจย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจจย มี ๙ วาระ

นิสสยปัจจย มี ๙ วาระ

อุปนิสสยปัจจย มี ๙ วาระ

ปุเรชาตปัจจย มี ๓ วาระ

ปัจฉาชาตปัจจัจ	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัจ	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัจ	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัจ	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัจ	มี	๓	วาระ
อินทรีปัจจัจ	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัจ	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัจ	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัจ	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจจัจ	มี	๕	วาระ
อัติปัจจัจ	มี	๙	วาระ
นัตติปัจจัจ	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัจ	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัจ	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธ

[๕๑๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนเป็น
 ปัจจัจแก่สภาวธรรมที่เป็น เหตุซึ่งเป็นภายในตนโดยอา
 รัมมณปัจจัจ สหชาตปัจจัจ และอุปนิสสยปัจจัจ (ย่อ)

[๕๑๖] นเหตุปัจจัจ มี ๙ วาระ

นอารัมมณปัจจัจ มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอารัมมณปัจจัจ กับเหตุปัจจัจ มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัจ กับนเหตุปัจจัจ มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
 ปัจจนียานุโลมแห่ง

ปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. พหิททาบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจ

[๕๑๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกตน
 อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกตนเกิดขึ้นเพราะเหตุ
 ปัจจัจ (ย่อ)

[๕๑๘] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
 อารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
 กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ
 วิปากปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย

[๕๑๙] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกน
 อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกนเกิดขึ้นเพราะน
 เหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกนอาศัยสภาวธรรมที่
 ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกนเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (๒) (ย่อ)

[๕๒๐] นเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

นอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
 นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ
 นอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ
 นสมันนตรปัจจัย มี ๓ วาระ
 นอัณญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ
 นอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ
 นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ
 นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๙ วาระ
 นอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ
 นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ
 นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ
 นอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ
 นอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ
 นฌานปัจจัย มี ๑ วาระ
 นมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ
 นสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ
 นวิปปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ
 โนนัตถิปัจจัย มี ๓ วาระ
 โนวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)
 นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๒ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. พหิทถาบท ๗. ปัญหาวาระ

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจยเป็นต้น

[๕๒๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกตน
เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกตนโดยเหตุ
ปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกตนเป็นปัจจยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกตนโดยอาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกตนเป็นปัจจยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกตนโดยอธิปติปัจจย มี ๒ อย่าง คือ
อาร์มมณาธิปติและสหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกตนเป็นปัจจยแก่สภา
วธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกตนโดยอธิปติปัจจย มี ๒ อย่าง
คือ อาร์มมณาธิปติและ

สหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกตน
เป็นปัจจยแก่

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกตนโดยอธิปติปัจจย มี
อย่างเดียว คือ

อาร์มมณาธิปติ มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๕๒๒] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจจย มี ๙ วาระ

ปุเรชาตปัจจย มี ๓ วาระ

ปัจจชาตปัจจย มี ๓ วาระ

อาเสวนปัจจย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจย มี ๓ วาระ

วิปากปัจจย มี ๙ วาระ

อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทรีปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจัยนียุทธ

[๕๒๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกตน
เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกตนโดยอา
รัมมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๕๒๔] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว ย่อมไม่ได้
อรรถัตตพหิททาธรรม)

เหตุทุกะและอรรถัตตติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๒๑. อรรถัตตารัมมณติกะ

๑. อรรถัตตารัมมณบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๕๒๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีธรรมภายในตน

เป็นอารมณ์อาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งมีธรรมภายในตนเป็น
อารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์เกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์อาศัย
สภาวธรรมที่

เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายในตนเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๕๒๖] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัยและนอธิปติปัจจัย

[๕๒๗] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายในตนเป็นอารมณ์อาศัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายในตนเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายในตนเป็นอารมณ์อาศัย
สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายในตนเป็นอารมณ์เกิดขึ้น
เพราะนเหตุปัจจัย (๒)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายในตนเป็นอารมณ์อาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายในตนเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะ
นอธิปติปัจจัย (ย่อ)

[๕๒๘] นเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ

นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

นฌานปัจจัย มี ๑ วาระ

นมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ

นวิปปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาร ปัจจยวาร นิสสยวาร สังสัณฺฐวาร และ
สัมปยุตตวารให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

๑. อัชฌัตตารัมมณบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๕๒๙] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายในตน
เป็นอารมณ์เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายในตน
เป็นอารมณ์โดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๕๓๐] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๓ วาระ

อินทริยปัจจัย มี ๙ วาระ

ฌานปัจจัย มี ๓ วาระ

มัคคปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธธาร

[๕๓๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายในตน
เป็นอารมณ์เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายในตน
เป็นอารมณ์โดยอาร์มมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย
(ย่อ)

[๕๓๒] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจจนียะ อนุลอมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. พหิทธานัมมกบต ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจุยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๕๓๓] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายนอกตน
เป็นอารมณ์อาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์เกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๕๓๔] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย

[๕๓๕] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายนอก
ตนเป็นอารมณ์อาศัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์
เกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๕๓๖] นเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นปัจจุชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

นกำมมปัจจัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

นฉานปัจจัย มี ๑ วาระ

นมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ

นวิปปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาร ปัจจุยวาร นิสสยวาร สังสัณฺฐวาร และ
สัมปยุตตวารให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

๒. พหิทธานัมมกบต ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยเป็นต้น

[๕๓๗] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์เป็นปัจจัยแก่ สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์โดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์เป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์โดยอารมณ์ปัจจัย

มี ๙ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์เป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์โดยอธิปัตติปัจจัย มีอย่างเดียว คือ สหชาตาทิปัตติ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์เป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์โดยอธิปัตติปัจจัย มีอย่างเดียว คือ สหชาตาทิปัตติ มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๕๓๘] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อารมณ์ปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๓ วาระ

อินทริยปัจจัย มี ๙ วาระ

ฌานปัจจัย มี ๓ วาระ

มัคคปัจจัย มี ๙ วาระ

สัมปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธธาร

[๕๓๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายนอกตน
เป็นอารมณ์เป็นปัจจัย

แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีกรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์
โดยอาร์มมณปัจจัย

สหชาติปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๕๔๐] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจเจกนิยะ อนุโลมปัจเจกนิยะ และ
ปัจเจกนิยานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

เหตุทุกะและอวัชฉัตตอาร์มมณติกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๒๒. สนิทสสนสัปปฏิขติกะ

๑. อนิทสสนสัปปฏิขมบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยเป็นต้น

[๕๔๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้แต่

กระทบได้อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้แต่กระทบได้
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย เพราะอธิปติปัจจัย เพราะสหชาติปัจจัย
เพราะอัญญมัญญปัจจัย เพราะนิสสยปัจจัย เพราะกัมมปัจจัย
เพราะวิปากปัจจัย เพราะอาหารปัจจัย เพราะอินทริยปัจจัย เพราะ
ฌานปัจจัย เพราะมัคคปัจจัย เพราะวิปยุตตปัจจัย เพราะ
อตถิปัจจัย เพราะอวิคตปัจจัย

สุทธนัย

[๕๔๒] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๑ วาระ

สหชาติปัจจัย มี ๑ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๑ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๑ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๑ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๑ วาระ

อินทรีปัจฉิม	มี	๑	วาระ
ฉนวนปัจฉิม	มี	๑	วาระ
มัจฉาปัจฉิม	มี	๑	วาระ
วิปยุตตปัจฉิม	มี	๑	วาระ
อติปัจฉิม	มี	๑	วาระ
อวิคตปัจฉิม	มี	๑	วาระ (ย่อ)
[๕๔๓]	นเหตุปัจฉิม	มี	๑ วาระ
นอารัมมณปัจฉิม	มี	๑	วาระ
นอธิปัตติปัจฉิม	มี	๑	วาระ
(พึงเพิ่มปัจฉิมทั้งหมด) ฯลฯ			
โนวิคตปัจฉิม	มี	๑	วาระ (ย่อ)

๑. อนิทัสสนสัปปฏิมบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉิมจตุกกนัย - สหชาตปัจฉิมเป็นต้น

[๕๔๔] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้แต่
กระทบได้เป็นปัจฉิมแก่

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้แต่กระทบได้โดย
สหชาตปัจฉิม เป็นปัจฉิมโดยอัญญมัญญปัจฉิม เป็นปัจฉิมโดยนิสส
ยปัจฉิม เป็นปัจฉิมโดยอติปัจฉิม เป็นปัจฉิมโดยอวิคตปัจฉิม (ทุก
ปัจฉิมมีปัจฉิมละ ๑ วาระ)

๒. อนิทัสสนสัปปฏิมบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉิมจตุกกนัย - เหตุปัจฉิม

[๕๔๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และ
กระทบไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบ
ไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉิม มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้อาศัย
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจฉิม มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้อาศัย
สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่
ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉิม มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๕๔๖] เหตุปัจฉิม มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ ๗๗
กัมมปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๙	วาระ ๗๗
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัยและนอธิปติปัจฉัย

[๕๔๗] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้
 ได้อาศัยสภาวธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้
 เกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้อาศัย
 สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้เกิดขึ้น
 เพราะนเหตุปัจฉัย (๒)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้อาศัย
 สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะน
 อาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้อาศัย
 สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะน
 อธิปติปัจฉัย (ย่อ)

[๕๔๘] นเหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

นอาร์มมณปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นอธิปติปัจฉัย	มี	๙	วาระ ๗๗
นปุเรชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอาหารปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นสัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ

โนนัตถิปัจจย มี ๓ วาระ
โนวิคตปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๒ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. อนิทฺสสนอัปปปฏิขมบท ๗. ปัญฺหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจยเป็นต้น

[๕๔๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และ
กระทบไม่ได้เป็นปัจจยแก่

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้โดยเหตุ
ปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้เป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้โดย
อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้เป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้โดย
อธิปติปัจจย มี ๒ อย่าง คือ อาร์มมณาทิปติ และสหชาตาทิปติ มี ๓
วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้เป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่
ได้โดยอธิปติปัจจย มี ๒ อย่าง คือ

อาร์มมณาทิปติและสหชาตาทิปติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และ
กระทบไม่ได้เป็นปัจจย แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และ
กระทบไม่ได้โดยอธิปติปัจจย มีอย่างเดียว คือ อาร์มมณาทิปติ มี ๓
วาระ (ย่อ)

[๕๕๐] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจย	มี	๙	วาระ
สมันตรปัจจย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจจย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัจจย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจย	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจจย	มี	๕	วาระ
อตถิปัจจย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจจย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธา

[๕๕๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และ
 กระทบไม่ได้เป็นปัจจยแก่
 สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้โดยอา
 รัมมณปัจจย สหชาตปัจจย และอุปนิสสยปัจจย (ย่อ)

[๕๕๒] นเหตุปัจจย มี ๙ วาระ
 นอารัมมณปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)
 นอารัมมณปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๙ วาระ
 (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจัยะ อนุโลมปัจจัยะ และ
ปัจจัยยานุโลมแห่งปัญหาารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)
เหตุทุกะและสนิทัสนสัปปฏิขติกะ จบ

๒. สเหตุกทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. กุสลบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๑] สภาวะธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุ
ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุซึ่ง
เป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒] เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๑	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๑	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๑	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๑	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๑	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๑	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๑	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๑	วาระ
ปุเรชาติปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

ปัจจัยะ - นอธิปติปัจจัย

[๓] สภาวะธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุ
ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจัย (ย่อ)

[๔] นอธิปติปัจจัย	มี	๑	วาระ
นปุเรชาติปัจจัย	มี	๑	วาระ
นปัจฉาชาติปัจจัย	มี	๑	วาระ
นอาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ

นกัมมปัจจัย	มี	๑	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ
นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๑ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจัย กับนอธิปติปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. กุสลบท ๗. ปัญหาวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๕] สภาวะธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอาร์มมณปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๖] เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๑	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๑	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๑	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๑	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๑	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๑	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๑	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๑	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๑	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๑	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๑	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๑	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๑	วาระ
นัตถิปัจจัย	มี	๑	วาระ
วิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ

อวิคตปัจจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธา

[๗] สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอาร์มมณปัจจย สหชาตปัจจย และอุปนิสสยปัจจย

[๘] นเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

นอาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจจนียะ อนุลอมปัจจนียะ และปัจจนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. อกุสลบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจยและอาร์มมณปัจจย

[๙] สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุและที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจย

สภาวธรรมที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น เพราะอาร์มมณปัจจย

สภาวธรรมที่มีเหตุและที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจย (๓)

สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น เพราะอาร์มมณปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุและที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะอธิปัตปัจจัย (ย่อ)

[๑๐]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อธิปัตปัจจัย	มี	๑	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
	สมนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๕	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๕	วาระ
	ปุเรชาติปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๕	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อาหารปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อินทริยปัจจัย	มี	๕	วาระ
	ฌานปัจจัย	มี	๕	วาระ
	มัคคปัจจัย	มี	๕	วาระ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ
	วิปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อตถิปัจจัย	มี	๕	วาระ
	นัตถิปัจจัย	มี	๕	วาระ
	วิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัยและนอธิปัตปัจจัย

[๑๑] สภาวะธรรมที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศล เกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะนอธิปัตปัจจัย (ย่อ)

[๑๒]	นเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
	นอธิปัตปัจจัย	มี	๕	วาระ
	นปุเรชาติปัจจัย	มี	๕	วาระ
	นปัจฉาชาติปัจจัย	มี	๕	วาระ

นอาเสวนปัจจัย	มี	๕	วาระ
นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๕	วาระ
นวิปปยตตปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย	กับนเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจัยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. อกุสลบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัยเป็นต้น

[๑๓] สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศล โดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่มีเหตุและที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่มีเหตุ ซึ่งเป็นอกุศลโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดย อธิปติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อาร์มมณาธิปติ และสหชาตาธิปติ (ย่อ)

[๑๔] เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๑	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๕	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๕	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๕	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ

อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๕	วาระ
อัสติปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นัตติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจฉัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธสาร

[๑๕] สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็น อกุศลโดยอาร์มมณปัจฉัย สหชาตปัจฉัย และอุปนิสสยปัจฉัย (ย่อ)

[๑๖] นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๒

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. อัพยากตบท ๑. ปฐิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๑๗] สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอัพยากตอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอัพยากตอาศัยสภาวธรรมที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็น

อัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอภัยากถอาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุ
และที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอภัยากถเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(ย่อ)

[๑๘]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๔	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๔	วาระ
	สมนันตรปัจจัย	มี	๔	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
	ปุเรชาติปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๒	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ
	วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	วิปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัยและนอาร์มมณปัจจัย

[๑๙] สภาวะธรรมที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอภัยากถอาศัยสภาวะ
ธรรมที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอภัยากถเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอภัยากถอาศัยสภาวะธรรมที่มี
เหตุซึ่งเป็นอภัยากถ เกิดขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอภัยากถอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่
มีเหตุซึ่งเป็น

อภัยากถเกิดขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอภัยากถอาศัยสภาวะธรรมที่มี
เหตุและที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็นอภัยากถเกิดขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจัย
(๑)

สภาวะธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอภัยากถอาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุ
ซึ่งเป็นอภัยากถ เกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจจัย (ย่อ)

[๒๐]	นเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นอธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นอนันตรปัจจัย	มี	๓	วาระ

นสนนัณตรป้จจ้ย	มี	๓	วาระ
นอัณญมัญญป้จจ้ย	มี	๓	วาระ
นอุปนิสสยป้จจ้ย	มี	๓	วาระ
นปุเรชาตป้จจ้ย	มี	๙	วาระ
นป้จจชาตป้จจ้ย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนป้จจ้ย	มี	๙	วาระ
นกัมมป้จจ้ย	มี	๒	วาระ
นวิปากป้จจ้ย	มี	๕	วาระ
นอาหารป้จจ้ย	มี	๑	วาระ
นอินทริยป้จจ้ย	มี	๑	วาระ
นฌานป้จจ้ย	มี	๑	วาระ
นมัคคป้จจ้ย	มี	๑	วาระ
นสัมปยุตตป้จจ้ย	มี	๓	วาระ
นวิปยุตตป้จจ้ย	มี	๒	วาระ
โนนัตถิป้จจ้ย	มี	๓	วาระ
โนวิคตป้จจ้ย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณป้จจ้ย กับเหตุป้จจ้ย มี ๓

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณป้จจ้ย กับนเหตุป้จจ้ย มี ๑

วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ป้จจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๓. อัพยากตบท ๗. ปัญหาวาร

ป้จจยจตุกกนัย - เหตุป้จจ้ยและอาร์มมณป้จจ้ย

[๒๑] สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอัพยากตเป็นป้จจ้ยแก่สภาว
ธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอัพยากตโดยเหตุป้จจ้ย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอัพยากตเป็นป้จจ้ยแก่สภาวธรรม
ที่มีเหตุซึ่งเป็นอัพยากตโดยอาร์มมณป้จจ้ย (ย่อ)

[๒๒] เหตุป้จจ้ย มี ๓ วาระ

อาร์มมณป้จจ้ย มี ๔ วาระ

อธิปติป้จจ้ย มี ๔ วาระ

อนันตรป้จจ้ย มี ๔ วาระ

สมนัตถปัจจัย	มี	๔	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๗	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๖	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๗	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๔	วาระ
ปุเรชาติปัจจัย	มี	๒	วาระ
ปัจฉาชาติปัจจัย	มี	๒	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๒	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๔	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๔	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๔	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๔	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๔	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๗	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๗	วาระ (ย่อ)

ปัจจัยนียุทธ

[๒๓] สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยอาร์มมณปัจจัย สหชาติ
ปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๒๔] นเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๗ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๔

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจเจกนิยะ อนุโลมปัจเจกนิยะ และ
ปัจเจกนิยานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

สเหตุกทุกะและกุสลติกะ จบ

๓. เหตุสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. กุสลบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๒๕] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย
(๑) (ย่อ)

[๒๖]	เหตุปัจจย	มี	๑	วาระ
	อาร์มมณปัจจย	มี	๑	วาระ
	อธิปติปัจจย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

ปัจจนีเย

[๒๗]	นอธิปติปัจจย	มี	๑	วาระ
	นปุเรชาตปัจจย	มี	๑	วาระ
	นปัจฉาชาตปัจจย	มี	๑	วาระ
	นอาเสวนปัจจย	มี	๑	วาระ
	นกัมมปัจจย	มี	๑	วาระ
	นวิปากปัจจย	มี	๑	วาระ
	นวิปปยุตตปัจจย	มี	๑	วาระ (ย่อ)
	นอธิปติปัจจย	กับเหตุปัจจย	มี	๑ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจย กับนอธิปติปัจจย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาร ปัจจยวาร นิสสยวาร สังสัณฺฐวาร และ
สัมปยุตตวารให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

๑. กุสลบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย

[๒๘] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจย
(ย่อ)

เหตุปัจจย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจจย	มี	๑	วาระ
อธิปติปัจจย	มี	๑	วาระ
อนันตรปัจจย	มี	๑	วาระ

สมันตรปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
กัมมปัจจัย มี ๑ วาระ
อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

ปัจจัยนียุทธ

[๒๙] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอาร์มมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย

[๓๐] นเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
นอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๑
วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุศลตีกะที่นับไว้แล้ว)

๒. อกุศลบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๓๑] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุและที่วิปยุตจากเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ (๓)

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากเหตุ ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่
สัมปยุตด้วยเหตุและที่วิปยุตจากเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ
อาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่
สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะอธิปติปัจจัย (ย่อ)

[๓๒]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๑	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
	สมนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๕	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๕	วาระ
	ปุเรชาติปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๕	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อาหารปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อินทริยปัจจัย	มี	๕	วาระ
	ฌานปัจจัย	มี	๕	วาระ
	มัคคปัจจัย	มี	๕	วาระ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ
	วิปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อตัถิปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัยและนอธิปติปัจจัย

[๓๓] สภาวะธรรมที่วิปยุตจากเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัย
สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะนเหตุ
ปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่
สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจจัย (ย่อ)

[๓๔]	นเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
	นอธิปติปัจจัย	มี	๕	วาระ

นปฺเรชาตปัจจัจย	มี	๕	วาระ
นปฺจฉาชาตปัจจัจย	มี	๕	วาระ
นอาเสวนปัจจัจย	มี	๕	วาระ
นกัมมปัจจัจย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจัจย	มี	๕	วาระ
นวิปปยุตตปัจจัจย	มี	๕	วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจจัจย	กับเหตุปัจจัจย	มี	๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๑

วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. อกุสลบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตกกนัย - เหตุปัจจัจยและอาร์มมณปัจจัจย

[๓๕] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัจยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจัจย มี ๒ วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัจยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยอาร์มมณปัจจัจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่วิปปยุตจากเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัจยแก่สภาวธรรมที่วิปปยุตจากเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยอาร์มมณปัจจัจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุและที่วิปปยุตจากเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัจยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยอาร์มมณปัจจัจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๖] เหตุปัจจัจย	มี	๒	วาระ
อาร์มมณปัจจัจย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัจย	มี	๑	วาระ
อนันตรปัจจัจย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจัจย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจัจย	มี	๕	วาระ
อัญญมัญญปัจจัจย	มี	๕	วาระ
นิสสยปัจจัจย	มี	๕	วาระ

อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๕	วาระ
อรรถปัจฉัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธสาร

[๓๗] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยอา
รัมมณปัจฉัย สหชาตปัจฉัย และอุปนิสสยปัจฉัย (ย่อ)

[๓๘] นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. อัพยากตบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๓๙] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอัพยากตอาศัย
สภาวธรรมที่

สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี
๓ วาระ

สภาวธรรมที่วิปยุตจากเหตุซึ่งเป็นอัพยากตอาศัยสภา
วธรรมที่วิปยุตจากเหตุซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี
๓ วาระ

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะ
ธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุและที่วิปยุตจากเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤต
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๐]	เหตุปัจฉัย	มี	๙	วาระ
	อาร์มมณปัจฉัย	มี	๔	วาระ
	อธิปติปัจฉัย	มี	๕	วาระ
	อนันตรปัจฉัย	มี	๔	วาระ
	สมนันตรปัจฉัย	มี	๔	วาระ
	สหชาติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
	อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
	ปุเรชาติปัจฉัย	มี	๒	วาระ
	อาเสวนปัจฉัย	มี	๒	วาระ
	กัมมปัจฉัย	มี	๙	วาระ
	วิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
	สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๔	วาระ
	วิปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัยและนอาร์มมณปัจฉัย

[๔๑] สภาวะธรรมที่วิปยุตจากเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัย
สภาวะธรรมที่

วิปยุตจากเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจฉัย

(๑)

สภาวะธรรมที่วิปยุตจากเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะ
ธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะนอา
ร์มมณปัจฉัย (ย่อ)

[๔๒]	นเหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ
	นอาร์มมณปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	นอธิปติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
	นอนันตรปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	นสมนันตรปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	นอัญญมัญญปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	นอุปนิสสยปัจฉัย	มี	๓	วาระ

นปฺเรชาตปจฺจย	มี	๙	วาระ
นปจฺจชาตปจฺจย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปจฺจย	มี	๙	วาระ
นกำมมปจฺจย	มี	๒	วาระ
นวิปากปจฺจย	มี	๕	วาระ
นอาหารปจฺจย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปจฺจย	มี	๑	วาระ
นฌมานปจฺจย	มี	๑	วาระ
นมคฺคปจฺจย	มี	๑	วาระ
นสัมปยุตตปจฺจย	มี	๓	วาระ
นวิปยุตตปจฺจย	มี	๒	วาระ
โนนัตถิปจฺจย	มี	๓	วาระ
โนวิคตปจฺจย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปจฺจย กับเหตุปจฺจย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปจฺจย กับนเหตุปจฺจย มี ๑

วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปจฺจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐานวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๓. อัพยากตบท ๗. ปัญหาวาร

ปจฺจยจตุกกนัย - เหตุปจฺจยและอารัมมณปจฺจย

[๔๓] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปจฺจยแก่สภาวธรรม ที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยเหตุปจฺจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปจฺจยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยอารัมมณปจฺจย (ย่อ)

[๔๔]	เหตุปจฺจย	มี	๓	วาระ
	อารัมมณปจฺจย	มี	๔	วาระ
	อธิปติปจฺจย	มี	๔	วาระ
	อนันตรปจฺจย	มี	๔	วาระ
	สมนันตรปจฺจย	มี	๔	วาระ

สหชาติปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๖	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๔	วาระ
ปุเรชาติปัจฉัย	มี	๒	วาระ
ปัจฉาชาติปัจฉัย	มี	๒	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๒	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๔	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๔	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๔	วาระ
อินทรียปัจฉัย	มี	๔	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๔	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๗	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธา

[๔๕] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยอาร์มมณปัจฉัย สหชาติปัจฉัย และ

อุปนิสสยปัจฉัย

[๔๖] นเหตุปัจฉัย มี ๗ วาระ
 นอาร์มมณปัจฉัย มี ๗ วาระ (ย่อ)
 นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๓

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๔

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจจนียะ อนุลอมปัจจนียะ และปัจจนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)
 เหตุสัมปยุตตทุกะและกุสลติกะ จบ

๔. เหตุสเหตุทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. กุสลบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๔๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่เป็น

เหตุและมีเหตุซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
สภาวธรรมที่มีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุแต่
ไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรม
ที่เป็นเหตุมีเหตุและมีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๘]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาหารปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

นอธิปตฺติปัจจัย

[๔๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะนอธิปตฺติ
ปัจจัย (ย่อ)

[๕๐]	นอธิปตฺติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นปุเรชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นอาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
	นอธิปตฺติปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๙ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจัย กับนอธิปตฺติปัจจัย มี ๙

วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๑. กุสลบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๕๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๕๒]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
	สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
	มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจัยนียุทธาร

[๕๓] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอาร์มมณปัจจัย สหชาติปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๕๔]	นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
	นอาร์มมณปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๓

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจจนียะ อนุลอมปัจจนียะ และ ปัจจนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลตีกะที่นับไว้แล้ว)

๒. อกุลสลับท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๕๕] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจย (ย่อ)

[๕๖] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ
อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ
กัมมปัจจย มี ๙ วาระ
อาหารปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจย

[๕๗] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ
อธิปติปัจจยมี ๙ วาระ (ย่อ)

[๕๘] นอธิปติปัจจย มี ๙ วาระ
นปุเรชาตปัจจย มี ๙ วาระ
นปัจฉาชาตปัจจย มี ๙ วาระ
นอาเสวนปัจจย มี ๙ วาระ
นกัมมปัจจย มี ๓ วาระ
นวิปากปัจจย มี ๙ วาระ
นวิปปยุตตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจย กับนอธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาร ปัจจยวาร นิสสยวาร สังสัณฺฐวาร และ
สัมปยุตตวารให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

๒. อกุลสลับท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๕๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุ
ปัจจัย (ย่อ)

[๖๐]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อินทริยปัจจัย	มี	๓	วาระ
	ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
	มัคคปัจจัย	มี	๓	วาระ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธธาร

[๖๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัย
แก่สภาวธรรม

ที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยอาร์มมณปัจจัย
สหชาติปัจจัย และ

อุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๖๒]	นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	นอวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
	นอาร์มมณปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๓

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. อัปยาคตบท ๑. ปฏิจจวาร
ปัจจยจตกกนัย - เหตุปัจจัย

[๖๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤต
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๖๔] เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ
อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
กัมมปัจฉัย มี ๙ วาระ
วิปากปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอติปติปัจฉัย

[๖๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤต
อาศัยสภาวธรรมที่เป็น เหตุและมีเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้น
เพราะนอติปติปัจฉัย (ย่อ)

[๖๖] นอติปติปัจฉัย มี ๙ วาระ
นปฺเรชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ
นปฺจฉาชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ
นอาเสวนปัจฉัย มี ๙ วาระ
นกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ
นวิปากปัจฉัย มี ๙ วาระ
นวิปยุตตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอติปติปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจฉัย กับนอติปติปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๓. อัพยากตบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๖๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็น
ปัจฉัยแก่

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยเหตุ
ปัจฉัย (ย่อ)

[๖๘] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อารัมมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธา

[๖๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจจัยแก่

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยอารัมมณปัจจัย สหชาติปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๗๐] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

เหตุสเหตุกทุกะและกุสลติกะ จบ

๕. เหตุเหตุสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. กุสลบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตฺกกนฺย - เหตุปัจจย

[๗๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็น
กุศลอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นกุศล
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจย (ย่อ)

[๗๒] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ
อาร์มณปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจย

[๗๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็น
กุศลอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นกุศล
เกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจจย (ย่อ)

[๗๔] นอธิปติปัจจย มี ๙ วาระ
นปุเรชาตปัจจย มี ๙ วาระ
นปัจฉาชาตปัจจย มี ๙ วาระ
นอาเสวนปัจจย มี ๙ วาระ
นกำมมปัจจย มี ๓ วาระ
นวิปากปัจจย มี ๙ วาระ
นวิปปยุตตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจย กับนอธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาร ปัจจยวาร นิสสยวาร สังสัณฺฐวาร และ
สัมปยุตตวารให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

๑. กุสลบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตฺกกนฺย - เหตุปัจจย

[๗๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็น
กุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็น
กุศลโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๗๖]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
	มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธาร

[๗๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นกุศล
เป็นปัจจัยแก่

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นกุศลโดยอา
รัมมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๗๘]	นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
	นอาร์มมณปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๓

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙
วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่ง

ปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. อกุสลบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจนยจตูกกณัย - เหตุปัจจัย

[๗๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุ ซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๘๐] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจัย

[๘๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจจัย (ย่อ)

[๘๒] นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ
นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๙ วาระ
นอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ
นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ
นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ
นวิปปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓

วาระ (ย่อ)

เหตุปัจจัย กับนอธิปติปัจจัย มี ๙

วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๒. อกุศลบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๘๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ
อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทรีปัจจัย	มี	๓	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธ

[๘๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศล
เป็นปัจจัย

แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอกุศล
โดยอาร์มมณปัจจัย

สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๘๕] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. อัพยากตบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตูกกนัย - เหตุปัจจัย

[๘๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็น
อัพยากตอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอัพยากต
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

นอติปติปัจจัย

[๘๗] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็น
อัพยากฤตอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอัพยากฤต
เกิดขึ้นเพราะนอติปติปัจจัย (ย่อ)

[๘๘] นอติปติปัจจัย มี ๙ วาระ

นปฺเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นปฺจฉาชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

นวิปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอติปติปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจัย กับนอติปติปัจจัย มี ๙

วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจัยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๓. อัพยากตบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๘๙] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็น
อัพยากฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุ
ซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๙๐] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อติปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๓ วาระ

อินทริยปัจจัย มี ๙ วาระ

ฌานปัจจัย มี ๓ วาระ

มัคคปัจจัจย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัจย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธธาร

[๙๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็น
อัพยากฤตเป็นปัจจัจย

แก้สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นอัพยาก
ฤตโดยอาร์มมณปัจจัจย สหชาตปัจจัจย และอุปนิสสยปัจจัจย (ย่อ)

[๙๒] นเหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๙

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจจนียะ อนุลอมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

เหตุเหตุสัมปยุตตทุกะและกุสลติกะ จบ

๖. นเหตุสเหตุทุกทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๒. กุสลากุสลบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัจยจตูกกนัย - เหตุปัจจัจย

[๙๓] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุซึ่งเป็นกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัจย (ย่อ)

[๙๔] เหตุปัจจัจย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัจย มี ๑ วาระ

(ทุกปัจจัจยมีปัจจัจยละ ๑ วาระ)

อวิคตปัจจัจย มี ๑ วาระ

นอธิปติปัจจัจย มี ๑ วาระ

นปุเรชาตปัจจัจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

นวิปากปัจจัจย มี ๑ วาระ

นวิปปยุตตปัจจัจย มี ๑ วาระ

(ในปัญหาวาร ทุกปัจจัจยมีปัจจัจยละ ๑ วาระ)

เหตุปัจจัย

[๙๕] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (ย่อ)

[๙๖] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ไม่มีเหตุปัจจัย แม้ในปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ
ในปัญหาวาร ไม่มีเหตุปัจจัยแก่ธรรมทั้ง ๓ นี้)

๓. อพยากตบท ๑. ปฐิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๙๗] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุซึ่งเป็นอัพยา
กตอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุซึ่งเป็นอัพยา
กตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุและไม่มีเหตุซึ่งเป็นอัพยา
กตอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุซึ่งเป็นอัพยา
กตเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุและที่ไม่เป็นเหตุไม่มีเหตุ
ซึ่งเป็นอัพยา
กต

อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุซึ่งเป็นอัพยา
กตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุและไม่มีเหตุซึ่งเป็นอัพยา
กตอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุและไม่มีเหตุซึ่งเป็นอัพยา
กตเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุและไม่มีเหตุซึ่งเป็นอัพยา
กตอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุและที่ไม่เป็นเหตุไม่มีเหตุซึ่งเป็น
อัพยา
กตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๙๘] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

ปุเรชาตปัจจัย มี ๒ วาระ

อาเสวนปัจฉัย	มี	๒	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัย

[๙๙] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุและที่ไม่มีเหตุซึ่งเป็น
เป็นอัปยากฤตอาศัยสภาวธรรม ที่ไม่เป็นเหตุและไม่มีเหตุซึ่งเป็น
อัปยากฤตเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๑๐๐] นเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

นอารัมมณปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นอธิปติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอนันตรปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นสมนันตรปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นอัญญมัญญปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นอุปนิสสยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นปุเรชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นวิปากปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นอาหารปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นสัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปปยุตตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
โนนัตถิปัจฉัย	มี	๓	วาระ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

นอารัมมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๑

วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตवार ปัจจยวาร นิสสยวาร สังสัณฺฐวาร และ
สัมปยุตตवारให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

๓. อัพยากตบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - อารัมมณปัจจย

[๑๐๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุซึ่งเป็น
อัพยากตเป็นปัจจยแก่

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุซึ่งเป็นอัพยากตโดยอา
รัมมณปัจจย (ย่อ)

[๑๐๒] อารัมมณปัจจย มี ๔ วาระ

อธิปติปัจจย	มี	๔	วาระ
อนันตรปัจจย	มี	๔	วาระ
สมนันตรปัจจย	มี	๔	วาระ
สหชาตปัจจย	มี	๗	วาระ
อัญญมัญญปัจจย	มี	๖	วาระ
นิสสยปัจจย	มี	๗	วาระ
อุปนิสสยปัจจย	มี	๔	วาระ
ปุเรชาตปัจจย	มี	๒	วาระ
ปัจจชาตปัจจย	มี	๒	วาระ
อาเสวนปัจจย	มี	๒	วาระ
กัมมปัจจย	มี	๔	วาระ
วิปากปัจจย	มี	๔	วาระ
อาหารปัจจย	มี	๔	วาระ
อินทริยปัจจย	มี	๔	วาระ
ฌานปัจจย	มี	๔	วาระ
มัคคปัจจย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจจย	มี	๒	วาระ
วิปยุตตปัจจย	มี	๓	วาระ
อตถิปัจจย	มี	๗	วาระ
นัตถิปัจจย	มี	๔	วาระ
วิคตปัจจย	มี	๔	วาระ
อวิคตปัจจย	มี	๗	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธาร

[๑๐๓] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุซึ่งเป็น
อภัยากฤตเป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยอา
รัมมณปัจจัย สหชาติปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๑๐๔] นเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ

นอารัมมณปัจจัย มี ๗ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย กับอารัมมณปัจจัย มี ๔

วาระ (ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๔

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

นเหตุสเหตุกทุกะและกุสลติกะ จบ

เหตุโคจจกะ จบ

๗. สัปปัจจัยทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๒. กุสลากุสลบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑] สภาวะธรรมที่มีปัจจัยปรุงแต่งซึ่งเป็นกุสลอาศัยสภาวะ
ธรรมที่มีปัจจัย

ปรุงแต่งซึ่งเป็นกุสลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจัย

[๓] สภาวะธรรมที่มีปัจจัยปรุงแต่งซึ่งเป็นกุสลอาศัยสภาวะ
ธรรมที่มีปัจจัย

ปรุงแต่งซึ่งเป็นกุสลเกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจจัย (ย่อ)

[๔] นอธิปติปัจจัย มี ๑ วาระ

นปุเรชาติปัจจัย มี ๑ วาระ

นปัจฉาชาติปัจจัย มี ๑ วาระ

นอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ

นักษัมปจัจฉัย มี ๑ วาระ
นวิปากปจัจฉัย มี ๑ วาระ
นวิปปยตตปจัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๕] สภาวะธรรมที่มีปัจฉัยปรุงแต่งซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัยแก่
สภาวะธรรมที่มีปัจฉัยปรุงแต่งซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๖] เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

[๗] สภาวะธรรมที่มีปัจฉัยปรุงแต่งซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะ
ธรรมที่มีปัจฉัยปรุงแต่งซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)
(ย่อ)

[๘] เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑
วาระ)

๓. อัปยาคตบท ๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๙] สภาวะธรรมที่มีปัจฉัยปรุงแต่งซึ่งเป็นอัปยาคตอาศัย
สภาวะธรรมที่มีปัจฉัยปรุงแต่งซึ่งเป็นอัปยาคตเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย (ย่อ)

[๑๐] เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ
นอาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ
นอธิปติปัจฉัย มี ๑ วาระ
(ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ) (ย่อ)

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัยเป็นต้น

[๑๑] สภาวธรรมที่มีปัจจัยปรุงแต่งซึ่งเป็นอภยากฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่มีปัจจัยปรุงแต่งซึ่งเป็นอภยากฤตโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีปัจจัยปรุงแต่งซึ่งเป็นอภยากฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่มีปัจจัยปรุงแต่งซึ่งเป็นอภยากฤตโดยอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่มีปัจจัยปรุงแต่งซึ่งเป็นอภยากฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่มีปัจจัยปรุงแต่งซึ่งเป็นอภยากฤตโดยอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีปัจจัยปรุงแต่งซึ่งเป็นอภยากฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่มีปัจจัย ปรุงแต่งซึ่งเป็นอภยากฤตโดยอุปนิสสยปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่มีปัจจัยปรุงแต่งซึ่งเป็นอภยากฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่มีปัจจัยปรุงแต่งซึ่งเป็นอภยากฤตโดยอุปนิสสยปัจจัย มีอย่างเดียว คือ อาร์มมณูป-นิสสยะ (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๒	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
นิสสยปัจจัย	มี	๑	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๒	วาระ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๑	วาระ
ปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๑	วาระ
(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)			
อวิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธา

[๑๒] สภาวธรรมที่มีปัจจัยปรุงแต่งซึ่งเป็นอภยากฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่มีปัจจัยปรุงแต่งซึ่งเป็นอภยากฤตโดยอาร์มมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่มีปัจจัยปรุงแต่งซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่มีปัจจัยปรุงแต่งซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยอา
รัมมณปัจจัยและอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๑๓] นเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ
 นอาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)
 นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๑

วาระ (ย่อ)

 อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๒

วาระ (ย่อ)

 สัปปปัจจัยทุกะและกุสลตีกะ จบ

๘. สังขตทุกะ ๑. กุสลตีกะ

[๑๔] สภาวะธรรมที่ปัจจัยปรุงแต่งซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะ
ธรรมที่ปัจจัยปรุงแต่ง ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

 (พึงขยายให้พิสดาร เหมือนกับสัปปปัจจัยทุกะ)

 สังขตทุกะและกุสลตีกะ จบ

๙. สนิทสสนทุกะ ๑. กุสลตีกะ

๑. กุสlobท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๕] สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งเป็น

 กุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๑๖] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

 อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

 อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

 (สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

 ๒. อกุสlobท - เหตุปัจจัย

[๑๗] สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๑๘] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

 อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

 อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(สหชาตवार ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ

๑ วาระ)

๓. อัพยาทบท - เหตุปัจฉัย

[๑๙] สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งเป็นอัพยาทตอาศัยสภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งเป็นอัพยาทตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๒๐] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๓ วาระ)

นกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจฉัย มี ๓ วาระ

นอาหารปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

โนวิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตवार ปัจฉยวาร นิสสยวาร สังสญญวาร และสัมปยุตตवारให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

๓. อัพยาทบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัยเป็นต้น

[๒๑] สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งเป็นอัพยาทตเป็นปัจฉัยแก่สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งเป็นอัพยาทตโดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เห็นได้ซึ่งเป็นอัพยาทตเป็นปัจฉัยแก่สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งเป็นอัพยาทตโดยอาร์มมณปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งเป็นอัพยาทตเป็นปัจฉัยแก่สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้

ซึ่งเป็นอัพยาทตโดยอาร์มมณปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เห็นได้ซึ่งเป็นอัพยาทตเป็นปัจฉัยแก่สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งเป็นอัพยาทตโดยอธิปติปัจฉัย มีอย่างเดียวคือ อาร์มมณาธิปติ (๑)

สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งเป็นอภยาภตเป็นปัจฉัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งเป็น อภยาภตโดยอุปนิสสยปัจฉัย มีอย่าง
เดียว คือ ปกตูปนิสสยะ (๑)

สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งเป็นอภยาภตเป็นปัจฉัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เห็นไม่ได้

ซึ่งเป็นอภยาภตโดยอุปนิสสยปัจฉัย มี ๓ อย่าง คือ อา
รัมมณูปนิสสยะ

อนันตรูปนิสสยะ และปกตูปนิสสยะ ฯลฯ (๑) (ย่อ)

[๒๒]	เหตุปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจฉัย	มี	๒	วาระ
	อธิปติปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	อนันตรปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	สหชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๑	วาระ
	นิสสยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๒	วาระ
	ปุเรชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	ปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	อาเสวนปัจฉัย	มี	๑	วาระ
	กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	วิปากปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	(ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๓ วาระ)			
	สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๑	วาระ
	วิปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	อัตถิปัจฉัย	มี	๕	วาระ
	นัตถิปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจฉัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)

สนิทัสสนทุกะและกุสลตีกะ จบ

(อัปปัจฉยะ อสังขตะ และสนิทัสสนะ มีไม่ได้)

๑๐. สัปปฏิขมทุกะ ๑. กุสลตีกะ

๑ - ๒. กุสลาภกุสลาภท ๑. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๒๓] สภาวธรรมที่กระทบไม่ได้ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่กระทบไม่ได้ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๒๔] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

วิปยุตตปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๒๕] สภาวธรรมที่กระทบไม่ได้ซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่กระทบไม่ได้ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ในปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

๓. อัพยาทบท ๑. ปฏิจจวาระเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๒๖] สภาวธรรมที่กระทบได้ซึ่งเป็นอัพยาทตอาศัยสภาวธรรมที่กระทบได้ซึ่งเป็นอัพยาทตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่กระทบไม่ได้ซึ่งเป็นอัพยาทตอาศัยสภาวธรรมที่กระทบได้ซึ่งเป็นอัพยาทตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่กระทบได้และที่กระทบไม่ได้ซึ่งเป็นอัพยาทตอาศัยสภาวธรรมที่กระทบได้ซึ่งเป็นอัพยาทตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

สภาวธรรมที่กระทบไม่ได้ซึ่งเป็นอัพยาทตอาศัยสภาวธรรมที่กระทบไม่ได้ซึ่งเป็น อัพยาทตเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจัย (ย่อ)

[๒๗] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๑ วาระ

ปุเรชาตปัจจัย มี ๑ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ

กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย

[๒๘] สภาวธรรมที่กระทบได้ซึ่งเป็นอัพยากถตอาศัย
สภาวธรรมที่กระทบได้ซึ่งเป็นอัพยากถตเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย
(ย่อ)

[๒๙] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ
(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ) (ย่อ)

๓. อัพยากตบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๓๐] สภาวธรรมที่กระทบไม่ได้ซึ่งเป็นอัพยากถตเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่กระทบไม่ได้ซึ่งเป็นอัพยากถตโดยเหตุ
ปัจจัย (๓) (ย่อ)

[๓๑] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๑	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๑	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๖	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๒	วาระ
ปุเรชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๕	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ

มัคคปัจจัจย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจจัจย	มี	๑	วาระ
วิปยุตตปัจจัจย	มี	๔	วาระ
อัติถิปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจจัจย	มี	๑	วาระ
วิคตปัจจัจย	มี	๑	วาระ
อวิคตปัจจัจย	มี	๙	วาระ

ปัจจนียุทธา

[๓๒] สภาวธรรมที่กระทบได้ซึ่งเป็นอัพยาภตเป็น
ปัจจัจยแก่สภาวธรรมที่กระทบได้ซึ่งเป็นอัพยาภตโดยสหชาติ
ปัจจัจย (ย่อ)

[๓๓] นเหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ
นอาร์มมณปัจจัจย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย มี ๓

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๒

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจจนียะ อนุลอมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลตีกะที่นับไว้แล้ว)

สัปปปฏิฆทุกะและกุสลตีกะ จบ

๑๑. รูปีทุกะ ๑. กุสลตีกะ

๑ - ๒. กุสลากุสลบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจย

[๓๔] สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูปซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาว
ธรรมที่ไม่เป็นรูปซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (ย่อ)

[๓๕] เหตุปัจจัจย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาติวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัจยมียัจจัจยะ ๑
วาระ)

[๓๖] สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูปซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาว
ธรรมที่ไม่เป็นรูปซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (ย่อ)

[๓๗] เหตุปัจจัจย มี ๑ วาระ

อารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ
 (ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมี
 ปัจจัยละ ๑ วาระ)

๓. อัพยาทตบ ๑ - ๗. ปฏิจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยและอารัมมณปัจจัย

[๓๘] สภาวธรรมที่เป็นรูปซึ่งเป็นอัพยาทตบอาศัยสภาวธรรมที่เป็นรูปซึ่งเป็นอัพยาทตบเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูปซึ่งเป็นอัพยาทตบอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นรูปซึ่งเป็นอัพยาทตบเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นรูปซึ่งเป็นอัพยาทตบอาศัยสภาวธรรมที่เป็นรูปและที่ไม่เป็นรูปซึ่งเป็นอัพยาทตบเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูปซึ่งเป็นอัพยาทตบอาศัยสภาวธรรมที่เป็นรูปซึ่งเป็น

อัพยาทตบเกิดขึ้นเพราะอารัมมณปัจจัย (ย่อ)

[๓๙] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ

สมนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ

ปุเรชาตปัจจัย มี ๑ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๔๐] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ

นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

นกัมมปัจจัย มี ๒ วาระ

นวิปากปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นอาหารปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นมัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นสัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปยุตตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
โนนัตถิปัจฉัย	มี	๓	วาระ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ (ย่อ ปัจจนียะ จบ)

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๔๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูปซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็น รูปซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยเหตุปัจฉัย
(ย่อ)

[๔๒] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย	มี	๒	วาระ
อธิปติปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อนันตรปัจฉัย	มี	๑	วาระ
สมนันตรปัจฉัย	มี	๑	วาระ
สหชาตปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๖	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๒	วาระ
ปุเรชาตปัจฉัย	มี	๑	วาระ
ปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๑	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๔	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๖	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๑	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจ	มี	๗	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัจ	มี	๗	วาระ
นอารัมมณปัจจัจ	มี	๗	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจัจ กับเหตุปัจจัจ	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัจ กับนเหตุปัจจัจ มี ๒

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจจณียะ อนุลอมปัจจณียะ และ
ปัจจณียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

รูปีทุกะและกุสลติกะ จบ

๑๒. โลกียทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. กุสลบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจ

[๔๓] สภาวธรรมที่เป็นโลกียะซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นโลกียะซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจ (๑)

สภาวธรรมที่เป็นโลกุตตระซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็น
โลกุตตระซึ่งเป็นกุศล เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจ (๑)

สภาวธรรมที่เป็นโลกียะซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็น
โลกียะซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะอารัมมณปัจจัจ (๑)

สภาวธรรมที่เป็นโลกุตตระซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็น
โลกุตตระซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะอารัมมณปัจจัจ (๑) (ย่อ)

[๔๔] เหตุปัจจัจ มี ๒ วาระ

อารัมมณปัจจัจ มี ๒ วาระ

อธิปติปัจจัจ มี ๒ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจัจ มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจ มี ๒ วาระ (ย่อ อนุลอม จบ)

[๔๕] นอธิปติปัจจัจ มี ๒ วาระ ฯลฯ

นอาเสวนปัจจัจ มี ๑ วาระ ฯลฯ

นวิปปยุตตปัจจัจ มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาร ปัจจยวาร นิสสยวาร สังสัญญวาร และ
สัมปยุตตวารให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจเป็นต้น

[๔๖] สภาวธรรมที่เป็นโลกียะซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัจจะแก่
สภาวธรรมที่เป็นโลกียะ ซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจฉัจจะ (๑)

สภาวธรรมที่เป็นโลกุตตระซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัจจะแก่สภาว
ธรรมที่เป็นโลกุตตระซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจฉัจจะ (๑)

สภาวธรรมที่เป็นโลกียะซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัจจะแก่สภาวธรรม
ที่เป็นโลกียะซึ่งเป็นกุศลโดยอารมณ์ปัจฉัจจะ (๑)

สภาวธรรมที่เป็นโลกุตตระซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัจจะแก่สภาว
ธรรมที่เป็นโลกียะซึ่งเป็น กุศลโดยอารมณ์ปัจฉัจจะ (๑)

สภาวธรรมที่เป็นโลกียะซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัจจะแก่สภาวธรรม
ที่เป็นโลกียะซึ่งเป็นกุศลโดยอธิปัตติปัจฉัจจะ มี ๒ อย่าง คือ อาร
มณฺณาธิปัตติและสหชาตาธิปัตติ (๑)

สภาวธรรมที่เป็นโลกุตตระซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัจจะแก่สภาว
ธรรมที่เป็นโลกุตตระ ซึ่งเป็นกุศลโดยอธิปัตติปัจฉัจจะ มีอย่างเดียว คือ สห
ชาตาธิปัตติ

สภาวธรรมที่เป็นโลกุตตระซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัจจะแก่สภาว
ธรรมที่เป็นโลกียะซึ่งเป็นกุศลโดยอธิปัตติปัจฉัจจะ มีอย่างเดียว คือ อาร
มณฺณาธิปัตติ (๒) (ย่อ)

[๔๗]	เหตุปัจฉัจจะ	มี	๒	วาระ
	อารมณ์ปัจฉัจจะ	มี	๒	วาระ
	อธิปัตติปัจฉัจจะ	มี	๓	วาระ
	อนันตรปัจฉัจจะ	มี	๒	วาระ
	สมันตรปัจฉัจจะ	มี	๒	วาระ
	สหชาตปัจฉัจจะ	มี	๒	วาระ ฯลฯ
	อุปนิสสยปัจฉัจจะ	มี	๔	วาระ
	อาเสวนปัจฉัจจะ	มี	๒	วาระ
	กัมมปัจฉัจจะ	มี	๒	วาระ
	อาหารปัจฉัจจะ	มี	๒	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจฉัจจะ	มี	๒	วาระ (ย่อ)

๒. อกุศลบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉัจจะจตุกกนัย - เหตุปัจฉัจจะ

[๔๘] สภาวธรรมที่เป็นโลกียะซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นโลกียะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัจจะ (ย่อ)

[๔๙] เหตุปัจฉัจจะ มี ๑ วาระ

อารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)
 (สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ เหมือนกันทุกปัจจัย)

๓. อัพยากตบท ๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๕๐] สภาวธรรมที่เป็นโลกียะซึ่งเป็นอัพยากตอาศัย
 สภาวธรรมที่เป็นโลกียะ ซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
 (๑)

สภาวธรรมที่เป็นโลกุตตระซึ่งเป็นอัพยากตอาศัยสภาวธรรม
 ที่เป็นโลกุตตระซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓
 วาระ

สภาวธรรมที่เป็นโลกียะซึ่งเป็นอัพยากตอาศัยสภาวธรรมที่
 เป็นโลกียะและที่เป็นโลกุตตระซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุ
 ปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๕๑] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ
 อารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
 อาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ
 กัมมปัจจัย มี ๕ วาระ
 วิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ อนุลอม จบ)

[๕๒] นเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
 นอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
 นอธิปติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
 นปุเรชาตปัจจัย มี ๔ วาระ
 นปัจจชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
 นกัมมปัจจัย มี ๑ วาระ
 นวิปากปัจจัย มี ๑ วาระ
 นอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
 นมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ
 นสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ
 นวิปปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ
 โนนัตถิปัจจัย มี ๓ วาระ

โนวิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ ปัจฉนียะ จบ)
(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๕๓] สภาวธรรมที่เป็นโลกียะซึ่งเป็นอัปยาคฤตเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นโลกียะซึ่งเป็นอัปยาคฤตโดยเหตุปัจฉัย
(๑)

สภาวธรรมที่เป็นโลกุตตระซึ่งเป็นอัปยาคฤตเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นโลกุตตระซึ่งเป็นอัปยาคฤตโดยเหตุปัจฉัย มี ๓
วาระ (ย่อ)

[๕๔]	เหตุปัจฉัย	มี	๔	วาระ
	อาร์มมณปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	อธิปติปัจฉัย	มี	๔	วาระ
	อนันตรปัจฉัย	มี	๔	วาระ
	สหชาตปัจฉัย	มี	๕	วาระ
	อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๒	วาระ
	นิสสยปัจฉัย	มี	๗	วาระ
	อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๔	วาระ
	ปุเรชาตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
	ปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
	อาเสวนปัจฉัย	มี	๑	วาระ
	กัมมปัจฉัย	มี	๔	วาระ
	วิปากปัจฉัย	มี	๔	วาระ
	อาหารปัจฉัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
	มัคคปัจฉัย	มี	๔	วาระ
	สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
	วิปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	อตถิปัจฉัย	มี	๗	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจฉัย	มี	๗	วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจฉนียะ อนุโลมปัจฉนียะ และ
ปัจฉนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

โลกียทุกะและกุสลติกะ จบ

๑๓. เกณจิวิญญูเยยทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. กุสลบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๕๕] สภาวธรรมที่จิตบางดวงรู้ได้ซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่จิตบางดวงรู้ได้ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย
สภาวธรรมที่จิตบางดวงรู้ไม่ได้ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรม
ที่จิตบางดวงรู้ได้
ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย
สภาวธรรมที่จิตบางดวงรู้ได้และที่รู้ไม่ได้ซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่จิตบางดวงรู้ได้ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย
(๓) (ย่อ)

[๕๖] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ
อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

ปัจจนียะ - นอติปติปัจจย

[๕๗] สภาวธรรมที่จิตบางดวงรู้ได้ซึ่งเป็นกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่จิตบางดวง
รู้ได้ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะนอติปติปัจจย (ย่อ)

[๕๘] นอติปติปัจจย มี ๙ วาระ
นปุเรชาตปัจจย มี ๙ วาระ
นปัจฉาชาตปัจจย มี ๙ วาระ
นอาเสวนปัจจย มี ๙ วาระ
นกำมมปัจจย มี ๙ วาระ
นวิปากปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ
นวิปปยุตตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัญญวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๕๙] สภาวธรรมที่จิตบางดวงรู้ได้ซึ่งเป็นกุศลเป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรมที่จิตบางดวงรู้ได้ซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจย
(ย่อ)

[๖๐] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ
อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปัตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอารัมมณปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๙

วาระ (ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว พึงขยาย
อกุศลและอัปยากฤตที่จิตบางดวงรู้ได้ ให้พิสดารเหมือนกับกุศลที่
จิตบางดวงรู้ได้)

เคนจิวิญญูยยทุกะและกุสลติกะ จบ
จุพันตรทุกะ จบ

๑๔. อาสวทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. กุสลบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

เหตุปัจจัย

[๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นอาสวะซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่
ไม่เป็นอาสวะซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๒] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑

วาระ)

๒. อกุสลบท - เหตุปัจจัย

[๓] สภาวธรรมที่เป็นอาสวะซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรม
ที่เป็นอาสวะซึ่งเป็น อกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๔] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย	มี	๙	วาระ ๗๗
อวิคตปัจจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจย	มี	๑	วาระ
นอธิปติปัจจย	มี	๙	วาระ ๗๗
นกัมมปัจจย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจย	มี	๙	วาระ
นวิปปยุตตปัจจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ๗๗ สัมปยุตตวาระให้พิสดารทุก
ปัจจย)

[๕] สภาวธรรมที่เป็นอาสวะซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจยแก่สภา
วธรรมที่เป็น

อาสวะซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจย

[๖] เหตุปัจจย	มี	๗	วาระ
อาร์มมณปัจจย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจย	มี	๙	วาระ

(สำหรับ ๓ วาระ ในท่ามกลางมีสหชาตอธิปติปัจจยได้)

อนันตรปัจจย	มี	๙	วาระ ๗๗
อุปนิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจย	มี	๓	วาระ ๗๗
ฌานปัจจย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจย	มี	๙	วาระ ๗๗
อวิคตปัจจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

๓. อัพยากตบท - เหตุปัจจย

[๗] สภาวธรรมที่ไม่เป็นอาสวะซึ่งเป็นอัพยากตอาศัยสภา
วธรรมที่ไม่เป็นอาสวะซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย
(ย่อ)

[๘] เหตุปัจจย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจจย	มี	๑	วาระ ๗๗
อวิคตปัจจย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ปัจจยวาระ ๗๗ ปัญหาวาระ ทุกปัจจยมีปัจจยละ
๑ วาระ)

อาสวทุกะและกุสลตีกะ จบ

๑๕. สาสวทูกะ ๑. กุสลติกะ

๑. กุสลบท - เหตุปัจจัย

[๙] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภา
วธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๐]	เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๒	วาระ (ย่อ อนุโลม จบ)
[๑๑]	นอธิปติปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
	นอาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	นวิปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ (ย่อ ปัจจนีเย

จบ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัย
ละ ๒ วาระ)

ปัญหาวาร - เหตุปัจจัย

[๑๒] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นกุศลเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุ
ปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัย
แก่สภาวธรรมที่ไม่

เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๓]	เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
	นิสสยปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๔	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๒ วาระ (ย่อ)
(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจจนียะ อนุลอมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. อกุสลบท - เหตุปัจจัจย

[๑๔] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่เป็น อารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัจย (ย่อ)

[๑๕] เหตุปัจจัจย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจจัจย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัจยมีปัจจัจยละ

๑ วาระ)

๓. อัพยากตบท - เหตุปัจจัจย

[๑๖] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็น
อัพยากตอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็น
อัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากต
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็น อารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากตเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย

สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากตอาศัย
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัจย

สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะและที่ไม่เป็นอารมณ์ของ
อาสวะซึ่งเป็น

อัพยากตอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่ง
เป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากตอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะและที่ไม่เป็นอารมณ์ของอา
สวะซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัจย (๑) (ย่อ)

[๑๗] เหตุปัจจัจย มี ๕ วาระ
อาร์มมณปัจจัจย มี ๒ วาระ

อธิปัตติปัจจัย	มี	๕	วาระ ๗๗
อาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ ๗๗
วิปากปัจจัย	มี	๕	วาระ ๗๗
อวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
นอารัมมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
นอธิปัตติปัจจัย	มี	๒	วาระ
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๔	วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๕	วาระ
นอาเสวนปัจจัย	มี	๕	วาระ
นกัมมปัจจัย	มี	๑	วาระ ๗๗
นมัคคปัจจัย	มี	๑	วาระ ๗๗
นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ ๗๗
โนวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ๗๗ สัมปยุตตวาระให้

พิสดารทุกปัจจัย)

ปัญหาาร - เหตุปัจจัย

[๑๘] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็น
อัปยากถตเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็น
อัปยากถตโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัปยากถตเป็น
ปัจจัยแก่

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัปยากถตโดย
เหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๙] เหตุปัจจัย	มี	๔	วาระ
อารัมมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๔	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๔	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๔	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๕	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๒	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๗	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๔	วาระ

ปุเรชาตปัจจัจย	มี	๒	วาระ
ปัจจชาตปัจจัจย	มี	๒	วาระ
อาเสวนปัจจัจย	มี	๑	วาระ
กัมมปัจจัจย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
มัคคปัจจัจย	มี	๔	วาระ
สัมปยุตตปัจจัจย	มี	๒	วาระ
วิปยุตตปัจจัจย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย	มี	๗	วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจจนียะ อนุลอมปัจจนียะ และ
 ปัจจนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)
 สาสวทุกะและกุสลติกะ จบ

๑๖. อาสวสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. กุสลบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

เหตุปัจจัจย

[๒๐] สภาวธรรมที่วิปยุตตจากอาสวะซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาว
 ธรรมที่วิปยุตตจากอาสวะซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (ย่อ)

[๒๑] เหตุปัจจัจย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัจยมีปัจจัจยละ
 ๑ วาระ)

๒. อกุสลบท - เหตุปัจจัจย

[๒๒] สภาวธรรมที่สัมปยุตตด้วยอาสวะซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาว
 ธรรมที่

สัมปยุตตด้วยอาสวะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย มี ๓
 วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตตด้วยอาสวะซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาว
 ธรรมที่วิปยุตตจากอาสวะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่สัมปยุตตด้วยอาสวะซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาว
 ธรรมที่สัมปยุตตด้วยอาสวะและที่วิปยุตตจากอาสวะซึ่งเป็นอกุศล
 เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑) (ย่อ)

[๒๓] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ
 อารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)
 (สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๕
 วาระ)

นเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
 นอธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ
 นปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
 นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ
 นวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ
 นวิปปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

[๒๔] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอาสวะซึ่งเป็นอกุศลเป็น
 ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ สัมปยุตด้วยอาสวะซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุ
 ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่วิปปยุตจากอาสวะซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่
 สภาวธรรมที่

สัมปยุตด้วยอาสวะซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอาสวะและที่วิปปยุตจากอาสวะซึ่ง
 เป็นอกุศลเป็นปัจจัย แก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอาสวะซึ่งเป็น
 อกุศลโดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๕] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ
 อธิปติปัจจัย มี ๑ วาระ
 อนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ
 สมันตรปัจจัย มี ๙ วาระ
 สหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ
 อัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ
 นิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ
 อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ
 อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ
 กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ
 อาหารปัจจัย มี ๓ วาระ
 อินทริยปัจจัย มี ๓ วาระ

ณานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มคคปัจฉัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจฉนียะ อนุลอมปัจฉนียะ และ
ปัจฉนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. อัพยากตบท - เหตุปัจฉัย

[๒๖] สภาวธรรมที่วิปยุตจากอาสวะซึ่งเป็นอัพยากต
อาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากอาสวะซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๒๗] เหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นอาร์มมณปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นอธิปติปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ ทุกปัจฉัยมีปัจฉัย
ละ ๑ วาระ)

[๒๘] สภาวธรรมที่วิปยุตจากอาสวะซึ่งเป็นอัพยากต
เป็นปัจฉัยแก่

สภาวธรรมที่วิปยุตจากอาสวะซึ่งเป็นอัพยากตโดยเหตุ
ปัจฉัย (ย่อ)

[๒๙] เหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจฉนียะ อนุลอมปัจฉนียะ และ
ปัจฉนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)
อาสวสัมปยุตตทุกะและกุสลติกะ จบ

๑๗. อาสวสาสวทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. กุสลบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

เหตุปัจจัย

[๓๐] สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๓๑] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

๒. อกุศลบท - เหตุปัจจัย

[๓๒] สภาวะธรรมที่เป็นอาสวะและเป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอาสวะและเป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะซึ่งเป็นอกุศลอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอาสวะและเป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอกุศลอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นอาสวะเป็นอารมณ์ของอาสวะและที่เป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็น อาสวะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๓] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

ปัจจัยนิยะ - นเหตุปัจจัย

[๓๔] สภาวะธรรมที่เป็นอาสวะและเป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะนเหตุ-ปัจจัย (ย่อ)

[๓๕] นเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ
นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ

นัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นวิปปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺฐวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

๗. ปัญหาวาร - เหตุปัจฉัย

[๓๖] สภาวธรรมที่เป็นอาสวะและเป็นอารมณ์ของอา
สวะซึ่งเป็นอกุศล

เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอาสวะและเป็นอารมณ์ของอา
สวะซึ่งเป็นอกุศล

โดยเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๓๗] เหตุปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อาร์มมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจฉนียุทธธาร

[๓๘] สภาวธรรมที่เป็นอาสวะและเป็นอารมณ์ของอา
สวะซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอาสวะและเป็น
อารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอกุศลโดย

อาร์มมณปัจฉัย สหชาตปัจฉัย และอุปนิสสยปัจฉัย (ย่อ)

[๓๙] นเหตุปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอาร์มมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย มี ๗ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๙

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจจณียะ อนุลอมปัจจณียะ และ
ปัจจณียานุลอมแห่ง

ปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓. อัพยากตบท - เหตุปัจจัจย

[๔๐] สภาวธรรมที่เป็นอาร์มมณของอาสวะแต่ไม่เป็นอา
สวะซึ่งเป็นอัพยากต

อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอาร์มมณของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะ
ซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (ย่อ)

[๔๑] เหตุปัจจัจย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัจยมีปัจจัจยละ

๑ วาระ)

อาสวสาสวทุกะและกุสลติกะ จบ

๑๘. อาสวอาสวสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาระเป็นต้น - อกุสลบท

เหตุปัจจัจย

[๔๒] สภาวธรรมที่เป็นอาสวะและสัมปยุตด้วยอาสวะ
ซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอาสวะและสัมปยุตด้วยอาสวะ
ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะซึ่งเป็น
อกุศลอาศัยสภาวธรรม ที่สัมปยุตด้วยอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะซึ่ง
เป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอาสวะและสัมปยุตด้วยอาสวะซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวธรรม ที่เป็นอาสวะสัมปยุตด้วยอาสวะและที่สัมปยุต
ด้วยอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย
มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๓] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
 อารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

ปัจจัยนียะ - นอติปติปัจจัย

[๔๔] สภาวธรรมที่เป็นอาสวะและสัมปยุตด้วยอาสวะ
 ซึ่งเป็นอกุศลอาศัย สภาวธรรมที่เป็นอาสวะ และสัมปยุตด้วยอา
 สวะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ

นอติปติปัจจัย

[๔๕] นอติปติปัจจัย มี ๙ วาระ
 นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ
 นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๙ วาระ
 นอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ
 นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ
 นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ
 นวิปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ

(สหชาตวาระ สัมปยุตตวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙
 วาระ)

๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๔๖] สภาวธรรมที่เป็นอาสวะและสัมปยุตด้วยอาสวะซึ่งเป็น
 อกุศล

เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอาสวะและสัมปยุตด้วยอาสวะ
 ซึ่งเป็นอกุศลโดย

เหตุปัจจัย (ย่อ)

[๔๗] เหตุปัจจัย มี ๔ วาระ
 อารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ
 อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
 อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ
 อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ
 กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ
 อาหารปัจจัย มี ๓ วาระ
 อินทรีย์ปัจจัย มี ๓ วาระ

ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอาร์มมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจฉัย	กับเหตุปัจฉัย	มี	๔

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจฉินิยะ อนุลอมปัจฉินิยะ และ
ปัจฉินิยานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

อาสวอาสวสัมปยุตตทุกะและกุสลติกะ จบ

๑๙. อาสววิปยุตตอาสวทุกะ ๑. กุสลติกะ

กุสลบท - เหตุปัจฉัย

[๔๘] สภาวธรรมที่วิปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์
ของอาสวะซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากอาสวะแต่
เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่วิปยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะ
ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากอาสวะและไม่เป็น
อารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัย (๒) (ย่อ)

[๔๙] เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดาร)

อัพยากตบท - เหตุปัจฉัย

[๕๐] สภาวธรรมที่วิปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์
ของอาสวะซึ่งเป็น

อัพยากตอาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากอาสวะแต่เป็น
อารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่วิปยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะ
ซึ่งเป็นอัพยากต อาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากอาสวะและไม่
เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากต เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวะธรรมที่วิปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากถตอาศัย สภาวะธรรมที่วิปยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากถตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่วิปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะและที่วิปยุตจาก

อาสวะไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากถตอาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจาก

อาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากถตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่วิปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากถต

อาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะและที่วิปยุตจาก

อาสวะไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากถตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๕๑]	เหตุปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๕	วาระ
	วิปากปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียะ - นเหตุปัจจัย

[๕๒] สภาวะธรรมที่วิปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็น

อัพยากถตอาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากถตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๕๓]	นเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นอธิปติปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
	นปุเรชาตปัจจัย	มี	๔	วาระ
	นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๕	วาระ

นอาเสวนปัจจัย	มี	๕	วาระ
นกัมมปัจจัย	มี	๑	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
นมัคคปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจจัยวาระ นิสสัยวาระ สังสัญญวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๗. ปัญหาวาร

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๕๔] สภาวธรรมที่วิปปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็น

อัพยากฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่วิปปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่วิปปยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากฤต เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่วิปปยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่วิปปยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากฤต เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่วิปปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็น

อัพยากฤตโดยเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่วิปปยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากฤต เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่วิปปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะและที่วิปปยุตจากอาสวะไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยเหตุปัจจัย (๓)

สภาวธรรมที่วิปปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากฤต เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่วิปปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็น

อัพยากฤตโดยอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่วิปปยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยากฤต เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่วิปปยุตจากอาสวะ

และไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยาทุกตโดยอา
รัมมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่วิปยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอา
สวะซึ่งเป็นอัพยาทุกต เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่วิปยุตจากอาสวะ
แต่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็น

อัพยาทุกตโดยอาร์มมณปัจจัย (๒) (ย่อ)

[๕๕]	เหตุปัจจัย	มี	๔	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๔	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๔	วาระ
	สมนันตรปัจจัย	มี	๔	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๒	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๗	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๔	วาระ
	ปุเรชาติปัจจัย	มี	๒	วาระ
	ปัจฉาชาติปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๔	วาระ
	วิปากปัจจัย	มี	๔	วาระ
	อาหารปัจจัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ
	วิปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๗	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธา

[๕๖] สภาวะธรรมที่วิปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์
ของอาสวะซึ่งเป็น

อัพยาทุกตเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่วิปยุตจากอาสวะแต่
เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็นอัพยาทุกตโดยอาร์มมณปัจจัย
สหชาติปัจจัย อุปนิสสยปัจจัย ปุเรชาติปัจจัย ปัจฉาชาติปัจจัย
อาหารปัจจัย และอินทริยปัจจัย (ย่อ)

[๕๗] นเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ

นารัมมณปัจฉัย มี ๗ วาระ (ย่อ)
นารัมมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๔ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๓

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจฉนียะ อนุลอมปัจฉนียะ และ
ปัจฉนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลตีกะที่นับไว้แล้ว)

อาสววิปปยุตตสาสวทุกะและกุสลตีกะ จบ

อาสวโคจจกะ จบ

๒๐. สัญโญชนทุกะ ๑. กุสลตีกะ

๑. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉยจตูกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังโยชนซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรม
ที่ไม่เป็นสังโยชนซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๒] เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

อารัมมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉยละ ๑

วาระ)

[๓] สภาวธรรมที่เป็นสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรม
ที่เป็นสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นสังโยชนและที่ไม่เป็นสังโยชนซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่เป็น สังโยชนซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย (๓) (ย่อ)

[๔] เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อารัมมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

นเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

นอธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

นกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

นวิปยุตตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)
(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาร)

ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๕] สภาวธรรมที่เป็นสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจยแก่
สภาวธรรมที่เป็น
สังโยชนซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจย (ย่อ)

[๖] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ
อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ
อธิปติปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อุปนิสสยปัจจย มี ๙ วาระ
อาเสวนปัจจย มี ๙ วาระ
กัมมปัจจย มี ๓ วาระ
อาหารปัจจย มี ๓ วาระ
อินทริยปัจจย มี ๓ วาระ
ฌานปัจจย มี ๓ วาระ
มัคคปัจจย มี ๙ วาระ
สัมปยุตตปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๗] นเหตุปัจจย มี ๙ วาระ
นอาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลตีกะที่นับไว้แล้ว)

อัพยากตบท - เหตุปัจจย

[๘] สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังโยชนซึ่งเป็นอัพยากตอาศัย
สภาวธรรมที่ไม่เป็นสังโยชนซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจย (ย่อ)

[๙] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)
(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

๒๑. สัญโญชนียทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๐] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็นกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๑] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงทราบข้อความนี้ เหมือนกับข้อความในโลกียทุกะ ใน
จุฬันตรทุกะ

พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระให้พิสดาร)

[๑๒] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็น
อกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็นอกุศล
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๑๓] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ
๑ วาระ)

อัพยากตบท - เหตุปัจจัย

[๑๔] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็น
อัพยากตอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็น
อัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็นอภยากฤต
อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็นอภยากฤต
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็นอภยากฤต
อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็นอภยากฤต
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของสังโยชนและที่ไม่เป็นอารมณ์
ของสังโยชนซึ่งเป็นอภยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์
ของสังโยชนซึ่งเป็นอภยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็นอภยากฤต
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของสังโยชนและที่ไม่เป็นอารมณ์
ของสังโยชนซึ่งเป็นอภยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

[๑๕]	เหตุปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ

เหมือนกับโลกียทุกะ ในจุฬันตรทุกะ

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้

พิสดาร)

ปัญหาวาร - เหตุปัจจัย

[๑๖] สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็น
อภยากฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่ง
เป็นอภยากฤตโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็นอภยากฤต
เป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็นอภยากฤต
โดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๗]	เหตุปัจจัย	มี	๔	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๗	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียุทธธาร

[๑๘] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็น
อัพยากฤตเป็นปัจจัย

แก่สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของสังโยชนซึ่งเป็นอัพยากฤต
โดยอาร์มมณปัจจัย

สหชาติปัจจัย อุปนิสสยปัจจัย ปุเรชาติปัจจัย ปัจจชาติ
ปัจจัย อาหารปัจจัย และอินทริยปัจจัย (ย่อ)

[๑๙] นเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๗ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๔

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๓

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนีเย อนุโลมปัจจนีเย และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒๒. สัญโญชนสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๒๐] สภาวธรรมที่วิปยุตจากสังโยชนซึ่งเป็นกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่วิปยุต จากสังโยชนซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาติวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

[๒๑] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสังโยชนซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่

สัมปยุตด้วยสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี
๓ วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาว
ธรรมที่สัมปยุตด้วยสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะอา
รัมมณปัจจัย (ย่อ)

[๒๒]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มณปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ อนุโลม จบ)

ปัจจนียะ - นเหตุปัจจัย

[๒๓] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสังโยชนซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่

สัมปยุตด้วยสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย
ได้แก่ โมหะที่สหระคตด้วยวิจิกิจณาอาศัยชั้นที่สหระคตด้วย
วิจิกิจณาเกิดขึ้น

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาว
ธรรมที่สัมปยุตด้วยสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย
ได้แก่ โมหะที่สหระคตด้วยอุทธัจจะ อาศัยชั้นที่สหระคตด้วยอุทธัจจะ
จะเกิดขึ้น (๒) (ย่อ)

[๒๔]	นเหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
	นอธิปติปัจจัย	มี	๕	วาระ
	นปุเรชาตปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
	นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ ปัจจนียะ

จบ)

ปัญหาวาร - เหตุปัจจัย

[๒๕] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสังโยชนซึ่งเป็นอกุศล
เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่สัมปยุตด้วยสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลโดย
เหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่วิปปยุตจากสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่สัมปยุต ด้วยสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่สัมปยุต ด้วยสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลโดยอา
รัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่สัมปยุต ด้วยสังโยชนซึ่งเป็นอกุศลโดยอธิปติปัจจัย
(๑) (ย่อ)

[๒๖]	เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ

อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๑	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๕	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๕	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๕	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๓	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)

อัพยากตบท - เหตุปัจจัย

[๒๗] สภาวธรรมที่วิปยุตจากสังโยชนซึ่งเป็น
อัพยากตอาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากสังโยชนซึ่งเป็นอัพยาก
ตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

๒๓. สัญโญชนสัญโญชนียทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๒๘] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของสังโยชนแต่ไม่เป็น
สังโยชนซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของสังโยชน
แต่ไม่เป็นสังโยชนซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๒๙] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

[๓๐] สภาวธรรมที่เป็นสังโยชน์และเป็นอารมณ์ของ
สังโยชน์ซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นสังโยชน์และเป็น
อารมณ์ของสังโยชน์ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ (ย่อ)

[๓๑] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ
อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ
นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ
นปัจจชาตปัจจัย มี ๙ วาระ
นอาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ
นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ
นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ
นวิปปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจ

วาระ)

[๓๒] สภาวธรรมที่เป็นสังโยชน์และเป็นอารมณ์ของ
สังโยชน์ซึ่งเป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นสังโยชน์และ
เป็นอารมณ์ของสังโยชน์ซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๓๓] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ
อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ
อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ
กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ
อาหารปัจจัย มี ๓ วาระ
อินทริยปัจจัย มี ๓ วาระ

ฉานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
[๓๔] นเหตุปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอารัมมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจฉนียะ อนุลอมปัจฉนียะ และ
ปัจฉนียานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลตีกะที่นับไว้แล้ว)

[๓๕] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของสังโยชน์แต่ไม่
เป็นสังโยชน์ซึ่งเป็น

อัพยาทุกตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของสังโยชน์แต่ไม่
เป็นสังโยชน์ซึ่งเป็น

อัพยาทุกตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๓๖] เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

อารัมมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ

๑ วาระ)

๒๔. สัญโญชนสัญโญชนสัมปยุตตทุกะ

๑. กุสลตีกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๓๗] สภาวธรรมที่เป็นสังโยชน์และสัมปยุตด้วย

สังโยชน์ซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นสังโยชน์และสัมปยุต
ด้วยสังโยชน์ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสังโยชน์แต่ไม่^๑เป็นสังโยชน์ซึ่งเป็น
อกุศลอาศัยสภาว-ธรรมที่สัมปยุตด้วยสังโยชน์แต่ไม่^๑เป็นสังโยชน์
ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

มี ๓ วาระ

สภาวรรณที่เป็นสังโยชน์และสัมปยุตด้วยสังโยชน์ซึ่งเป็น
อกุศลอาศัยสภาวรรณ ที่เป็นสังโยชน์สัมปยุตด้วยสังโยชน์และที่
สัมปยุตด้วยสังโยชน์แต่ไม่เป็นสังโยชน์ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๘] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
นอธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระและสัมปยุตตวาระให้พิสดาร

เหมือนกับปฏิจจวาร)

[๓๙] สภาวรรณที่เป็นสังโยชน์และสัมปยุตด้วย
สังโยชน์ซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวรรณที่เป็นสังโยชน์และ
สัมปยุตด้วยสังโยชน์ซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๔๐] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๓	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๙ วาระ (ย่อ)
 [๔๑] นเหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ
 นอาร์มมณปัจจัจย มี ๙ วาระ
 นอธิปติปัจจัจย มี ๙ วาระ (ย่อ)
 นอาร์มมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๙
 วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจณียะ อนุโลมปัจจณียะ และ
 ปัจจณียาอนุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒๕. สัญโญชนวิปปยุตตสัญโญชนียทุกะ

๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจย

[๔๒] สภาวธรรมที่วิปยุตตจากสังโยชน์แต่เป็นอารมณ์
 ของสังโยชน์ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตตจากสังโยชน์
 แต่เป็นอารมณ์ของสังโยชน์ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย
 (๑)

สภาวธรรมที่วิปยุตตจากสังโยชน์และไม่เป็นอารมณ์ของ
 สังโยชน์ซึ่งเป็นกุศลอาศัย สภาวธรรมที่วิปยุตตจากสังโยชน์และ
 ไม่เป็นอารมณ์ของสังโยชน์ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย
 (๑)

[๔๓] เหตุปัจจัจย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิคตปัจจัจย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(ในจุพันตรทุกะเหมือนในโลภียทุกะ พึงขยายสหชาตวาร
 ฯลฯ ปัญหาวาร ให้พิสดารทุกปัจจัจย)

[๔๔] สภาวธรรมที่วิปยุตตจากสังโยชน์แต่เป็นอารมณ์
 ของสังโยชน์ซึ่งเป็นอกุศล เป็นปัจจัจยแก่สภาวธรรมที่วิปยุตตจาก
 สังโยชน์แต่เป็นอารมณ์ของสังโยชน์ซึ่งเป็นอกุศลโดยอา
 รัมมณปัจจัจย (ย่อ)

[๔๕] อารัมมณปัจฉัย มี ๑ วาระ (ทุกปัจฉัย มี
ปัจฉัยละ ๑ วาระ ย่อ)

[๔๖] สภาวธรรมที่วิปยุตจากสังโยชน์แต่เป็นอารมณ์
ของสังโยชน์ซึ่งเป็น

อัพยากฤตอาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากสังโยชน์แต่เป็น
อารมณ์ของสังโยชน์ซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่วิปยุตจากสังโยชน์และไม่เป็นอารมณ์ของ
สังโยชน์ซึ่งเป็น

อัพยากฤตอาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากสังโยชน์และไม่เป็น
อารมณ์ของสังโยชน์ซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่วิปยุตจากสังโยชน์แต่เป็นอารมณ์ของ
สังโยชน์ซึ่งเป็นอัพยากฤต อาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากสังโยชน์
และไม่เป็นอารมณ์ของสังโยชน์ซึ่งเป็นอัพยากฤต เกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่วิปยุตจากสังโยชน์แต่เป็นอารมณ์ของ
สังโยชน์และที่วิปยุตจากสังโยชน์ไม่เป็นอารมณ์ของสังโยชน์ซึ่ง
เป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากสังโยชน์และไม่เป็น
อารมณ์ของสังโยชน์ซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๓)

สภาวธรรมที่วิปยุตจากสังโยชน์แต่เป็นอารมณ์ของ
สังโยชน์ซึ่งเป็นอัพยากฤต อาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากสังโยชน์
แต่เป็นอารมณ์ของสังโยชน์และที่วิปยุตจากสังโยชน์ไม่เป็น
อารมณ์ของสังโยชน์ซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)
(ย่อ)

[๔๗] เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ

อารัมมณปัจฉัย มี ๒ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจฉัย มี ๑ วาระ

กัมมปัจฉัย มี ๕ วาระ

วิปากปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

นอารัมมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

นอธิปติปัจฉัย มี ๒ วาระ

นปฺเรชาตปัจจย	มี	๔	วาระ
นปฺจฉาชาตปัจจย	มี	๕	วาระ
นอาเสวนปัจจย	มี	๕	วาระ
นกัมมปัจจย	มี	๑	วาระ
นวิปากปัจจย	มี	๑	วาระ
นวิปปยุตตปัจจย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจจย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาระ)

[๔๘] สภาวธรรมที่วิปปยุตตจากสังโยชน์แต่เป็นอารมณ์ของสังโยชน์ซึ่งเป็น

อัพยาภคเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่วิปปยุตตจากสังโยชน์แต่เป็นอารมณ์ของสังโยชน์ ซึ่งเป็นอัพยาภคโดยเหตุปัจจย (ย่อ)

[๔๙] เหตุปัจจย	มี	๔	วาระ
อาร์มมณปัจจย	มี	๓	วาระ
อธิปติปัจจย	มี	๔	วาระ
อนันตรปัจจย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
สหชาตปัจจย	มี	๕	วาระ
อัญญมัญญปัจจย	มี	๒	วาระ
นิสสยปัจจย	มี	๗	วาระ
อุปนิสสยปัจจย	มี	๔	วาระ
นปฺเรชาตปัจจย	มี	๒	วาระ
ปฺจฉาชาตปัจจย	มี	๒	วาระ
อาเสวนปัจจย	มี	๑	วาระ
กัมมปัจจย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
มัคคปัจจย	มี	๔	วาระ
สัมปยุตตปัจจย	มี	๒	วาระ
วิปปยุตตปัจจย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย	มี	๗	วาระ (ย่อ)

[๕๐] นเหตุปัจจย	มี	๗	วาระ
นอาร์มมณปัจจย	มี	๗	วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจย	กับเหตุปัจจย	มี	๔

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๓

วาระ (ย่อ)

(พืงนับเหมือนอนุลอม ปัจจนียะ อนุลอมปัจจนียะ และ
ปัจจนิยานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลตีกะที่นับไว้แล้ว)
สัญญาชนโคจจกะและกุสลตีกะ จบ

๒๖. คันถทุกะ ๑. กุสลตีกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น ปัจจยจตุกกนัย

[๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นคันถะซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรม
ที่ไม่เป็นคันถะซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ย่อ)

[๒] เหตุปัจจย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑
วาระ)

[๓] สภาวธรรมที่เป็นคันถะซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นคันถะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นคันถะซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นคันถะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นคันถะและที่ไม่เป็นคันถะซึ่งเป็นอกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นคันถะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๓)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นคันถะซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่
เป็นคันถะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นคันถะซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็น
คันถะและที่ไม่เป็นคันถะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓
วาระ (ย่อ)

[๔] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

นอธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

นปุเรชาตปัจจย มี ๙ วาระ

นปัจจชาตปัจจย มี ๙ วาระ

นอาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นวิปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาร)

[๕] สภาวธรรมที่เป็นคันถะซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นคันถะ ซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๖] เหตุปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

[๗] นเหตุปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอาร์มมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจฉัย	กับเหตุปัจฉัย	มี	๙

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ
(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจฉินิยะ อนุโลมปัจฉินิยะ และ
ปัจฉินิยานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

[๘] สภาวธรรมที่ไม่เป็นคันถะซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาว
ธรรมที่ไม่เป็น

คันถะซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๙] เหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑
วาระ)

๒๗. คันถนิยทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๐] สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของคันถะซึ่งเป็นกุศล
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของคันถะซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของคันถะซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะ
ธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของคันถะซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๑] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ เหมือนกับ
ข้อความ ในโลกียทุกะและโลกุตตรทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ
ปัญหาवारให้พิสดาร)

[๑๒] สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของคันถะซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของคันถะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๑๓] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาवार ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ
๑ วาระ)

[๑๔] สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของคันถะซึ่งเป็นอัพยาก
กุตอาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นอารมณ์ของคันถะซึ่งเป็นอัพยากกุตเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของคันถะซึ่งเป็นอัพยากกุตอาศัย
สภาวะธรรมที่ไม่เป็น อารมณ์ของคันถะซึ่งเป็นอัพยากกุตเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (๓)

สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของคันถะซึ่งเป็นอัพยากกุตอาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของคันถะและที่ไม่เป็นอารมณ์ของคันถะ
ซึ่งเป็นอัพยากกุตเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

[๑๕] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๕ วาระ (ย่อ เหมือนกับ
ข้อความ ในโลกียทุกะและโลกุตตรทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ
ปัญหาวารให้พิสดาร)

๒๘. คันถสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจย

[๑๖] สภาวธรรมที่วิปยุตจากคันถะซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่วิปยุตจาก คันถะซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย
(ย่อ)

[๑๗] เหตุปัจจัจย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัจยมีปัจจัจยละ

๑ วาระ)

[๑๘] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยคันถะซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่สัมปยุต ด้วยคันถะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่วิปยุตจากคันถะซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรม
ที่วิปยุตจากคันถะ ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย มี ๒
วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยคันถะซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรม
ที่สัมปยุตด้วยคันถะและที่วิปยุตจากคันถะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัจย (๑) (ย่อ)

[๑๙] เหตุปัจจัจย มี ๖ วาระ

อาร์มมณปัจจัจย มี ๖ วาระ

อธิปติปัจจัจย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๖ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัจย มี ๑ วาระ

นอธิปติปัจจัจย มี ๖ วาระ

นปุเรชาตปัจจัจย มี ๖ วาระ ฯลฯ

นกัมมปัจจัจย มี ๔ วาระ

นวิปยุตตปัจจัจย มี ๖ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตवार ฯลฯ สัมปยุตตवारให้
พิสดาร)

[๒๐] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยคันถะซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยคันถะซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจฉัย
(ย่อ)

[๒๑]	เหตุปัจฉัย	มี	๖	วาระ
	อาร์มมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ
	อธิปติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
	อนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ
	สมนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ
	สหชาตปัจฉัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
	นิสสยปัจฉัย	มี	๖	วาระ
	อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
	อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
	กัมมปัจฉัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
	มัคคปัจฉัย	มี	๔	วาระ
	สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจฉัย	มี	๖	วาระ (ย่อ)

[๒๒] สภาวธรรมที่วิปยุตจากคันถะซึ่งเป็นอัปยาคถต
อาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากคันถะซึ่งเป็นอัปยาคถตเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๒๓]	เหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ
	อาร์มมณปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจฉัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(สหชาตवार ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ

๑ วาระ)

๒๙. คันถคันถนียทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๒๔] สภาวธรรมที่เป็นอาร์มณของคันถะแต่ไม่เป็นคัน
ถะซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอาร์มณของคันถะแต่ไม่เป็น
คันถะซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๒๕] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

[๒๖] สภาวธรรมที่เป็นคั่นและเป็นอาร์มณของคั่น
ซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นคั่นและเป็นอาร์มณของคั่น
ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอาร์มณของคั่นแต่ไม่เป็นคั่นซึ่งเป็น
อกุศลอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นอาร์มณของคั่นแต่ไม่เป็นคั่นซึ่งเป็น
อกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นคั่นและเป็นอาร์มณของคั่นซึ่งเป็น
อกุศลอาศัยสภาว-ธรรมที่เป็นคั่นและเป็นอาร์มณของคั่นซึ่งเป็น
อกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๗] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

นวิปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาระ)

[๒๘] สภาวธรรมที่เป็นคั่นและเป็นอาร์มณของคั่น
ซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นคั่นและเป็นอาร์มณ
ของคั่นซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๒๙] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทรีปัจจัย	มี	๓	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
[๓๐] นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๙

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙
วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนีเย อนุโลมปัจจนีเย และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

[๓๑] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของคันถะแต่ไม่เป็นคัน
ถะซึ่งเป็นอัพยากฤต อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของคันถะแต่
ไม่เป็นคันถะซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้น

เพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๓๒] เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

๓๐. คันถคันถสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๓๓] สภาวธรรมที่เป็นคันถะและสัมปยุตด้วยคันถะซึ่ง
เป็นอกุศลอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นคันถะและสัมปยุตด้วยคันถะซึ่งเป็นอกุศล
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๓๔] เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ

นปฺเรชาตปัจจย มี ๙ วาระ
นกัมมปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ
นวิปยุตตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาร)

[๓๕] สภาวธรรมที่เป็นคั่นและสัมปยุตด้วยคั่นซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นคั่นและสัมปยุตด้วยคั่นซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจย (ย่อ)

[๓๖] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ
อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย มี ๓ วาระ
กัมมปัจจย มี ๓ วาระ
อาหารปัจจย มี ๓ วาระ
อินทริยปัจจย มี ๓ วาระ
ฌานปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๓๗] นเหตุปัจจย มี ๙ วาระ
นอาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๙

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๙

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๓๑. คัณถวิปยุตตคัณถนียทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตูกกนัย - เหตุปัจจย

[๓๘] สภาวธรรมที่วิปยุตจากคั่นแต่เป็นอาร์มมณของ
คั่นซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากคั่นแต่เป็น
อาร์มมณของคั่นซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่วิปยุตจากคันถะและไม่เป็นอารมณ์ของคันถะ
ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากคันถะและไม่เป็นอารมณ์
ของคันถะซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๓๙] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดาร
ทุกปัจจัย)

[๔๐] สภาวะธรรมที่วิปยุตจากคันถะแต่เป็นอารมณ์ของ
คันถะซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากคันถะแต่เป็น
อารมณ์ของคันถะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๔๑] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ
๑ วาระ)

[๔๒] สภาวะธรรมที่วิปยุตจากคันถะแต่เป็นอารมณ์ของ
คันถะซึ่งเป็น

อัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากคันถะแต่เป็น
อารมณ์ของคันถะซึ่งเป็น

อัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่วิปยุตจากคันถะและไม่เป็นอารมณ์ของคันถะ
ซึ่งเป็นอัพยากฤต อาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากคันถะและไม่เป็น
อารมณ์ของคันถะซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ

สภาวะธรรมที่วิปยุตจากคันถะและไม่เป็นอารมณ์ของคันถะ
ซึ่งเป็นอัพยากฤต อาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากคันถะแต่เป็น
อารมณ์ของคันถะและที่วิปยุตจาก

คันถะไม่เป็นอารมณ์ของคันถะซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๔๓] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
วิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตवार ฯลฯ สัมปยุตตवारให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาร)

[๔๔] สภาวธรรมที่วิปยุตตจากคั่นกะแต่เป็นอารมณ์ของ
คั่นกะซึ่งเป็น

อัพยากฤตเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่วิปยุตตจากคั่นกะแต่
เป็นอารมณ์ของคั่นกะซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่วิปยุตตจากคั่นกะและไม่เป็นอารมณ์ของคั่นกะ
ซึ่งเป็นอัพยากฤต เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่วิปยุตตจากคั่นกะและ
ไม่เป็นอารมณ์ของคั่นกะซึ่งเป็น

อัพยากฤตโดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๕] เหตุปัจฉัย มี ๔ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อธิปติปัจฉัย	มี	๔	วาระ
อนันตรปัจฉัย	มี	๔	วาระ
สมนันตรปัจฉัย	มี	๔	วาระ
สหชาตปัจฉัย	มี	๕	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๔	วาระ
ปุเรชาตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
ปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๑	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
มัคคปัจฉัย	มี	๔	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ)

อวิคตปัจฉัย มี ๗ วาระ (ย่อ)

[๔๖] นเหตุปัจฉัย มี ๗ วาระ

นอาร์มมณปัจฉัย มี ๗ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๔

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๓

วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจัยะ อนุโลมปัจจัยะ และ
ปัจจัยยานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

คันถโคจจกะและกุสลติกะ จบ

(โฆมโคจจกะและโยคโคจจกะ เหมือนกับอาสวโคจจกกุสล
ติกะ)

๔๔. นีวรรณทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นนิวรรณซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่
ไม่เป็นนิวรรณซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๒] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๓] สภาวธรรมที่เป็นนิวรรณซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นนิวรรณซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นนิวรรณซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นนิวรรณซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นนิวรรณและที่ไม่เป็นนิวรรณซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นนิวรรณซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๓) (ย่อ)

[๔] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

ปัจจัยะ - นเหตุปัจจัย

[๕] สภาวธรรมที่เป็นนิวรรณซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นนิวรรณซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย ได้แก่ อวิชชา
นิวรรณอาศัยวิจิกิจฉานิวรรณและอุทธัจฉนิวรรณเกิดขึ้น (๑)

สภาวธรรมที่เป็นนิวรรณซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่
เป็นนิวรรณซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย ได้แก่ อวิชชา
นิวรรณอาศัยขันธที่สหระคตด้วย

วิจิกิจฉาและที่สหระคตด้วยอุทธัจจะเกิดขึ้น (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นนิรณซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
นิรณและที่ไม่เป็นนิรณซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย
ได้แก่ อวิชชานิรณอาศัย

วิธีกิจจานิรณ อุทัจจนิรณ และสัมปยุตตขันธเกิดขึ้น (๑)
(ย่อ)

[๖] นเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ
นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
นวิปปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙

วาระ)

[๗] สภาวะธรรมที่เป็นนิรณซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นนิรณซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๘] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ
อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ
กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ
อาหารปัจจัย มี ๓ วาระ
อินทริยปัจจัย มี ๓ วาระ
ฌานปัจจัย มี ๓ วาระ
มัคคปัจจัย มี ๓ วาระ
สัมปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ
อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

[๙] สภาวธรรมที่ไม่เป็นนิรณซึ่งเป็นอัพยากถอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นนิรณซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๑๐] เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ)

๔๕. นิรณียทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๑๑] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของนิรณซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของนิรณซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของนิรณซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของนิรณซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๑๒] เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระให้พิสดาร)

[๑๓] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของนิรณซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของนิรณซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๑๔] เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ)

[๑๕] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของนิรณซึ่งเป็นอัพยากถอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นอารมณ์ของนิรณซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของนิรณซึ่งเป็นอัพยากฤต
อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของนิรณซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของนิรณซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของนิรณซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๖]	เหตุปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อาร์มณปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	วิปากปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดาร)

๔๖. นิรณสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๗] สภาวะธรรมที่วิปยุตจากนิรณซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวะธรรมที่วิปยุต จากนิรณซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(ย่อ)

[๑๘]	เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
	อาร์มณปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

[๑๙] สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยนิรณซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวะธรรมที่สัมปยุต ด้วยนิรณซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (ย่อ)

[๒๐]	เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
	อาร์มณปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

[๒๑] สภาวธรรมที่วิปยุตจากนิรณซึ่งเป็นอัพยากต
อาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากนิรณซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๒๒] เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ
๑ วาระ)

๔๗. นีรณนีรณียทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจฉยจตกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๒๓] สภาวธรรมที่เป็นอาร์มมณของนิรณแต่ไม่เป็นนิรณซึ่ง
เป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอาร์มมณของนิรณแต่ไม่เป็นนิรณ
ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๒๔] เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ
๑ วาระ)

[๒๕] สภาวธรรมที่เป็นนิรณและเป็นอาร์มมณของนิรณซึ่ง
เป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นนิรณและเป็นอาร์มมณของนิรณ
ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอาร์มมณของนิรณแต่ไม่เป็นนิรณซึ่งเป็น
อกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอาร์มมณของนิรณแต่ไม่เป็นนิรณ
ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นนิรณและเป็นอาร์มมณของนิรณซึ่งเป็น
อกุศลอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นนิรณเป็นอาร์มมณของนิรณและที่
เป็นอาร์มมณของนิรณแต่ไม่เป็นนิรณซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๖] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)
(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๙
วาระ)

[๒๗] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของนิรณแต่ไม่เป็น
นิรณซึ่งเป็นอัพยาภต อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของนิรณ
แต่ไม่เป็นนิรณซึ่งเป็นอัพยาภตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ย่อ)

[๒๘] เหตุปัจจย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย มี ๑ วาระ (ย่อ)
(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจยมีปัจจยละ

๑ วาระ)

๔๘. นิรณนิรณสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลตีกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจยจตูกกนัย - เหตุปัจจย

[๒๙] สภาวธรรมที่เป็นนิรณและสัมปยุตตด้วยนิรณซึ่ง
เป็นอกุศลอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นนิรณและสัมปยุตตด้วยนิรณซึ่งเป็นอกุศล
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ย่อ)

[๓๐] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ
อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)
(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๙
วาระ)

๔๙. นิรณวิปยุตตนิรณียทุกะ ๑. กุสลตีกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจยจตูกกนัย - เหตุปัจจย

[๓๑] สภาวธรรมที่วิปยุตตจากนิรณแต่เป็นอารมณ์
ของนิรณซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตตจากนิรณแต่เป็น
อารมณ์ของนิรณซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่วิปยุตจากนิรณและไม่เป็นอารมณ์ของนิรณ
ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากนิรณและไม่เป็น
อารมณ์ของนิรณซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๓๒] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ
 อาร์มณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้พิสดาร)

[๓๓] สภาวะธรรมที่วิปยุตจากนิรณแต่เป็นอารมณ์
ของนิรณซึ่งเป็น

อัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากนิรณแต่เป็น
อารมณ์ของนิรณซึ่งเป็น

อัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่วิปยุตจากนิรณและไม่เป็นอารมณ์ของนิรณ
ซึ่งเป็นอัพยากฤต อาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากนิรณและไม่เป็น
อารมณ์ของนิรณซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ

สภาวะธรรมที่วิปยุตจากนิรณแต่เป็นอารมณ์ของนิรณซึ่ง
เป็นอัพยากฤต

อาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากนิรณแต่เป็นอารมณ์ของ
นิรณและที่วิปยุตจากนิรณไม่เป็นอารมณ์ของนิรณซึ่งเป็น
อัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๓๔] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ
 อาร์มณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
 อาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ
 วิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้พิสดาร

ทุกปัจจัย)

นิรณโคจณกะและกุสลตีกะ จบ

๕๐. ปราสาททุกะ ๑. กุสลตีกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นปราคาสซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็น

ปราคาสซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๒] เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ)

[๓] สภาวธรรมที่ไม่เป็นปราคาสซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นปราคาสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นปราคาสซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นปราคาสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นปราคาสซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นปราคาสและที่ไม่เป็นปราคาสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๔] เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

นอธิปติปัจฉัย มี ๕ วาระ

นปุเรชาตปัจฉัย มี ๕ วาระ

นปัจฉาชาตปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

นกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

นวิปยุตตปัจฉัย มี ๕ วาระ ย่อ

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

[๕] สภาวธรรมที่ไม่เป็นปราคาสซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นปราคาสซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๖] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

สหชาตปัจฉัย มี ๕ วาระ

อัญญมัญญปัจฉัย มี ๕ วาระ

นิสสยปัจฉัย มี ๕ วาระ

อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๕	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุลอม ปัจฉินิยะ อนุลอมปัจฉินิยะ และ
ปัจฉินิยานุลอมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

[๗] สภาวธรรมที่ไม่เป็นปราคาสซึ่งเป็นอัพยากถอาศัย
สภาวธรรมที่ไม่เป็นปราคาสซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย (ย่อ)

[๘] เหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัย
ละ ๑ วาระ)

๕๑. ปราคาสทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๙] สภาวธรรมที่เป็นอาร์มมณของปราคาสซึ่งเป็นกุสลอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นอาร์มมณของปราคาสซึ่งเป็นกุสลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอาร์มมณของปราคาสซึ่งเป็นกุสลอาศัย
สภาวธรรมที่ไม่เป็นอาร์มมณของปราคาสซึ่งเป็นกุสลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๑๐] เหตุปัจฉัย	มี	๒	วาระ
อาร์มมณปัจฉัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๒	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดาร)

[๑๑] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของปราคามาสซึ่งเป็น
อกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของปราคามาสซึ่งเป็นอกุศลเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๑๒] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)
(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๑๓] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของปราคามาสซึ่งเป็น
อัพยาภคอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของปราคามาสซึ่งเป็นอัพยาภคเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของปราคามาสซึ่งเป็นอัพยาภค
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของปราคามาสซึ่งเป็นอัพยาภค
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของปราคามาสซึ่งเป็นอัพยาภคอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของปราคามาสและที่ไม่เป็นอารมณ์ของ
ปราคามาสซึ่งเป็นอัพยาภคเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย(๑) (ย่อ)

[๑๔] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
อาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)
(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระให้พิสดาร)

๕๒. ปราคามาสสัมปยุตตทุกะ ๑. กุศลตีกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๕] สภาวธรรมที่วิปยุตจากปราคามาสซึ่งเป็นกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่วิปยุต จากปราคามาสซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (ย่อ)

[๑๖] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตवार ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ)

[๑๗] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยปรามาสซึ่งเป็นอกุศล อาศัยสภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยปรามาสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่วิปยุตจากปรามาสซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากปรามาสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๑๘] เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๒ วาระ)

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

นอธิปติปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๒ วาระ)

นวิปยุตตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตवार ฯลฯ สัมปยุตตवारให้พิสดาร)

[๑๙] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยปรามาสซึ่งเป็นอกุศล เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่สัมปยุตด้วยปรามาสซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่วิปยุตจากปรามาสซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่วิปยุต จากปรามาสซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๒๐] เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๔ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๔ วาระ

(ในท่ามกลางและในเบื้องปลายมีอาร์มมณาธิปติ

ปัจฉัย)

อนันตรปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

สหชาตปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๔ วาระ

อาเสวนปัจฉัย มี ๒ วาระ

กัมมปัจฉัย มี ๒ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

มคปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

[๒๑] สภาวธรรมที่วิปยุตจากปรามาสซึ่งเป็นอัพยากถ
อาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากปรามาสซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๒๒] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

๕๓. ปรามาสปรัมภัญญทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๒๓] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของปรามาสแต่ไม่เป็น
ปรามาสซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของปรามาสแต่
ไม่เป็นปรามาสซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๒๔] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ
๑ วาระ)

[๒๕] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของปรามาสแต่ไม่เป็น
ปรามาสซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นปรามาสและเป็น
อารมณ์ของปรามาสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๑
วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของปรามาสแต่ไม่เป็นปรามาสซึ่ง
เป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของปรามาสแต่ไม่เป็น
ปรามาสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของปรามาสแต่ไม่เป็นปรามาสซึ่ง
เป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นปรามาสเป็นอารมณ์ของปรามาส
และที่เป็นอารมณ์ของปรามาสแต่ไม่เป็นปรามาสซึ่งเป็นอกุศลเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๒๖] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ
 อาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)
 (พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

[๒๗] สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของปราคาสแต่ไม่เป็น
ปราคาสซึ่งเป็นอกุศล เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของ
ปราคาสแต่ไม่เป็นปราคาสซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๒๘] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
 อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ
 อธิปัตติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลตีกะที่นับไว้แล้ว)

[๒๙] สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของปราคาสแต่ไม่เป็น
ปราคาสซึ่งเป็น

อัพยาทุกตอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของปราคาสแต่ไม่
เป็นปราคาสซึ่งเป็น

อัพยาทุกตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๓๐] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
 อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

๕๔. ปราคาสวิปปยุตตปราคัมภูลทุกะ

๑. กุสลตีกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๓๑] สภาวะธรรมที่วิปปยุตจากปราคาสแต่เป็นอารมณ์
ของปราคาสซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่วิปปยุตจากปราคาสแต่
เป็นอารมณ์ของปราคาสซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่วิปปยุตจากปราคาสและไม่เป็นอารมณ์ของ
ปราคาสซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่วิปปยุตจากปราคาสและไม่

เป็นอารมณ์ของปราคาสซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)
(ย่อ)

[๓๒] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ
 อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(เหมือนกับโลกียทุกะและโลกุตตรทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ
ฯลฯ ปัญหาหาร ให้พิสดาร)

[๓๓] สภาวะธรรมที่วิปยุตจากปราคาสแต่เป็นอารมณ์
ของปราคาสซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากปราคาส
แต่เป็นอารมณ์ของปราคาสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๓๔] สภาวะธรรมที่วิปยุตจากปราคาสแต่เป็นอารมณ์
ของปราคาสซึ่งเป็น

 อัพยาทุกตอาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากปราคาสแต่เป็น
อารมณ์ของปราคาสซึ่งเป็นอัพยาทุกตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

 สภาวะธรรมที่วิปยุตจากปราคาสและไม่เป็นอารมณ์ของ
ปราคาสซึ่งเป็น

 อัพยาทุกตอาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากปราคาสและไม่เป็น
อารมณ์ของปราคาสซึ่งเป็นอัพยาทุกตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ

 สภาวะธรรมที่วิปยุตจากปราคาสแต่เป็นอารมณ์ของปราคาส
ซึ่งเป็นอัพยาทุกต อาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากปราคาสแต่เป็น
อารมณ์ของปราคาสและที่วิปยุตจากปราคาสไม่เป็นอารมณ์ของ
ปราคาสซึ่งเป็นอัพยาทุกตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๓๕] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ
 อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
 อาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(เหมือนกับโลกียทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหาร
ให้พิสดาร)

 ปราคาสโคจจกะและกุสลตีกะ จบ

๕๕. สาร์มมณทุกะ ๑. กุสลตีกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑] สภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (พึงขยายให้พิสดารเหมือนกุศลที่มีปัจจัยปรุงแต่ง)

[๒] สภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (พึงเพิ่มเหมือนกับอกุศลที่มีปัจจัยปรุงแต่ง)

[๓] สภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ไม่ได้ซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ไม่ได้ซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ และที่รับรู้อารมณ์ไม่ได้ซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔] เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
นอธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจจัย	มี	๒	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๕	วาระ
นอาหารปัจจัย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจจัย	มี	๑	วาระ

นณานปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นมัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นสัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปยุตตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
โนนัตถิปัจฉัย	มี	๓	วาระ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ

เหตุปัจฉัย อารัมมณปัจฉัย และอธิปติปัจฉัย

[๕] สภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยเหตุปัจฉัย มี
๓ วาระ

[๖] สภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยอา
รัมมณปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ไม่ได้ซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยอารัมมณปัจฉัย
(๑)

[๗] สภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยอธิปติปัจฉัย มี
๒ อย่าง คือ อารัมมณาธิปติและสหชาตาธิปติ มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ไม่ได้ซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยอธิปติปัจฉัย มี
อย่างเดียว คือ อารัมมณาธิปติ (ย่อ)

[๘] เหตุปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อารัมมณปัจฉัย	มี	๒	วาระ
อธิปติปัจฉัย	มี	๔	วาระ
อนันตรปัจฉัย	มี	๑	วาระ
สหชาตปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๖	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๒	วาระ
ปุเรชาตปัจฉัย	มี	๑	วาระ
ปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๑	วาระ

กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๔	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๖	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๑	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๗	วาระ (ย่อ)

๕๖. จิตตทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๙] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นจิตและที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นจิตและที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๐] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๕ วาระ)

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

นอติปติปัจจัย มี ๕ วาระ

นปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ

นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๕ วาระ

นอาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ

นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ

นวิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

[๑๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่
เป็นจิตซึ่งเป็นกุศล โดยเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นกุศล เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่
เป็นจิตและที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจัย (๓) (ย่อ)

[๑๒]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปัตติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	สหชาติปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๕	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาหารปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อินทริยปัจจัย	มี	๕	วาระ
	ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
	มัคคปัจจัย	มี	๓	วาระ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)
	นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
	นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และ
ปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุศลตีกะที่นับไว้แล้ว)

[๑๓] สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นจิตซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นจิตซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นจิตและที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นจิตและที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๔]	เหตุปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ

(ย่อ เหมือนกับกุศลในจิตตทุกะ ในเหตุปัจจัยก็พึงเพิ่มไว้ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาوارให้พิสดาร)

[๑๕] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นอัพยาทุกตอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นจิตซึ่งเป็นอัพยาทุกตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นอัพยาทุกตอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นอัพยาทุกตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นจิตซึ่งเป็นอัพยาทุกตอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็น

อัพยาทุกตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นจิตและที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นอัพยาทุกตอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นอัพยาทุกตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นอัพยาทุกตอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นจิตและที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นอัพยาทุกตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๖]	เหตุปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
	วิปากปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)
	นเหตุปัจจัย	มี	๕	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นอธิปติปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ

นปฺเรชาตปัจจย	มี	๕	วาระ
นปฺจฉาชาตปัจจย	มี	๕	วาระ
นอาเสวนปัจจย	มี	๕	วาระ
นกัมมปัจจย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจย	มี	๕	วาระ
นอาหารปัจจย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจจย	มี	๑	วาระ
นฌมานปัจจย	มี	๕	วาระ
นมัคคปัจจย	มี	๕	วาระ
นสัมปยุตตปัจจย	มี	๓	วาระ
นวิปยุตตปัจจย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจจย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

[๑๗] สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยเหตุปัจจย มี
๓ วาระ (พึงขยายข้อความที่เหมือนกับกุศลในจิตตทูกะให้พิสดาร)

[๑๘] เหตุปัจจย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจจย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
สหชาตปัจจย	มี	๕	วาระ
อัญญมัญญปัจจย	มี	๕	วาระ
นิสสยปัจจย	มี	๕	วาระ
อุปนิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
ปฺเรชาตปัจจย	มี	๓	วาระ
ปฺจฉาชาตปัจจย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจย	มี	๕	วาระ
อาหารปัจจย	มี	๕	วาระ
อินทริยปัจจย	มี	๕	วาระ
ฌมานปัจจย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจย	มี	๓	วาระ

สัมปยุตตปัจจย	มี	๕	วาระ
วิปยุตตปัจจย	มี	๕	วาระ
อรรถปัจจย	มี	๕	วาระ
นัตถิปัจจย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย	มี	๕	วาระ (ย่อ)

๕๗. เจตสิกทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๑๙] สภาวธรรมที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็น กุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นกุศล เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นเจตสิกและที่ไม่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็น เจตสิกซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นกุศล เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเจตสิกและที่ไม่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๒๐]	เหตุปัจจย	มี	๕	วาระ
	อาร์มมณปัจจย	มี	๕	วาระ
	อธิปติปัจจย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจย	มี	๕	วาระ
	นเหตุปัจจย	มี	๕	วาระ
	นปุเรชาตปัจจย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
	นกัมมปัจจย	มี	๓	วาระ
	นวิปากปัจจย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
	นวิปยุตตปัจจย	มี	๕	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวารเป็นต้นให้พิสดาร)

[๒๑] สภาวธรรมที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเจตสิก ซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจย (ย่อ)

[๒๒] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
 อารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ
 อธิปตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ในเบื้องต้น มี ๓ วาระ เป็นสหชาตาทิปตปัจจัย ใน ๓ บท
 ท่ามกลาง มีวาระที่ประกอบด้วยอนุโลมเป็นท่ามกลางอย่างเดียว
 เป็นสหชาตาทิปตปัจจัย)

 อนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
 สหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
 อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ
 อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ
 กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ
 อาหารปัจจัย มี ๕ วาระ
 อินทริยปัจจัย มี ๕ วาระ
 ฌานปัจจัย มี ๓ วาระ
 มัคคปัจจัย มี ๓ วาระ
 สัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ
 อัตถปัจจัย มี ๕ วาระ
 นัตถปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

[๒๓] สภาวธรรมที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาว
 ธรรมที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

 สภาวธรรมที่ไม่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่
 เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

 สภาวธรรมที่เป็นเจตสิกและที่ไม่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอกุศล
 อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
 (๑)

 สภาวธรรมที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่
 เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

 สภาวธรรมที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็น
 เจตสิกและที่ไม่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
 (๑) (ย่อ)

[๒๔] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ
 อารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงเพิ่มนเหตุปัจจยเหมือนกับกุศลนัย พึงขยายสหชาตวาระ
ฯลฯ ปัญหาวาระ ให้พิสดาร)

[๒๕] สภาวธรรมที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นเจตสิก ซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวธรรม
ที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นเจตสิกและที่ไม่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอัพยาก
ฤตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจย (๓)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวธรรม
ที่ไม่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓
วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นเจตสิกและที่ไม่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๖] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ

ปุเรชาตปัจจย มี ๕ วาระ

อาเสวนปัจจย มี ๕ วาระ

กัมมปัจจย มี ๕ วาระ

วิปากปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ

นอธิปติปัจจย มี ๙ วาระ (พึงเพิ่มทั้งหมด)

ฯลฯ

นกัมมปัจจย มี ๔ วาระ

นวิปากปัจจย มี ๙ วาระ

นอาหารปัจจย มี ๑ วาระ

นอินทริยปัจจย มี ๑ วาระ

นฌานปัจจย มี ๖ วาระ

นมัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นสัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปยุตตปัจฉัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระเป็นต้นให้พิสดาร)

[๒๗] สภาวธรรมที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอัพยาภกุตเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นอัพยาภกุตโดยเหตุปัจฉัย
(ย่อ)

[๒๘] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจฉัย	มี	๙	วาระ

(ในที่นี้ ๖ วาระ มีสหชาตอธิปติปัจฉัย)

อนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
สหชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อุปนินิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๕	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๕	วาระ
อตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

๕๘. จิตตสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๒๙] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(ย่อ)

[๓๐] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๓๑] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตซึ่งเป็นอกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(ย่อ)

[๓๒] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

อัพยากตบท - เหตุปัจจัย

[๓๓] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตซึ่งเป็นอัพยากต
อาศัยสภาวธรรมที่สัมปยุต ด้วยจิตซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่วิปยุตจากจิตซึ่งเป็นอัพยากตอาศัยสภา
วธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตและที่วิปยุตจากจิตซึ่งเป็น
อัพยากตอาศัย

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (๓)

สภาวธรรมที่วิปยุตจากจิตซึ่งเป็นอัพยากตอาศัยสภา
วธรรมที่วิปยุตจากจิตซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตซึ่งเป็นอัพยากตอาศัยสภา
วธรรมที่วิปยุตจากจิตซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตและที่วิปยุตจากจิตซึ่งเป็น
อัพยากตอาศัย

สภาวะธรรมที่วิปยุตจากจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตและที่วิปยุตจากจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่วิปยุตจากจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตและที่วิปยุตจากจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตและที่วิปยุตจากจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัย

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตและที่วิปยุตจากจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย (๓) (ย่อ)

[๓๔]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
	ปุเรชาตปัจจัย	มี	๑	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ
	วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
	นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นอธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	นปุเรชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	นกัมมปัจจัย	มี	๒	วาระ
	นวิปากปัจจัย	มี	๕	วาระ
	นอาหารปัจจัย	มี	๑	วาระ
	นอินทริยปัจจัย	มี	๑	วาระ
	นฌานปัจจัย	มี	๒	วาระ
	นมัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นสัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ

นวิปยุตตปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)
(พึงขยายสหชาตวาระเป็นต้นให้พิสดาร)

เหตุปัจฉัยและอาร์มมณปัจฉัย

[๓๕] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรม

ที่สัมปยุตด้วยจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ
สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่สัมปยุต ด้วยจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยอาร์มมณปัจฉัย
(๑)

สภาวธรรมที่วิปยุตจากจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่สัมปยุต ด้วยจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยอาร์มมณปัจฉัย
(๑) (ย่อ)

[๓๖] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ
อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ
อธิปติปัจฉัย มี ๔ วาระ
อนันตรปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
สหชาตปัจฉัย มี ๗ วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย มี ๖ วาระ
นิสสยปัจฉัย มี ๗ วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย มี ๒ วาระ
ปุเรชาตปัจฉัย มี ๑ วาระ
ปัจฉาชาตปัจฉัย มี ๑ วาระ
อาเสวนปัจฉัย มี ๑ วาระ
กัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ
วิปากปัจฉัย มี ๓ วาระ
อาหารปัจฉัย มี ๔ วาระ
อินทริยปัจฉัย มี ๖ วาระ
ฌานปัจฉัย มี ๓ วาระ
มัคคปัจฉัย มี ๓ วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย มี ๑ วาระ
วิปยุตตปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๗ วาระ (ย่อ)

๕๙. จิตตสังสัฏฐิทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๓๗] สภาวธรรมที่ระคนกับจิตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ระคนกับจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ย่อ)

[๓๘] เหตุปัจจย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจยมีปัจจยละ

๑ วาระ)

[๓๙] สภาวธรรมที่ระคนกับจิตซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ระคนกับจิตซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ย่อ)

[๔๐] เหตุปัจจย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจยมีปัจจยละ

๑ วาระ)

[๔๑] สภาวธรรมที่ระคนกับจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวธรรมที่ระคนกับจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่ระคนกับจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวธรรมที่ไม่ระคนกับจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ระคนกับจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวธรรมที่ระคนกับจิตและที่ไม่ระคนกับจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๔๒] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(เหมือนกับอัพยากฤตในจิตตสัมปยุตตทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระให้พิสดาร)

๖๐. จิตตสมุฏฐานทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๔๓] สภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่ไม่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาว
ธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐาน ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานและที่ไม่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่ง
เป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจย (๓)

สภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่
ไม่มีจิตเป็นสมุฏฐาน ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่
มีจิตเป็นสมุฏฐาน และที่ไม่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๔๔] เหตุปัจจย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ

(ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๕ วาระ)

อวิคตปัจจย มี ๕ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจย มี ๕ วาระ

นปุเรชาตปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ

นกำมมปัจจย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ

นวิปปยุตตปัจจย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวารเป็นต้นให้พิสดาร)

[๔๕] สภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นกุศลเป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจย
(ย่อ)

[๔๖] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจจย มี ๙ วาระ

สหชาติปัจฉัย	มี	๕	วาระ ๗๗
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๕	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๕	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๕	วาระ
อรรถปัจฉัย	มี	๕	วาระ ๗๗
อวิคตปัจฉัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)

[๔๗] สภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรม
ที่ไม่มีจิตเป็น

สมุฏฐานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรม
ที่มีจิตเป็นสมุฏฐาน และที่ไม่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอกุศลเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๔๘] เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๕ วาระ ๗๗

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาติวาร ๗๗ ปัญหาวารให้พิสดารเหมือนกับ
กุสลติกะ)

[๔๙] สภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอัพยากฤต
อาศัยสภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัย
สภาวธรรมที่ไม่มีจิตเป็น สมุฏฐานซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภา
วธรรมที่มีจิต

เป็นสมุฏฐานและที่ไม่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอัพยากฤต
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๕๐]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๕	วาระ
	(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ)			
	ปุเรชาตปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
	นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๖	วาระ
	นอธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นวิปากปัจจัย	มี	๖	วาระ
	นอาหารปัจจัย	มี	๑	วาระ
	นอินทริยปัจจัย	มี	๑	วาระ
	นฌานปัจจัย	มี	๖	วาระ
	นมัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นสัมปยุตตปัจจัย	มี	๖	วาระ
	นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๖	วาระ
	โนนัตถปัจจัย	มี	๖	วาระ
	โนวิคตปัจจัย	มี	๖	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

[๕๑] สภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจจัย
แก่สภาวธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยอา
รัมมณปัจจัย (ย่อ)

[๕๒]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ

อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ)			
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
ปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๙	วาระ

(มูลแห่งสภาวะธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่มีจิตเป็นสมุฏฐานพึงเพิ่มกวฬังการอาหาร, สภาวะธรรมที่ไม่มีจิตเป็นสมุฏฐานเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐาน, พึงเพิ่มกวฬังการอาหาร ในขณนาพึงเพิ่ม

กวฬังการอาหารเข้าในท่ามกลาง)

อินทริยปัจจัย มี ๙ วาระ (รูปชีวิตินทริยมี ๑ วาระ)

ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อตัถปัจจัย	มี	๙	วาระ
นัตถปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจฉินิยะ อนุโลมปัจฉินิยะ และปัจฉินิยานุโลมแห่ง

ปัญหาวารในกุสลตีกะที่นับไว้แล้ว)

๖๑. จิตตสหฤทุกะ ๑. กุสลตีกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๕๓] สภาวะธรรมที่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นกุศลอาศัย
 สภาวะธรรมที่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
 สภาวะธรรมที่ไม่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรม
 ที่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เกิดพร้อมกับจิตและที่ไม่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็น
กุศลอาศัย

สภาวะธรรมที่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่
ไม่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่
เกิดพร้อมกับจิตและที่ไม่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๕๔] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ
 อาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดาร)

[๕๕] สภาวะธรรมที่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ

สภาวะธรรมที่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่
ไม่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่
เกิดพร้อมกับจิตและที่ไม่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๕๖] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ
 อาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดาร)

[๕๗] สภาวะธรรมที่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นอัพยากถตอาศัย
สภาวะธรรมที่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นอัพยากถตเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นอัพยากถตอาศัยสภาวะ
ธรรมที่ไม่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นอัพยากถตเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เกิดพร้อมกับจิตและที่ไม่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นอัพยากฤต
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๕๘] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ พึงเพิ่มความ ๓ อย่างเหล่านี้ ให้เหมือนข้อความ ๓
อย่างที่มี

เจตสิกทุกะเป็นมูล พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาารให้
พิสดาร)

๖๒. จิตตานุปริวัตติทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๕๙] สภาวะธรรมที่เป็นไปตามจิตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นไปตามจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นไปตามจิตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่
เป็นไปตามจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นไปตามจิตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นไปตามจิตและที่ไม่เป็นไปตามจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๖๐] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาารให้พิสดาร)

[๖๑] สภาวะธรรมที่เป็นไปตามจิตซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นไปตาม จิตซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นไปตามจิตซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่
ไม่เป็นไปตามจิตซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นไปตามจิตซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นไปตามจิตและที่ไม่เป็นไปตามจิตซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๖๒] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้พิสดาร)

[๖๓] สภาวะธรรมที่เป็นไปตามจิตซึ่งเป็นอัพยาगतอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นไปตามจิตซึ่งเป็นอัพยาगतเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๖๔] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

ปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ เหมือนกับ

เจตสิกทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้พิสดาร)

๖๓. จิตตสังสังขลสมุฏฐานทุกะ ๑. กุศลตีกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๖๕] สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นกุศลอาศัย

สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่ระคนกับจิตและที่ไม่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นกุศลอาศัย

สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและที่ไม่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐาน ซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นกุศล
อาศัยสภาวะธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและที่ไม่ระคนกับ
จิตมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๖๖] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ
 อาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

(ย่อ เหมือนกับเจตสิกทุกะกุศลลบทในมหันตรทุกะ วาระก็มี
ประมาณเท่านั้นเหมือนกัน พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาوارให้
พิสดาร)

[๖๗] สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่ง
เป็นอกุศลอาศัย

สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอกุศล
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็น
อกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวะธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและที่ไม่ระคนกับ
จิตมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)
(ย่อ)

[๖๘] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ
 อาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

(ย่อ เหมือนกับเจตสิกทุกะ อกุศลลบท พึงขยายสหชาตวาระ
ฯลฯ ปัญหาوار ให้พิสดาร)

[๖๙] สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่ง
เป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐาน
ซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็น
อัพยากฤตอาศัย

สภาวะธรรมที่ไม่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็น
อัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอภัยาก
ฤตอาศัย

สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและที่ไม่ระคนกับ
จิตมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นอภัยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ (ย่อ)

[๗๐]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปัตติปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	ปุเรชาตปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๕	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
	นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	นกัมมปัจจัย	มี	๔	วาระ
	นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นอาหารปัจจัย	มี	๑	วาระ
	นอินทริยปัจจัย	มี	๑	วาระ
	นฌานปัจจัย	มี	๖	วาระ
	นมัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นสัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๖	วาระ
	โนนัตถิปัจจัย	มี	๓	วาระ
	โนวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

[๗๑] สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่ง
เป็นอภัยากฤต

เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐาน
ซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๗๒]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปัตติปัจจัย	มี	๙	วาระ

(ในที่นี้ ๖ วาระ มีสหชาติปติปัจจัย)

อนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ)

ปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ

ปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๙ วาระ

อินทรีปัจจัย มี ๙ วาระ

ฌานปัจจัย มี ๓ วาระ

มัคคปัจจัย มี ๓ วาระ

สัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ

วิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ

อตถิปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจัยะ อนุโลมปัจจัยะ และ
ปัจจัยยานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๖๔. จิตตสังสังขลสมุฏฐานสหภูทุกะ

๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๗๓] สภาวธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและ
เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็น
สมุฏฐานและเกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและเกิดพร้อมกับ
จิตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐาน
และเกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและเกิดพร้อมกับ
จิตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานเกิด
พร้อมกับจิตและที่ไม่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานเกิดพร้อมกับจิต
ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๗๔] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดาร)

[๗๕] สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและ
เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ระคนกับจิตมีจิต
เป็นสมุฏฐานและเกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและเกิดพร้อมกับ
จิตซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่ระคนกับจิตมีจิตเป็น
สมุฏฐานและเกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑)

สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและเกิดพร้อมกับ
จิตซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐาน
เกิดพร้อมกับจิตและที่ไม่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานเกิดพร้อม
กับจิตซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๗๖] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดาร)

[๗๗] สภาวะธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและเกิด
พร้อมกับจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่ระคนกับจิตมีจิต
เป็นสมุฏฐานและเกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (ย่อ)

[๗๘] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ
(ย่อ เหมือนกับอัพยากฤตในจิตตสังสัณฺฐานทุกะ พึง
ขยายสหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดาร)

๖๕. จิตตสังสัณฺฐานานุปริวัตติทุกะ

๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๗๙] สภาวธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและเป็นไปตามจิตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและเป็นไปตามจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัยมี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและเป็นไปตามจิตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและเป็นไปตามจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและเป็นไปตามจิตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานเป็นไปตามจิตและที่ไม่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานเป็นไปตามจิตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๘๐] เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดาร)

[๘๑] สภาวธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและเป็นไปตามจิตซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและเป็นไปตามจิตซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๘๒] เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดาร)

[๘๓] สภาวธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและเป็นไปตามจิตซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวธรรมที่ระคนกับจิตมีจิต

เป็นสมุฏฐานและเป็นไปตามจิตซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ เหมือนกับอัพยากถในจิตตสังสัณฐสมุฏฐานทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้พิสดาร)

๖๖. อัชฌัตติกทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๘๔] สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นภายในตนและที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นภายในตนและที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๘๕] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

(ย่อ เหมือนกับจิตตทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้พิสดาร)

[๘๖] สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นภายในตนและที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นภายในตนและที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๘๗] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

(ย่อ เหมือนกับจิตตทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหา วาระให้พิสดาร)

[๘๘] สภาวะธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นอัปยาคถาอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นอัปยาคถาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอัปยาคถาอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอัปยาคถาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นอัปยาคถาอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นภายในตนและที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอัปยาคถาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๘๙] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ

ปุเรชาตปัจจัย มี ๕ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๕ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

มัคคปัจจัย มี ๙ วาระ

สัมปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ

วิปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ ๗๗
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอารัมมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอธิปติปัจฉัย	มี	๙	วาระ ๗๗
นกัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นอาหารปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นมัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นสัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นวิปยุตตปัจฉัย	มี	๕	วาระ
โนนัตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ๗๗ ปัญหาวารให้พิสดาร)

[๙๐] สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยเหตุปัจฉัย (ย่อ)

สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ

[๙๑] เหตุปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อารัมมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจฉัย	มี	๙	วาระ

(สภาวธรรมที่เป็นภายในตนเป็นสหชาตอธิปติปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนในกาลที่ถึง แม้วาระทั้ง ๓ ในท่ามกลาง ก็เป็นสหชาตอธิปติปัจฉัย)

อนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ

ปุเรชาตปัจจัจย มี ๙ วาระ
(เป็นอารัมมณปุเรชาตะและวัตถุปุเรชาตะ)
ปัจจัจชาตปัจจัจย มี ๙ วาระ
อาเสวนปัจจัจย มี ๙ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจจัจยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยกัมมปัจจัจย มี ๓
วาระ

กัมมปัจจัจย มี ๓ วาระ
วิปากปัจจัจย มี ๙ วาระ
อาหารปัจจัจย มี ๙ วาระ
(สำหรับอาหาร ๓ เป็นกวฬิงการาหาร)
อินทริยปัจจัจย มี ๙ วาระ
(สำหรับอินทริย์ ๓ เป็นรูปชีวิตินทริย์)
ฌานปัจจัจย มี ๓ วาระ
มัคคปัจจัจย มี ๓ วาระ
สัมปยุตตปัจจัจย มี ๕ วาระ
วิปยุตตปัจจัจย มี ๙ วาระ
อรรถปัจจัจย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

อัมมัตติกทุกะและกุสลตีกะ จบ

๖๗. อุปาทาทุกะ ๑. กุสลตีกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจย

[๙๒] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวะธรรมที่ไม่เป็น

อุปาทายรูปซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (ย่อ)

เหตุปัจจัจย มี ๑ วาระ
อารัมมณปัจจัจย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ ปญฺหาวาร ทุกปัจจัจยมีปัจจัจยละ

๑ วาระ)

[๙๓] สภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

[๙๔] สภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากถ
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากถอาศัยสภาว
ธรรมที่ไม่เป็น

อุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากถอาศัยสภาว
ธรรมที่ไม่เป็น

อุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นอุปาทายรูปและที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็น
อัพยากถอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากถ
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากถอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็น

อุปาทายรูปและที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากถเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๙๕] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
อัญญมัญญปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
ปุเรชาตปัจจัย มี ๑ วาระ
อาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ
กัมมปัจจัย มี ๕ วาระ
วิปากปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

นารัมมณปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นอธิปติปัจฉัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
นปฺเรชาตปัจฉัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
นกัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นอาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นอินทริยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นมัคคปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นสัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
โนนัตถิปัจฉัย	มี	๓	วาระ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

เหตุปัจฉัยและนารัมมณปัจฉัยเป็นต้น

[๙๖] สภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจฉัยแก่

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยนารัมมณปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยนารัมมณปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยอธิปติปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ในวาระแรกเป็นอธิปติปัจฉัยทั้ง ๒ ใน ๒ วาระ เป็นสหชาตอธิปติปัจฉัย)

สภาวธรรมที่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยอุปนิสสยปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยอุปนิสส
ยปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๙๗] เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ
อธิปตปัจจัย	มี	๓	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๑	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๑	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๕	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๕	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๕	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๒	วาระ
ปุเรชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๖	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๗	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๑	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๔	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

๖๘. อุปาทินนทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๙๘] สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทิฏฐิไม่ยึดถือซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วย
ตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๑ วาระ
(ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑ วาระ ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร
มี ๑ วาระ เหมือนกับกุศลในสัปปัจจยทุกะ)

[๙๙] สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่
ยึดถือซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหา
และทิฏฐิไม่ยึดถือซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย มี ๑ วาระ
(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑
วาระ)

[๑๐๐] สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทิฏฐิยึดถือซึ่งเป็น

อัพยากฤตอาศัยสภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหา
และทิฏฐิยึดถือซึ่งเป็น

อัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ
ซึ่งเป็นอัพยากฤต อาศัยสภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหา
และทิฏฐิไม่ยึดถือซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ
ซึ่งเป็นอัพยากฤต อาศัยสภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหา
และทิฏฐิยึดถือและที่กรรมอัน

ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจย ได้แก่

จิตตสมุฏฐานรูปอาศัยขั้นที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทิฏฐิยึดถือและอาศัยมหาภูตรูปเกิดขึ้น (๑) (ย่อ)

[๑๐๑] เหตุปัจจย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

ปุเรชาตปัจจย มี ๒ วาระ

อาเสวนปัจจย มี ๑ วาระ

กัมมปัจจย มี ๕ วาระ

วิปากปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๕ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย	มี	๕	วาระ
นอาร์มมณปัจจัย	มี	๔	วาระ
นอธิปติปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๔	วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๕	วาระ
นอาเสวนปัจจัย	มี	๕	วาระ
นกัมมปัจจัย	มี	๑	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๒	วาระ
นอาหารปัจจัย	มี	๒	วาระ
นอินทริยปัจจัย	มี	๒	วาระ
นฌานปัจจัย	มี	๒	วาระ
นมัคคปัจจัย	มี	๕	วาระ
นสัมปยุตตปัจจัย	มี	๔	วาระ
นวิปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ
โนนัตถปัจจัย	มี	๔	วาระ
โนวิคตปัจจัย	มี	๔	วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระเป็นต้นให้พิสดาร)

เหตุปัจจัยและปุเรชาตปัจจัย

[๑๐๒] สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
 ทิฏฐิยึดถือซึ่งเป็น

อัพยากฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วย
 ตัณหาและทิฏฐิยึดถือซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
 สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ
 ซึ่งเป็นอัพยากฤต เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วย
 ตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือซึ่งเป็น

อัพยากฤตโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ
 ซึ่งเป็นอัพยากฤต เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วย
 ตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือซึ่งเป็น

อัพยากฤตโดยอธิปติปัจจัย มี ๒ อย่าง คือ อาร์มมณาธิปติ
 และสหชาตอธิปติ

มี ๑ วาระ

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐียึดถือซึ่งเป็น
เป็นอภยากฤต เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วย
ตัณหาและทิฏฐียึดถือซึ่งเป็น

อภยากฤตโดยปุเรชาตปัจจัจ มี ๒ อย่าง คือ อา
รัมมณปุเรชาตและวัตถุปุเรชาต
(มี ๒ วาระ)

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ
ซึ่งเป็นอภยากฤต เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วย
ตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือซึ่งเป็น

อภยากฤตโดยปุเรชาตปัจจัจ มี ๒ วาระ (มีเฉพาะอา
รัมมณปุเรชาต ๗ ภูนา
มี ๒ อย่าง คือ อารัมมณปุเรชาตและวัตถุปุเรชาต)

[๑๐๓] เหตุปัจจัจ มี ๔ วาระ

อารัมมณปัจจัจ มี ๔ วาระ

(สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐียึดถือเป็น
มูล มี ๒ วาระ สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่
ยึดถือเป็นมูล ก็มี ๒ วาระ)

อธิปัตติปัจจัจ มี ๑ วาระ

อนันตรปัจจัจ มี ๔ วาระ

สมนันตรปัจจัจ มี ๔ วาระ

สหชาตปัจจัจ มี ๕ วาระ

อัญญมัญญปัจจัจ มี ๒ วาระ

นิสสยปัจจัจ มี ๕ วาระ

อุปนิสสยปัจจัจ มี ๔ วาระ

ปุเรชาตปัจจัจ มี ๖ วาระ

ปัจจชาตปัจจัจ มี ๖ วาระ

อาเสวนปัจจัจ มี ๑ วาระ

กัมมปัจจัจ มี ๔ วาระ

วิปากปัจจัจ มี ๔ วาระ

อาหารปัจจัจ มี ๙ วาระ

อินทริยปัจจัจ มี ๔ วาระ

ฌานปัจจัจ มี ๔ วาระ

มัคคปัจจัจ มี ๔ วาระ

สัมปยุตตปัจจุจย	มี	๒	วาระ
วิปยุตตปัจจุจย	มี	๖	วาระ
อัติถิปัจจุจย	มี	๙	วาระ
นัตถิปัจจุจย	มี	๔	วาระ
วิคตปัจจุจย	มี	๔	วาระ
อวิคตปัจจุจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจุจย	มี	๙	วาระ
นอารัมมณปัจจุจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจุจย กับเหตุปัจจุจย	มี	๔	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจุจย	กับนเหตุปัจจุจย	มี	๔	วาระ

(ย่อ)

มหันตรทุกะและกุสลตีกะ จบ

๖๙. อุปาทานทุกะ ๑. กุสลตีกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจุจยจตุกกนัย - เหตุปัจจุจย

[๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทานซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็น

อุปาทานซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจุจย (ย่อ)

เหตุปัจจุจย	มี	๑	วาระ

อารัมมณปัจจุจย	มี	๑	วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจุจย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจุจยมีปัจจุจยละ ๑ วาระ)

[๒] สภาวธรรมที่เป็นอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจุจย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจุจย

สภาวธรรมที่เป็นอุปาทานและที่ไม่เป็นอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจุจย (๓)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจุจย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอุปาทานและที่ไม่เป็นอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ
(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ)
อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๔] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็น

อุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๕] นเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
นอธิปตติปัจจัย มี ๙ วาระ
นปุเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ
นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ
นวิปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
(พึงขยายสหชาตวาระเป็นต้นให้พิสดาร)

[๖] สภาวะธรรมที่เป็นอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็น

อุปาทานซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๗] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ
อธิปตติปัจจัย มี ๙ วาระ

(มีสภาวะธรรมที่ไม่เป็นอุปาทานเป็นมูล มี ๓ วาระ เป็นสหชาตอธิปตติปัจจัย)

อนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
นิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ
อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ
อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ
กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ
(มีสภาวะธรรมที่ไม่เป็นอุปาทานเป็นมูล)

อาหารปัจจัย มี ๓ วาระ
อินทริยปัจจัย มี ๓ วาระ

ฌานปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อัติปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

[๘] สภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทานซึ่งเป็นอัพยาภตอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นอุปาทานซึ่งเป็นอัพยาภตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๙] เหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ)

๗๐. อุปาทานียทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๑๐] สภาวธรรมที่เป็นอาร์มมณของอุปาทานซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็น อาร์มมณของอุปาทานซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอาร์มมณของอุปาทานซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นอาร์มมณของอุปาทานซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๑๑] เหตุปัจฉัย	มี	๒	วาระ
อาร์มมณปัจฉัย	มี	๒	วาระ
อวิคตปัจฉัย	มี	๒	วาระ

(ย่อ เหมือนกับกุศลในโลกียทุกะและโลกุตตรทุกะ ฟังขยายสหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดาร)

[๑๒] สภาวธรรมที่เป็นอาร์มมณของอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอาร์มมณของอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ

๑ วาระ)

[๑๓] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็น
อัปยาคฤตอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นอัปยาคฤตเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นอัปยาคฤต
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นอัปยาคฤต
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นอัปยาคฤต
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็น อารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นอัปยาคฤต
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของอุปาทานและที่ไม่เป็นอารมณ์
ของอุปาทานซึ่งเป็น อัปยาคฤตอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์
ของอุปาทานซึ่งเป็นอัปยาคฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นอัปยาคฤต
อาศัยสภาวธรรมที่เป็น อารมณ์ของอุปาทานและที่ไม่เป็นอารมณ์
ของอุปาทานซึ่งเป็นอัปยาคฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๑๔] เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ

(ย่อ เหมือนกับอัปยาคฤตในโลกียทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ
ฯลฯ ปัญหาวาระ ให้พิสดาร)

๗๑. อุปาทานสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลตีกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉัยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๑๕] สภาวธรรมที่วิปยุตจากอุปาทานซึ่งเป็นกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่วิปยุต จากอุปาทานซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระฯ ปัญหาवार ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ)

[๑๖] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอุปาทานซึ่งเป็นอกุศล อาศัยสภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่วิปยุตจากอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอุปาทานและที่วิปยุตจากอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๑๗] เหตุปัจฉัย มี ๖ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๖ วาระ

(ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๖ วาระ)

อวิคตปัจฉัย มี ๖ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

นอธิปติปัจฉัย มี ๖ วาระ ฯลฯ

นกัมมปัจฉัย มี ๔ วาระ

นวิปากปัจฉัย มี ๖ วาระ

นวิปยุตตปัจฉัย มี ๖ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระเป็นต้นให้พิสดาร)

[๑๘] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอุปาทานซึ่งเป็นอกุศล เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่สัมปยุตด้วยอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่วิปยุตจากอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่วิปยุต จากอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอุปาทานและที่วิปยุตจากอุปาทาน ซึ่งเป็นอกุศล เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๑๙] เหตุปัจฉัย มี ๖ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ

(สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยอุปาทานเป็นมูล มี ๓ วาระ เป็น
สหชาตาทิปติ สภาวะธรรมที่วิปยุตจากอุปาทาน มี ๑ วาระ)

อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๖	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๖	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๖	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๔	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๔	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๔	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๔	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๔	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๖	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๖	วาระ
นัตถิปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๖	วาระ (ย่อ)

[๒๐] สภาวะธรรมที่วิปยุตจากอุปาทานซึ่งเป็นอภัยาก
กุตอาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากอุปาทานซึ่งเป็นอภัยากกุตเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

๗๒. อุปาทานอุปาทานียทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๒๑] สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของอุปาทานแต่ไม่เป็น
อุปาทานซึ่งเป็นกุศล

อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของอุปาทานแต่ไม่เป็น
อุปาทานซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๒๒] สภาวะธรรมที่เป็นอุปาทานและเป็นอารมณ์ของ
อุปาทานซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอุปาทานและเป็น
อารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของอุปาทานแต่ไม่เป็นอุปาทานซึ่ง
เป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของอุปาทานแต่ไม่เป็น
อุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอุปาทานและเป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่ง
เป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอุปาทานเป็นอารมณ์ของ
อุปาทานและที่เป็นอารมณ์ของอุปาทานแต่ไม่เป็นอุปาทานซึ่งเป็น
อกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๓] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(ข้อความนี้เหมือนกับอกุศลในอุปาทานทุกะ พึงขยาย
สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระให้พิสดาร)

[๒๔] สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของอุปาทานแต่ไม่เป็น
อุปาทานซึ่งเป็น

อัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของอุปาทานแต่ไม่
เป็นอุปาทานซึ่งเป็น

อัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๒๕] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ
๑ วาระ)

๗๓. อุปาทานอุปาทานสัมปยุตตทุกะ

๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๒๖] สภาวธรรมที่เป็นอุปาทานและสัมปยุตด้วย
อุปาทานซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอุปาทานและสัมปยุต
ด้วยอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอุปาทานแต่ไม่เป็นอุปาทานซึ่งเป็น
อกุศลอาศัย

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอุปาทานแต่ไม่เป็นอุปาทานซึ่งเป็น
อกุศลเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอุปาทานและสัมปยุตด้วยอุปาทานซึ่งเป็น
อกุศลอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นอุปาทานสัมปยุตด้วยอุปาทานและที่สัมปยุต
ด้วยอุปาทานแต่ไม่เป็นอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๗] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ ข้อความนี้เหมือนกับอกุศลในอุปาทานทุกะ แต่ในที่นี้
ทุกะนี้ต่างกัน เพราะเหตุปัจจย สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุก
ปัจจยมีปัจจยละ ๙ วาระ)

๗๔. อุปาทานวิปยุตตอุปาทานียทุกะ

๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๒๘] สภาวธรรมที่วิปยุตจากอุปาทานแต่เป็นอาร์มณ
ของอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากอุปาทาน

แต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑)

สภาวะธรรมที่วิปยุตจากอุปาทานและไม่เป็นอารมณ์ของ
อุปาทานซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากอุปาทานและ
ไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑) (ย่อ)

[๒๙] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(เหมือนกับกุศลในโลกียทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ
ปัญหาवारให้พิสดาร)

[๓๐] สภาวะธรรมที่วิปยุตจากอุปาทานแต่เป็นอารมณ์
ของอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากอุปาทาน
แต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

สภาวะธรรมที่วิปยุตจากอุปาทานแต่เป็นอารมณ์ของ
อุปาทานซึ่งเป็นอัพยากฤต อาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจาก
อุปาทานแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นอัพยากฤต เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่วิปยุตจากอุปาทานและไม่เป็นอารมณ์ของ
อุปาทานซึ่งเป็น

อัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากอุปาทานและไม่
เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่วิปยุตจากอุปาทานแต่เป็นอารมณ์ของ
อุปาทานซึ่งเป็นอัพยากฤต อาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจาก
อุปาทานแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานและที่วิปยุตจาก อุปาทาน
ไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๓๑] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(เหมือนกับอัพยากฤตในโลกียทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ
ปัญหาवारให้พิสดารทุกปัจฉัย)

อุปาทานโคจจกะและกุสลติกะ จบ

๗๕. กิเลสทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉัยจตกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นกิเลสซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรม
ที่ไม่เป็นกิเลสซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาवार ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑
วาระ)

[๒] สภาวธรรมที่เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่
เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็น
กิเลสและที่ไม่เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓
วาระ (ย่อ)

[๓] เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๙ วาระ)

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๔] สภาวธรรมที่เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย ได้แก่ โมหะที่สหร
คตด้วยวิจิกจณาอาศัยวิจิกจณาเกิดขึ้น โมหะที่สหรคตด้วยอุทถัจจะ
อาศัยอุทถัจจะเกิดขึ้น (๑)

สภาวธรรมที่เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็น
กิเลสซึ่งเป็นอกุศล เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย ได้แก่ โมหะที่สหรค
ตด้วยวิจิกจณาและที่สหรคตด้วยอุทถัจจะอาศัยขันธที่สหรคตด้วย
วิจิกจณาและที่สหรคตด้วยอุทถัจจะเกิดขึ้น (๑)

(โมหะที่สหระคตด้วยอุทถัจจะอาศัยขันธ์ที่สหระคตด้วยอุทถัจจะเกิดขึ้น)

สภาวะธรรมที่เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกิเลสและที่ไม่เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัยได้แก่ โมหะที่สหระคตด้วยวิจิกิจณาอาศัยขันธ์ที่สหระคตด้วยวิจิกิจณาและอาศัยวิจิกิจณาเกิดขึ้น โมหะที่สหระคตด้วยอุทถัจจะอาศัยขันธ์ที่สหระคตด้วยอุทถัจจะและอาศัยอุทถัจจะเกิดขึ้น (๑) (ย่อ)

[๕]	นเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นอธิปตติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นปุเรชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นปัจจุชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นอาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระเป็นต้นให้พิสดาร)

[๖] สภาวะธรรมที่เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๗]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปตติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	(ในท่ามกลางมี ๓ วาระ เป็นสหชาตอธิปติ)			
	อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
	สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อินทริยปัจจัย	มี	๓	วาระ
	ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
	มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)
สภาวะธรรมที่ไม่เป็นกิเลสซึ่งเป็นอัพยากตอาศัยสภาวะธรรม
ที่ไม่เป็นกิเลสซึ่งเป็น อัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ย่อ)
[๘] เหตุปัจจย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย มี ๑ วาระ (ย่อ)
(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑
วาระ)

๗๖. สังกิเลสสิกทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจยจตูกกนัย - เหตุปัจจย

[๙] สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย
(๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะ
ธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย
(๑) (ย่อ)

[๑๐] เหตุปัจจย มี ๒ วาระ
อาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย มี ๒ วาระ

(ย่อ เหมือนกับกุศลในโลภียทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ
ปัญหาวาระให้พิสดาร)

[๑๑] สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจย (ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑ วาระ)

[๑๒] สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นอัพยาก
ตอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นอัพยากตเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัย
สภาวะธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของกิเลสและที่ไม่เป็นอารมณ์ของกิเลส
ซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย (ย่อ)

[๑๓] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

(ย่อ เหมือนกับอัพยากฤตในโลภียทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ
ฯลฯ ปัญหาวาระ ให้พิสดารทุกปัจจัย)

๗๗. สังกิสิณฺณทุกะ ๑. กุสลตีกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย

[๑๔] สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองซึ่งเป็น
กุศลอาศัยสภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองซึ่งเป็นกุศลเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

[๑๕] สภาวะธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวะธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

[๑๖] สภาวธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองซึ่งเป็น
อัปยากฤตอาศัยสภาวธรรม ที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองซึ่งเป็น
อัปยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

๗๘. กิเลสสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย

[๑๗] สภาวธรรมที่วิปยุตตจากกิเลสซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่วิปยุตตจากกิเลสซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

[๑๘] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยกิเลสซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่สัมปยุต ด้วยกิเลสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

[๑๙] สภาวธรรมที่วิปยุตตจากกิเลสซึ่งเป็นอัปยากฤต
อาศัยสภาวธรรมที่
วิปยุตตจากกิเลสซึ่งเป็นอัปยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิตตปัจจัจย มี ๑ วาระ (ย่อ)
(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัจยมีปัจจัจยละ ๑
วาระ)

๗๙. สังกิเลสสังกิเลสีกทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจัจยจตกกนัย

[๒๐] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็น
กิเลสซึ่งเป็นกุศลอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสซึ่งเป็น
กุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (ย่อ)

เหตุปัจจัจย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิตตปัจจัจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปฏิจจวาระ ทุกปัจจัจยมีปัจจัจยละ ๑
วาระ)

[๒๑] สภาวธรรมที่เป็นกิเลสและเป็นอารมณ์ของกิเลส
ซึ่งเป็นอกุศลอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นกิเลสและเป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็น
อกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสซึ่งเป็น
อกุศลอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสซึ่ง
เป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นกิเลสและเป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็น
อกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกิเลสเป็นอารมณ์ของกิเลสและที่เป็น
อารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๒] เหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัจย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิตตปัจจัจย มี ๙ วาระ

(ย่อ เหมือนกับอกุศลในกิเลสทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ
ปัญหาวาระให้พิสดารทุกปัจจัจย)

[๒๓] สภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็น
กิเลสซึ่งเป็นอัพยากฤต

อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสซึ่ง
เป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

๘๐. กิเลสสังกิลิณฺณทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย

[๒๔] สภาวธรรมที่เป็นกิเลสและที่กิเลสทำให้
เศร้าหมองซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกิเลสและที่กิเลส
ทำให้เศร้าหมองซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
สภาวธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองแต่ไม่เป็นกิเลสซึ่งเป็น
อกุศลอาศัย

สภาวธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองแต่ไม่เป็นกิเลสซึ่งเป็น
อกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นกิเลสและที่กิเลสทำให้เศร้าหมองซึ่งเป็น
อกุศลอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นกิเลสที่กิเลสทำให้เศร้าหมองและที่
กิเลสทำให้เศร้าหมองแต่ไม่เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๕] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ เหมือนกับอกุศลในกิเลสทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ
ปัญหาวาระให้พิสดารทุกปัจจัย)

๘๑. กิเลสกิเลสสัมปยุตตทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย

[๒๖] สภาวธรรมที่เป็นกิเลสและสัมปยุตด้วยกิเลสซึ่งเป็นอกุศลอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นกิเลสและสัมปยุตด้วยกิเลสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นกิเลสและสัมปยุตด้วยกิเลสซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกิเลสสัมปยุตด้วยกิเลสและที่สัมปยุตด้วยกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสซึ่งเป็นอกุศล

เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๗] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ เหมือนกับอกุศลในกิเลสทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาารให้พิสดารทุกปัจจัย)

๘๒. กิเลสวิปยุตตสังกิเลสสิกทุกะ

๑. กุศลติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๒๘] สภาวธรรมที่วิปยุตจากกิเลสแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากกิเลสแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่วิปยุตจากกิเลสและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากกิเลสและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๒๙] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ เหมือนกับกุศลในโลกียทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาารให้พิสดาร)

[๓๐] สภาวธรรมที่วิปยุตจากกิเลสแต่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งเป็นอัพยากฤต อาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากกิเลสแต่
เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย
(๑)

สภาวธรรมที่วิปยุตจากกิเลสและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลส
ซึ่งเป็นอัพยากฤต

อาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากกิเลสและไม่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่วิปยุตจากกิเลสแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่ง
เป็นอัพยากฤต

อาศัยสภาวธรรมที่วิปยุตจากกิเลสแต่เป็นอารมณ์ของกิเลส
และที่วิปยุตจากกิเลสไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นอัพยากฤต
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๓๑] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

(ย่อ เหมือนกับอัพยากฤตในโลภียทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ
ฯลฯ ปัญหาวาระ ให้พิสดารทุกปัจจัย)

กิเลสโคจจกะและกุสลตีกะ จบ

๘๓. ทัสสเนนปหาตัพพทุกะ ๑. กุสลตีกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๑] สภาวธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็น
กุศลอาศัย

สภาวธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นกุศล
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๒] สภาวธรรมที่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็น
อกุศลอาศัย

สภาวธรรมที่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นอกุศล
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
อาร์มณปัจจัย	มี	๒	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๒	วาระ (ย่อ)

[๓] สภาวธรรมที่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็น
อกุศลอาศัย

สภาวธรรมที่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นอกุศล
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย ได้แก่ โมหะที่สหระคตด้วยวิจิกิจฉาอาศัย
ขันธที่สหระคตด้วยวิจิกิจฉาเกิดขึ้น (๑)

สภาวธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็น
อกุศลอาศัยสภาวธรรม ที่ไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่ง
เป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๔] นเหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
นอธิปติปัจจัย	มี	๒	วาระ
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
นกัมมปัจจัย	มี	๒	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๒	วาระ
นวิปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร
ทุกปัจจัย)

[๕] สภาวธรรมที่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็น
อกุศลเป็นปัจจัยแก่

สภาวธรรมที่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นอกุศล
โดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็น
อกุศลเป็นปัจจัยแก่

สภาวธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็น
อกุศลโดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๖] เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ

อารัมมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ทัสสนบทมี ๑ วาระ นทัสสนบท มี ๒ วาระ)

อธิปัตติปัจฉัย มี ๓ วาระ

(บทที่มีทัสสเนนปหาดัพพะเป็นมูล มี ๑ วาระ นทัสสนบท มี ๒ วาระ เป็น อารัมมณาธิปัตติ และสหชาตาธิปัตติ อารัมมณาธิปัตติ มี ๑ วาระ)

อนันตรปัจฉัย มี ๒ วาระ

(บทที่มีทัสสนะเป็นมูล มี ๑ วาระ นทัสสนบท มี ๑ วาระ)

สมนันตรปัจฉัย มี ๒ วาระ

สหชาตปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาเสวนปัจฉัย มี ๒ วาระ

กัมมปัจฉัย มี ๒ วาระ

อาหารปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

สัมปยุตตปัจฉัย มี ๒ วาระ

อัติถิปัจฉัย มี ๒ วาระ

นัตถิปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

[๗] สภาวธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็น
อัปยากถตอาศัย

สภาวธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็น
อัปยากถตเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

อารัมมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑
วาระ)

๘๔. ภาวนายปหาดัพพะทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย

[๘] สภาวธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นกุศลอาศัย

สภาวธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๙] สภาวธรรมที่ต้องประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นอกุศลอาศัย

สภาวธรรมที่ต้องประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ เหมือนกับอกุศลในทัสสเนนปหาตัพพทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระให้พิสดารทุกปัจจัย)

[๑๐] สภาวธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นอัพยากฤต

อาศัยสภาวธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

๘๕. ทัสสเนนปหาตัพพเหตุกทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๑๑] สภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้อง
ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย
(ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑
วาระ)

[๑๒] สภาวธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุอันต้อง
ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่ง
เป็นอกุศลอาศัย

สภาวธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็น
อกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่ง
เป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๒)

สภาวธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่ง
เป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคและที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณ ด้วย
โสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคอาศัย
สภาวธรรมที่มีเหตุ

อันต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น
เพราะอาร์มมณปัจจย

มี ๓ วาระ

(นทิสสนบท มี ๒ วาระ ฃฏนา มี ๑ วาระ) (ย่อ)

[๑๓] เหตุปัจจย มี ๔ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๖ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๒ วาระ

(ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๖ วาระ)

อวิตตปัจฉัย มี ๖ วาระ (ย่อ)

[๑๔] สภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุอันต้อง
ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย

สภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่ง
เป็นอกุศลอาศัย

สภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่ง
เป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๑๕] เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

นอธิปัตติปัจฉัย มี ๖ วาระ ฯลฯ

นกัมมปัจฉัย มี ๔ วาระ

นวิปากปัจฉัย มี ๖ วาระ

นวิปปยุตตปัจฉัย มี ๖ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระเป็นต้นให้พิสดาร)

[๑๖] สภาวธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค
ซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๑๗] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ทสสนบพมี ๑ วาระ นทสสนบพมี ๒ วาระ)

อนันตรปัจฉัย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจฉัย มี ๙ วาระ

สหชาตปัจฉัย มี ๖ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจฉัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจฉัย มี ๔ วาระ

อาหารปัจฉัย มี ๔ วาระ

อินทริยปัจฉัย มี ๔ วาระ ฯลฯ

สัมปยุตตปัจฉัย มี ๖ วาระ

อัฐิปัจจัย มี ๖ วาระ
นัตถิปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๖ วาระ (ย่อ)

[๑๘] สภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคซึ่งเป็น
อัปยากฤตอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคซึ่งเป็น

อัปยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

๘๖. ภาวนายปหาตัพพเหตุกทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจยจตุกกนัย

[๑๙] สภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วยมรรค
เบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้อง
ประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นกุศล

เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ
๑ วาระ)

[๒๐] สภาวธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณด้วยมรรค
เบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณ
ด้วยมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓
ซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วยมรรค
เบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นอกุศล

เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๑] เหตุปัจจัย มี ๔ วาระ
อาร์มณปัจจัย มี ๖ วาระ
อธิปัตติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๖ วาระ

(ย่อ เหมือนกับอกุศลในทัสสนเนนปหาตัพพเหตุกทุกะ พึง
ขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้พิสดารทุกปัจจัย)

[๒๒] สภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วยมรรค
เบื่องบน ๓ ซึ่งเป็น

อัปยากถตอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วย
มรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นอัปยากถตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
อาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

๘๗. สวิตักกทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย

[๒๓] สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีวิตก
ซึ่งเป็นกุศล

เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีวิตกซึ่ง
เป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่มีวิตกและที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาว
ธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวธรรมที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่มีวิตก
ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่มีวิตกซึ่ง
เป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๒)

สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีวิตกและที่
ไม่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๔] เหตุปัจจัย มี ๖ วาระ
อาร์มณปัจจัย มี ๖ วาระ

(ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๖ วาระ)

อวิคตปัจฉัย มี ๖ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจฉัย มี ๖ วาระ

นปฺเรชาตปัจฉัย มี ๖ วาระ ฯลฯ

นกัมมปัจฉัย มี ๔ วาระ ฯลฯ

นวิปยุตตปัจฉัย มี ๖ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

ปัญหาวาร

เหตุปัจฉัยและอาร์มมณปัจฉัย

[๒๕] สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็น

กุศลโดยเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่มีวิตกและที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจฉัย (๓)

สภาวธรรมที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นกุศล โดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลโดย อาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลโดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่มีวิตกและที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นกุศลโดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๖] เหตุปัจฉัย มี ๔ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ

(สามบทข้างต้นเป็นสหชาตอธิปติ สภาวธรรมที่ไม่มีวิตก มี ๑ วาระ เป็นสหชาตอธิปติ)

อนันตรปัจฉัย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจฉัย มี ๙ วาระ

สหชาตปัจฉัย มี ๖ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๔	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๔	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๔	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๖	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๖	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๖	วาระ
อัติถิปัจฉัย	มี	๖	วาระ
นัตถิปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจฉัย	มี	๖	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอารัมมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย	มี	๔	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

อกุสลบท

[๒๗] สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่มีวิตกและที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๓)

สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีวิตกและที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๒๘] เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ

อารัมมณปัจฉัย มี ๕ วาระ

(ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๕ วาระ) ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

[๒๙] สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น เพราะนเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีวิตกและที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็น อกุศลเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๓๐] นเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

นอธิปติปัจฉัย มี ๕ วาระ

นกัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

นวิปปยุตตปัจฉัย มี ๕ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระเป็นต้นให้พิสดาร)

[๓๑] สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๓๒] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

สหชาตปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจฉัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาหารปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

ฌานปัจฉัย มี ๕ วาระ

มัคคปัจฉัย มี ๕ วาระ

สัมปยุตตปัจฉัย มี ๕ วาระ

อัติถิปัจฉัย มี ๕ วาระ

นัตถิปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

อัพยากตบท

[๓๓] สภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นอัพยากตอาศัยสภาวธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็น อัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่มี
วิตกซึ่งเป็น

อัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่มีวิตก
และที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(ย่อ)

[๓๔] เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๖	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
นอธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
นกัมมปัจจัย	มี	๔	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาหารปัจจัย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจจัย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจจัย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
นสัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ
นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

[๓๕] สภาวะธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม
ที่มีวิตกซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยอาร์มมณปัจจัย (ย่อ)

[๓๖] เหตุปัจจัย	มี	๔	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ

อธิปัตย์ปัจจัย	มี	๙	วาระ
(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ)			
อุปนิสสปัจจัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๔	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
ฌานปัจจัย	มี	๙	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๖	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ
อตฺธิปัจจัย	มี	๙	วาระ
นตฺธิปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอารัมมณปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๔	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๙

วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนกับปัญหาวารในกุสล

ติกะ)

๘๘. สวิจารณ์ทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๓๗] สภาวธรรมที่มีวิจารณ์ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรม

ที่มีวิจารณ์ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่มีวิจารณ์ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่มีวิจารณ์ซึ่งเป็นกุศล

เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

สภาวะธรรมที่มีวิจารซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มีวิจารและ
ที่ไม่มีวิจารซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๓๘] เหตุปัจฉัย มี ๖ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๖ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๖ วาระ

(ย่อ เหมือนกับกุศลในสวิตกกฤตะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ
ปัญหาवारให้พิสดาร)

[๓๙] สภาวะธรรมที่มีวิจารซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรม
ที่มีวิจารซึ่งเป็นอกุศล

เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีวิจารซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่มีวิจาร
ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีวิจารซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มีวิจาร
และที่ไม่มีวิจารซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๔๐] เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ

(ย่อ เหมือนกับอกุศลในสวิตกกฤตะ พึงขยายสหชาตวาระ
ฯลฯ ปัญหาवारให้พิสดาร)

[๔๑] สภาวะธรรมที่มีวิจารซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะ
ธรรมที่มีวิจารซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่มีวิจารซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่
ไม่มีวิจารซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีวิจารซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่มี
วิจารและที่ไม่มีวิจาร ซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี
๓ วาระ (ย่อ)

[๔๒] เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

ปุเรชาตปัจฉัย มี ๖ วาระ

อาเสวนปัจฉัย มี ๖ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ เหมือนกับอัพยาภตในสวิตกกทุกะ พึงขยายสหชาต
วาร ฯลฯ

สัมปยุตตวารให้พิสดาร)

[๔๓] สภาวธรรมที่มีวิจารซึ่งเป็นอัพยาภตเป็นปัจจัย
แก่สภาวธรรมที่มีวิจารซึ่งเป็นอัพยาภตโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๔๔] เหตุปัจจัย มี ๔ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาร ฯลฯ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

ปุเรชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

ปัจจชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๔ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๙ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๔ วาระ

อินทริยปัจจัย มี ๔ วาระ

ฌานปัจจัย มี ๙ วาระ

มัคคปัจจัย มี ๔ วาระ

สัมปยุตตปัจจัย มี ๖ วาระ

วิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาร ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙

วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนกับปัญหาวารในกุสลติกะ)

๘๙. สัปปีตีกทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตกกนัย

[๔๕] สภาวธรรมที่มีปิตีซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มี
ปิตีซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่มีปีติซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มีปีติซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่มีปีติและที่ไม่มีปีติซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มีปีติซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่ไม่มีปีติซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่มีปีติซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่มีปีติซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่มีปีติซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๒)

สภาวะธรรมที่มีปีติซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มีปีติและที่ไม่มีปีติซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๔๖] เหตุปัจจัย มี ๖ วาระ

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๖ วาระ) ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๖ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจัย มี ๖ วาระ

นปฺเรชาตปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ

นกัมมปัจจัย มี ๔ วาระ

นวิปยุตตปัจจัย มี ๖ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

[๔๗] สภาวะธรรมที่มีปีติซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีปีติซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่มีปีติซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่มีปีติซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีปีติซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีปีติซึ่งเป็นกุศลโดยอาร์มมณปัจจัย (ย่อ)

[๔๘] เหตุปัจจัย มี ๔ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ

(เฉพาะสหชาตาทิปติ มี ๔ วาระ)

อนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

สหชาตปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจัย	มี	๔	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๔	วาระ
อินทรีย์ปัจจัย	มี	๔	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๖	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๔	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๖	วาระ
อรรถปัจจัย	มี	๖	วาระ
นัตถปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๖	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอารัมมณปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๔	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙

วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนกับปัญหาวารในกุสลติกะ)

อกุสลบท - เหตุปัจจัย

[๔๙] สภาวะธรรมที่มีปิตติซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มีปิตติซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่มีปิตติซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่มีปิตติซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

สภาวะธรรมที่มีปิตติซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มีปิตติและที่ไม่มีปิตติซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๕๐] เหตุปัจจัย มี ๖ วาระ

อารัมมณปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๖ วาระ

(ย่อ เหมือนกับกุศล พึงขยายสหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดาร)

อัปยาคตบท - เหตุปัจจัย

[๕๑] สภาวะธรรมที่มีปิตติซึ่งเป็นอัปยาคตอาศัยสภาวะธรรมที่มีปิตติซึ่งเป็น

อัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
สภาวะธรรมที่ไม่มีปิตีซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่มี
ปิตีซึ่งเป็น

อัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
สภาวะธรรมที่มีปิตีซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่มีปิตี
และที่ไม่มีปิตีซึ่งเป็น อัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(ย่อ)

[๕๒] เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๖	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
นอธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจจัย	มี	๔	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาหารปัจจัย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจจัย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจจัย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจจัย	มี	๙	วาระ
นสัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ
นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระเป็นต้นให้พิสดาร)

[๕๓] สภาวะธรรมที่มีปิตีซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่มีปิตีซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๕๔] เหตุปัจจัย	มี	๔	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ

อนันตรปัจจย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
(ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๙ วาระ)			
อุปนิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจจย	มี	๓	วาระ
ปัจจจาชาตปัจจย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจย	มี	๔	วาระ
วิปากปัจจย	มี	๙	วาระ
อาหารปัจจย	มี	๔	วาระ
อินทริยปัจจย	มี	๔	วาระ
ฌานปัจจย	มี	๙	วาระ
มัคคปัจจย	มี	๔	วาระ
สัมปยุตตปัจจย	มี	๖	วาระ
วิปยุตตปัจจย	มี	๕	วาระ
อัตถิปัจจย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

๙๐ - ๙๑. ปีติสหคตทุกะเป็นต้น

๑. กุสลติกะ

๑. ปฐิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย

[๕๕] ... อาคัยสภาวะธรรมที่สหคตด้วยปีติซึ่งเป็นกุศล ฯลฯ (กุศล อกุศล และอัปยาคฤตเหมือนกับสัปปีตีกทุกะ)

[๕๖] ... อาคัยสภาวะธรรมที่สหคตด้วยสุขซึ่งเป็นกุศล ฯลฯ (กุศล อกุศล และอัปยาคฤตเหมือนกับสัปปีตีกทุกะ ... อาคัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศล ฯลฯ ในปัจจนียะ นเหตุปัจจย มี ๑ วาระ ... อาคัยสภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคฤต ฯลฯ ในปัจจนียะ นเหตุปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ นฌานปัจจย มี ๖ วาระ พึงเพิ่มปัจจยที่เหลือ กุสlobท และอกุสlobทในปัญหาวารในปัจจนียะ อินทริยปัจจยและฌานปัจจย มี ๒ วาระ แต่อัปยาคฤตบทในปัญหาวาร มี ๙ วาระ)

๙๒. อุเปกขาสหคตทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฐิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย

[๕๗] ... อาศัยสภาวะธรรมที่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นกุศล ฯลฯ มี ๖ วาระ (เหมือนกับสัปปีติกทุกะ บทว่า อุเบกขา ได้แก่ อุเบกขาต่าง ๆ ในอัพยากตบท ในปัจฉินิยะ นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ นมานปัจฉัย มี ๖ วาระ)

[๕๘] สภาวะธรรมที่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นอกุศล อาศัยสภาวะธรรมที่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัยมี ๖ วาระ (ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๖ วาระ ย่อ)

[๕๙] สภาวะธรรมที่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นอกุศล อาศัยสภาวะธรรมที่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่สหคตด้วยอุเบกขาและที่ไม่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๖๐] นเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

นอธิปติปัจฉัย มี ๖ วาระ ฯลฯ

นวิปยุตตปัจฉัย มี ๖ วาระ

(ย่อ ทุกปัจฉัยพึงขยายให้พิสดารอย่างนี้ เหมือนกับสัปปีติกทุกะ)

[๖๑] สภาวะธรรมที่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นอัพยากตอาศัยสภาวะธรรมที่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นอัพยากตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

(เหมือนกับอัพยากตในสัปปีติกทุกะ กุสลบทและอกุสลบท ในปัญหาวาร อินทริยปัจฉัยและมานปัจฉัย มี ๖ วาระ แต่อัพยากตบทในปัญหาวาร มี ๙ วาระ)

๙๓. กามาวจรทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย

[๖๒] สภาวะธรรมที่เป็นกามาวจรซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกามาวจร ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นกามาวจรซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นกามาวจรซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๖๓] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ
(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ)
อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
นวิปปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระเป็นต้นให้พิสดาร)

[๖๔] สภาวะธรรมที่เป็นกามาวจรซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็น

กามาวจรซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นกามาวจรซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็น

กามาวจรซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๖๕] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ

(บทที่เป็นกามาวจร มี ๑ วาระ บทที่ไม่เป็นกามาวจร มี ๒ วาระ)

อนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ

(บทที่เป็นกามาวจร มี ๒ วาระ บทที่ไม่เป็นกามาวจรมี ๑ วาระ) ฯลฯ

สหชาตปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๒ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

นัตถิปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

[๖๖] สภาวะธรรมที่เป็นกามาวจรซึ่งเป็นอกุศลอาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นกามาวจร ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
 อารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)
 (สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
 วาระ)

[๖๗] สภาวธรรมที่เป็นกามาวจรซึ่งเป็นอัปยาคฤต
 อาศัยสภาวธรรมที่เป็น
 กามาวจรซึ่งเป็นอัปยาคฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
 สภาวธรรมที่ไม่เป็นกามาวจรซึ่งเป็นอัปยาคฤตอาศัยสภาว
 ธรรมที่ไม่เป็น
 กามาวจรซึ่งเป็นอัปยาคฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
 สภาวธรรมที่เป็นกามาวจรซึ่งเป็นอัปยาคฤตอาศัยสภาวธรรม
 ที่เป็นกามาวจรและที่ไม่เป็นกามาวจรซึ่งเป็นอัปยาคฤตเกิดขึ้น
 เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๖๘] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
 อารัมมณปัจจัย มี ๔ วาระ
 อธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
 อัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ
 ปุเรชาตปัจจัย มี ๒ วาระ
 อาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
 นเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
 นอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ
 นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
 นกัมมปัจจัย มี ๒ วาระ
 นวิปากปัจจัย มี ๕ วาระ
 นอาหารปัจจัย มี ๑ วาระ
 นอินทริยปัจจัย มี ๑ วาระ
 นฌานปัจจัย มี ๑ วาระ
 นมัคคปัจจัย มี ๑ วาระ
 นสัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ
 นวิปปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ
 โนนัตถิปัจจัย มี ๓ วาระ

โนวิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระเป็นต้นให้พิสดาร)

[๖๙] สภาวธรรมที่เป็นกามาวจรซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกามาวจรซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยเหตุ
ปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นกามาวจรซึ่งเป็นอภัยากฤตเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่ไม่เป็นกามาวจรซึ่งเป็นอภัยากฤตโดยเหตุปัจฉัย มี ๓
วาระ (ย่อ)

[๗๐] เหตุปัจฉัย มี ๔ วาระ

อาร์มณปัจฉัย มี ๔ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๔ วาระ

(บทที่เป็นกามาวจร มี ๑ วาระ บทที่ไม่เป็นกามาวจร มี ๓
วาระ เฉพาะบทที่เป็นกามาวจรเป็นสหชาตอธิปติ)

อนันตรปัจฉัย มี ๔ วาระ

สมนันตรปัจฉัย มี ๔ วาระ

สหชาตปัจฉัย มี ๗ วาระ

อัญญมัญญปัจฉัย มี ๖ วาระ

นิสสยปัจฉัย มี ๗ วาระ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๔ วาระ

ปุเรชาตปัจฉัย มี ๒ วาระ

ปัจฉาชาตปัจฉัย มี ๒ วาระ

อาเสวนปัจฉัย มี ๓ วาระ

กัมมปัจฉัย มี ๔ วาระ

วิปากปัจฉัย มี ๔ วาระ

อาหารปัจฉัย มี ๔ วาระ ฯลฯ

สัมปยุตตปัจฉัย มี ๒ วาระ

วิปยุตตปัจฉัย มี ๓ วาระ

อตถิปัจฉัย มี ๗ วาระ

นัตถิปัจฉัย มี ๔ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๗ วาระ (ย่อ)

๙๔. รูปาวจรทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๗๑] สภาวธรรมที่เป็นรูปาวจรซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นรูปาวจรซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูปาวจรซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นรูปาวจรซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๗๒] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ ย่อ)

นอธิปติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

นปุเรชาตปัจจัย มี ๑ วาระ

นอาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

นวิปยุตตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระเป็นต้นให้พิสดาร)

[๗๓] สภาวธรรมที่เป็นรูปาวจรซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็น

รูปาวจรซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูปาวจรซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็น

รูปาวจรซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๗๔] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ

(บทที่เป็นรูปาวจรมี ๑ วาระ เป็นสหชาตอธิปติเท่านั้น บทที่ไม่เป็นรูปาวจร

มี ๒ วาระ)

อนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ

(บทที่เป็นรูปาวจรมี ๑ วาระ บทที่ไม่เป็นรูปาวจรมี ๒ วาระ)

สมนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ

สหชาตปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อัตถปัจจัย มี ๒ วาระ

นัตถิปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๒ วาระ (ย่อ)

[๗๕] สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูปาวจรซึ่งเป็นอกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่ไม่เป็น
รูปาวจรซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ทุกปัจจยมี
ปัจจยละ ๑ วาระ)

สภาวธรรมที่เป็นรูปาวจรซึ่งเป็นอัพยาภตอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นรูปาวจรซึ่งเป็น อัพยาภตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
สภาวธรรมที่ไม่เป็นรูปาวจรซึ่งเป็นอัพยาภตอาศัยสภา
วธรรมที่ไม่เป็น

รูปาวจรซึ่งเป็นอัพยาภตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
สภาวธรรมที่เป็นรูปาวจรซึ่งเป็นอัพยาภตอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นรูปาวจรและที่ไม่เป็นรูปาวจรซึ่งเป็นอัพยาภตเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๗๖] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๔ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๕ วาระ ฯลฯ

ปุเรชาตปัจจย มี ๒ วาระ

อาเสวนปัจจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ เหมือนกับอัพยาภตในกามาวจรทุกะ วาระก็มีประมาณ
เท่านี้ ย่อมเปลี่ยนแปลงไปทั้งในเบื้องต้นและเบื้องปลาย พึงขยาย
สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหาร ให้พิสดารทุกปัจจย)

๙๕. อรูปาวจรทุกะ ๑. กุสลตีกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตกกนัย

[๗๗] สภาวธรรมที่เป็นรูปาวจรซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภา
วธรรมที่เป็นรูปาวจร ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๗๘] เหตุปัจจย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๒ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

นอาเสวนปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

นวิปยุตตปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระเป็นต้นให้พิสดาร)

[๗๙] สภาวธรรมที่เป็นอรุปาวจรซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่เป็น

อรุปาวจรซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอรุปาวจรซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจฉัยแก่สภาว
ธรรมที่ไม่เป็น

อรุปาวจรซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๘๐] เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๓ วาระ

อนันตรปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

สหชาตปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๔ วาระ

อาเสวนปัจฉัย มี ๓ วาระ

กัมมปัจฉัย มี ๒ วาระ

นัตถิปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

[๘๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นอรุปาวจรซึ่งเป็นอกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่ไม่

เป็นอรุปาวจรซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ
(ทุกปัจฉัยมี

ปัจฉัยละ ๑ วาระ ย่อ)

สภาวธรรมที่เป็นอรุปาวจรซึ่งเป็นอัพยาภตอาศัยสภาวธรรม
ที่เป็นอรุปาวจรซึ่งเป็นอัพยาภตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอรุปาวจรซึ่งเป็นอัพยาภตอาศัยสภาว
ธรรมที่ไม่เป็น

อรุปาวจรซึ่งเป็นอัพยาภตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอรุปาวจรซึ่งเป็นอัพยาภตอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นอรุปาวจร และที่ไม่เป็นอรุปาวจรซึ่งเป็นอัพยาภตเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๘๒] เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย	มี	๒	วาระ
อธิปติปัจฉัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นอาร์มมณปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นอธิปติปัจฉัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
นปุเรชาตปัจฉัย	มี	๔	วาระ
นปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นอาเสวนปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นกัมมปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นวิปากปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นอาหารปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
นวิปปยุตตปัจฉัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระเป็นต้นให้พิสดาร)

[๘๓] สภาวธรรมที่เป็นอรุปาวจรซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอรุปาวจรซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นอรุปาวจรซึ่งเป็นอัพยากฤตเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นอรุปาวจรซึ่งเป็นอัพยากฤตโดยเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๘๔] เหตุปัจฉัย มี ๔ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

(บทที่มีอรุปาวจรเป็นมูล มี ๒ วาระ บทที่ไม่เป็นอรุปาวจร มี ๑ วาระ)

อธิปติปัจฉัย มี ๔ วาระ

(บทที่มีอรุปาวจรเป็นมูล มี ๓ วาระ บทที่ไม่เป็นอรุปาวจรมี ๑ วาระ)

อนันตรปัจฉัย มี ๔ วาระ ฯลฯ

สหชาตปัจฉัย มี ๕ วาระ

อัญญมัญญปัจฉัย มี ๒ วาระ

นิสสยปัจฉัย มี ๗ วาระ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๔ วาระ

ปุเรชาตปัจจัจย	มี	๒	วาระ
ปัจจชาตปัจจัจย	มี	๒	วาระ
อาเสวนปัจจัจย	มี	๓	วาระ
กัมมปัจจัจย	มี	๔	วาระ
วิปากปัจจัจย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
สัมปยุตตปัจจัจย	มี	๒	วาระ
วิปยุตตปัจจัจย	มี	๓	วาระ
อัติถิปัจจัจย	มี	๗	วาระ
นัตถิปัจจัจย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย	มี	๗	วาระ (ย่อ)

๙๖. ปริยาปັນนทูกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตุกกนัย

[๘๕] สภาวธรรมที่นับเนื่องในวัฏฏทุกขซึ่งเป็นกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่นับเนื่อง

ในวัฏฏทุกขซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกขซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาว
ธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกขซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย
(๑) (ย่อ)

[๘๖] เหตุปัจจัจย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๒ วาระ

(ย่อ เหมือนกับกุศลในโลภียทูกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ
ปัญหาวารให้พิสดาร)

[๘๗] สภาวธรรมที่นับเนื่องในวัฏฏทุกขซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่นับเนื่อง

ในวัฏฏทุกขซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (ย่อ)

เหตุปัจจัจย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัจยมีปัจจัจยละ ๑
วาระ)

[๘๘] สภาวธรรมที่นับเนื่องในวัฏฏทุกขซึ่งเป็นอัพยาก
กตอาศัยสภาวธรรมที่นับเนื่องในวัฏฏทุกขซึ่งเป็นอัพยากเกิดขึ้น
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกขซึ่งเป็นอัพยากกตอาศัย
สภาวธรรมที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกขซึ่งเป็นอัพยากเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่นับเนื่องในวัฏฏทุกขซึ่งเป็นอัพยากกตอาศัย
สภาวธรรมที่นับเนื่อง ในวัฏฏทุกขและที่ไม่นับเนื่องในวัฏฏทุกขซึ่ง
เป็นอัพยากเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๘๙] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

(ย่อ เหมือนกับอัพยากกตในโลภียทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ
ฯลฯ ปัญหาหาร ให้พิสดารทุกปัจจัย)

๙๗. นิยยานิกทุกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจวาร

ปัจจัยจตกกนัย

[๙๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุหน้าออกจากวัฏฏทุกขซึ่งเป็นกุศล
อาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุหน้าออกจากวัฏฏทุกขซึ่งเป็นกุศลเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุหน้าออกจากวัฏฏทุกขซึ่งเป็นกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุหน้าออกจากวัฏฏทุกขซึ่งเป็นกุศลเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๙๑] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ เหมือนโลภียทุกะ พึงขยายสหชาตวาระและปัญหา
หารให้พิสดาร)

[๙๒] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุหน้าออกจากวัฏฏทุกขซึ่งเป็น
อกุศลอาศัยสภาว-ธรรมที่ไม่เป็นเหตุหน้าออกจากวัฏฏทุกขซึ่งเป็น
อกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๑ วาระ (ย่อ)
(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัจยมีปัจจัจยละ ๑
วาระ)

[๙๓] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุนำออกจากวิภูฏทุกขซึ่งเป็น
อัพยาภกตอาศัยสภาว-ธรรมที่ไม่เป็นเหตุนำออกจากวิภูฏทุกขซึ่ง
เป็นอัพยาภกตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัจย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจจัจย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย มี ๑ วาระ (ย่อ)
(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัจยมีปัจจัจยละ ๑
วาระ)

๙๘. นียตทุกะ ๑. กุสลตีกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น

ปัจจัจยจตกกนัย

[๙๔] สภาวธรรมที่ให้ผลแน่นอนซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภา
วธรรมที่ให้ผลแน่นอน ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งเป็นกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งเป็นกุศลเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑) (ย่อ)

[๙๕] เหตุปัจจัจย มี ๒ วาระ
อาร์มมณปัจจัจย มี ๒ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย มี ๒ วาระ

(ย่อ เหมือนกับกุศลในโลกียทุกะ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ
ปัญหาวาระให้พิสดาร)

[๙๖] สภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่ง
เป็นอกุศลอาศัย

สภาวธรรมที่ให้ผลแน่นอนซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งเป็นอกุศล
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑) (ย่อ)

[๙๗] เหตุปัจจัจย มี ๒ วาระ
อาร์มมณปัจจัจย มี ๒ วาระ

(ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๒ วาระ)

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

นอธิปติปัจฉัย มี ๒ วาระ

นปุเรชาตปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

นกัมมปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

นวิปยุตตปัจฉัย มี ๑ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระเป็นต้นให้พิสดาร)

[๙๘] สภาวธรรมที่ให้ผลแน่นอนซึ่งเป็นอกุศลเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่ให้ผลแน่นอนซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจฉัย
(๑)

สภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งเป็นอกุศล
เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งเป็น
อกุศลโดยเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๙๙] เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๒ วาระ

(บทว่า นียตะ เป็นสหชาตาทิปติ บทว่า อนียตะที่ ๒ เป็นอา
รัมมณาทิปติ และสหชาตาทิปติ)

อนันตรปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

นิสสยปัจฉัย มี ๒ วาระ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาเสวนปัจฉัย มี ๒ วาระ

กัมมปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

[๑๐๐] สภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่ง
เป็นอัพยาภตอาศัยสภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น
ซึ่งเป็นอัพยาภตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ)

๙๙. สอตุตตรทุกะ ๑. กุสลดิกะ

๑. ปฏิจวาร

ปัจจยจตุกกนัย

[๑๐๑] สภาวธรรมที่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าซึ่งเป็นกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรม
ที่ไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๑๐๒] เหตุปัจจย มี ๒ วาระ
อาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย มี ๒ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร
ให้พิสดารทุกปัจจย)

[๑๐๓] สภาวธรรมที่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจย (ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย มี ๑ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑ วาระ)
สภาวธรรมที่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าซึ่งเป็นอัพยากถตอาศัยสภา
วธรรมที่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าซึ่งเป็นอัพยากถตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย
(๑)

สภาวธรรมที่ไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าซึ่งเป็นอัพยากถตอาศัยสภา
วธรรมที่ไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าซึ่งเป็นอัพยากถตเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจย มี ๓ วาระ (๓)

สภาวธรรมที่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าซึ่งเป็นอัพยากถตอาศัยสภา
วธรรมที่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าและที่ไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าซึ่งเป็นอัพยาก
ถตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๑๐๔] เหตุปัจจย มี ๕ วาระ
อาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย มี ๕ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดารทุกปัจจย
เหมือนกับอัพยากถตในโลกียทุกะ)

๑๐๐. สรรณทูกะ ๑. กุสลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย

[๑๐๕] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็น
กุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นกุศลเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๑๐๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๑๐๗] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็น
อัปยากถอาศัยสภาวธรรม ที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็น
อัปยากถเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๑๐๘] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่ง
เป็นอัปยากถเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
ซึ่งเป็นอัปยากถโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวาระในกุสลติกะ)

ปฏิทินทฤกะและกฤสลดิกะ จบ

๑๐๐. สรณทฤกะ ๒. เวทนาตฤกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตูกกนัย

[๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสัมปยุตด้วยสุข
เวทนาอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนา
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสัมปยุตด้วยสุข
เวทนาอาศัยสภาวะธรรม ที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสัมปยุตด้วย
สุขเวทนาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๒] เหตุปัจจย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจย มี ๒ วาระ

วิปากปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๒ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาवारให้พิสดารทุก
ปัจจย)

[๓] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสัมปยุตด้วย
ทุกขเวทนาอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสัมปยุตด้วย
ทุกขเวทนาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสัมปยุตด้วย
ทุกขเวทนาอาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสัมปยุต
ด้วยทุกขเวทนาเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจย (๑) (ย่อ)

[๔] เหตุปัจจย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๒ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาवारให้พิสดารทุก
ปัจจย)

[๕] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๖] เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้พิสดารทุกปัจฉัย)

สรณทุกะและเวทนาตีกะ จบ

๑๐๐. สรณทุกะ ๓. วิปากตีกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจฉยจตกกนัย

[๗] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นวิปากอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นวิปากเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ)

[๘] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปากอาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปากเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปากอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปากเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๙] เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้พิสดาร)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่
เป็นเหตุให้เกิดวิบากอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
ซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (ย่อ)

[๑๐]	เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

๑๐๐. สรณทูกะ ๔. อุปาทินนติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย

[๑๑] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิยึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทาน
อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิยึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทาน
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๑๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทาน
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งกรรมอันประกอบด้วย
ตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทาน
อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทาน
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทาน
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้และที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้ซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฐิไม่ยึดถือแต่เป็น
อารมณ์ ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๓] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาवारให้พิสดารทุก
ปัจจัย)

[๑๔] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฐิไม่ยึดถือและไม่ใช่เป็นอารมณ์ของ
อุปาทานอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฐิไม่ยึดถือและไม่ใช่เป็นอารมณ์ของ
อุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาवार ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

๑๐๐. สรณทุกะ ๕. สังกิลิฏฐติกะ

๑. ปฏิจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๑๕] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งกิเลส
ทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
เหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งกิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของ
กิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาवार ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๑๖] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งกิเลสไม่
ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่

เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมอง แต่เป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๑๗] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

๑๐๐. สรณทุกะ ๖. วิตักกติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย

[๑๘] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์อาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๙] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระให้พิสดาร)

[๒๐] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๒๑] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ) ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

๑๐๐. สรรณทุกะ ๗. ปิตติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย

[๒๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสหระคตด้วยปิตติอาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสหระคตด้วยปิตติเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสหระคตด้วยปิตติอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสหระคตด้วยปิตติเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๓] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ให้พิสดารทุกปัจจัย)

[๒๔] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสหระคตด้วยสุขอาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสหระคตด้วยสุขเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสหระคตด้วยสุขอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสหระคตด้วยสุขเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๕] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้พิสดาร)

[๒๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสหรรคด้วยอุเบกขาอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสหรรคด้วยอุเบกขาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสหรรคด้วยอุเบกขาอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งสหรรคด้วยอุเบกขาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๒๗] เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้พิสดาร)

๑๐๐. สรณทุกะ

๘. ทัสสเนนปหาดัพพติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตูกกนัย

[๒๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งต้องประหารณด้วยโสดาปัตติมรรค อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งต้องประหารณด้วยโสดาปัตติมรรคเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ)

[๒๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งต้องประหารณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งต้องประหารณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ)

[๓๐] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่ต้องประหารณด้วยโสดา-

ปัตติมรรคและมรรคเบื่องบน ๓ อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื่องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ) ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

๑๐๐. สรณทุกะ

๙. ทัสสเนนปหาตัพพเหตุกติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๓๑] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีเหตุอันต้องประหารด้วย

โสดาปัตติมรรคอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีเหตุอันต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๓๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีเหตุอันต้องประหารด้วยมรรคเบื่องบน ๓ อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีเหตุอันต้องประหารด้วยมรรคเบื่องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๓๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีเหตุอันไม่ต้องประหารด้วย

โสดาปัตติมรรคและมรรคเบื่องบน ๓ อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีเหตุอันไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื่องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๑	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
สหชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๑	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารทุกปัจจัย)

๑๐๐. สรณทุกะ ๑๐. อาจยคามิติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตกกนัย

[๓๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นเหตุให้ถึง
ปฏิสนธิและจุติอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็น
เหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุติเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ
และจุติอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ
และจุติเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๓๕] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดารทุกปัจจัย)

[๓๖] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นเหตุให้ถึง
นิพพานอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นเหตุให้
ถึงนิพพานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๓๗] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตินิพพานอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ

จุตินิพพานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัจ (ย่อ)

เหตุปัจฉัจ มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจฉัจ มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัจ มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัจมีปัจฉัจละ ๑ วาระ)

๑๐๐. สรรณทุกะ ๑๑. เสกขตีกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจฉัจจตุกกนัย

[๓๘] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นของเสขบุคคลอาศัยสภาว-ธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นของเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัจ (ย่อ)

เหตุปัจฉัจ มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจฉัจ มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัจ มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัจมีปัจฉัจละ ๑ วาระ)

[๓๙] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นของอเสขบุคคลอาศัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นของอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัจ (ย่อ)

เหตุปัจฉัจ มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจฉัจ มี ๑ วาระ

อวิคตปัจฉัจ มี ๑ วาระ

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัจมีปัจฉัจละ ๑ วาระ)

[๔๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคล อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัจ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่เป็นของ
เสขบุคคลและอเสขบุคคล

อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่เป็นของ
เสขบุคคลและอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่เป็นของ
เสขบุคคลและอเสขบุคคล

อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้และที่ไม่เป็นเหตุให้
สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๔๑] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้
พิสดารทุกปัจจัย)

๑๐๐. สรณทุกะ ๑๒. ปริตตติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย

[๔๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นปริตตะอาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นปริตตะเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัยมี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นปริตตะอาศัย
สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นปริตตะเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นปริตตะอาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้และที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
ซึ่งเป็นปริตตะเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้พิสดารทุก
ปัจจัย)

[๔๓] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็น
มหัคคตะอาศัยสภาวธรรม ที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็น
มหัคคตะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๔๔] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็น
อัปปมาณะอาศัยสภาวธรรม ที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็น
อัปปมาณะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

๑๐๐. สรณทุกะ ๑๓. ปริตตอาร์มมณติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย

[๔๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีปริตตะ
เป็นอาร์มมณอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีปริตตะเป็นอาร์มมณ
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีปริตตะเป็น
อาร์มมณอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีปริตตะ
เป็นอาร์มมณเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระให้พิสดารทุก
ปัจจัย)

[๔๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์อาศัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์อาศัยสภาวธรรม ที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดาร)

[๔๗] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีอุปปมาณะเป็นอารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีอุปปมาณะเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

๑๐๐. สรณทุกะ ๑๔. หีนติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๔๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นธรรมชั้นต่ำเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๔๙] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นธรรมชั้นกลางอาศัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นธรรมชั้นกลาง
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๕๐] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็น
ธรรมชั้นประณีตอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่ง
เป็นธรรมชั้นประณีตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

๑๐๐. สรณทุกะ ๑๕. มิจฉัตตติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย

[๕๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีสภาวะ
ผิดและให้ผลแน่นอนอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมี
สภาวะผิดและให้ผลแน่นอนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๕๒] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีสภาวะ
ชอบและให้ผลแน่นอน อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้ซึ่งมีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)
(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑
วาระ)

[๕๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่แน่นอน
โดยอาการทั้งสองนั้นอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่ง
ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ
(๓)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่แน่นอนโดย
อาการทั้งสองนั้นอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่ง
ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่แน่นอนโดย
อาการทั้งสองนั้นอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้และที่
ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๕๔] เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ
อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ (ย่อ)
(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระให้พิสดารทุก
ปัจฉัย)

๑๐๐. สรรณทุกะ ๑๖. มัคคารัมมณติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจฉยจตุกกนัย

[๕๕] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีมรรค
เป็นอารมณ์อาศัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีมรรคเป็นอารมณ์
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ
อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)
(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑
วาระ)

[๕๖] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีมรรค
เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรม ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีมรรคเป็น
เหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ

๑ วาระ)

[๕๗] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีมรรค
เป็นอธิบดีอาศัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดี
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑

วาระ)

๑๐๐. สรณทุกะ ๑๗. อุปปันนติกะ

๑. ปัญหาวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย

[๕๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเกิดขึ้นเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเกิดขึ้นโดยเหตุ
ปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเกิดขึ้นเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเกิดขึ้นโดยเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเกิดขึ้นเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุ ให้สัตว์ร้องไห้และที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้ซึ่งเกิดขึ้นโดยเหตุปัจจัย (๓)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเกิดขึ้นเป็นปัจจัย
แก่สภาวธรรมที่ไม่เป็น เหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเกิดขึ้นโดยเหตุปัจจัย
(๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเกิดขึ้นเป็นปัจฉัย
 แก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเกิดขึ้นโดยอา
 รัมมณปัจฉัย (ย่อ)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเกิดขึ้นเป็นปัจฉัย
 แก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเกิดขึ้นโดยอา
 รัมมณปัจฉัย (ย่อ)

[๕๙] เหตุปัจฉัย	มี	๔	วาระ
อารัมมณปัจฉัย	มี	๒	วาระ
อธิปติปัจฉัย	มี	๕	วาระ
สหชาติปัจฉัย	มี	๕	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๔	วาระ
ปุเรชาติปัจฉัย	มี	๒	วาระ
ปัจฉาชาติปัจฉัย	มี	๒	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๔	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๔	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๔	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๔	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๔	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๗	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

๑๐๐. สรณทุกะ ๑๘. อดีตติกะ

๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย

[๖๐] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็น
 ปัจจุบันเป็นปัจฉัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็น
 ปัจจุบันโดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นปัจจุบันเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็น เหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นปัจจุบันโดยเหตุ
ปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๔ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๗ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑๐๐. สรณทุกะ ๑๙. อตีตอาร์มมณติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๖๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีอดีต
ธรรมเป็นอาร์มมณเฝ้าศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมี
อดีตธรรมเป็นอาร์มมณเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีอดีตธรรมเป็น
อาร์มมณเฝ้าศัยสภาวะธรรม ที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีอดีตธรรม
เป็นอาร์มมณเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดารทุก
ปัจจัย)

[๖๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีอนาคต
ธรรมเป็นอาร์มมณเฝ้าศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมี
อนาคตธรรมเป็นอาร์มมณเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีอนาคตธรรมเป็น
อาร์มมณเฝ้าศัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีอนาคตธรรมเป็น
อาร์มมณเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ ฟังขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดารทุก
ปัจฉัย)

[๖๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีปัจจุบัน
ธรรมเป็นอารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมี
ปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็น
อารมณ์อาศัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็น
อารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ
อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ ฟังขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดารทุก
ปัจฉัย)

๑๐๐. สรณทุกะ ๒๐. อัชฌัตตติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย

[๖๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นภายใน
ตนอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นภายในตนเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นภายในตน
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นภายในตนเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นภายในตน
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้และที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้ซึ่งเป็นภายในตนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๖๕] เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ
อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตवार ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดารทุก
ปัจฉัย)

[๖๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็น
ภายนอกตนอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็น
ภายนอกตนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นภายนอกตน
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นภายนอกตน
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นภายนอกตน
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้และที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้ซึ่งเป็นภายนอกตนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตवार ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดารทุก
ปัจฉัย)

๑๐๐. สรณทุกะ ๒๑. อัชฌัตตอาร์มมณติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตูกกนัย

[๖๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีธรรม
ภายในตนเป็นอารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่ง
มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีธรรมภายในตน
เป็นอารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีธรรม
ภายในตนเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตवार ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดารทุก
ปัจฉัย)

[๖๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีกรรม
ภายนอกตนเป็นอารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
ซึ่งมีกรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีกรรมภายนอกตน
เป็นอารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งมีกรรม
ภายนอกตนเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้พิสดารทุก
ปัจจัย)

๑๐๐. สรณทุกะ ๒๒. สนิทสสันติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๖๙] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเห็นไม่
ได้แต่กระทบได้อาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่ง
เห็นไม่ได้แต่กระทบได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๗๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเห็นไม่ได้
และกระทบไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเห็น
ไม่ได้และกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเห็นไม่ได้และ
กระทบไม่ได้อาศัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเห็นไม่ได้และ
กระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเห็นไม่ได้และ
กระทบไม่ได้อาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้และที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้ซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)
(ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

[๗๑] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเห็นไม่
ได้แต่กระทบได้เป็นปัจจัย แก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้ซึ่งเห็นไม่ได้แต่กระทบได้โดยสหชาตปัจจัย

มี ๑ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๑ วาระ
นิสสยปัจจัย มี ๑ วาระ
อตถิปัจจัย มี ๑ วาระ
อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

[๗๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเห็นไม่ได้
และกระทบไม่ได้เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
ซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้โดยเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเห็นไม่ได้และ
กระทบไม่ได้เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
ซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้โดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๗๓] เหตุปัจจัย มี ๔ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ
อธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ
อนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ
สมันนตรปัจจัย มี ๔ วาระ
สหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ
อัญญมัญญปัจจัย มี ๒ วาระ
นิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ
อุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ
ปุเรชาตปัจจัย มี ๒ วาระ
ปัจฉาชาตปัจจัย มี ๒ วาระ

อาเสวนปัจฉัย	มี	๒	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๔	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๔	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๔	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๔	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๔	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๗	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย	มี	๗	วาระ
นอารัมมณปัจฉัย	มี	๗	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย	มี	๔	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๔ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจฉินิยะ อนุโลมปัจฉินิยะ และ
ปัจฉินิยานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

ธัมมานุโลม ทุกติกปฏฐาน จบ

๑. กุสลติกะ ๑. เหตุทุกะ

๑. เหตุบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัยและอารัมมณปัจฉัย

[๑] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็น
กุศลซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็น
อกุศลซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นอัพยากถตซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

[๒] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็น
กุศลซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอารัมมณปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็น
อกุศลซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้น เพราะอารัมมณปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถุตซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถุตซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอาร์มณปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๓]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มณปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๓	วาระ
	สมนันตรปัจจัย	มี	๓	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
	ปุเรชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
	วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ
	อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียะ - นอธิปติปัจจัย

[๔] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้น เพราะนอธิปติปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถุตซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถุตซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนอธิปติปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๕]	นอธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ	
	นปุเรชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ	
	นปัจฉาชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ	
	นอาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ	
	นวิปากปัจจัย	มี	๓	วาระ	
	นวิปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)	
	นอธิปติปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจัย กับนอธิปตฺติปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

(สหชาตวาระ ปัจจยวาระ นิสสยวาระ สังสัณฺณวาระ และสัมปยุตตวาระ ทุกปัจจัย มีปัจจัยละ ๓ วาระ)

๑. เหตุบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัยเป็นต้น

[๖] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

[๗] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุ โดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

[๘] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปตฺติปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปตฺติปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปตฺติปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปตฺติปัจจัย (๑)

สภาวธรรमที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาว
ธรรमที่เป็นอัพยากถ ซึ่งเป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งเป็นเหตุโดยวิปากปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๒] เหตุปัจจัย มี	๓	วาระ	
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๗	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๒	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๒	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ
อตถิปัจจัย	มี	๓	วาระ
นัตถิปัจจัย	มี	๕	วาระ
วิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

ปัจจัยนียุทธาร

[๑๓] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย สหชาติปัจจัย และ
อุปนิสสยปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่
เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัยและอุปนิสสยปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัยและอุปนิสสยปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัยและอุปนิสสยปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัยและอุปนิสสยปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคฤต ซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย สหชาตปัจจัย และอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๑๔] นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงนับเหมือนอนุโลม ปัจจนียะ อนุโลมปัจจนียะ และปัจจนียานุโลมแห่งปัญหาวารในกุสลติกะที่นับไว้แล้ว)

๒. นเหตุบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๑๕] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
อกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุ
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๓)

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นกุศลและที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นอกุศลและที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (๑)

[๑๖] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
อกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๗] เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๓	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๓	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
ปุเรชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ

วิปากปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อินทรีปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๙	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อัสติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นัตติปัจฉัย	มี	๓	วาระ
วิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัยและนอารัมมณปัจฉัย

[๑๘] สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัย
สภาวธรรมที่เป็น

อัพยากถตซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนอารัมมณปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนอารัมมณปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนอารัมมณปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนา
รัมมณปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนา
รัมมณปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๑๙] นเหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นอารัมมณปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นอธิปติปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอนันตรปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นสมนันตรปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นอัญญมัญญปัจฉัย	มี	๕	วาระ

นอุปนิสสยปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นปุเรชาตปัจฉัย	มี	๗	วาระ
นปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอาหารปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นสัมปยุตตปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นวิปปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
โนนัตถิปัจฉัย	มี	๕	วาระ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย	มี	๕	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสังฆวาระ และสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนปฏิจจวาระ)

๒. นเหตุบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - อาร์มมณปัจฉัยเป็นต้น

[๒๐] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัปยากฤตซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย

อาเสวนปัจฉัย	มี	๓	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๗	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๗	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๗	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๗	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๕	วาระ
อรรถปัจฉัย	มี	๑๓	วาระ
นัตถิปัจฉัย	มี	๗	วาระ
วิคตปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อวิคตปัจฉัย	มี	๑๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย	มี	๑๕	วาระ
นอารัมมณปัจฉัย	มี	๑๕	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย	กับอารัมมณปัจฉัย	มี	๙
วาระ (ย่อ)			
อารัมมณปัจฉัย	กับนเหตุปัจฉัย	มี	๙
(ย่อ)			

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

๒. เวทนาติกะ ๑. เหตุทุกะ

๑. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย

[๒๕] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุ
อาศัยสภาวธรรมที่สัมปยุต ด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาว
ธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย
(๑)

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุอาศัย
สภาวธรรมที่สัมปยุต ด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๒๖] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อธิปติปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจฉัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นปุเรชาตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นอาเสวนปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นวิปยุตตปัจฉัย	มี	๒	วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจฉัย	กับเหตุปัจฉัย	มี	๓ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจฉัย กับนอธิปติปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)
(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้

พิสดาร)

เหตุปัจฉัยและอาร์มมณปัจฉัย

[๒๗] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจฉัย (๑)

[๒๘] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๙]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ	
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ	
	อธิปัตปัจจัย	มี	๔	วาระ	
	อนันตรปัจจัย	มี	๖	วาระ	
	สมนันตรปัจจัย	มี	๖	วาระ	
	สหชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ	
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ	
	นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ	
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ	
	อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ	
	วิปากปัจจัย	มี	๒	วาระ	
	อินทริยปัจจัย	มี	๒	วาระ	
	มัคคปัจจัย	มี	๒	วาระ	
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ	
	อตถิปัจจัย	มี	๓	วาระ	
	นัตถิปัจจัย	มี	๖	วาระ	
	วิคตปัจจัย	มี	๖	วาระ	
	อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)	
	นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ	
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)	
	นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ	

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุศล

ติกะ)

๑. ปฏิจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๓๐] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุ
 อาศัยสภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้น
 เพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๓๑] เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ ๗๗
อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
นอธิปตปัจจัย	มี	๓	วาระ
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๒	วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
นอาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๓	วาระ ๗๗
นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ (ย่อ)
(พึงขยายสหชาตวาระ ๗๗ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)			

๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - อาร์มมณปัจจัยเป็นต้น

[๓๒] สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

[๓๔] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

[๓๕] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๖] อารัมมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปตติปัจจัย	มี	๕	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๗	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๗	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๘	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๓	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๓	วาระ

สัมปยุตตปัจจย	มี	๓	วาระ
อรรถปัจจย	มี	๓	วาระ
นัตถปัจจย	มี	๗	วาระ
วิคตปัจจย	มี	๗	วาระ
อวิคตปัจจย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจย	มี	๙	วาระ
นอารัมมณปัจจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจย	กับอารัมมณปัจจย	มี	๙

วาระ (ย่อ)

อารัมมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

๓. วิปากติกะ ๑. เหตุทุกะ

๑. ปฏิจวาร

ปัจจยจตกกนัย

[๓๗] สภาวธรรมที่เป็นวิปากซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นวิปากซึ่งเป็น เหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิปากซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิด วิปากซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิปากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิปากซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรม ที่ไม่เป็นวิปากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิปากซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๓๘] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจจย มี ๒ วาระ

กัมมปัจจย มี ๓ วาระ

วิปากปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

นอติปติปัจจย มี ๓ วาระ

นปฺเรชาตปัจจย มี ๓ วาระ

นปจชาตปจจย	มี	๓	วาระ
นอาเสวนปจจย	มี	๓	วาระ
นวิปากปจจย	มี	๒	วาระ
นวิปยุตตปจจย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับ
ปฎิจจวาร)

๗. ปัญหาวาร

ปจจยจตกกนัย

[๓๙] สภาวธรรมที่เป็นวิบากซึ่งเป็นเหตุเป็นปจจยแก่
สภาวธรรมที่เป็นวิบากซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นเหตุเป็นปจจยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปจจย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็น
เหตุเป็นปจจยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิด
วิบากซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปจจย (๑)

[๔๐] สภาวธรรมที่เป็นวิบากซึ่งเป็นเหตุเป็นปจจยแก่
สภาวธรรมที่เป็นวิบาก ซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปจจย

สภาวธรรมที่เป็นวิบากซึ่งเป็นเหตุเป็นปจจยแก่สภาวธรรมที่
เป็นเหตุให้เกิดวิบาก ซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปจจย

สภาวธรรมที่เป็นวิบากซึ่งเป็นเหตุเป็นปจจยแก่สภาวธรรมที่
ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นเหตุโดยอา
รัมมณปจจย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นเหตุเป็นปจจยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปจจย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นเหตุเป็นปจจยแก่
สภาวธรรมที่เป็นวิบาก ซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปจจย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นเหตุเป็นปจจยแก่
สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นเหตุ
โดยอาร์มมณปจจย (๓)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็น
เหตุเป็นปจจยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิด
วิบากซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปจจย

มี ๓ วาระ

[๔๑] สภาวธรรมที่เป็นวิบากซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นวิบากซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปัตติปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นวิบากซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่
เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปัตติปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นวิบากซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่
ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปัตติ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปัตติปัจจัย มี ๒
วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็น
เหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิด
วิบากซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปัตติปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๔๒] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๖ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ

สมันตรปัจจัย มี ๕ วาระ

สหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อินทริยปัจจัย มี ๓ วาระ

มัคคปัจจัย มี ๓ วาระ

สัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสล

ติกะ)

นเหตุบท - ปัจฉยจตุกกนัย

[๔๓] สภาวธรรมที่เป็นวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นวิบากและที่ไม่เป็นวิบากไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากและที่ไม่เป็นวิบากไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่ เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๓)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นวิบากและที่ไม่เป็นวิบากไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่ใช่เหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากและที่ไม่เป็นวิบากไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๔๔] เหตุปัจจัย	มี	๑๓	วาระ	
อาร์มมณปัจจัย	มี	๕	วาระ	
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ	
สมนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ	
สหชาติปัจจัย	มี	๑๓	วาระ	
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๗	วาระ	
นิสสยปัจจัย	มี	๑๓	วาระ	
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๕	วาระ	
ปุเรชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ	
อาเสวนปัจจัย	มี	๒	วาระ	
กัมมปัจจัย	มี	๑๓	วาระ	
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ	
อาหารปัจจัย	มี	๑๓	วาระ	ฯ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ	ฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑๓	วาระ	(ย่อ)

นเหตุปัจจัยและนอาร์มมณปัจจัย

[๔๕] สภาวะธรรมที่เป็นวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่ใช่เหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจัย (ย่อ)

[๔๖] นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ	
นอาร์มมณปัจจัย	มี	๕	วาระ	
นอธิปติปัจจัย	มี	๑๓	วาระ	
นอนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ	
นสมนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ	
นอัญญมัญญปัจจัย	มี	๕	วาระ	

นอุปนิสสยปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นปุเรชาตปัจฉัย	มี	๑๒	วาระ
นปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๑๓	วาระ
นอาเสวนปัจฉัย	มี	๑๓	วาระ
นกัมมปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นวิปากปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นอาหารปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นมัคคปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
นวิปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระและสัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาร)

๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย

[๔๗] สภาวธรรมที่เป็นวิปากซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่เป็นวิปากซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย
สภาวธรรมที่เป็นวิปากซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม
ที่เป็นเหตุให้

เกิดวิปากซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นวิปากซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม
ที่ไม่เป็นวิปากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิปากซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจฉัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิปากซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิปากซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจฉัย มี ๓ วาระ (๓)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิปากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิปากซึ่งไม่
เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิปากและไม่เป็นเหตุให้
เกิดวิปากซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

[๔๘] สภาวธรรมที่เป็นวิปากซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่เป็นวิปากซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปติปัจฉัย มี ๔ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปัตปัจจัย มี
๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่
เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้
เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปัตปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่
เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิ
ปัตปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่
เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็น
เหตุโดยอธิปัตปัจจัย มี ๓ วาระ

[๔๙] สภาวะธรรมที่เป็นวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่เป็นวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย มี ๒
วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย
มี ๒ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่
เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้
เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๕๐] อารัมมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปัตปัจจัย	มี	๑๐	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๗	วาระ
สมันตรปัจจัย	มี	๗	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๑๑	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๗	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๑๓	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๒	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๗	วาระ

อินทรีปัจฉิม	มี	๙	วาระ
ฉานปัจฉิม	มี	๗	วาระ
มคคปัจฉิม	มี	๗	วาระ
สัมปยุตตปัจฉิม	มี	๓	วาระ
วิปยุตตปัจฉิม	มี	๕	วาระ
อติปัจฉิม	มี	๑๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉิม	มี	๑๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉิม	มี	๑๖	วาระ
นอารัมมณปัจฉิม	มี	๑๖	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจฉิม กับเหตุปัจฉิม	มี	๙	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจฉิม กับนเหตุปัจฉิม มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสล

ติกะ)

๔. อุปาทินนติกะ ๑. เหตุทุกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย

[๕๑] สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
 ทิฏฐิยึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะ
 ธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิยึดถือและเป็นอารมณ์
 ของอุปาทานซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉิม (๑)

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ
 แต่เป็นอารมณ์ของ อุปาทานซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่กรรม
 อันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ แต่เป็นอารมณ์ของ
 อุปาทานซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉิม (๑)

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ
 และไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่
 กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิ

ไม่ยึดถือและไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้น
 เพราะเหตุปัจฉิม (๑) (ย่อ)

[๕๒] เหตุปัจฉิม มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย	มี	๓	วาระ
อธิปติปัจจย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจจย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย	มี	๓	วาระ ย่อ
นอธิปติปัจจย	มี	๓	วาระ
นปุเรชาตปัจจย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
นอาเสวนปัจจย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจย	มี	๒	วาระ
นวิปยุตตปัจจย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

๗. ปัญหาวาร

ปัจจยจตุกกนัย

[๕๓] สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
 ทิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
 สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐียึดถือและเป็น
 อารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ
 แต่เป็นอารมณ์ของ อุปาทานซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่
 กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของ
 อุปาทานซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ
 และไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาว
 ธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือและไม่เป็น
 อารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

[๕๔] สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
 ทิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
 สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐียึดถือและเป็น
 อารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจย

สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐียึดถือและ
 เป็นอารมณ์ของ

กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของ
อุปาทานซึ่งเป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฐิไม่ยึดถือ
และไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฐิ ไม่ยึดถือและไม่เป็น
อารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ
(ย่อ)

[๕๘] เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๕	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๔	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๖	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๖	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๒	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อินทริยปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

นเหตุบท - ปัจจัยจตุกกนัย

[๕๙] สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทิฐิยึดถือและเป็นอารมณ์ ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะ

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ แต่เป็นอารมณ์ของ อุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิยึดถือ เป็นอารมณ์ของ อุปาทานและที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่ เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ แต่เป็นอารมณ์ของ อุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ แต่เป็นอารมณ์ของ อุปาทานและที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือไม่ เป็น อารมณ์ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

[๖๐] สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ ทิฏฐิยึดถือและเป็นอารมณ์ ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะ ธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิยึดถือและเป็นอารมณ์ ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอารมณ์ปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ แต่เป็นอารมณ์ของ อุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของ อุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอารมณ์ปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ และไม่เป็นอารมณ์ของ อุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ และไม่เป็นอารมณ์ ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอารมณ์ปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๖๑] เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อารมณ์ปัจจัย	มี	๓	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๕	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๓	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๓	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
ปุเรชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ

อาเสวนปัจฉัย	มี	๒	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๙	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจฉนียะ - นเหตุปัจฉัย

[๖๒] สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
 ทิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาว
 ธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์
 ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ
 แต่เป็นอารมณ์ของ อุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่
 กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ แต่เป็นอารมณ์ของ
 อุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ
 แต่เป็นอารมณ์ของ อุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่
 กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐียึดถือ เป็นอารมณ์ของ
 อุปาทานและที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่
 เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)
 (ย่อ)

[๖๓] นเหตุปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นอาร์มมณปัจฉัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
นปุเรชาตปัจฉัย	มี	๗	วาระ
นปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นวิปากปัจฉัย	มี	๖	วาระ
นอาหารปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นอินทริยปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นฌานปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นมัคคปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นสัมปยุตตปัจฉัย	มี	๖	วาระ
นวิปปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๖	วาระ ย่อ

(ย่อ) นอาร์มมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย มี ๖ วาระ

(ย่อ) ออาร์มมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๒ วาระ

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๕. สังกิลิฏฐติกะ ๑. เหตุทุกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัจยจตุกกนัย

[๖๔] สภาวะธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็น
อารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่กิเลสทำให้
เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัจย (๑)

สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่
เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและ
ไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

(ย่อ)

[๖๕] เหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

ออาร์มมณปัจจัจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจัจย มี ๓ วาระ

นปุเรชาตปัจจัจย มี ๓ วาระ

นปัจจัจชาตปัจจัจย มี ๓ วาระ

นอาเสวนปัจจัจย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจัจย มี ๓ วาระ

นวิปยุตตปัจจัจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาร ฯลฯ สัมปยุตตวารให้พิสดาร)

๗. ปัญหาวาร - ปัจจัจยจตุกกนัย

สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปัตติ
ปัจจัย มี ๒ วาระ

[๖๙] สภาวะธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็น
อารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่กิเลสทำให้
เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย
มี ๖ วาระ ฯลฯ

สภาวะธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลส
ซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองและ
เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย

สภาวะธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลส
ซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่
เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย

สภาวะธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลส
ซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและ
ไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย
มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นเหตุโดยอุปนิสส
ยปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

[๗๐] เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๕	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๕	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๖	วาระ
สมันนตรปัจจัย	มี	๖	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ

อุปนิสสยปัจจัจย	มี	๘	วาระ
อาเสวนปัจจัจย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัจย	มี	๒	วาระ
อินทริยปัจจัจย	มี	๒	วาระ
มัคคปัจจัจย	มี	๒	วาระ
สัมปยุตตปัจจัจย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัจย	มี	๘	วาระ
นอาร์มมณปัจจัจย	มี	๘	วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๕ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสล

ติกะ)

นเหตุบท - ปัจจยจตุกกนัย

[๗๑] สภาวธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็น
อารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่กิเลสทำให้
เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัจย

สภาวธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองและ
เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัจย

สภาวธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองเป็นอารมณ์ของกิเลสและ
ที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุ
อาศัยสภาวธรรมที่กิเลสทำให้

เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัจย (๓)

สภาวธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่
เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมอง

และไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองเป็น
อารมณ์ของกิเลสและที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์
ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่
เป็นอารมณ์ของกิเลสและที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองไม่เป็น
อารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

[๗๒] สภาวะธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็น
อารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่กิเลสทำให้
เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
อารมณ์ปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่
เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอารมณ์ปัจจัย
(๑)

สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมอง
และไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอา
รมณ์ปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๗๓] เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อารมณ์ปัจจัย	มี	๓	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๓	วาระ
สมันตรปัจจัย	มี	๓	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย		มี ๓	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
ปุเรชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ

กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๕	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจัยนียะ - นเหตุปัจจัย

[๗๔] สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็น
อารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะน
เหตุปัจจัย (ย่อ)

นเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
นอารมณ์ปัจจัย	มี	๕	วาระ
นอธิปตติปัจจัย	มี	๖	วาระ
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๗	วาระ ฯลฯ
นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
นวิปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

๗. ปัญหาวาร - ปัจจัยจตุกกนัย

อารมณ์ปัจจัยและอธิปตติปัจจัย

[๗๕] สภาวะธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็น
อารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่กิเลส
ทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ

สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ

สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ

[๗๖] สภาวะธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็น
อารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่กิเลส
ทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิป
ติปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปติปัจจัย
มี ๒ วาระ

สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของ
กิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิป
ติปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๗๗] อารัมมณปัจจัย	มี	๖	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๘	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๗	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๗	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๑๓	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๘	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๗	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๔	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๗	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๗	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๗	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๗	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๑๔	วาระ
นอารัมมณปัจจัย	มี	๑๔	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย กับอาร์มมณปัจจัย มี ๖
วาระ (ย่อ)
อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ
(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๖. วิตักกติกะ ๑. เหตุทุกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๗๘] สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่มีทั้งวิตก และวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๗๙] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ

นปุเรชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

นอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ

นวิปปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนสหชาตวารและสัมปยุตต

วาร)

๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๘๐] สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย มี
๓ วาระ ฯลฯ

สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุโดยอุปนิสสปัจจัย มี ๙ วาระ
(ย่อ)

[๘๔] เหตุปัจจัย มี	๓	วาระ	
อาร์มมณปัจจัย มี	๖	วาระ	
อธิปติปัจจัย มี	๕	วาระ	
อนันตรปัจจัย มี	๙	วาระ	
สมนันตรปัจจัย มี	๙	วาระ	
สหชาติปัจจัย มี	๓	วาระ	
อัญญมัญญปัจจัย มี	๓	วาระ	
นิสสปัจจัย มี	๓	วาระ	
อุปนิสสปัจจัย มี	๙	วาระ	
อาเสวนปัจจัย มี	๕	วาระ	
วิปากปัจจัย มี	๓	วาระ	ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี	๓	วาระ	
นเหตุปัจจัย มี	๙	วาระ	
นอาร์มมณปัจจัย มี	๙	วาระ	(ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี	๓	วาระ	

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

นเหตุบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๘๕] สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ไม่เป็นเหตุ
อาศัยสภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอา
รัมมณปัจฉัย มี ๕ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่มีทั้งวิตกวิจารณ์ และที่ไม่มีทั้งวิตกวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้น
เพราะอารัมมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่ไม่มีวิตกมีเพียง วิจารณ์และที่ไม่มีทั้งวิตกวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุ
เกิดขึ้นเพราะอารัมมณปัจฉัย มี ๔ วาระ

สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่มีทั้งวิตกวิจารณ์และที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิด
ขึ้นเพราะอารัมมณปัจฉัย มี ๑ วาระ

สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่มีทั้งวิตกวิจารณ์ที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์และที่ไม่มีทั้งวิตกวิจารณ์
ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอารัมมณปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

[๙๓] เหตุปัจฉัย มี	๓๗	วาระ
อารัมมณปัจฉัย มี	๒๑	วาระ
อธิปัตติปัจฉัย มี	๒๓	วาระ
อนันตรปัจฉัย มี	๒๑	วาระ
สหชาติปัจฉัย มี	๓๗	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย มี	๒๘	วาระ
นิสสยปัจฉัย มี	๓๗	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย มี	๒๑	วาระ
ปุเรชาติปัจฉัย มี	๑๑	วาระ
อาเสวนปัจฉัย มี	๑๑	วาระ
กัมมปัจฉัย มี	๓๗	วาระ
วิปากปัจฉัย มี	๓๗	วาระ
อาหารปัจฉัย มี	๓๗	วาระ
อินทริยปัจฉัย มี	๓๗	วาระ
ฌานปัจฉัย มี	๓๗	วาระ
มัคคปัจฉัย มี	๓๗	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย มี	๒๑	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย มี	๓๗	วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย	มี	๓๗	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย	มี	๓๓	วาระ
นอารัมมณปัจฉัย	มี	๗	วาระ
นอธิปติปัจฉัย	มี	๓๗	วาระ ฯลฯ
นปุเรชาตปัจฉัย	มี	๓๗	วาระ
นปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๓๗	วาระ
นอาเสวนปัจฉัย	มี	๓๗	วาระ
นกัมมปัจฉัย	มี	๗	วาระ
นวิปากปัจฉัย	มี	๒๐	วาระ
นอาหารปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจฉัย	มี	๓๓	วาระ ฯลฯ
นวิปปยุตตปัจฉัย	มี	๑๑	วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๗	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย	มี	๗	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๑๔ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้
พิสดาร)

นเหตุบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - อารัมมณปัจฉัย

[๙๔] สภาวธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจฉัย

สภาวธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจฉัย

สภาวธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจฉัย

สภาวะธรรมที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปัตติปัจจัย มี
๕ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์และที่ไม่มีทั้งวิตกวิจารณ์ซึ่ง
ไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็น
เหตุโดยอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกวิจารณ์และที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์ซึ่งไม่
เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุ
โดยอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ

อนันตรปัจจัยเป็นต้น

[๑๐๐] สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็น
เหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุ
โดยอนันตรปัจจัย ฯลฯ เป็นปัจจัยโดย

สมันตรปัจจัย

สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย
(ย่อ)

[๑๐๑] อารัมมณปัจจัย มี ๒๑ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๒๓ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๒๕ วาระ

สมันตรปัจจัย มี ๒๕ วาระ

สหชาติปัจจัย มี ๓๐ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๒๘ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๓๐ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๒๕ วาระ

ปุเรชาติปัจจัย มี ๕ วาระ

ปัจฉาชาติปัจจัย มี ๕ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๒๑ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๑๑ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๒๑ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๑๑ วาระ

อินทริยปัจจัย มี ๑๑ วาระ

ฌานปัจจัย มี ๒๑ วาระ

มัคคปัจฉัย	มี	๑๖	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๑๑	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๓๐	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย	มี	๓๕	วาระ
นอารัมมณปัจฉัย	มี	๓๕	วาระ
นอธิปติปัจฉัย	มี	๓๕	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย	กับอารัมมณปัจฉัย	มี	๒๑

วาระ (ย่อ)

อารัมมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๒๑ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

๗. ปีติติกะ ๑. เหตุทุกะ

๑. ปฏิจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย

[๑๐๒] สภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่สหระคตด้วย

อุเบกขาซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

สภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติและที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๐๓] เหตุปัจฉัย มี ๑๐ วาระ

อารัมมณปัจฉัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑๐ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจฉัย มี ๑๐ วาระ

นปุเรชาตปัจฉัย มี ๑๐ วาระ

นัจฉาชาตปัจฉัย มี ๑๐ วาระ
นอาเสวนปัจฉัย มี ๑๐ วาระ
นวิปากปัจฉัย มี ๑๐ วาระ
นวิปยุตตปัจฉัย มี ๑๐ วาระ (ย่อ)
(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

๗. ปัญหาวาร - ปัจฉยจตุกกนัย

เหตุปัจฉัยและอาร์มมณปัจฉัยเป็นต้น

[๑๐๔] สภาวธรรมที่สหคตด้วยปิตีซึ่งเป็นเหตุเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่สหคตด้วยปิตีซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจฉัย มี
๓ วาระ

สภาวธรรมที่สหคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาว
ธรรมที่สหคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจฉัย มี ๑
วาระ

สภาวธรรมที่สหคตด้วยปิตีและที่สหคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุ
เป็นปัจฉัยแก่

สภาวธรรมที่สหคตด้วยปิตีซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจฉัย มี ๓
วาระ

[๑๐๕] สภาวธรรมที่สหคตด้วยปิตีซึ่งเป็นเหตุเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่สหคตด้วยปิตีซึ่งเป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจฉัย

สภาวธรรมที่สหคตด้วยปิตีซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาว
ธรรมที่สหคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย

สภาวธรรมที่สหคตด้วยปิตีซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาว
ธรรมที่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย

สภาวธรรมที่สหคตด้วยปิตีซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาว
ธรรมที่สหคตด้วยปิตีและที่สหคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจฉัย มี ๔ วาระ

สภาวธรรมที่สหคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาว
ธรรมที่สหคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย

สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่สหระคตด้วยปีติและที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ

สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปีติและที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ

สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปีติและที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุ
เป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย มี
๔ วาระ

สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปติปัจจัย

[๑๐๖]	เหตุปัจจัย	มี	๑๐	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๑๖	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๑๖	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๑๖	วาระ
	สมนันตรปัจจัย	มี	๑๖	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๑๐	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๑๐	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๑๐	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๑๖	วาระ ฯลฯ
	วิปากปัจจัย	มี	๑๐	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๑๐	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย มี ๑๖ วาระ
นอาร์มมณปัจจัย มี ๑๖ วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี
๑๐ วาระ (ย่อ)
อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี
๑๖ วาระ (ย่อ)
(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารใน
กุสลติกะ)

นเหตุบท ๑. ปฏิจจวาร
ปัจจัยจตุกกนัย
เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย
[๑๐๗] สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปิตติซึ่งไม่เป็นเหตุ
อาศัยสภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปิตติซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย
สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่
สหระคตด้วยปิตติซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปิตติและที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็น
เหตุอาศัยสภาวะธรรม ที่สหระคตด้วยปิตติซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (๓)
สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่
สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปิตติซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่
สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปิตติและที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็น
เหตุอาศัยสภาวะธรรม ที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (๓)
สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑)
สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปิตติซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่
สหระคตด้วยปิตติและที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่
สหระคตด้วยปีติและที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจฉัย

สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปีติและที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็น
เหตุอาศัยสภาวะธรรม ที่สหระคตด้วยปีติและที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่
เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๓)

[๑๐๘] สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งไม่เป็นเหตุ
อาศัยสภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอา
รัมมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่
สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอารัมมณปัจฉัย มี ๓
วาระ

สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอา
รัมมณปัจฉัย มี ๑ วาระ

สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่
สหระคตด้วยปีติและที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอา
รัมมณปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๐๙]	เหตุปัจฉัย	มี	๑๐	วาระ
	อารัมมณปัจฉัย	มี	๑๐	วาระ
	อธิปัตติปัจฉัย	มี	๑๐	วาระ
	อนันตรปัจฉัย	มี	๑๐	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจฉัย	มี	๑๐	วาระ (ย่อ)
	นเหตุปัจฉัย	มี	๑๐	วาระ
	นอธิปัตติปัจฉัย	มี	๑๐	วาระ ฯลฯ
	นฌานปัจฉัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
	นวิปยุตตปัจฉัย	มี	๑๐	วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ
ให้พิสดาร)

นเหตุบท ๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย - อารัมมณปัจฉัยเป็นต้น

[๑๑๑] สภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งไม่เป็นเหตุเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปัตติ
ปัจจัย มี ๔ วาระ

สภาวธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาว
ธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปัตติปัจจัย มี ๔ วาระ

สภาวธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปัตติปัจจัย มี
๔ วาระ

สภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติและที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็น
เหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งไม่เป็นเหตุโดย
อธิปัตติปัจจัย มี ๔ วาระ

[๑๑๒] สภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งไม่เป็นเหตุ
เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งไม่เป็นเหตุโดย
อนันตรปัจจัย ฯลฯ เป็นปัจจัยโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ

สภาวธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาว
ธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ

สภาวธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งไม่เป็นเหตุเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอุปนิ
สสยปัจจัย มี ๔ วาระ

สภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติและที่สหระคตด้วยสุขซึ่งไม่เป็น
เหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอุป
นิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ (ย่อ)

[๑๑๓] อารัมมณปัจจัย มี ๑๖ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๑๖ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๑๖ วาระ

สมนันตรปัจจัย มี ๑๖ วาระ

สหชาตปัจจัย มี ๑๐ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๑๐ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๑๐ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๑๖ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๑๐ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๑๖ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย	มี	๑๐	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจย	มี	๑๖	วาระ
นอาร์มมณปัจจย	มี	๑๖	วาระ
นอธิปติปัจจย	มี	๑๖	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจย	กับอาร์มมณปัจจย	มี	๑๖

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๑๖ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารใน กุสลติกะ)

๘. ทิสฺสเนนปหาตัพพตีกะ ๑. เหตุทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย

[๑๑๔] สภาวธรรมที่ต้องประหาณด้วย

โสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นเหตุอาศัย

สภาวธรรมที่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่ต้องประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรม ที่ต้องประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ย่อ)

[๑๑๕] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

(ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๓ วาระ)

วิปากปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๓ วาระ

นอธิปติปัจจย มี ๓ วาระ

นปุเรชาตปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

นวิปยุตตปัจจย มี ๓ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

[๑๑๖] สภาวธรรมที่ต้องประหาณด้วย
 โสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่ สภาวธรรมที่ต้อง
 ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
 สภาวธรรมที่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นเหตุ
 เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่ง
 เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (ย่อ)

[๑๑๗] เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๘	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๖	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๘	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๑	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๘	วาระ
นอาร์มมณปัจจัย	มี	๘	วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๓

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๘ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

นเหตุบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรค
เบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ต้องประหารด้วย
มรรคเบ็องบน ๓ และที่ไม่ต้อง

ประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็น
เหตุเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งไม่เป็นเหตุ
อาศัยสภาวะธรรมที่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งไม่เป็นเหตุ
เกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ต้องประหารด้วยมรรคเบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็น
เหตุอาศัย

สภาวะธรรมที่ต้องประหารด้วยมรรคเบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็น
เหตุเกิดขึ้นเพราะ

อาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรค
เบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่ต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคและมรรคเบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
อาร์มมณปัจจัย (ย่อ)

[๑๑๙]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อธิปัตติปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัยและนอาร์มมณปัจจัย

[๑๒๐] สภาวะธรรมที่ไม่ต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคและมรรคเบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่ไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรค

เบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรค
เบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรค
เบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ต้องประหารด้วย
มรรคเบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้น เพราะนอารัมมณปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรค
เบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่ต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคและมรรคเบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
นอารัมมณปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรค
เบ็องบน ๓ ซึ่ง

ไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคและที่ไม่ต้อง

ประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็น
เหตุเกิดขึ้นเพราะ

นอารัมมณปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรค
เบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ต้องประหารด้วย
มรรคเบ็องบน ๓ และที่ไม่ต้อง

ประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็น
เหตุเกิดขึ้นเพราะ

นอารัมมณปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๑๒๑]	นเหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ
	นอารัมมณปัจฉัย	มี	๕	วาระ
	นอธิปัตติปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	นปุเรชาตปัจฉัย	มี	๗	วาระ
	นปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๙	วาระ
	นอาเสวนปัจฉัย	มี	๙	วาระ
	นกำมมปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	นวิปากปัจฉัย	มี	๙	วาระ
	นอาหารปัจฉัย	มี	๑	วาระ
	นอินทริยปัจฉัย	มี	๑	วาระ
	นฌานปัจฉัย	มี	๑	วาระ
	นมัคคปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	นวิปปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ

โนวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ปัจฉยวาระ นิสสยวาระ สังสัญญวาระ และ
สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๗. ปัญหาวาร

ปัจฉยจตุกกนัย

[๑๒๒] สภาวธรรมที่ต้องประหาณด้วย

โสดาปัตติมรรคซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัย แก่สภาวธรรมที่ต้อง
ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย

สภาวธรรมที่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งไม่เป็นเหตุ
เป็นปัจฉัยแก่

สภาวธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรค
เบื่องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ

สภาวธรรมที่ต้องประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งไม่เป็น
เหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่ต้องประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓
ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรค
เบื่องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่ไม่ต้อง
ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุ
โดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๒๓] อาร์มมณปัจฉัย มี ๘ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๑๐ วาระ

อนันตรปัจฉัย มี ๗ วาระ

สมนันตรปัจฉัย มี ๗ วาระ

สหชาตปัจฉัย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจฉัย มี ๓ วาระ

นิสสยปัจฉัย มี ๑๓ วาระ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๘ วาระ

ปุเรชาตปัจฉัย มี ๓ วาระ

ปัจฉาชาตปัจจัจ	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัจ	มี	๓	วาระ
กัมมปัจจัจ	มี	๗	วาระ
วิปากปัจจัจ	มี	๑	วาระ
อาหารปัจจัจ	มี	๗	วาระ
อินทรียปัจจัจ	มี	๗	วาระ
ฌานปัจจัจ	มี	๗	วาระ
มัคคปัจจัจ	มี	๗	วาระ
สัมปยุตตปัจจัจ	มี	๓	วาระ
วิปยุตตปัจจัจ	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจ	มี	๑๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัจ	มี	๑๔	วาระ
นอารัมมณปัจจัจ	มี	๑๔	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัจ	กับอารัมมณปัจจัจ	มี	๘
วาระ (ย่อ)			
อารัมมณปัจจัจ	กับนเหตุปัจจัจ	มี	๘ วาระ
(ย่อ)			
(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)			

๙. ทัสสเนนปหาตัพพเหตุกติกะ

๑. เหตุทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจ

[๑๒๔] สภาวธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณด้วย
 โสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุอันต้อง
 ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจ
 (๑)

สภาวธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณด้วยมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่ง
 เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณด้วยมรรค
 เบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจ (๑)

สภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค
 และมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่

ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้องบน ๓ ซึ่งเป็นเหตุ
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๒๕]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
	นอธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นปุเรชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	นวิปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร
เหมือนกับปฏิจจวาร)

[๑๒๖] สภาวะธรรมที่มีเหตุอันต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีเหตุอันต้อง
ประหารด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๘	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๖	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๘	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๑	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๑	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๘	วาระ
นอาร์มมณปัจจัย	มี	๘	วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๘ วาระ
(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

นเหตุบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตกกนัย - เหตุปัจจย

[๑๒๗] สภาวะธรรมที่มีเหตุอันต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุอันต้อง
ประหารด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย
มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีเหตุอันต้องประหารด้วยมรรคเบื้องบน ๓ ซึ่ง
ไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุอันต้องประหารด้วยมรรค
เบื้องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรค
และมรรคเบื้องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุอันไม่
ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้องบน ๓ ซึ่งไม่เป็น
เหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ (ย่อ)

ปัจจนียะ - นเหตุปัจจย

[๑๒๘] สภาวะธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคและ

มรรคเบื้องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุอัน
ไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้องบน ๓ ซึ่งไม่
เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๑๒๙] นเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

นอาร์มมณปัจจย มี ๕ วาระ

นอธิปติปัจจย มี ๙ วาระ ฯลฯ

นปุเรชาตปัจจย มี ๗ วาระ ฯลฯ

นกำมมปัจจย มี ๓ วาระ

นอาหารปัจจย มี ๑ วาระ

นอินทริยปัจจย มี ๑ วาระ

นณานปัจจย มี ๑ วาระ
นมคคปัจจย มี ๑ วาระ
นวิปยุตตปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจจย มี ๕ วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๕ วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาร)

อารัมมณปัจจย

[๑๓๐] สภาวะธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่มีเหตุอัน
ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจจยมี ๒ วาระ

สภาวะธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณด้วยมรรคเบื้องบน ๓ ซึ่ง
ไม่เป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณด้วย
มรรคเบื้องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอารัมมณปัจจยมี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค
และมรรคเบื้องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่มีเหตุ
อันไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค และมรรคเบื้องบน ๓ ซึ่ง
ไม่เป็นเหตุโดยอารัมมณปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๓๑] อารัมมณปัจจย มี ๘ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจจย มี ๘ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๑๓ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจย มี ๑๔ วาระ

นอารัมมณปัจจย มี ๑๔ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจย กับอารัมมณปัจจย มี ๘

วาระ (ย่อ)

อารัมมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๘ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारใน
กุสลติกะ)

๑๐. อาจยคามิติกะ ๑. เหตุทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตกกนัย - เหตุปัจจย

[๑๓๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจติซึ่งเป็นเหตุ
อาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจติซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภา
วธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย
(๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จติ และนิพพานซึ่งเป็น
เหตุอาศัยสภาวธรรม ที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จติ และนิพพาน
ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๑๓๓] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๓ วาระ

(ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๓ วาระ)

นอธิปติปัจจย มี ๓ วาระ

นอาเสวนปัจจย มี ๒ วาระ

นวิปากปัจจย มี ๓ วาระ

นวิปยุตตปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจย กับนอธิปติปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตवार ฯลฯ สัมปยุตตवारให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาร)

เหตุปัจจยและอาร์มมณปัจจยเป็นต้น

[๑๓๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจติ
ซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจติ
ซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานซึ่งเป็นเหตุ
โดยอธิปattiปัจจัย มีอย่างเดียวกัน คือ อารัมมณชาติปatti (๓)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานซึ่งเป็น
เหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และ
นิพพานซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปattiปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานซึ่งเป็น
เหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุตติซึ่งเป็น
เหตุโดยอธิปattiปัจจัย

[๑๓๖] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุตติ
ซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุตติ
ซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุตติซึ่งเป็นเหตุเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานซึ่งเป็นเหตุโดย
อนันตรปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุตติซึ่งเป็นเหตุเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานซึ่งเป็น
เหตุโดยอนันตรปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานซึ่งเป็นเหตุ
โดยอนันตรปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานซึ่งเป็น
เหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และ
นิพพานซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๓๗]	เหตุปัจจัย มี	๓	วาระ
	อารัมมณปัจจัย มี	๖	วาระ
	อธิปattiปัจจัย มี	๖	วาระ
	อนันตรปัจจัย มี	๕	วาระ
	สมนันตรปัจจัย มี	๕	วาระ
	สหชาติปัจจัย มี	๓	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย มี	๓	วาระ
	นิสสยปัจจัย มี	๓	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย มี	๘	วาระ

อาเสวนปัจฉัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย	มี	๘	วาระ
นอาร์มมณปัจฉัย	มี	๘	วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๖ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารใน

กุสลติกะ)

นเหตุบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย

เหตุปัจฉัยและอาร์มมณปัจฉัย

[๑๓๘]

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจติ

ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจติซึ่ง

ไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จติ และนิพพานซึ่งไม่
เป็นเหตุอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจติซึ่งไม่เป็นเหตุเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จติ และที่ไม่เป็นเหตุให้
ถึงปฏิสนธิ จติ

นิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุให้ถึง
ปฏิสนธิและจติซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จติ และนิพพานซึ่งไม่
เป็นเหตุอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานและที่ไม่เป็นเหตุให้ถึง
ปฏิสนธิ จุตี และนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุ
ให้ถึงนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตี และนิพพานซึ่งไม่
เป็นเหตุอาศัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตี และนิพพานซึ่งไม่
เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตี และนิพพานซึ่งไม่
เป็นเหตุอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตี และที่ไม่เป็นเหตุให้
ถึงปฏิสนธิ จุตี นิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตี และนิพพานซึ่งไม่
เป็นเหตุอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานและที่ไม่เป็นเหตุให้ถึง
ปฏิสนธิ จุตี และนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

[๑๓๙] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุตี
ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุตีซึ่งไม่เป็นเหตุเกิด
ขึ้นเพราะอาร์มณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอา
รัมมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตี และนิพพานซึ่งไม่
เป็นเหตุอาศัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตี และนิพพานซึ่งไม่
เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ

อาร์มมณปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อภิศตปัสจชัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๑๔๐] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสันธิ จุตติ

สภาวรรณที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสันธิ จุตติ และนิพพานซึ่งไม่
เป็นเหตุอาศัย

[๑๔๑] นเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

นอติปติปัจจย มี ๖ วาระ

นป้าจกษชดป้จลัย มี ๙ วาระ

นกัम्मปัจฉัจย มี ๓ วาระ

นอาหารปัจฉิม มี ๑ วาระ

นพมานปัจจุัจัย มี ๑ วาระ

นวิปปรตตปัจจัจย มี ๓ วาระ ๗๗

โนวีกตปัจจย มี ๕ วาระ (ย่อ)

นอ้ารมณป้จจ้ย กับทเหตุป้จจ้ย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

(ฟังขยายสหชาตวาท ฯลฯ สัมปยุตตวาทให้พิสดารเหมือนกับ
จวาท)

๗. ปัญหาवार

ปัจจัยจตกนกน้อย

อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๑๓	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๗	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๗	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๗	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๗	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๗	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๑๕	วาระ
นอาร์มมณปัจจัย	มี	๑๕	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	กับอาร์มมณปัจจัย	มี	๗
วาระ (ย่อ)			
อาร์มมณปัจจัย	กับนเหตุปัจจัย	มี	๗
วาระ (ย่อ)			
(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)			

๑๑. เสกขติกะ ๑. เหตุทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๔๖] สภาวธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งเป็นเหตุ
 อาศัยสภาวธรรมที่เป็นของ เสขบุคคลซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุ
 ปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นของอเสขบุคคลซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรม
 ที่เป็นของ

อเสขบุคคลซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งเป็น
เหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่ง
เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๔๗]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
	นอธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นปุเรชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นอาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นวิปากปัจจัย	มี	๒	วาระ
	นวิปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
	นอธิปติปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๓ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจัย กับนอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)
(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัยเป็นต้น

[๑๔๘] สภาวะธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งเป็นเหตุ
เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุ
ปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นของอเสขบุคคลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นของ อเสขบุคคลซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งเป็น
เหตุเป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งเป็น
เหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

[๑๔๙] สภาวะธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งเป็นเหตุ
เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่ง
เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นของอเสขบุคคลซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งเป็นเหตุโดย
อนันตรปัจจัย (๒)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งเป็น
เหตุเป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งเป็น
เหตุโดยอนันตรปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งเป็น
เหตุเป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งเป็น
เหตุเป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เป็นของอเสขบุคคลซึ่งเป็นเหตุโดย
อนันตรปัจจัย (๓) (ย่อ)

[๑๕๒]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๘	วาระ
	สมันตรปัจจัย	มี	๘	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๘	วาระ ฯลฯ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๒	วาระ
	วิปากปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อินทริยปัจจัย	มี	๓	วาระ
	มัคคปัจจัย	มี	๓	วาระ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
	นเหตุปัจจัย	มี	๘	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๘	วาระ (ย่อ)
	นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
(ย่อ)
(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

นเหตุบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตกกนัย

เหตุปัจจยและอาร์มมณปัจจย

[๑๕๓] สภาวธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งไม่เป็น
เหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็น
เหตุอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นของเสขบุคคลและที่ไม่เป็นของเสขบุคคล
และอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นของ
เสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นของอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นของ

อเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็น
เหตุอาศัยสภาวธรรม ที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่ง
ไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็น
เหตุอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นของเสขบุคคลและที่ไม่เป็นของ
เสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย
(๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็น
เหตุอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นของอเสขบุคคลและที่ไม่เป็นของ
เสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย
(๑)

[๑๕๔] สภาวธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งไม่เป็น
เหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้น
เพราะอาร์มมณปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นของอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นของ

อเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอาร์มณปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็น
เหตุอาศัยสภาวะธรรม ที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่ง
ไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะอาร์มณปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มณปัจจัย	มี	๓	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อาเสวนปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียะ - นเหตุปัจจัย

[๑๕๕] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเส
ขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและ
อเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (ย่อ)

นเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
นอาร์มณปัจจัย	มี	๕	วาระ
นอธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๗	วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
นกัมมปัจจัย	มี	๒	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)
นอาร์มณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๕	วาระ

(ย่อ)

อาร์มณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับ
ปฐิจจวาระ)

๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๑๕๖] สภาวธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นของอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นของอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นของอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นของอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปัตติปัจจัย

มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๕๗] อาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๘ วาระ

สมันตรปัจจัย มี ๘ วาระ

สหชาติปัจจัย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๑๓ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๘ วาระ

ปุเรชาตปัจจัจย	มี	๓	วาระ
ปัจจจาชาตปัจจัจย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัจย	มี	๒	วาระ
กัมมปัจจัจย	มี	๘	วาระ
วิปากปัจจัจย	มี	๗	วาระ
อาหารปัจจัจย	มี	๗	วาระ
อินทริยปัจจัจย	มี	๗	วาระ
ฌานปัจจัจย	มี	๗	วาระ
มัคคปัจจัจย	มี	๗	วาระ
สัมปยุตตปัจจัจย	มี	๓	วาระ
วิปยุตตปัจจัจย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย	มี	๑๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัจย	มี	๑๔	วาระ
นอาร์มมณปัจจัจย	มี	๑๔	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัจย	กับอาร์มมณปัจจัจย	มี	๕
วาระ (ย่อ)			
อาร์มมณปัจจัจย	กับนเหตุปัจจัจย	มี	๕ วาระ
(ย่อ)			
(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)			

๑๒. ปริตตติกะ ๑. เหตุทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย

[๑๕๘] สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจัจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

นวิปยุตตปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)
(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาร)

เหตุปัจฉัยและอาร์มมณปัจฉัยเป็นต้น

[๑๕๙] สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นปริตตะ ซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม
ที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นอัปปมาณะ ซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่
เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่
เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย (๒)

สภาวธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม
ที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม
ที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย (๒)

สภาวธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นมหัคคตะ ซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย (๒)

[๑๖๐] สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นปริตตะ ซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปัตติปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม
ที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปัตติปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม
ที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปัตติปัจฉัย (๒)

สภาวธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นอัปปมาณะ ซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปัตติปัจฉัย มี ๒ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่
เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจฉัย

สภาวะธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นโลกุตตระซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัปปมาณะ ซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัปปมาณะ ซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นมหัคคตะ ซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย (๓) ฯลฯ

สภาวะธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๑๖๑]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๖	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
	สมนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
	สหชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๔	วาระ
	วิปากปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อินทริยปัจจัย	มี	๓	วาระ
	มัคคปัจจัย	มี	๓	วาระ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๖ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

นเหตุบท ๑. ปฏิจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๖๒] สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นปริตตะและที่เป็นมหัคคตะซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นปริตตะและที่เป็นอัปปมาณะซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นปริตตะและที่เป็นมหัคคตะซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นปริตตะและที่เป็นอัปปมาณะซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๖๓] เหตุปัจจัย มี ๑๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ

อธิปัตติปัจจัย	มี	๙	วาระ ๗๗
สหชาติปัจจัย	มี	๑๓	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๗	วาระ ๗๗
ปุเรชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ ๗๗
วิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๑๓	วาระ (ย่อ)

ปัจจัยนียะ - นเหตุปัจจัย

[๑๖๔] สภาวะธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

นเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
นอารัมมณปัจจัย	มี	๕	วาระ
นอธิปัตติปัจจัย	มี	๑๐	วาระ
นปุเรชาติปัจจัย	มี	๑๒	วาระ
นปัจฉาชาติปัจจัย	มี	๑๓	วาระ
นอาเสวนปัจจัย	มี	๑๓	วาระ
นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาหารปัจจัย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจจัย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจจัย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจจัย	มี	๑	วาระ ๗๗
นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ๗๗
โนวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๕ วาระ
อารัมมณปัจจัย	กับนเหตุปัจจัย	มี	๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ๗๗ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๑๖๕] สภาวะธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็น

ปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มณปัจฉัย
 สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาว
 ธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มณปัจฉัย (๒)
 สภาวธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาว
 ธรรมที่เป็นมหัคคตะ ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มณปัจฉัย
 สภาวธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาว
 ธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มณปัจฉัย (๒)
 สภาวธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาว
 ธรรมที่เป็น
 อัปปมาณะซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มณปัจฉัย
 สภาวธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาว
 ธรรมที่เป็นปริตตะ ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มณปัจฉัย
 สภาวธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาว
 ธรรมที่เป็นมหัคคตะ ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มณปัจฉัย (๓)
 สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาว
 ธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปัตติปัจฉัย (ย่อ)

[๑๖๖] อาร์มณปัจฉัย มี ๗ วาระ

อธิปัตติปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สมนันตรปัจฉัย	มี	๙	วาระ
สหชาตปัจฉัย	มี	๑๑	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๗	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๑๓	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๑๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย	มี	๑๕	วาระ
นอาร์มณปัจฉัย	มี	๑๕	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย กับอาร์มมณปัจจัย มี ๗
วาระ (ย่อ)
อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ
(ย่อ)
(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑๓. ปรีตตารัมมณติกะ ๑. เหตุทุกะ
๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น
ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย
[๑๖๗] สภาวธรรมที่มีปรีตตะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุอาศัย
สภาวธรรมที่มี
ปรีตตะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)
สภาวธรรมที่มีมหัคคตะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาว
ธรรมที่มีมหัคคตะ เป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑)
สภาวธรรมที่มีอัปปมาณะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาว
ธรรมที่มีอัปปมาณะ เป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
วิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
นอาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๓	วาระ
นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาร)
เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๕	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอารัมมณปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย	มี	๗	วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

นเหตุบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๗๐] สภาวะธรรมที่มีปิตตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุ
อาศัยสภาวะธรรมที่มีปิตตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อารัมมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

[๑๗๑] สภาวะธรรมที่มีปิตตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุ
อาศัยสภาวะธรรมที่มีปิตตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
นเหตุปัจจัย (ย่อ)

นเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
นอธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
นฉานปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

นอติปติปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
(ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๓ วาระ
(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาร)

อาร์มมณปัจจยและนอติปติปัจจย

[๑๗๒] สภาวะธรรมที่มีปิตตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็น
ปัจจยแก่

สภาวะธรรมที่มีปิตตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจจย

สภาวะธรรมที่มีปิตตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจยแก่
สภาวะธรรมที่มีมหัคคตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจจย (๒)

สภาวะธรรมที่มีมหัคคตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจย
แก่สภาวะธรรมที่มีมหัคคตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจจย

สภาวะธรรมที่มีมหัคคตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจย
แก่สภาวะธรรมที่มีปิตตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจจย (๒)

สภาวะธรรมที่มีอัปปมาณะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจย
แก่สภาวะธรรมที่มีอัปปมาณะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจจย

สภาวะธรรมที่มีอัปปมาณะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจย
แก่สภาวะธรรมที่มีปิตตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจจย

สภาวะธรรมที่มีอัปปมาณะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจย
แก่สภาวะธรรมที่มีมหัคคตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจจย (๓)

สภาวะธรรมที่มีปิตตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจยแก่
สภาวะธรรมที่มีปิตตะ เป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยนอติปติปัจจย
(ย่อ)

[๑๗๓] อาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ

อธิปัตติปัจจัย	มี	๗	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๕	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	กับอาร์มมณปัจจัย	มี	๗
วาระ (ย่อ)	อาร์มมณปัจจัย	กับนเหตุปัจจัย	มี ๗ วาระ
(ย่อ)			

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑๔. หีนติกะ ๑. เหตุทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๗๔] สภาวธรรมชั้นต่ำซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมชั้นต่ำซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมชั้นกลางซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมชั้นกลางซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ เหตุปัจจัย

สภาวธรรมชั้นประณีตซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมชั้นประณีตซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย (๓) (ย่อ)

[๑๗๕] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

นอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ

นปฺเรชาตปัจจย	มี	๓	วาระ
นปฺจฉาชาตปัจจย	มี	๓	วาระ
นอาเสวนปัจจย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจย	มี	๓	วาระ
นวิปยุตตปัจจย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาร)

เหตุปัจจยและอาร์มมณปัจจยเป็นต้น

[๑๗๖] สภาวธรรมชั้นต่ำซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภาว
ธรรมชั้นต่ำซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมชั้นกลางซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมชั้น
กลางซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมชั้นประณีตซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมชั้น
ประณีตซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมชั้นต่ำซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมชั้นต่ำซึ่ง
เป็นเหตุโดย

อาร์มมณปัจจย

สภาวธรรมชั้นต่ำซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมชั้นกลาง
ซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจย (๒)

สภาวธรรมชั้นกลางซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมชั้น
กลางซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจย

สภาวธรรมชั้นกลางซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมชั้นต่ำ
ซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจย (๒)

สภาวธรรมชั้นประณีตซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมชั้น
ประณีตซึ่งเป็นเหตุ โดยอาร์มมณปัจจย (๑)

[๑๗๗] สภาวธรรมชั้นต่ำซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภาว
ธรรมชั้นต่ำซึ่งเป็นเหตุ โดยอธิปติปัจจย (๑)

สภาวธรรมชั้นกลางซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมชั้น
กลางซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปติปัจจย

สภาวธรรมชั้นกลางซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมชั้นต่ำ
ซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปติปัจจย (๒)

สภาวะธรรมชั้นประณีตซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมชั้น
ประณีตซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปัตติปัจจัย

สภาวะธรรมชั้นประณีตซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมชั้น
กลางซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปัตติปัจจัย (๒)

สภาวะธรรมชั้นต่ำซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมชั้นต่ำซึ่ง
เป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ

สภาวะธรรมชั้นกลางซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมชั้น
กลางซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ

สภาวะธรรมชั้นประณีตซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมชั้น
ประณีตซึ่งเป็นเหตุ โดยอนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

[๑๗๘]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อธิปัตติปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๖	วาระ
	สมนันตรปัจจัย	มี	๖	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๘	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
	วิปากปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อินทริยปัจจัย	มี	๒	วาระ
	มัคคปัจจัย	มี	๒	วาระ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
	นเหตุปัจจัย	มี	๘	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๘	วาระ (ย่อ)
	นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

นเหตุบท - เหตุปัจจัย

[๑๗๙] สภาวธรรมชั้นต่ำซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรม
ชั้นต่ำซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(พึงขยายให้พิสดารเหมือนสังกิลิฏฐติกะและเหตุทุกะ)

๑๕. มิจจัตตนิยตติกะ ๑. เหตุทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๘๐] สภาวธรรมที่มีสภาวะผิดและให้ผลแน่นอนซึ่งเป็น
เหตุอาศัยสภาวธรรม ที่มีสภาวะผิดและให้ผลแน่นอนซึ่งเป็นเหตุ
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนซึ่งเป็นเหตุอาศัย
สภาวธรรมที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งเป็นเหตุ
อาศัยสภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งเป็นเหตุเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๘๑]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
	นอธิปติปัจจัย	มี	๒	วาระ
	นปุเรชาตปัจจัย	มี	๒	วาระ
	นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นอาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ
	นวิปากปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นวิปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาร)

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัยเป็นต้น

สภาวะธรรมที่ให้ผลไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนซึ่งเป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย (๓) (ย่อ)

[๑๘๕]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๔	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
	สมันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๗	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
	วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ
	อินทริยปัจจัย	มี	๒	วาระ
	มัคคปัจจัย	มี	๒	วาระ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
	นเหตุปัจจัย	มี	๗	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๗	วาระ (ย่อ)
	นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

นเหตุบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๘๖] สภาวะธรรมที่มีสภาวะผิดและให้ผลแน่นอนซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัย

สภาวะธรรมที่มีสภาวะผิดและให้ผลแน่นอนซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุ
อาศัยสภาวะธรรมที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนซึ่งไม่เป็นเหตุ
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนและที่ไม่แน่นอน
โดยอาการทั้งสองนั้น ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่มีสภาวะ
ชอบและให้ผลแน่นอนซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุ
อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุ
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุ
อาศัยสภาวะธรรมที่มีสภาวะผิดให้ผลและแน่นอนและที่ไม่แน่นอน
โดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุ
อาศัยสภาวะธรรมที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนและที่ไม่แน่นอน
โดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)
(ย่อ)

[๑๘๗]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาร์มณปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียะ - นเหตุปัจจัย

[๑๘๘] สภาวะธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่ง
ไม่เป็นเหตุอาศัย

สภาวะธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุ
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

นเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
นอาร์มณปัจจัย	มี	๕	วาระ
นอธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๖	วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาเสวนปัจจัย	มี	๕	วาระ

นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาหารปัจจัย	มี	๑	วาระ
นอินทริยปัจจัย	มี	๑	วาระ
นฌานปัจจัย	มี	๑	วาระ
นมัคคปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๕	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร เหมือนกับปฏิจจวาระ)

อาร์มมณปัจจัย อธิปติปัจจัย และอนันตรปัจจัย

[๑๘๙] สภาวธรรมที่มีสภาวะผิดและให้ผลแน่นอนซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่

สภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาว-ธรรมที่มีสภาวะผิดและให้ผลแน่นอนซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาว-ธรรมที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุ
เป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนซึ่งไม่เป็นเหตุ
โดยอนันตรปัจจัย (๓) (ย่อ)

[๑๙๑] อารัมมณปัจจัย มี ๕ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๘ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ

สมนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ

สหชาติปัจจัย มี ๙ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๑๓ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๗ วาระ

ปุเรชาติปัจจัย มี ๓ วาระ

ปัจฉาชาติปัจจัย มี ๓ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๗ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๗ วาระ

อินทริยปัจจัย มี ๗ วาระ

ฌานปัจจัย มี ๗ วาระ

มัคคปัจจัย มี ๗ วาระ

สัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ

วิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย มี ๑๓ วาระ

นอารัมมณปัจจัย มี ๑๓ วาระ

นอธิปติปัจจัย มี ๑๓ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย กับอารัมมณปัจจัย มี ๕

วาระ (ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑๖. มัคคารัมมณติกะ ๑. เหตุทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๑๙๒] สภาวธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุอาศัย
สภาวธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย
มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่มี
มรรคเป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่มี
มรรคเป็นอธิบดีซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๕ วาระ

สภาวธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่
มีมรรคเป็นอารมณ์และที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่มี
มรรคเป็นเหตุและที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๙๓] เหตุปัจจย มี ๑๗ วาระ ๗๗

อวิคตปัจจย มี ๑๗ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจย มี ๑๗ วาระ

นปุเรชาตปัจจย มี ๑๗ วาระ ๗๗

นอาเสวนปัจจย มี ๙ วาระ

นวิปากปัจจย มี ๑๗ วาระ

นวิปปยุตตปัจจย มี ๑๗ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ๗๗ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาร)

เหตุปัจจยและอาร์มมณปัจจยเป็นต้น

[๑๙๔] สภาวธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุเป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจย
มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภา
วธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจยแก่สภา
วธรรมที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจย มี ๕ วาระ

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ
สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์และที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่ง
เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุ
โดยอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๙๖] เหตุปัจจัย มี ๑๗ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ
อธิปติปัจจัย มี ๒๑ วาระ
อนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ
สมันตรปัจจัย มี ๙ วาระ
สหชาติปัจจัย มี ๑๗ วาระ
อัญญมัญญปัจจัย มี ๑๗ วาระ
นิสสยปัจจัย มี ๑๗ วาระ
อุปนิสสยปัจจัย มี ๒๑ วาระ
อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ
อินทริยปัจจัย มี ๑๗ วาระ
มัคคปัจจัย มี ๑๗ วาระ
สัมปยุตตปัจจัย มี ๑๗ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑๗ วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย มี ๒๑ วาระ
นอาร์มมณปัจจัย มี ๑๗ วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๑๗ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

นเหตุบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๙๗] สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุ
อาศัยสภาวะธรรมที่มีมรรค เป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์และที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์และที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุและที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุและที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุและที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัย

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุและที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย (๓) (ย่อ)

[๑๙๘]	เหตุปัจจัย	มี	๑๗	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๑๗	วาระ ๗๑
	อวิคตปัจจัย	มี	๑๗	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียะ - นเหตุปัจจัย

[๑๙๙] สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

นเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
นอธิปติปัจจัย	มี	๑๗	วาระ
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๑๗	วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๑๗	วาระ
นอาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
นกำมปัจจัย	มี	๑๗	วาระ
นวิปากปัจจัย	มี	๑๗	วาระ
นมัคคปัจจัย	มี	๑	วาระ
นวิปปยุตตปัจจัย	มี	๑๗	วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๑๗ วาระ

(ย่อ)

อาร์มณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ
(ย่อ)
(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร
เหมือนกับปฏิจจวาร)

นเหตุบท ๗. ปัญหาวาร
ปัจฉัยจตุกกนัย - อาร์มณปัจฉัยเป็นต้น
[๒๐๐] สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจฉัย

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวะ
ธรรมที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มณปัจฉัย

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวะ
ธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์และที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุ
โดยอาร์มณปัจฉัย (๓)

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่
สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็น อธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มณปัจฉัย

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่
สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มณปัจฉัย

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่
สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์และที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็น
เหตุโดยอาร์มณปัจฉัย (๓)

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุและที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็น
เหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุ
โดยอาร์มณปัจฉัย มี ๓ วาระ

[๒๐๑] สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวะธรรม ที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปติ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวะ
ธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปติปัจฉัย

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวะ
ธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปติปัจฉัย

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์และที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัย แก่สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

[๒๐๓] สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์และที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัย แก่สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุและที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่ สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

[๒๐๔] อารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๒๑ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

สมนันตรปัจจัย มี ๙ วาระ

สหชาติปัจจัย มี ๑๗ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๑๗ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๑๗ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๒๑ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๙ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๑๗ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๑๗ วาระ

อินทริยปัจจัย มี ๑๗ วาระ

ฌานปัจจัย มี ๑๗ วาระ

มัคคปัจจัย มี ๑๗ วาระ

สัมปยุตตปัจจัย มี ๑๗ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๗ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย มี ๒๑ วาระ
 นอาร์มมณปัจจัย มี ๑๗ วาระ (ย่อ)
 นเหตุปัจจัย กับอาร์มมณปัจจัย มี ๙
 วาระ (ย่อ)
 อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
 (ย่อ)
 (พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑๗. อุปันนติกะ ๑. เหตุทุกะ

๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัยเป็นต้น

[๒๐๕] สภาวะธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย ได้แก่ เหตุที่เกิดขึ้นเป็นปัจจัยแก่สัมปยุตตเหตุโดยเหตุปัจจัย ในปฏิสนธิขณะ ฯลฯ (๑)

สภาวะธรรมที่ยังไม่เกิดขึ้นซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย ได้แก่ เหตุที่ยังไม่เกิดขึ้นเป็นปัจจัยแก่เจโตปริยญาณและอนาคตังสญาณโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่จักเกิดขึ้นแน่นอนซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย ได้แก่ เหตุที่จักเกิดขึ้นแน่นอนเป็นปัจจัยแก่เจโตปริยญาณ และอนาคตังสญาณโดยอาร์มมณปัจจัย (๒)

สภาวะธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ

- ... เป็นปัจจัยโดยสหชาตปัจจัย
- ... เป็นปัจจัยโดยอัญญมัญญปัจจัย
- ... เป็นปัจจัยโดยนิสสยปัจจัย
- ... เป็นปัจจัยโดยอุปนิสสยปัจจัย
- ... เป็นปัจจัยโดยวิปากปัจจัย
- ... เป็นปัจจัยโดยอินทริยปัจจัย
- ... เป็นปัจจัยโดยมัคคปัจจัย
- ... เป็นปัจจัยโดยสัมปยุตตปัจจัย
- ... เป็นปัจจัยโดยอัตถิปัจจัย ฯลฯ

... เป็นปัจจัยโดยอวิคตปัจจัย

[๒๐๖]	เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๑	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๑	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๑	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)
	นเหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ (ย่อ)
	นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

นเหตุบท - อาร์มมณปัจจัยเป็นต้น

[๒๐๗] สภาวธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ยังไม่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาว
ธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่จักเกิดขึ้นแน่นอนซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๑)

[๒๐๘] สภาวธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปติปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ยังไม่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาว
ธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปติปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่จักเกิดขึ้นแน่นอนซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอธิปติปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่
เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นเหตุโดยสหชาติปัจจัย เป็นปัจจัยโดยอัญญมัญญ
ปัจจัย เป็นปัจจัยโดยนิสสยปัจจัย เป็นปัจจัยโดยอุปนิสสยปัจจัย

สภาวะธรรมที่ยังไม่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย

สภาวะธรรมที่จักเกิดขึ้นแน่นอนซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอุปนิสสยปัจจัย (ย่อ)

[๒๐๙] อารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ

อธิปตติปัจจัย มี ๓ วาระ

สหชาตปัจจัย มี ๑ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๑ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๑ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

นอารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย กับอารัมมณปัจจัย มี ๓

วาระ (ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

๑๘. อดีตติกะ ๑. เหตุทุกะ

๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๒๑๐] สภาวะธรรมที่เป็นปัจจุบันซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นปัจจุบันซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอดีตซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่
เป็นปัจจุบันซึ่งเป็นเหตุโดยอารัมมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอนาคตซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม
ที่เป็นปัจจุบันซึ่งเป็นเหตุโดยอารัมมณปัจจัย (๒) (ย่อ)

[๒๑๑] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ

อธิปตติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

สหชาตปัจจัย มี ๑ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๑ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๑ วาระ

อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๒	วาระ ๗๗
วิปากปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๑	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๑	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อรรถปัจฉัย	มี	๑	วาระ ๗๗
อวิคตปัจฉัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นอาร์มมณปัจฉัย	มี	๒	วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจฉัย กับเหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย	มี	๒	วาระ

(ย่อ)

นเหตุบท - อาร์มมณปัจฉัย

[๒๑๒] สภาวธรรมที่เป็นอดีตซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอนาคตซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๒๑๓] อาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

อธิปัตติปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อนันตรปัจฉัย	มี	๑	วาระ ๗๗
สหชาติปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๓	วาระ ๗๗
อาเสวนปัจฉัย	มี	๑	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๒	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๑	วาระ ๗๗
อินทริยปัจฉัย	มี	๑	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๑	วาระ

สัมปยุตตปัจจัจย	มี	๑	วาระ
อัติปัจจัจย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย	มี	๑	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัจย	มี	๓	วาระ
นอารัมมณปัจจัจย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

๑๙. อติตารัมมณติกะ ๑. เหตุทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจย

[๒๑๔] สภาวะธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุ
อาศัยสภาวะธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัจย (๑)

สภาวะธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุอาศัยแก่
สภาวะธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัจย (๑)

สภาวะธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัจย (๑) (ย่อ)

[๒๑๕] เหตุปัจจัจย	มี	๓	วาระ
อารัมมณปัจจัจย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจจัจย	มี	๓	วาระ
นปุเรชาตปัจจัจย	มี	๓	วาระ
นปัจจชาตปัจจัจย	มี	๓	วาระ
นอาเสวนปัจจัจย	มี	๓	วาระ
นวิปากปัจจัจย	มี	๓	วาระ
นวิปปยุตตปัจจัจย	มี	๒	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาร)

เหตุปัจจัยและอาร์มณปัจจัย

[๒๑๖] สภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่

สภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มณปัจจัย

สภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มณปัจจัย

สภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มณปัจจัย (๓)

สภาวธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มณปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๑๗]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๗	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๖	วาระ
	สมันตรปัจจัย	มี	๖	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ

อุปนิสัยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๓	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

นเหตุบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๒๑๘] สภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอาร์มณซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอาร์มณซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๑๙] เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
นอธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ
นปุเรชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ

นป้จฉาชาตป้จจ้ย	มี	๓	วาระ
นอาเสวนป้จจ้ย	มี	๓	วาระ
นกั้มป้จจ้ย	มี	๓	วาระ
นวิปากป้จจ้ย	มี	๓	วาระ
นณานป้จจ้ย	มี	๑	วาระ
นมัคคป้จจ้ย	มี	๓	วาระ
นวิปยุตตป้จจ้ย	มี	๒	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาร)

อาร์มมณป้จจ้ย

[๒๒๐] สภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งไม่เป็น
เหตุเป็นป้จจ้ยแก่

สภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
ร้มมณป้จจ้ย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งไม่เป็นเหตุเป็น
ป้จจ้ยแก่สภาวธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งไม่เป็นเหตุโดย
อาร์มมณป้จจ้ย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่มีป้จจุบันธรรมเป็นอาร์มณซึ่งไม่เป็นเหตุเป็น
ป้จจ้ยแก่สภาวธรรมที่มีป้จจุบันธรรมเป็นอาร์มณซึ่งไม่เป็นเหตุโดย
อาร์มมณป้จจ้ยมี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๒๑] อาร์มมณป้จจ้ย มี ๙ วาระ

อธิปติป้จจ้ย	มี	๗	วาระ
อนันตรป้จจ้ย	มี	๗	วาระ ฯลฯ
สหชาตป้จจ้ย	มี	๓	วาระ
อัญญมัญญป้จจ้ย	มี	๓	วาระ
นิสสยป้จจ้ย	มี	๓	วาระ
อุปนิสสยป้จจ้ย	มี	๙	วาระ
อาเสวนป้จจ้ย	มี	๓	วาระ
กั้มป้จจ้ย	มี	๙	วาระ
วิปากป้จจ้ย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
สัมปยุตตป้จจ้ย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตป้จจ้ย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุป้จจ้ย	มี	๙	วาระ

นารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย กับนารัมมณปัจจัย มี ๙
วาระ (ย่อ)
นารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
(ย่อ)
(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๒๐. อัชฌัตตติกะ ๑. เหตุทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๒๒๒] สภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๒๓] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

นารัมมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

นวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจจัย มี ๒ วาระ

นปุเรชาตปัจจัย มี ๒ วาระ

นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๒ วาระ

นอาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ

นวิปากปัจจัย มี ๒ วาระ

นวิปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาร ฯลฯ สัมปยุตตวารให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

เหตุปัจจัยและนารัมมณปัจจัยเป็นต้น

[๒๒๔] สภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นภายในตน ซึ่งเป็นเหตุโดยนารัมมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นภายนอกตน ซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๒)

สภาวะธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นภายนอก ตนซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๒)

[๒๒๕] สภาวะธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปติปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นภายนอก ตนซึ่งเป็นเหตุโดยอธิปติปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นภายนอก ตนซึ่งเป็นเหตุโดยอนันตรปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๒๖]	เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๔	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๒	วาระ
	สมันตรปัจจัย	มี	๒	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๒	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๒	วาระ (ย่อ)
	นเหตุปัจจัย	มี	๔	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๔	วาระ (ย่อ)
	นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนกับปัญหาวารในกุสลติกะ)

นเหตุบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๒๒๗] สภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑)

สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรม
ที่เป็นภายนอกตนซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๒๘]	เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๒	วาระ (ย่อ)
	นเหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
	นอธิปติปัจจัย	มี	๒	วาระ
	นวิปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร
เหมือนกับปฏิจจวาร)

อาร์มมณปัจจัย

[๒๒๙] สภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งไม่เป็นเหตุเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภา
วธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๒)

สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภา
วธรรมที่เป็น

ภายนอกตนซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่สภา
วธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๒) (ย่อ)

[๒๓๐]	อาร์มมณปัจจัย	มี	๔	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๔	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
	สหชาตปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๒	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๔	วาระ
	ปุเรชาตปัจจัย	มี	๖	วาระ
	ปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๒	วาระ

อาเสวนปัจฉัย	มี	๒	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๒	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๒	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๖	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๖	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย	มี	๖	วาระ
นอาร์มมณปัจฉัย	มี	๖	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย	กับอาร์มมณปัจฉัย	มี	๔
วาระ (ย่อ)			
อาร์มมณปัจฉัย	กับนเหตุปัจฉัย	มี	๔ วาระ
(ย่อ)			
(พึงขยายให้พิสดารเหมือนกับปัญหาวารในกุสลติกะ)			

๒๑. อัชฌัตตอาร์มมณติกะ ๑. เหตุทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๒๓๑] สภาวะธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรม ที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีธรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่มีธรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๒๓๒] เหตุปัจฉัย	มี	๒	วาระ
อาร์มมณปัจฉัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๒	วาระ (ย่อ)
นอธิปติปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นปุเรชาตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นอาเสวนปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นวิปากปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นวิปยุตตปัจฉัย	มี	๒	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตवार ฯลฯ สัมปยุตตवारให้พิสดารเหมือนกับ
ปฎิจจวาร)

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๒๓๓] สภาวะธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็น
เหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็น
เหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีธรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่มีธรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุ
โดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุโดย
อาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีธรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุ
โดยอาร์มมณปัจจัย (๒)

สภาวะธรรมที่มีธรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่มีธรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุ
โดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่มีธรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุโดย
อาร์มมณปัจจัย (๒) (ย่อ)

[๒๓๔]	เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๔	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๔	วาระ
	สมนันตรปัจจัย	มี	๔	วาระ
	สหชาตปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๒	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๔	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
	วิปากปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อินทริยปัจจัย	มี	๒	วาระ

มัคคปัจจัจย	มี	๒	วาระ
สัมปยุตตปัจจัจย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย	มี	๒	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัจย	มี	๔	วาระ
นอารัมมณปัจจัจย	มี	๔	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย	มี	๒	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัจย	กับนเหตุปัจจัจย	มี	๔	วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

นเหตุบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจย

[๒๓๕] สภาวะธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัย

สภาวะธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวะธรรมที่มีธรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่มีธรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัจย	มี	๒	วาระ
อารัมมณปัจจัจย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย	มี	๒	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาร ฯลฯ สัมปยุตตวารให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

อารัมมณปัจจัจย

[๒๓๖] สภาวะธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัจยแก่สภาวะธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุโดยอารัมมณปัจจัจย (ย่อ)

อารัมมณปัจจัจย	มี	๔	วาระ
อธิปัตติปัจจัจย	มี	๓	วาระ
อนันตรปัจจัจย	มี	๔	วาระ
สหชาตปัจจัจย	มี	๒	วาระ

อัญญมัญญปัจจัย	มี	๒	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๒	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๔	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๔	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๒	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๔	วาระ
นอาร์มมณปัจจัย	มี	๔	วาระ
นเหตุปัจจัย	กับอาร์มมณปัจจัย	มี	๔
วาระ (ย่อ)			
อาร์มมณปัจจัย	กับนเหตุปัจจัย	มี	๔ วาระ
(ย่อ)			
(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)			

๒๒. สนิทสนสัปปฏิขติกะ ๑. เหตุทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๒๓๗] สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาร ฯลฯ สัมปยุตตวารให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

[๒๓๘] สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งเป็นเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งเป็นเหตุเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งเป็นเหตุโดย
อาร์มมณปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

นเหตุบท ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๒๓๙] สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้ซึ่งไม่เป็น
เหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เห็นได้และกระทบได้ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย

สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัย
สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เห็นได้กระทบได้และที่เห็นไม่ได้กระทบไม่ได้
ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้ซึ่งไม่เป็น
เหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้และที่เห็นไม่ได้กระทบ
ไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้ซึ่ง
ไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เห็นได้กระทบได้และที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้
ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้ซึ่งไม่เป็น
เหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เห็นได้กระทบได้ที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้และที่
เห็นไม่ได้กระทบไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้
แต่กระทบได้ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ (๗)

สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้และที่เห็นไม่ได้กระทบ
ไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้และ
ที่เห็นไม่ได้กระทบไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เห็นได้กระทบได้และที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้
ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้และที่เห็น
ไม่ได้กระทบไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เห็นได้กระทบได้ที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้และที่
เห็นไม่ได้กระทบไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้
แต่กระทบได้และที่เห็นไม่ได้กระทบไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๗ วาระ

สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัย
สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้น
เพราะอาร์มมณปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๔๒] เหตุปัจจัย มี ๒๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ

อธิปตติปัจจัย มี ๒๑ วาระ ฯลฯ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๑ วาระ

ปุเรชาตปัจจัย มี ๑ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒๑ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย มี ๒๑ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๒๑ วาระ ฯลฯ

โนวิคตปัจจัย มี ๒๑ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๒๑ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาระ)

๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๒๔๓] สภาวธรรมที่เห็นได้และกระทบได้ซึ่งไม่เป็นเหตุ
เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งไม่เป็น
เหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
อธิปตติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๑	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๑	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๒๑	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๖	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๒๑	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
ปุเรชาติปัจจัย	มี	๖	วาระ
ปัจฉาชาติปัจจัย	มี	๗	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๗	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๗	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๗	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๗	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๗	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๑	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๘	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๒๕	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๒๕	วาระ
นอาร์มมณปัจจัย	มี	๒๑	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	กับอาร์มมณปัจจัย	มี	๓

วาระ (ย่อ)
(ย่อ) อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)
สนิทัสสนสัปปฏิขติกะและเหตุทุกะ จบ

๑. กุสลติกะ ๒. สเหตุกทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๒๔๔] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๔๕] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

นอติปติปัจจัย มี ๓ วาระ

นปุเรชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

นอาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ

นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

นวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ

นวิปปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ

นอติปติปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจัย กับนอติปติปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับปฏิจจวาร)

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๒๔๖] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุโดยอธิปติปัจจัย (ย่อ)

[๒๔๗]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๗	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
	สมันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๕	วาระ
	วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ
	อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
	นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
	นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

อเหตุกบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย

เหตุปัจจยและอาร์มมณปัจจย

[๒๔๘] สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่มีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่มีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่มีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่มีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่มีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่มีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่มีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่มีเหตุเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจย (๑) (ย่อ)

[๒๔๙] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

ปัจจนียะ

นเหตุปัจจยและนอาร์มมณปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่มีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่มีเหตุเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่มีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่มีเหตุเกิดขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่มีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่มีเหตุเกิดขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่มีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่มีเหตุเกิดขึ้นเพราะนอาร์มมณปัจจย (๑) (ย่อ)

[๒๕๐] นเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

นอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ

นอธิปติปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

โนวิคตปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

นอาร์มมณปัจจย กับเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๑ วาระ

(ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาระ)

เหตุปัจจยและอาร์มมณปัจจยเป็นต้น

[๒๕๑] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่มีเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งไม่มีเหตุโดยเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่มีเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่มีเหตุโดยอาร์มมณปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่มีเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่มีเหตุโดยอาร์มมณปัจจย (๒)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่มีเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งไม่มีเหตุโดยอาร์มมณปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่มีเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่มีเหตุโดยอาร์มมณปัจจย (๒)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่มีเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่มีเหตุโดยอนันตรปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่มีเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่มีเหตุโดยอนันตรปัจจย (๒)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่มีเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งไม่มีเหตุโดยอนันตรปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่มีเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่มีเหตุโดยอนันตรปัจจย ฯลฯ (๒)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่มีเหตุเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่มีเหตุโดยอุปนิสสยปัจจย (ย่อ)

[๒๕๒] เหตุปัจจย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๔ วาระ

อนันตรปัจจย มี ๔ วาระ

สมันตรปัจจย มี ๔ วาระ

สหชาตปัจจย มี ๓ วาระ

อัญญมัญญปัจจย มี ๑ วาระ

นิสสยปัจจย มี ๔ วาระ

อุปนิสสยปัจจย มี ๔ วาระ

ปุเรชาตปัจจัจย	มี	๒	วาระ
ปัจจัจชาตปัจจัจย	มี	๒	วาระ
อาเสวนปัจจัจย	มี	๒	วาระ
กัมมปัจจัจย	มี	๑	วาระ
วิปากปัจจัจย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจจัจย	มี	๑	วาระ
อินทริยปัจจัจย	มี	๑	วาระ
ฌานปัจจัจย	มี	๑	วาระ
สัมปยุตตปัจจัจย	มี	๑	วาระ
วิปยุตตปัจจัจย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย	มี	๔	วาระ ย่อ
นเหตุปัจจัจย	มี	๕	วาระ
นอารัมมณปัจจัจย	มี	๕	วาระ
นอธิปติปัจจัจย	มี	๕	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย	มี	๑	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๔ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๓. เหตุสัมปยุตตทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจย

[๒๕๓] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย
(๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย
(๑) (ย่อ)

[๒๕๔] เหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

อารัมมณปัจจัจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย	มี	๑	วาระ ๗๗
อวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นอติปติปัจฉัย	มี	๓	วาระ ๗๗
นวิปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ๗๗ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาร)

เหตุปัจฉัยและอาร์มมณปัจฉัย

[๒๕๕] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุโดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุโดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุโดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศล ซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๕๖] เหตุปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อติปติปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อนันตรปัจฉัย	มี	๕	วาระ
สมนันตรปัจฉัย	มี	๕	วาระ
สหชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๓	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๕	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๑	วาระ

อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ ๗๗
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ๗๗
อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอารัมมณปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัย	กับนเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

เหตุวิปยุตตบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

เหตุปัจจัยและอารัมมณปัจจัย

[๒๕๗] สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุ
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งวิปยุตจากเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งวิปยุตจากเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งวิปยุตจากเหตุเกิดขึ้นเพราะอา
รัมมณปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๕๘]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ

อารัมมณปัจจัย	มี	๑	วาระ

อธิปติปัจจัย	มี	๑	วาระ ๗๗

อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัยและนอารัมมณปัจจัย

[๒๕๙] สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุ
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุเกิดขึ้นเพราะ
นเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุอาศัยสภา
วธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งวิปยุตจากเหตุเกิดขึ้นเพราะนอารัมมณปัจฉัย
(๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุอาศัยสภา
วธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งวิปยุตจากเหตุเกิดขึ้นเพราะนอา
รัมมณปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุอาศัยสภา
วธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุเกิดขึ้น
เพราะนอารัมมณปัจฉัย (ย่อ)

[๒๖๐] นเหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

นอารัมมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

นอธิปติปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

โนวิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจ
วาร)

เหตุปัจฉัย อารัมมณปัจฉัย และอนันตรปัจฉัย

[๒๖๑] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งวิปยุตจากเหตุเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุโดยเหตุ
ปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งวิปยุตจากเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภา
วธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งวิปยุตจากเหตุโดยอารัมมณปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งวิปยุตจากเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภา
วธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุโดยอารัมมณปัจฉัย (๒)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่เป็น อัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุโดยอารัมมณปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งวิปยุตจากเหตุโดยอารัมมณปัจฉัย (๒)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งวิปยุตจากเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภา
วธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งวิปยุตจากเหตุโดยอนันตรปัจฉัย

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งวิปยุตจากเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุโดยอนันตรปัจจัย (๒)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุโดยอนันตรปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากเหตุเป็นปัจจัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งวิปยุตจากเหตุโดยอนันตรปัจจัย (๒) (ย่อ)

[๒๖๒]	เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๔	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๔	วาระ
	สมันตรปัจจัย	มี	๔	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๑	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๔	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๔	วาระ
	ปุเรชาติปัจจัย	มี	๒	วาระ
	ปัจฉาชาติปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๒	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	ฌานปัจจัย	มี	๑	วาระ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๑	วาระ
	วิปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๔	วาระ (ย่อ)
	นเหตุปัจจัย	มี	๕	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)
	นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๔ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๔. เหตุสเหตุกทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๒๖๓] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุอาศัยสภาวธรรม
ที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)
(ย่อ)

[๒๖๔]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
	นอธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นปุเรชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นอาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นวิปากปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นวิปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาร)

เหตุปัจจัย อาร์มมณปัจจัย และอธิปติปัจจัย

[๒๖๕] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุโดยเหตุปัจจัย
(๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุเป็นปัจจัย
แก่สภาวธรรมที่เป็น อัพยากถซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุโดยเหตุ
ปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภา
วธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุโดยอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุโดยอธิปัตติปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็น อัพยากถซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุโดยอธิปัตติปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๖๖]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปัตติปัจจัย	มี	๗	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
	สมันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
	วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ
	อินทริยปัจจัย	มี	๒	วาระ
	มัคคปัจจัย	มี	๒	วาระ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
	นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

- (ย่อ) นอาร์มมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ
- (ย่อ) ออาร์มมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ
- (ย่อ) (พึงขยายให้พิสดารเหมือนกับปัญหาวารในกุสลติกะ)

สเหตุกนเหตุบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจย

[๒๖๗] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุ
 อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
 เหตุปัจจัจย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะ
 ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะ
 ธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งมีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย
 (ย่อ)

[๒๖๘] เหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

 ออาร์มมณปัจจัจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

 วิปากปัจจัจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

 อวิคตปัจจัจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

 นอธิปติปัจจัจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

 นวิปยุตตปัจจัจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

 (สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาร)

 ออาร์มมณปัจจัจย

[๒๖๙] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุเป็น
 ปัจจัจยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุโดยอา
 รัมมณปัจจัจย มี ๓ วาระ

 สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัจยแก่
 สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุโดยออาร์มมณปัจจัจย
 มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุโดยอา
รัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๗๐] อารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๗ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

สหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๕ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

สัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

นอารัมมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย กับอารัมมณปัจจัย มี ๙

วาระ (ย่อ)

อารัมมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๕. เหตุเหตุสัมปยุตตทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตกกนัย - เหตุปัจจัย

[๒๗๑] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุและสัมปยุตด้วย
เหตุอาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุ
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุอาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุ
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุ
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๒๗๒]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ	ฯ
	วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ	ฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ	(ย่อ)
	นอธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ	ฯ
	นวิปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ	ย่อ
	นอธิปติปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจัย กับนอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)
(สหชาตวาระ ฯฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาระ)

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๒๗๓] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุและสัมปยุตด้วย
เหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุและสัมปยุตด้วย
เหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุ
โดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุ
เป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุ
โดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุโดย
อาร์มมณปัจจัย (ย่อ)

[๒๗๔]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ	
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ	
	อธิปติปัจจัย	มี	๗	วาระ	
	อนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ	ฯ
	สหชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ	
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ	
	นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ	

อุปนิสสยปัจจัจย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัจย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัจย	มี	๑	วาระ
อินทริยปัจจัจย	มี	๒	วาระ
มัคคปัจจัจย	มี	๒	วาระ
สัมปยุตตปัจจัจย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัจย	มี	๙	วาระ
นอารัมมณปัจจัจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นอารัมมณปัจจัจย กับเหตุปัจจัจย	มี	๓	วาระ

(ย่อ)

อารัมมณปัจจัจย กับนเหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนกับปัญหาวารในกุสลติกะ)

เหตุสัมปยุตตนเหตุบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัจยจตกกนัย - เหตุปัจจัจย

[๒๗๕] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (ย่อ)

[๒๗๖] เหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

อารัมมณปัจจัจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๓ วาระ

นอธิปติปัจจัจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

นวิปยุตตปัจจัจย มี ๓ วาระ ย่อ

(สหชาตวาร ฯลฯ สัมปยุตตวารเหมือนกับปฏิจจวาร)

อาร์มมณปัจฉัย

[๒๗๗] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัย

แก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุเป็นปัจฉัย

แก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุโดยอาร์มมณปัจฉัย

มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๗๘] อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจฉัย มี ๗ วาระ

อนันตรปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

สหชาติปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจฉัย มี ๓ วาระ

กัมมปัจฉัย มี ๕ วาระ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ

อาหารปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

สัมปยุตตปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

นอาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัย กับอาร์มมณปัจฉัย มี ๙

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจฉัย กับนเหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๖. นเหตุสเหตุกทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๒๗๙] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุ
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุอาศัยสภา
วธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย
(๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุอาศัยสภา
วธรรมที่เป็น

อัพยาภตซึ่งไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย
(๑) (ย่อ)

[๒๘๐]	เหตุปัจจย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	วิปากปัจจย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
	นอธิปติปัจจย	มี	๓	วาระ
	นวิปยุตตปัจจย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาร)

อาร์มมณปัจจย

[๒๘๑] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุเป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุโดยอา
รัมมณปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุเป็นปัจจยแก่
สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุโดยอาร์มมณปัจจย
มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุเป็นปัจจย
แก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุโดยอา
รัมมณปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๘๒] อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปัตย์ปัจจัย	มี	๗	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
สหชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๕	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
นอาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	กับอาร์มมณปัจจัย	มี	๙

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

นเหตุอเหตุกบต - เหตุปัจจัย

[๒๘๓] สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุและไม่มีเหตุอาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุและไม่มีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ สัมปยุตตวารเหมือนกับปฐิจวาร)

[๒๘๔] สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุและไม่มีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุและไม่มีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย	มี	๑	วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

เหตุโคจลกะ จบ

๑. กุสลติกะ ๗. สัมปปัจจัยทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๑] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นอัปายากถซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัปายากถซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัปายากถซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัปายากถ ซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปายากถซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัปายากถซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปายากถซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัปายากถซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

[๒] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีปัจจัย ปรุงแต่งเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปายากถซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัปายากถ ซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๓]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจัยนียะ - นเหตุปัจจัย

[๔] สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศล ซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (๑)
 สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๕]	นเหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
	นอาร์มมณปัจจัย	มี	๕	วาระ
	นอธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นปุเรชาตปัจจัย	มี	๗	วาระ
	นปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นอาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นกัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นวิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ
	นอาหารปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	นมัคคปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	นวิปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	โนวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)
	นอาร์มมณปัจจัย	กับเหตุปัจจัย	มี	๕

วาระ (ย่อ)

อาร์มมณปัจจัย กับนเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาระ)

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๖] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเป็นปัจจัยแก่
 สภาวะธรรมที่เป็นกุศล ซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
 สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศล ซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งโดยเหตุปัจจัย (๑)

[๗] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓
วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งโดยอาร์มมณปัจจัย
มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๘] เหตุปัจจัย	มี	๗	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๑๐	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๗	วาระ ฯลฯ
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๑๓	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๗	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๗	วาระ ฯลฯ
มัคคปัจจัย	มี	๗	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑๓	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจจัย	มี	๑๕	วาระ
นอาร์มมณปัจจัย	มี	๑๕	วาระ (ย่อ)
นอาร์มมณปัจจัย กับเหตุปัจจัย	มี	๗	วาระ

(ย่อ)

อาร์มมณปัจจย กับนเหตุปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๘. สังขตทุกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตกกนัย

[๙] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งปัจจยปรุงแต่งอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งปัจจยปรุงแต่งเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (เหมือนกับสัพปัจจยทุกะ)

๑. กุสลติกะ ๙. สนิทสสนทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตกกนัย

[๑๐] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเห็นไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเห็นไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเห็นไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเห็นไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเห็นไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเห็นไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเห็นไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งเห็นไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเห็นไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งเห็นไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

[๑๑] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเห็นไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเห็นไม่ได้เกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเห็นไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเห็นไม่ได้เกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเห็นไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเห็นไม่ได้เกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจย (๑) (ย่อ)

[๑๒] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย	มี	๓	วาระ ๗๗
วิปากปัจจย	มี	๑	วาระ ๗๗
อวิคตปัจจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียะ - นเหตุปัจจย

[๑๓] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเห็นไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเห็นไม่ได้เกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเห็นไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเห็นไม่ได้เกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

นเหตุปัจจย	มี	๒	วาระ
นอาร์มมณปัจจย	มี	๕	วาระ
นอธิปติปัจจย	มี	๙	วาระ ๗๗
โนวิคตปัจจย	มี	๕	วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ๗๗ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาร)

เหตุปัจจยและอาร์มมณปัจจย

[๑๔] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเห็นไม่ได้เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเห็นไม่ได้โดยเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเห็นไม่ได้เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเห็นไม่ได้โดยเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเห็นไม่ได้เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งเห็นไม่ได้โดยเหตุปัจจย (๑)

[๑๕] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเห็นไม่ได้เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเห็นไม่ได้โดยอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเห็นไม่ได้เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเห็นไม่ได้โดยอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเห็นไม่ได้เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งเห็นไม่ได้โดยอาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๖] เหตุปัจจย	มี	๗	วาระ
อาร์มมณปัจจย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจย	มี	๑๐	วาระ
อนันตรปัจจย	มี	๗	วาระ ๗๗
อุปนิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ ๗๗

อวิคตปัจจัจย มี ๑๓ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดาร เหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๑๐. สัมปฏิททุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจัจย

[๑๗] สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกระทบได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งกระทบได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (ย่อ)

เหตุปัจจัจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัจยมีปัจจัจยละ ๑ วาระ)

[๑๘] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกระทบไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกระทบไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกระทบไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกระทบไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกระทบไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

อาร์มมณปัจจัจย

[๑๙] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกระทบไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกระทบไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกระทบไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจัจย (๑) (ย่อ)

[๒๐] เหตุปัจจัจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย	มี	๓	วาระ
อธิปติปัจจย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจจย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียะ - นเหตุปัจจย

[๒๑] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกระทบไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งกระทบไม่ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๒๒] นเหตุปัจจย	มี	๒	วาระ
นอาร์มมณปัจจย	มี	๕	วาระ
นอธิปติปัจจย	มี	๙	วาระ
โนวิคตปัจจย	มี	๕	วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาร)

เหตุปัจจย

[๒๓] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกระทบไม่ได้เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกระทบไม่ได้โดยเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกระทบไม่ได้เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกระทบไม่ได้โดยเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งกระทบไม่ได้เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็น

อัพยากถตซึ่งกระทบไม่ได้โดยเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๒๔] เหตุปัจจย	มี	๗	วาระ
อาร์มมณปัจจย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจย	มี	๑๐	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย	มี	๑๓	วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๑๑. รุปีทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๒๕] สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นรูปอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งเป็นรูปเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๒๖] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นรูปอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นรูปเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นรูปอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นรูปเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นรูปอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นรูปเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๗] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

นอธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

นวิปากปัจจัย มี ๓ วาระ

นฉานปัจจัย มี ๑ วาระ

นกัมมปัจจัย มี ๑ วาระ

นวิปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาระ)

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๒๘] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นรูปเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นรูปโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นรูปเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นรูปโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นรูปเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งไม่เป็นรูปโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นรูปเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นรูปโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นรูปเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม
ที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นรูปโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นรูปเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งไม่เป็นรูปโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๙] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปตติปัจจัย มี ๗ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ

สหชาติปัจจัย มี ๓ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๕ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

สัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๑๒. โลกียทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๓๐] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นโลกียะอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นกุศลซึ่งเป็นโลกียะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นโลกียะอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นกุศลซึ่งเป็นโลกียะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นโลกียะ
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นโลกียะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๓)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นโลกียะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
อกุศลซึ่งเป็นโลกียะ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นโลกียะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นโลกียะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นโลกียะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นโลกียะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นโลกียะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นโลกียะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๓๑] เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจนียะ - นเหตุปัจจัย

[๓๒] สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นโลกียะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นโลกียะเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นโลกียะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นโลกียะเกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๓๓] นเหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
นอาร์มมณปัจจัย	มี	๕	วาระ
นอธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาระ)

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๓๔] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นโลกียะเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นโลกียะโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นโลกียะเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นโลกียะโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นโลกียะเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งเป็นโลกียะโดยเหตุปัจจัย (๑)

[๓๕] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นโลกียะเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นโลกียะโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นโลกียะเป็นปัจฉัยแก่สภาวะธรรม
ที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นโลกียะโดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นโลกียะเป็นปัจฉัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็น

อัพยากฤตซึ่งเป็นโลกียะโดยอาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๓๖] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑๓ วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

โลกุตตรบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๓๗] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นโลกุตตระอาศัยสภาวะธรรม
ที่เป็นกุศลซึ่งเป็นโลกุตตระเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นโลกุตตระอาศัยสภาวะธรรม
ที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นโลกุตตระเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

[๓๘] เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจฉัย มี ๑ วาระ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

นอธิปติปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

นอาเสวนปัจฉัย มี ๑ วาระ

นกัมมปัจฉัย มี ๑ วาระ

นวิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ

นวิปยุตตปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ สหชาตวาร ฯลฯ สัมปยุตตวาร เหมือนกับปฏิจ
วาร)

เหตุปัจฉัยและอาร์มมณปัจฉัยเป็นต้น

[๓๙] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นโลกุตตระเป็นปัจฉัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นโลกุตตระโดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นโลกุตตระเป็นปัจฉัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็น

อัพยากฤตซึ่งเป็นโลกุตตระโดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นโลกุตตระเป็นปัจฉัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็น

อัพยากฤตซึ่งเป็นโลกุตตระโดยอาร์มมณปัจฉัย

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นโลกุตตระเป็นปัจฉัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นโลกุตตระโดยอาร์มมณปัจฉัย (๒)

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นโลกุตตระเป็นปัจฉัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นโลกุตตระโดยอธิปัตติปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นโลกุตตระเป็นปัจฉัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็น

อัพยากฤตซึ่งเป็นโลกุตตระโดยอธิปัตติปัจฉัย

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นโลกุตตระเป็นปัจฉัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นโลกุตตระโดยอธิปัตติปัจฉัย (๒)

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นโลกุตตระเป็นปัจฉัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นอัพยากฤต ซึ่งเป็นโลกุตตระโดยอนันตรปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นโลกุตตระเป็นปัจฉัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็น

อัพยากฤตซึ่งเป็นโลกุตตระโดยอนันตรปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๔๐] เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ

อธิปัตติปัจฉัย มี ๓ วาระ

อนันตรปัจฉัย มี ๒ วาระ

สมนันตรปัจฉัย มี ๒ วาระ

สหชาติปัจฉัย มี ๒ วาระ

อัญญมัญญปัจฉัย มี ๒ วาระ

นิสสยปัจฉัย มี ๒ วาระ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๔ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๑๓. เกณจิวิญญูญายทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย

[๔๑] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งจิตบางดวงรู้ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัปยากถซึ่งจิตบางดวงรู้ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งจิตบางดวงรู้ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัปยากถ ซึ่งจิตบางดวงรู้ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งจิตบางดวงรู้ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัปยากถซึ่งจิตบางดวงรู้ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งจิตบางดวงรู้ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและ ที่เป็นอัปยากถซึ่งจิตบางดวงรู้ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

[๔๒] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ได้เกิดขึ้นเพราะอารัมมณปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งจิตบาง ดวงรู้ได้เกิดขึ้นเพราะอารัมมณปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งจิตบางดวงรู้ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัปยากถ ซึ่งจิตบางดวงรู้ได้เกิดขึ้นเพราะอารัมมณปัจจย (๑) (ย่อ)

[๔๓]	เหตุปัจจย	มี	๙	วาระ
	อารัมมณปัจจย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	วิปากปัจจย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

ปัจจัย - นเหตุปัจจัย

[๔๔] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ได้อาศัย
สภาวธรรมที่เป็นอกุศล ซึ่งจิตบางดวงรู้ได้เกิดขึ้นเพราะนเหตุ
ปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งจิตบางดวงรู้ได้อาศัยสภา
วธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งจิตบางดวงรู้ได้เกิดขึ้นเพราะนเหตุปัจจัย
(๑) (ย่อ)

[๔๕] นเหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

นอาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ

นอธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

โนวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจ
วาระ)

เหตุปัจจัย

[๔๖] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ได้เป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็น กุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ได้โดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ได้เป็นปัจจัยแก่สภา
วธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ได้โดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งจิตบางดวงรู้ได้เป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งจิตบางดวงรู้ได้โดยเหตุปัจจัย (๑)
(ย่อ)

(สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ได้เป็นปัจจัยแก่สภา
วธรรมที่เป็นกุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ได้โดยอาร์มมณปัจจัย) (ย่อ)

[๔๗] เหตุปัจจัย มี ๗ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนกับปัญหาวารในกุสลติกะ)

[๔๘] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ไม่ได้อาศัย
สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งจิตบางดวงรู้ไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(เหมือนกับเคนจิวิญญูญะ)

กุสลติกะและจุพัตตรทุกะ จบ

๑. กุสลติกะ ๑๔. อาสวทกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๑] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระและปัญหาวาระ ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑ วาระ)

[๒] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็น อาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็น อัพยากถซึ่งไม่เป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

อาร์มมณปัจจย

[๓] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะอาร์มมณปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวะธรรม
ที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะอาร์มณปัจจัย (๑)
(ย่อ)

[๔]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาร์มณปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)
	นเหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
	นอาร์มณปัจจัย	มี	๕	วาระ
	นอธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	โนวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจ
วาระ)

เหตุปัจจัยและอาร์มณปัจจัย

[๕] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอาสวะเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นกุศล ซึ่งไม่เป็นอาสวะโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นอาสวะเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นอาสวะโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอาสวะเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งไม่เป็นอาสวะโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอาสวะเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็น อาสวะโดยอาร์มณปัจจัย (ย่อ)

[๖]	เหตุปัจจัย	มี	๗	วาระ
	อาร์มณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๑๐	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๑๓	วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๑๕. สาสวทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๗] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย
มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของอา
สวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของอา
สวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๘] เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

นเหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

นอาร์มมณปัจฉัย มี ๕ วาระ

นอธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

โนวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจ
วาระ)

[๙] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะโดยเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะโดยเหตุปัจฉัย
มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะโดย
เหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๗ วาระ
อาร์มณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ (ย่อ)
(พึงขยายให้พิสดาร เหมือนปัญหาวาร ในกุสลติกะ)

อนาสวาท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๐] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอัสวะ
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอัสวะเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอัสวะ
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอัสวะเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๑] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ สหชาตวาร ฯลฯ สัมปยุตตวาร เหมือนกับปฏิจ
วาร)

เหตุปัจจัยและอาร์มณปัจจัยเป็นต้น

[๑๒] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอัสวะเป็น
ปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอัสวะโดยเหตุ
ปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอัสวะเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นอัปยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอัสวะ
โดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอัสวะเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นอัปยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอัสวะ
โดยอาร์มณปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอัสวะเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอัสวะโดย
อาร์มณปัจจัย (๒)

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะโดยอธิปัตติ
ปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะ
โดยอธิปัตติปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะโดย
อธิปัตติปัจจัย (๒)

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่เป็น อัพยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะโดย
อนันตรปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะ
โดยอนันตรปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๓] เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๓	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๒	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๒	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๒	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๒	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๒	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๒	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๑๖. อาสวสัมปยุตตทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๔] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระและปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๑๕] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งวิปยุตจากอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่ง วิปยุตจากอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถตซึ่งวิปยุตจากอาสวะอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งวิปยุตจากอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่ง วิปยุตจากอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งวิปยุตจากอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็น

อัพยากถตซึ่งวิปยุตจากอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งวิปยุตจากอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถตซึ่งวิปยุตจากอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งวิปยุตจากอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศล และที่เป็นอัพยากถตซึ่งวิปยุตจากอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๑๖] เหตุปัจจัย	มี	๗	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๗	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๗	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาระ)

[๑๗] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากอาสวะเป็นปัจฉัย
แก่อสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากอาสวะโดยเหตุปัจฉัย มี ๓
วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งวิปยุตจากอาสวะเป็นปัจฉัยแก่อสภาวธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งวิปยุตจากอาสวะโดยเหตุปัจฉัย
(๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งวิปยุตจากอาสวะเป็นปัจฉัยแก่อสภาวธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งวิปยุตจากอาสวะโดยเหตุปัจฉัย
(๑) (ย่อ)

[๑๘] เหตุปัจฉัย มี	๕	วาระ
อาร์มมณปัจฉัย มี	๙	วาระ
อธิปติปัจฉัย มี	๕	วาระ
อนันตรปัจฉัย มี	๗	วาระ ฯลฯ
สหชาติปัจฉัย มี	๗	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย มี	๒	วาระ
นิสสยปัจฉัย มี	๑๐	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย มี	๙	วาระ
ปุเรชาติปัจฉัย มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาติปัจฉัย มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจฉัย มี	๓	วาระ
กัมมปัจฉัย มี	๔	วาระ
วิปากปัจฉัย มี	๑	วาระ
อาหารปัจฉัย มี	๔	วาระ
อินทริยปัจฉัย มี	๔	วาระ
ฌานปัจฉัย มี	๔	วาระ
มัคคปัจฉัย มี	๔	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย มี	๒	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย มี	๕	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี	๑๐	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๑๗. อาสวสาสวทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๙] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอาสวะและเป็นอารมณ์ของอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอาสวะและเป็นอารมณ์ของอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ (ปัญหาวาระ) ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๒๐] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็น

อาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็น

อาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๑] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาระ)

[๒๒] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะโดยเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะโดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๓] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ

(ย่อ ฟังขยายให้พิสดารเหมือนกับปัญหาवारในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๑๘. อาสวอาสวสัมปยุตตทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๒๔] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอาสวะและสัมปยุตด้วยอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอาสวะและสัมปยุตด้วยอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตवार ฯลฯ สัมปยุตตवार และปัญหาवार ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๒๕] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร์ ฯลฯ สัมปยุตตวาร์ และปัญหาวาร์ ทุกปัจจยมี
ปัจจยละ ๑ วาระ)

[๒๖] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากอาสวะแต่เป็น
อารมณ์ของอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากอ
สวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งวิปยุตจากอาสวะแต่เป็น
อารมณ์ของอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งวิปยุตจากอ
สวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งวิปยุตจากอาสวะแต่เป็น
อารมณ์ของอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งวิปยุตจาก
อาสวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งวิปยุตจากอาสวะแต่เป็น
อารมณ์ของอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถต
ซึ่งวิปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์ ของอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งวิปยุตจากอาสวะแต่เป็น
อารมณ์ของอาสวะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยาก
ถตซึ่งวิปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์ ของอาสวะเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๒๗] เหตุปัจจย มี ๗ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๗ วาระ

(ย่อ สหชาตวาร์ ฯลฯ สัมปยุตตวาร์ เหมือนกับปฏิจจ
วาร์)

[๒๘] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากอาสวะแต่เป็น
อารมณ์ของอาสวะเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุต
จากอาสวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะโดยเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งวิปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์
ของอาสวะเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งวิปยุตจาก
อาสวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะโดยเหตุปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากอาสวะแต่เป็น
 อารมณ์ของอาสวะเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิป
 ยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๒๙] เหตุปัจจัย	มี	๕	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปตปัจจัย	มี	๔	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๗	วาระ ฯลฯ
สหชาตปัจจัย	มี	๗	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๒	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๑๐	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๔	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
มัคคปัจจัย	มี	๔	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑๐	วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๑๙. อาสววิปยุตตสาสวทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๓๐] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็น
 อารมณ์ของอาสวะ อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากอา
 สวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็น
 อารมณ์ของอาสวะ อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุต
 จากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
 (ย่อ)

[๓๑] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาระ)

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัยเป็นต้น

[๓๒] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็น
อารมณ์ของ

อาสวะเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็น
อารมณ์ของ

อาสวะเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็น
อารมณ์ของอาสวะ เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะโดยอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็น
อารมณ์ของอาสวะ เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะ โดยอาร์มมณปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็น
อารมณ์ของอาสวะเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะโดยอธิปติปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็น
อารมณ์ของอาสวะ เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะโดยอธิปติปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็น
อารมณ์ของอาสวะ เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะ โดยอธิปติปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็น
อารมณ์ของอาสวะเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิป
ยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของ

อาสวะโดยอนันตรปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากอาสวะและไม่เป็น
อารมณ์ของอาสวะ เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิป
ยุตจากอาสวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะโดยอนันตรปัจจัย

(๑) (ย่อ)

[๓๓] เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๒	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๒	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๒	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๒	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๒	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๒	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

กุสลติกะและอัสวโคจจกะ จบ

๑. กุสลติกะ

๒๐ - ๕๔. สัญโญชนทุกะเป็นต้น

[๓๔] ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นสังโยชน ...
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นคันถะ ... เป็นโอฆะ ... เป็น
โยคะ ... เป็นนิรวรณ ...

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นปราคาสอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นปราคาสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (เหมือนกับอัส
วโคจจกะ) ทิฏฐิอาศัยทิฏฐิเกิดขึ้นไม่ได้

กุสลติกะและหกโคจจกะ จบ

๑. กุสลติกะ ๕๕. สारัมมณทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย

[๑] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งรับรู้อารมณ์ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งรับรู้ อารมณ์ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งรับรู้อารมณ์ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งรับรู้อารมณ์ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งรับรู้อารมณ์ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งรับรู้อารมณ์ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๒] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๓ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาร)

เหตุปัจจยและอาร์มมณปัจจย

[๓] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งรับรู้อารมณ์ได้เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งรับรู้อารมณ์ได้โดยเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งรับรู้อารมณ์ได้เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งรับรู้อารมณ์ได้โดยเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งรับรู้อารมณ์ได้เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งรับรู้อารมณ์ได้โดยเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งรับรู้อารมณ์ได้เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งรับรู้อารมณ์ได้โดยอาร์มมณปัจจย (ย่อ)

[๔] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๗ วาระ

อนันตรปัจจย มี ๗ วาระ ฯลฯ

สหชาตปัจจย มี ๓ วาระ

อัญญมัญญปัจจย มี ๓ วาระ

นิสสยปัจจย มี ๓ วาระ

อุปนิสสยปัจจย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจฉัย	มี	๓	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๕	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

เหตุปัจฉัยและสหชาตปัจฉัยเป็นต้น

[๕] สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งรับรู้อารมณ์ไม่ได้อาศัย
สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งรับรู้อารมณ์ไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)
นเหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาระ)

[๖] สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งรับรู้อารมณ์ไม่ได้เป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นอัปยาคถซึ่งรับรู้อารมณ์ไม่ได้โดย
สหชาตปัจฉัย เป็นปัจฉัยโดยอัญญมัญญปัจฉัย เป็นปัจฉัยโดยนิสส
ยปัจฉัย เป็นปัจฉัยโดยอาหารปัจฉัย เป็นปัจฉัยโดยอินทริยปัจฉัย
เป็นปัจฉัยโดยอตถิปัจฉัย เป็นปัจฉัยโดยอวิคตปัจฉัย (ทุกปัจฉัยมี
ปัจฉัยละ ๑ วาระ ย่อ)

๑. กุสลติกะ ๕๖. จิตตทูกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น

ปัจฉยจตูกกนัย

[๗] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นจิตเป็นปัจฉัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นจิตโดยอารมณ์ปัจฉัย (ย่อ)

อารมณ์ปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อนันตรปัจฉัย	มี	๗	วาระ ฯลฯ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๓	วาระ

นัตถิปัจจัย มี ๗ วาระ
 วิคตปัจจัย มี ๗ วาระ (ย่อ)
 นเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
 นอาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

[๘] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นจิตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็น จิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นจิตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็น จิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นจิตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็น จิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นจิตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็น จิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นจิตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็น จิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นจิตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็น จิตเกิดขึ้น เพราะอาร์มมณปัจจัย (ย่อ)

[๙] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
 อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
 อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
 วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร์ ฯลฯ สัมปยุตตวาร์เหมือนกับปฐิจจวาร์)

[๑๐] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นจิตเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นจิตโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๗ วาระ
 อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ
 อธิปติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ (ย่อ)

๑. กุสลติกะ ๕๗. เจตสิกทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๑๑] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเจตสิกอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเจตสิกเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเจตสิกอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเจตสิก เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นเจตสิกอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็น เจตสิกเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๒] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจวาร)

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๑๓] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเจตสิกเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศล ซึ่งเป็นเจตสิกโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเจตสิกเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็น เจตสิกโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นเจตสิกเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็น

อัพยากฤตซึ่งเป็นเจตสิกโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเจตสิกเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเจตสิกโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเจตสิกเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเจตสิกโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งเป็นเจตสิกเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็น

อัพยากฤตซึ่งเป็นเจตสิกโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๔] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

อธิปตติปัจจัย มี ๗ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ

สหชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๓	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๕	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

[๑๕] สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นเจตสิกอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศล ซึ่งเป็นเจตสิกเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นเจตสิกอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นเจตสิกเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นเจตสิกอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นเจตสิกเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นเจตสิกอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็น อัพยากถตซึ่งไม่เป็นเจตสิกเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นเจตสิกอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นเจตสิกเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๑๖] เหตุปัจฉัย	มี	๕	วาระ
อาร์มมณปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๕	วาระ
นเหตุปัจฉัย	มี	๑	วาระ
นอาร์มมณปัจฉัย	มี	๕	วาระ
โนวิคตปัจฉัย	มี	๕	วาระ

(พึงขยายสหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ให้พิสดารอย่าง

นี้)

๑. กุสลติกะ

๕๘ - ๖๕. จิตตสัมปยุตตทุกะเป็นต้น

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

[๑๗] ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยจิต

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งระคนกับจิต ...

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีจิตเป็นสมุฏฐาน

ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเกิดพร้อมกับจิต ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นไปตามจิต ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐาน ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งระคนกับจิต มีจิตเป็นสมุฏฐาน และเกิดพร้อมกับจิต ฯลฯ

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและเป็นไปตามจิตอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและเป็นไปตามจิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระและปัญหาวาระให้พิสดารอย่างนี้)

๑. กุสลติกะ ๖๖. อัชฌัตติกทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๑๘] สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นภายในตนอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งเป็นภายในตนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

สหชาตปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาร)

[๑๙] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นภายในตนเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นภายในตนโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นภายในตนเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นภายในตนโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นภายในตนเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นอัพยากถุ ซึ่งเป็นภายในตนโดยอาร์มมณปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นภายในตนเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นภายในตนโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถุซึ่งเป็นภายในตนเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถุซึ่งเป็นภายในตนโดยอาร์มมณปัจจัย มี
๓ วาระ (ย่อ)

[๒๐] อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๑	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๗	วาระ ฯลฯ
สมนันตรปัจจัย	มี	๗	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๑	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๑	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

[๒๑] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นภายนอกตนอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นภายนอกตนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ

(ย่อ สหชาตวาร ฯลฯ สัมปยุตตวารเหมือนกับปฏิจจ
วาร)

[๒๒] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นภายนอกตนเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นภายนอกตนโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๗ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๖๗. อุปาทาทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๒๓] สภาวะธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งเป็นอุปาทายรูปเป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นอัพยาภตซึ่งเป็นอุปาทายรูปโดย
อาหารปัจจัย เป็นปัจจัยโดยอินทรีย์ปัจจัย เป็นปัจจัยโดย
อตถิปัจจัย เป็นปัจจัยโดยอวิคตปัจจัย

อาหารปัจจัย มี ๑ วาระ

อินทรีย์ปัจจัย มี ๑ วาระ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

[๒๔] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นกุศล ซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี
๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็น

อัพยาภตซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นกุศลและ ที่เป็นอัพยาภตซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยาภตซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๕] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฐิจจวาระ)

[๒๖] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปโดยเหตุปัจฉัย มี ๓
วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นอกุศล ซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปโดยเหตุปัจฉัย มี ๓
วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปโดยเหตุปัจฉัย
(๑)

[๒๗] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปโดยอาร์มมณปัจฉัย
มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปโดยอาร์มมณปัจฉัย มี
๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่เป็น อัพยากถตซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปโดยอา
ร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๒๘] เหตุปัจฉัย มี ๗ วาระ
 อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ
 อธิปติปัจฉัย มี ๑๐ วาระ
 อนันตรปัจฉัย มี ๗ วาระ ฯลฯ
 สหชาตปัจฉัย มี ๗ วาระ
 อัญญมัญญปัจฉัย มี ๓ วาระ
 นิสสยปัจฉัย มี ๙ วาระ
 อุปนิสสยปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
 วิปยุตตปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจฉัย มี ๑๑ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๖๘. อุปาทินนทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย

[๒๙] สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วย
ตัณหาและทวิฏฐียึดถืออาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐียึดถือ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)
(ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑
วาระ)

[๓๐] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา
และทวิฏฐิไม่ยึดถืออาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓
วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทวิฏฐิไม่ยึดถืออาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓
วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา
และทวิฏฐิไม่ยึดถืออาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา
และทวิฏฐิไม่ยึดถืออาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถ
ซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา
และทวิฏฐิไม่ยึดถืออาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยาก
ถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๓๑] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ
(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจ
วาระ)

เหตุปัจจยและอาร์มมณปัจจย

[๓๒] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา
และทิฏฐิไม่ยึดถือ เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือโดยเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทิฏฐิไม่ยึดถือเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือโดยเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา
และทิฏฐิไม่ยึดถือเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่ง
กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือโดยเหตุปัจจย (๑)

[๓๓] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา
และทิฏฐิไม่ยึดถือ เป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือโดยอาร์มมณปัจจย มี ๓
วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทิฏฐิไม่ยึดถือเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือโดยอาร์มมณปัจจย มี ๓
วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา
และทิฏฐิไม่ยึดถือเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่ง
กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือโดยอาร์มมณปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา
และทิฏฐิไม่ยึดถือเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือโดยอาร์มมณปัจจย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา
และทิฏฐิไม่ยึดถือเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ โดยอาร์มมณปัจจย มี ๓
วาระ (ย่อ)

[๓๔] เหตุปัจจย มี ๗ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปัตย์	มี	๑๐	วาระ
อนันตรปัตย์	มี	๖	วาระ ฯลฯ
สหชาติปัตย์	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัตย์	มี	๓	วาระ
นิสสยปัตย์	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัตย์	มี	๙	วาระ
ปุเรชาติปัตย์	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาติปัตย์	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัตย์	มี	๓	วาระ ฯลฯ
วิปยุตตปัตย์	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัตย์	มี	๑๑	วาระ (ย่อ)

กุสลติกะและมหันตรทุกะ จบ

๑. กุสลติกะ ๖๙ - ๗๔. อุปาทานทุกะ

[๓๕] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอุปาทานอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัตย์ (ย่อ)

เหตุปัตย์	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัตย์	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัตย์	มี	๑	วาระ
(พึงขยายอุปาทานโคจณกะให้พิสดาร)			

กุสลติกะและอุปาทานโคจณกะ จบ

๑. กุสลติกะ ๗๕. กิเลสทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉยจตกกนัย

[๑] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นกิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัตย์ (ย่อ)

เหตุปัตย์	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัตย์	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัตย์	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัตย์มีปัตย์ละ ๑ วาระ)

[๒] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นกิเลสอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นกิเลสอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่เป็นกิเลสอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่เป็นกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่เป็นกิเลสอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็น อัพยากฤตซึ่งไม่เป็นกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่เป็นกิเลสอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็น อัพยากฤตซึ่งไม่เป็นกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๓] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาร)

[๔] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นกิเลสเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นกิเลสโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่เป็นกิเลสเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็น

อัพยากฤตซึ่งไม่เป็นกิเลสโดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๕] เหตุปัจจัย มี ๔ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๗๖. สังกิเลสีกทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๖] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

[๗] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดาร)

[๘] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสโดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๙] เหตุปัจจัย มี ๗ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

[๑๐] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสอาศัย
สภาวธรรมที่เป็น กุศลซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสอาศัย
สภาวธรรมที่เป็น อัพยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๑] เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๒	วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจ
วาร)

[๑๒] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสเป็น
ปัจจัยแก่สภาว- ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสโดย
เหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของกิเลส
โดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของกิเลส
โดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสโดยอา
รัมมณปัจจัย (๒) (ย่อ)

[๑๓] เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๓	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
กัมมปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๗๗. สังกิลิฏฐทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

เหตุปัจฉัยและอาร์มมณปัจฉัย

[๑๔] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกิเลสทำให้เศร้าหมองอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกิเลสทำให้เศร้าหมองเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑
วาระ)

[๑๕] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมอง
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมอง
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถตซึ่งกิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมอง
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมอง
อาศัยสภาวธรรมที่เป็น อัพยากถตซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมอง
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถตซึ่งกิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๒)

[๑๖] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมอง
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองเกิดขึ้น
เพราะอาร์มมณปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมอง
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็น อัพยากถซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองเกิด
ขึ้นเพราะอาร์มณปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๑๗] เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ

อาร์มณปัจฉัย มี ๒ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจ
วาร)

[๑๘] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวะ- ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองโดย
เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นอัพยากถซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมอง
โดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองเป็นปัจฉัย
แก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองโดยอา
รัมมณปัจฉัย มี ๒ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นอัพยากถซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมอง
โดยอาร์มณปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

[๑๙] เหตุปัจฉัย มี ๔ วาระ

อาร์มณปัจฉัย มี ๔ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๕ วาระ

อนันตรปัจฉัย มี ๔ วาระ ฯลฯ

สหชาตปัจฉัย มี ๕ วาระ

อัญญมัญญปัจฉัย มี ๒ วาระ

นิสสยปัจฉัย มี ๗ วาระ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๔ วาระ

ปุเรชาตปัจฉัย มี ๒ วาระ

ปัจฉาชาตปัจฉัย มี ๒ วาระ

อาเสวนปัจฉัย มี ๒ วาระ

กัมมปัจจัย	มี	๔	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
มัคคปัจจัย	มี	๔	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๗	วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๗๘. กิเลสสัมปยุตตทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น - เหตุปัจจัย

[๒๐] สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยกิเลสอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (เหมือนกับสังกิลิฏฐทุกะ)

๑. กุสลติกะ ๗๙. กิเลสสังกิลิฏฐทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น - เหตุปัจจัย

[๒๑] สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นกิเลสและเป็นอารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นกิเลสและเป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๒๒] สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสอาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๒๓] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจวาร)

[๒๔] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสโดยเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอารมณ์ของกิเลสแต่ไม่เป็นกิเลสโดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๕] เหตุปัจจัย มี ๔ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๘๐. กิเลสสังกิลิณฺฐทุกะ

๑. ปฏิจวาร - เหตุปัจจัย

[๒๖] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นกิเลสและกิเลสทำให้
เศร้าหมองอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นกิเลสและกิเลส
ทำให้เศร้าหมองเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๒๗] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกิเลสทำให้เศร้าหมองแต่ไม่
เป็นกิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกิเลสทำให้เศร้าหมอง
แต่ไม่เกิดเป็นกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

๑. กุสลติกะ ๘๑. กิเลสกิเลสสัมปยุตตทุกะ

๑. ปฏิจจวาระ - เหตุปัจจัย

[๒๘] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นกิเลสและสัมปยุตด้วย
กิเลสอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นกิเลสและสัมปยุตด้วยกิเลส
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๒๙] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยกิเลสแต่ไม่เกิด
เป็นกิเลสอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยกิเลสแต่ไม่เกิดเป็นกิเลส
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตवार ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑
วาระ)

๑. กุสลติกะ

๘๒. กิเลสวิปปยุตตสังกิเลสีกทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาร์เป็นตัน - เหตุปัจฉัย

[๓๐] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปปยุตจากกิเลสแต่เป็น
อารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปปยุตจากกิเลส
แต่เป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งวิปปยุตจากกิเลสแต่เป็น
อารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปปยุตจากกิเลส
แต่เป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากฤตซึ่งวิปปยุตจาก
กิเลสแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปป
ยุตจากกิเลสแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งวิปปยุตจากกิเลสแต่เป็น
อารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งวิปปยุตจาก
กิเลสแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งวิปปยุตจากกิเลสแต่เป็น
อารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากฤต
ซึ่งวิปปยุตจากกิเลสแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๓๑] เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ

อาร์มณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ

(ย่อ สหชาตवार ฯลฯ สัมปิยุตตวาร์เหมือนกับปฏิจจ
วาร์)

[๓๒] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปปยุตจากกิเลสแต่เป็น
อารมณ์ของกิเลสเป็น ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปปยุต
จากกิเลสแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสโดย

เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากกิเลสแต่เป็น
อารมณ์ของกิเลสเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิป
ยุตจากกิเลสแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสโดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๓๓] เหตุปัจจัย มี ๔ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ

อธิปติปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๗ วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

[๓๔] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากกิเลสและไม่เป็น
อารมณ์ของกิเลส อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากกิเลส
และไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากกิเลสและไม่เป็น
อารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจาก
กิเลสและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ สหชาตวาร ฯลฯ สัมปยุตตวารเหมือนกับปฏิจ
วาร)

[๓๕] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุตจากกิเลสและไม่เป็น
อารมณ์ของกิเลสเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งวิปยุต
จากกิเลสและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิปยุตจากกิเลสและไม่เป็น
อารมณ์ของกิเลสเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งวิป
ยุตจากกิเลสและไม่เป็นอารมณ์ของ กิเลสโดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๓๖] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ

กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ
(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)
กุสลติกะและกิเลสโคจจกะ จบ

๑. กุสลติกะ ๘๓. ทัสสเนนปหาตัพพทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น - เหตุปัจฉัย

[๑] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑
วาระ)

[๒] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นอกุศลซึ่งไม่ต้องประหาณ
ด้วยโสดาปัตติมรรคเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่ต้อง
ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่ต้อง
ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

[๓] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปัตตวาระ เหมือนกับปฏิจ
วาระ)

[๔] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคเป็น

ปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคโดยเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคเป็นปัจจัย

แก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคโดยเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่ต้อง
ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคโดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๕] เหตุปัจจัย มี ๗ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๑๐ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๘๔. ภาวนายปหัตถัพพทกะ

๑. ปฏิจจวาระ - เหตุปัจจัย

[๖] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งต้องประหารด้วยมรรค
เบื่องบน ๓ อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งต้องประหารด้วยมรรค
เบื่องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๗] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่ต้องประหารด้วยมรรค
เบื่องบน ๓ อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่ต้องประหารด้วย
มรรคเบื่องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ให้พิสดาร)

๑. กุศลติกะ

๘๕. ทัสสเนนปหาตัพพเหตุกทุกะ

๑. ปฏิจจวาระ - เหตุปัจจัย

[๘] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุอันต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรค อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุอันต้อง
ประหารด้วยโสดาปัตติมรรคเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๙] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุอันไม่ต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรค

อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุอันไม่ต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
 อารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
 วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
 (ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ให้พิสดาร)

๑. กุสลติกะ ๘๖. ภาวนายปหาดัพพเหตุกทุกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๑๐] สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุอันต้องประหารด้วย
 มรรคเบื้องบน ๓ อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุอันต้อง
 ประหารด้วยมรรคเบื้องบน ๓ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ
 อารัมมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)
 (สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
 วาระ)

[๑๑] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุอันต้องประหารด้วย
 มรรคเบื้องบน ๓ อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุอันไม่ต้อง
 ประหารด้วยมรรคเบื้องบน ๓ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
 อารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
 (พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ให้พิสดาร)

๑. กุสลติกะ ๘๗. สวิตักกทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

เหตุปัจจัยและอารัมมณปัจจัย

[๑๒] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีวิตักอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
 กุศลซึ่งมีวิตักเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีวิตักอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศล
 ซึ่งมีวิตักเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีวิตักอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
 อัพยากถซึ่งมีวิตักเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๓] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาร)

[๑๔] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีวิตกเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีวิตกโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีวิตกเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีวิตกโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งมีวิตกเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งมีวิตกโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีวิตกเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีวิตกโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีวิตกเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีวิตกโดย อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งมีวิตกเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งมีวิตกโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๕] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๗ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ

สหชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๕ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

สัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

อวิตกกบต - เหตุปัจจัย

[๑๖] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีวิตกอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีวิตกเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๗ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ

อวิตตปัจจัย มี ๗ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจลวาระ)

[๑๗] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีวิตกเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีวิตกโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่มีวิตกเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งไม่มีวิตกโดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๘] เหตุปัจจัย มี ๔ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๗ วาระ ฯลฯ

สหชาตปัจจัย มี ๗ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๒ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๑๐ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

ปุเรชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

ปัจฉาชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๔ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๔ วาระ

อินทริยปัจจัย มี ๔ วาระ

ฌานปัจจัย มี ๕ วาระ

มัคคปัจจัย มี ๕ วาระ

สัมปยุตตปัจจัย มี ๒ วาระ

วิปยุตตปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิตตปัจจัย มี ๑๐ วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๘๘. สวิจารณ์ทุกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตกกนัย

[๑๙] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีวิจารณ์อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (เหมือนกับกุสลติกะและสวัตกกทุกะ)

๑. กุสลติกะ ๘๙. สปปิตติกทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตกกนัย

[๒๐] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปิตติอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปิตติเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีปิตติอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีปิตติเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีปิตติอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีปิตติเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๒๑] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๓ วาระ

(ย่อ สหชาตวาร ฯลฯ สัมปยุตตวารเหมือนกับปฏิจจวาร)

[๒๒] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปิตติเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปิตติ โดยเหตุปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีปิตติเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีปิตติโดยเหตุปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีปิตติเป็นปัจจยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีปิตติโดยเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๒๓] เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๗ วาระ ฯลฯ

สมนันตรปัจจย	มี	๗	วาระ
สหชาตปัจจย	มี	๓	วาระ
อัญญมัญญปัจจย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจย	มี	๓	วาระ
อุปนิสสยปัจจย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจย	มี	๓	วาระ
กัมมปัจจย	มี	๕	วาระ
วิปากปัจจย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจจย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
สัมปยุตตปัจจย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

อัปปัตติกบพ - เหตุปัจจย

[๒๔] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีปิตีอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีปิตี เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่มีปิตีอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่มีปิตีเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่มีปิตีอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่มีปิตีเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่มีปิตีอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่มีปิตีเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่มีปิตีอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่มีปิตีเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๒๕] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาร)

[๒๖] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีปิตีเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีปิตีโดยเหตุปัจจย (ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๗ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ
อธิปัตติปัจฉัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๑๓ วาระ

(ย่อ ฟังขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๙๐ - ๙๒. ปิติสหคตทุกะเป็นต้น

๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย

[๒๗] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสหคตด้วยปิติอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสหคตด้วยปิติเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย
... อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่สหคตด้วยปิติ
ฯลฯ

... อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสหคตด้วยสุข ฯลฯ
... อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่สหคตด้วยสุข
ฯลฯ

... อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสหคตด้วยอุเบกขา
ฯลฯ

... อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่สหคตด้วย
อุเบกขา (ย่อ)

๑. กุสลติกะ ๙๓. กามาวจรทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๒๘] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นกามาวจรอาศัยสภาวธรรม
ที่เป็นกุศลซึ่งเป็น กามาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นกามาวจรอาศัยสภาวธรรม
ที่เป็นกุศลซึ่งเป็นกามาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นกามาวจร
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นกามาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นกามาวจรอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นอกุศลซึ่งเป็นกามาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นกามาวจรอาศัยสภาวธรรม
ที่เป็นอัพยากถ ซึ่งเป็นกามาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นกามาวจรอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็น อัพยากถซึ่งเป็นกามาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นกามาวจรอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นกามาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๙] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฐิจจวาระ)

[๓๐] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นกามาวจรเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นกามาวจรโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นกามาวจรเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นกามาวจรโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นกามาวจรเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งเป็นกามาวจรโดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๓๑] เหตุปัจจัย มี ๗ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุศลติกะ)

นกามาวจรบท

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๓๒] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นกามาวจรอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นกามาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นกามาวจรอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งไม่เป็นกามาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อารัมมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาร)

[๓๓] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นกามาวจรเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นกามาวจรโดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถตซึ่งไม่เป็นกามาวจรเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถตซึ่งไม่เป็นกามาวจรโดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นกามาวจรเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นกามาวจรโดยอารัมมณปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นกามาวจรเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็น

อัปยาคถตซึ่งไม่เป็นกามาวจรโดยอารัมมณปัจฉัย (๒)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถตซึ่งไม่เป็นกามาวจรเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถตซึ่งไม่เป็นกามาวจรโดยอารัมมณปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถตซึ่งไม่เป็นกามาวจรเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นกามาวจรโดยอารัมมณปัจฉัย (๒)

[๓๔] เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

อารัมมณปัจฉัย มี ๔ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๓ วาระ

อนันตรปัจฉัย มี ๓ วาระ

สมนันตรปัจฉัย มี ๓ วาระ

สหชาตปัจฉัย มี ๒ วาระ

อัญญมัญญปัจฉัย มี ๒ วาระ

นิสสยปัจฉัย มี ๒ วาระ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๔ วาระ

อาเสวนปัจฉัย มี ๒ วาระ

กัมมปัจฉัย มี ๓ วาระ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ

อาหารปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๙๔. รูปาวจรทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย - เหตุปัจจย

[๓๕] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นรูปาวจรอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นรูปาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นรูปาวจรอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นรูปาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ให้พิสดาร)

[๓๖] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นรูปาวจรอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นรูปาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นรูปาวจรอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นรูปาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นรูปาวจรอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งไม่เป็นรูปาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นรูปาวจรอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นรูปาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นรูปาวจรอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นรูปาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๓๗] เหตุปัจจย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๙ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาร)

[๓๘] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นรูปาวจรเป็นปัจจยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นรูปาวจรโดยเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นรูปาวจรเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นรูปาวจรโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นรูปาวจรเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นรูปาวจรโดยเหตุปัจจัย (๑)
(ย่อ)

[๓๙] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ
อธิปติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๙๕. รูปาวจรทุกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๔๐] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นรูปาวจรอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็น รูปาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งเป็นรูปาวจรอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคถ ซึ่งเป็นรูปาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นรูปาวจรอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นรูปาวจรเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (เหมือนกับรูปาวจรทุกะ)

๑. กุสลติกะ ๙๖. ปริยาปันนทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๔๑] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งนับเนื่องในวิภูทุกข์อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งนับเนื่องในวิภูทุกข์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งนับเนื่องในวิภูทุกข์อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งนับ เนื่องในวิภูทุกข์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งนับเนื่องในวิภูทุกข์อาศัยสภาวะธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งนับเนื่องในวิภูฏทุกข์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

(๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งนับเนื่องในวิภูฏทุกข์อาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งนับเนื่องในวิภูฏทุก
ข์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งนับเนื่องในวิภูฏทุกข์อาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งนับเนื่องในวิภูฏทุก
ข์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๔๒] เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจ
วาร)

[๔๓] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งนับเนื่องในวิภูฏทุกข์เป็นปัจฉัย
แก่สภาวะธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งนับเนื่องในวิภูฏทุกข์โดยเหตุปัจฉัย มี
๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งนับเนื่องในวิภูฏทุกข์เป็นปัจฉัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งนับเนื่องในวิภูฏทุกข์โดยเหตุปัจฉัย มี ๓
วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งนับเนื่องในวิภูฏทุกข์เป็นปัจฉัย
แก่สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งนับเนื่องในวิภูฏทุกข์โดยเหตุ
ปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๔๔] เหตุปัจฉัย มี ๗ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑๓ วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุศลติกะ)

อปริยาปันนบท

เหตุปัจฉัยและอาร์มมณปัจฉัย

[๔๕] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่นับเนื่องในวิภูฏทุกขอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่นับเนื่องในวิภูฏทุกขเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่นับเนื่องในวิภูฏทุกขอาศัย
สภาวธรรมที่เป็น อัพยากถซึ่งไม่นับเนื่องในวิภูฏทุกขเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาร)

[๔๖] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่นับเนื่องในวิภูฏทุกขเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งไม่นับเนื่องในวิภูฏทุกขโดยเหตุ
ปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่นับเนื่องในวิภูฏทุกขเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่นับเนื่องในวิภูฏทุก
ขโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่นับเนื่องในวิภูฏทุกขเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่นับเนื่องในวิภูฏทุก
ขโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่นับเนื่องในวิภูฏทุกขเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่นับเนื่องในวิภูฏทุกขโดยอา
รัมมณปัจจัย (๒)

[๔๗] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๙๗. นียยานิกทุกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๔๘] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุนำออกจากวิญญูทุก
ข้ออาศัยสภาวธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุนำออกจากวิญญูทุกข้เกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๔๙] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุนำออกจากวิญญูทุก
ข้ออาศัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุนำออกจากวิญญูทุกข้เกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุนำออกจากวิญญูทุก
ข้ออาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุนำออกจากวิญญูทุก
ข้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่เป็นเหตุนำออกจากวิญญูทุก
ข้ออาศัยสภาวธรรม ที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่เป็นเหตุนำออกจาก
วิญญูทุกข้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่เป็นเหตุนำออกจากวิญญูทุก
ข้ออาศัยสภาวธรรม ที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่เป็นเหตุ
นำออกจากวิญญูทุกข้เกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่เป็นเหตุนำออกจากวิญญูทุก
ข้ออาศัยสภาวธรรม ที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่เป็นเหตุ
นำออกจากวิญญูทุกข้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๕๐] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ให้พิสดารอย่าง
นี้)

๑. กุสลติกะ ๙๘. นียตทุกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจยจตกกนัย

[๕๑] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งให้ผลแน่นอนอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งให้ผลแน่นอนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งให้ผลแน่นอนอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งให้ผลแน่นอนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดารอย่าง

นี้)

[๕๒] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งให้ผลไม่แน่นอนอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งให้ผลไม่แน่นอนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ให้พิสดารอย่าง

นี้)

๑. กุสลติกะ ๙๙. สอตุตตรทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตกกนัย

[๕๓] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีธรรมอื่นยิ่งกว่าอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีธรรมอื่นยิ่งกว่าเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีธรรมอื่นยิ่งกว่าอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีธรรมอื่นยิ่งกว่าเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีธรรมอื่นยิ่งกว่าอาศัยสภาวธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งมีธรรมอื่นยิ่งกว่าเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีธรรมอื่นยิ่งกว่าอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งมีธรรมอื่นยิ่งกว่าเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีธรรมอื่นยิ่งกว่าอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งมีธรรมอื่นยิ่งกว่าเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๕๔]	เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาร)

[๕๕] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีธรรมอื่นยิ่งกว่าเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีธรรมอื่นยิ่งกว่าโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีธรรมอื่นยิ่งกว่าเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีธรรมอื่นยิ่งกว่าโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีธรรมอื่นยิ่งกว่าเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีธรรมอื่นยิ่งกว่าโดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๕๖]	เหตุปัจจัย	มี	๗	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๑๓	วาระ (ย่อ)

อนุตตรบาท

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๕๗] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

	เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
	วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาร)

[๕๘] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าโดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่เป็น อัปยาคฤตซึ่งไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าโดยเหตุ
ปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่เป็น อัปยาคฤตซึ่งไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าโดยอา
รัมมณปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าโดยอารัมมณปัจฉัย
(๑) (ย่อ)

[๕๙] เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ

อารัมมณปัจฉัย มี ๒ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๓ วาระ

อนันตรปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย

[๖๐] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาลัย
สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑
วาระ)

[๖๑] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะอารัมมณปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะอารัมมณปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๖๒] เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ

อารัมมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาร)

[๖๓] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้โดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นอัปยาคถซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้โดยเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๖๔] เหตุปัจฉัย มี ๔ วาระ

อารัมมณปัจฉัย มี ๔ วาระ

อธิปัตติปัจฉัย มี ๕ วาระ

อนันตรปัจฉัย มี ๔ วาระ

สมนันตรปัจฉัย มี ๔ วาระ

สหชาตปัจฉัย มี ๕ วาระ

อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๒	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๔	วาระ
ปุเรชาตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
ปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๒	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๔	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
มัคคปัจฉัย	มี	๔	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๒	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๗	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

กุสลติกะและปฏิฐิติทกะ จบ

๒. เวทนาติกะ ๑๐๐. สรรณทกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย

[๖๕] สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาลัย

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาลัยสภาวะธรรม ที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาลัย

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๖๖] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ สัมปยุตตวารเหมือนกับปฏิจจวาร)

[๖๗] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุ
ให้สัตว์ร้องไห้โดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งเป็น
เหตุให้สัตว์ร้องไห้โดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็นเหตุให้
สัตว์ร้องไห้เป็น

ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็น
เหตุให้สัตว์ร้องไห้โดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๖๘]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อนันตรปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

อรณบท - เหตุปัจจัย

[๖๙] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุให้
สัตว์ร้องไห้อาศัยสภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุ
ให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุให้
สัตว์ร้องไห้อาศัยสภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งไม่
เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อาเสวนปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
ฉานปัจจัย	มี	๒	วาระ
มัคคปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาระ)

[๗๐] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เป็นปัจฉัย แก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้โดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้โดยเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๗๑] เหตุปัจฉัย มี	๒	วาระ	
อาร์มมณปัจฉัย	มี	๖	วาระ
อธิปติปัจฉัย	มี	๔	วาระ
อนันตรปัจฉัย	มี	๗	วาระ
สมนันตรปัจฉัย	มี	๗	วาระ
สหชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๒	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๕	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๒	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๒	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๓. วิปากติกะ ๑๐๐. สรรณทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย

[๗๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๗๓] สภาวะธรรมที่เป็นวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุให้
สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่
เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็น
เหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นวิบาก และที่ไม่เป็นวิบากไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่
เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่
เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากและ
ที่ไม่เป็นวิบากไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบาก ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๗๔] เหตุปัจจัย มี ๑๓ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๕ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

ปุเรชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจ
วาระ)

[๗๕] สภาวธรรมที่เป็นวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เป็น
ปัจจัยแก่

สภาวธรรมที่เป็นวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้โดยเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้เป็นปัจจัย

แก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้โดยเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่
เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นวิบากและ
ไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้โดยเหตุปัจจัย
(๑) (ย่อ)

[๗๖]	เหตุปัจจัย	มี	๗	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปติปัจจัย	มี	๑๐	วาระ ฯลฯ
	สหชาตปัจจัย	มี	๑๑	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๗	วาระ ฯลฯ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๒	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ
	วิปากปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อินทริยปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๑๓	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๔. อุปาทินนติกะ ๑๐๐. สรรณทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตกกนัย - เหตุปัจจัย

[๗๗] สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่
ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาศัย
สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็น
อารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๗๘] สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้อาศัยสภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทวิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือ
แต่เป็นอารมณ์ของ อุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัย
สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็น
อารมณ์ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือ
และไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัย
สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือและไม่
เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือ
แต่เป็นอารมณ์ของ อุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัย
สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วย

ตัณหาและทวิฏฐิยึดถือเป็นอารมณ์ของอุปาทานและที่กรรม
อันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของ
อุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือ
แต่เป็นอารมณ์ของ อุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัย
สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็น
อารมณ์ของอุปาทานและที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทวิฏฐิไม่ยึดถือไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๗๙] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๓ วาระ

อธิปัตย์ปัจจัย	มี	๕	วาระ ๗๗
อาเสวนปัจจัย	มี	๒	วาระ ๗๗
วิปากปัจจัย	มี	๙	วาระ ๗๗
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ๗๗ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจลวาระ)

[๘๐] สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
 ทิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
 ร้องไห้เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
 ทิฏฐียึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
 ร้องไห้โดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ
 แต่เป็นอารมณ์ของ อุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เป็น
 ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่
 ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
 โดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ
 และไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เป็น
 ปัจจัยแก่สภาวธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่
 ยึดถือและไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
 โดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ(ย่อ)

[๘๑] เหตุปัจจัย	มี	๗	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๖	วาระ
อธิปัตย์ปัจจัย	มี	๕	วาระ ๗๗
นิสสยปัจจัย	มี	๑๑	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๗	วาระ
ปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๒	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๘	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๖	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๑๒	วาระ
อินทริยปัจจัย	มี	๗	วาระ
ฌานปัจจัย	มี	๗	วาระ

มัคคปัจฉัย มี ๗ วาระ
 สัมปยุตตปัจฉัย มี ๓ วาระ
 วิปยุตตปัจฉัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจฉัย มี ๒๓ วาระ
 (ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๕. สังกิลิฏฐติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉยจตกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๘๒] สภาวธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ)

[๘๓] สภาวธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของ กิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของ กิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสและที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๘๔] เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(สหชาตवार ฯลฯ สัมปยุตตवार เหมือนกับปฏิจจวาร)

[๘๕] สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้โดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้โดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๘๖]	เหตุปัจจัย	มี	๔	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อธิปตติปัจจัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
	สมนันตรปัจจัย	มี	๔	วาระ
	สหชาตปัจจัย	มี	๕	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๒	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๗	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๔	วาระ
	ปุเรชาตปัจจัย	มี	๒	วาระ
	ปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๒	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๒	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
	มัคคปัจจัย	มี	๔	วาระ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ
	วิปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๗	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๖. วิตักกติกะ ๑๐๐. สรรณทุกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๘๗] สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาศัยสภาวะธรรม ที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์และที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวะธรรมที่มีทั้ง วิตกวิจารณ์และที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๘๘] เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๘๙] สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัย

สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๗ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

[๙๐] เหตุปัจจัย มี ๓๗ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒๑ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๒๓ วาระ ฯลฯ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๒๘ วาระ ฯลฯ

ปุเรชาตปัจจัย มี ๑๑ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๑๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๓๗ วาระ
(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ให้พิสดาร
อย่างนี้)

๗. ปีติติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น

ปัจฉัยจตุกกนัย

[๙๑] สภาวธรรมที่สหคตด้วยปีติซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
อาศัยสภาวธรรม ที่สหคตด้วยปีติซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สหคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาศัย
สภาวธรรมที่สหคต ด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
อาศัยสภาวธรรมที่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่สหคตด้วยปีติซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาศัย
สภาวธรรมที่สหคต ด้วยปีติและที่สหคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุให้
สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑๐ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาระ)

[๙๒] สภาวธรรมที่สหคตด้วยปีติซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่สหคตด้วยปีติซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
โดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สหคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่สหคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้โดย
เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
เป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่สหคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้โดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่สหคตด้วยปีติและที่สหคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุ
ให้สัตว์ร้องไห้

เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่สหคตด้วยปีติซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้โดยเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๙๓] เหตุปัจจัย มี ๑๐ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑๖ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๑๖ วาระ ฯลฯ

อุปนีสสยปัจจัย มี ๑๖ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๐ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

[๙๔] สภาวะธรรมที่สหคตด้วยปีติซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้อาศัยสภาวะธรรม ที่สหคตด้วยปีติซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๐ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร มีวาระประมาณเท่านี้)

๘. ทัสสนติกะ ๑๐๐. สรณทูกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๙๕] สภาวะธรรมที่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็น
เหตุให้สัตว์ร้องไห้อาศัยสภาวะธรรมที่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑)

สภาวะธรรมที่ต้องประหาณด้วยมรรคเบ็องบน ๓ ซึ่งเป็นเหตุ
ให้สัตว์ร้องไห้อาศัยสภาวะธรรมที่ต้องประหาณด้วยมรรคเบ็องบน ๓
ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยพึงขยายให้
พิสดาร)

[๙๖] สภาวะธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคและ
มรรคเบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่
ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบ็องบน ๓ ซึ่งไม่เป็น
เหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)
(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

๙. ทสฺสนเหตุติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ

๑. ปฏิจจวาระ - เหตุปัจจัย

[๙๗] ... อาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณด้วยมรรค
เบ็องบน ๓ ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ ฯลฯ

สภาวะธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค
และมรรคเบ็อง

บน ๓ ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุอัน
ไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบ็องบน ๓ ซึ่งเป็น
เหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย (ย่อ)

๑๐. อาจยคามิติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๙๘] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจติซึ่งเป็นเหตุ
ให้สัตว์ร้องไห้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจติซึ่ง
เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๙๙] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจติซึ่งไม่เป็น
เหตุให้สัตว์ร้องไห้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจติ
ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้อาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุให้
สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและ จุตติ และที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพาน และที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติและนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๑๐๐]	เหตุปัจฉัย	มี	๙	วาระ
	อาร์มมณปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	อธิปติปัจฉัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
	วิปากปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจฉัย	มี	๙	วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจลวาระ)

[๑๐๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุตติซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้เป็นปัจฉัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุตติซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้โดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้เป็นปัจฉัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้โดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้เป็นปัจฉัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้โดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุติซึ่งไม่เป็นเหตุให้
สัตว์ร่วงให้เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุติ
ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้โดยอาร์มณปัจจัย (ย่อ)

[๑๐๒] เหตุปัจจัย มี ๗ วาระ
อาร์มณปัจจัย มี ๗ วาระ
อธิปัตติปัจจัย มี ๑๐ วาระ
อนันตรปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ (ย่อ)
(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑๑. เสกขติกะ ๑๐๐. สรรณทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

เหตุปัจจัย

[๑๐๓] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสข
บุคคลซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นของ
เสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้เกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวารทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๑๐๔] สภาวะธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุให้
สัตว์ร่วงให้อาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็น
เหตุให้สัตว์ร่วงให้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งไม่เป็น
เหตุให้สัตว์ร่วงให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นของเสขบุคคลและที่ไม่เป็นของเสขบุคคล
และอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้อาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นของเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร่วงให้เกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่เป็นของอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นของอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุให้
สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็น
เหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเส
ขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นของเสขบุคคลและที่ไม่เป็นของ
เสขบุคคลและอเสข-บุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้ ๗๗
เพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็น
เหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นของอเสขบุคคลและที่ไม่
เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๐๕] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ๗๗

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ๗๗ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาระ)

[๑๐๖] สภาวะธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุให้
สัตว์ร้องให้เป็น

ปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุให้
สัตว์ร้องให้โดยเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นของอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้เป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เป็นของอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้โดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็น
เหตุให้สัตว์ร้องให้เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคล
และอเสขบุคคลซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้โดยเหตุปัจจัย (๑)
(ย่อ)

[๑๐๗] เหตุปัจจัย มี ๗ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๙ วาระ

อนันตรปัจจย	มี	๘	วาระ ๗๗
อุปนิสสยปัจจย	มี	๘	วาระ ๗๗
อาเสวนปัจจย	มี	๒	วาระ
กัมมปัจจย	มี	๘	วาระ
วิปากปัจจย	มี	๗	วาระ ๗๗
อวิคตปัจจย	มี	๑๓	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑๒. ปริตตติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจย

[๑๐๘] สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๑ วาระ ๗๗

อวิคตปัจจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ๗๗ ปัญหาวาร ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑ วาระ)

[๑๐๙] สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัปปมาณะซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นปริตตะ และที่เป็นอัปปมาณะซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

[๑๑๐] เหตุปัจจย มี ๑๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย	มี	๕	วาระ
อธิปัตติปัจจย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อัญญมัญญปัจจย	มี	๗	วาระ ฯลฯ
ปุเรชาตปัจจย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจย	มี	๑๓	วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจยพึงขยายให้
พิสดาร)

๑๓. ปรีตตารัมมณติกะ ๑๐๐. สรณทูกะ

๑. ปฏิจจวาระ - เหตุปัจจย

[๑๑๑] สภาวธรรมที่มีปรีตตะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุให้
สัตว์ร้องไห้อาลัย

สภาวธรรมที่มีปรีตตะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่มีมหัคคตะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
อาลัยสภาวธรรมที่มีมหัคคตะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจยพึงขยายให้
พิสดาร)

[๑๑๒] สภาวธรรมที่มีปรีตตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุ
ให้สัตว์ร้องไห้อาลัยสภาวธรรมที่มีปรีตตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็น
เหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่มีมหัคคตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้อาลัยสภาวธรรม ที่มีมหัคคตะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้
สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่มีอัปปมาณะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้อาลัยสภาวธรรม ที่มีอัปปมาณะเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุ
ให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัยพึงขยายให้
พิสดาร)

๑๔. หีนติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ

๑. ปฏิจจวาระ - เหตุปัจฉัย

[๑๑๓] สภาวธรรมชั้นต่ำซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาลัย
สภาวธรรมชั้นต่ำซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย
(ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

[๑๑๔] สภาวธรรมชั้นกลางซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาลัย
สภาวธรรมชั้น

กลางซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

(๑)

สภาวธรรมชั้นประณีตซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาลัยสภา
วธรรมชั้นประณีตซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมชั้นกลางซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาลัยสภา
วธรรมชั้นกลางและชั้นประณีตซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจฉัย(๑) (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัยพึงขยายให้
พิสดาร)

๑๕. มิจฉัตตนิยตติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ

๑. ปฏิจจวาระ - เหตุปัจฉัย

[๑๑๕] สภาวธรรมที่มีสภาวะผิดและให้ผลแน่นอนซึ่งเป็น
เหตุให้สัตว์ร้องไห้อาลัยสภาวธรรมที่มีสภาวะผิดและให้ผลแน่นอน
ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งเป็นเหตุให้
สัตว์ร้องไห้อาลัยสภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่ง
เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้
พิสดาร)

[๑๑๖] สภาวธรรมที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนซึ่ง
ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่มีสภาวะชอบและให้
ผลแน่นอนซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุ
ให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอน
ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนและที่ไม่แน่นอน
โดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรม
ที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุ
ให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น
ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุ
ให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอน
และที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ให้พิสดาร)

๑๖. มัคคารัมมณติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น - เหตุปัจจัย

[๑๑๗] สภาวธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้
สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้
สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

อธิปัตติปัจจัย	มี	๒๑	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สมันตรปัจจัย	มี	๙	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๑๗	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๑๗	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๑๗	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๒๑	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๙	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๑๗	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๑๗	วาระ ฯลฯ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๑๗	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑๗	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑๗. อุปปันนติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ

๗. ปัญหาวาร

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๑๒๐] สภาวธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้โดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๒	วาระ
สหชาติปัจจัย	มี	๑	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๑	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๑	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๒	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

[๑๒๑] สภาวธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้โดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี	๑	วาระ	
อาร์มณปัจจัย มี	๓	วาระ	
อธิปติปัจจัย มี	๓	วาระ	ฯ
อุปนีสสยปัจจัย มี	๓	วาระ	ฯ
อวิคตปัจจัย มี	๑	วาระ	(ย่อ)

๑๘. อดีตติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ

๗. ปัญหาวาร - เหตุปัจจัย

[๑๒๒] สภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้เป็นปัจจัยแก่

สภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้โดยเหตุ
ปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี	๑	วาระ	
อาร์มณปัจจัย มี	๓	วาระ	
อธิปติปัจจัย มี	๓	วาระ	ฯ
อุปนีสสยปัจจัย มี	๓	วาระ	ฯ
อวิคตปัจจัย มี	๑	วาระ	(ย่อ)

[๑๒๓] สภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้โดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี	๑	วาระ	
อาร์มณปัจจัย มี	๓	วาระ	
อธิปติปัจจัย มี	๓	วาระ	ฯ
อุปนีสสยปัจจัย มี	๓	วาระ	ฯ
กัมมปัจจัย มี	๒	วาระ	
อวิคตปัจจัย มี	๑	วาระ	(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑๙. อดีตารัมมณติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

เหตุปัจจัยและอาร์มณปัจจัย

[๑๒๔] สภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็นเหตุ
ให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอาร์มณซึ่งเป็น
เหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้อาศัยสภาวะธรรม ที่มีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุให้
สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้อาศัยสภาวะธรรม ที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุให้
สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ ย่อ

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระให้พิสดารทุก
ปัจจัย)

[๑๒๕] สภาวะธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็น
เหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวะธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งไม่
เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้อาศัย

สภาวะธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้เกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้อาศัย

สภาวะธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาร)

[๑๒๖] สภาวะธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็น
เหตุให้สัตว์ร้องให้

เป็นปัจจัยแก่อสภาวะธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็น
เหตุให้สัตว์ร้องให้โดย

เหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้เป็นปัจจัยแก่อสภาวะธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งไม่
เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้โดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งไม่
เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้โดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็น
เหตุให้สัตว์ร้องไห้โดยอารมณ์ปัจจัย (ย่อ)

[๑๒๗]	เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อารมณ์ปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อธิปัตปัจจัย	มี	๗	วาระ ฯลฯ
	สมนัตปัจจัย	มี	๗	วาระ
	สหชาติปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
	นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
	กัมมปัจจัย	มี	๙	วาระ
	วิปากปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

๒๐. อัชฌัตตติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น - เหตุปัจจัย

[๑๒๘] สภาวะธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์
ร้องไห้อาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๒	วาระ (ย่อ)

(สหชาตवार ฯลฯ ปัญหาवार ทุกปัจจัย พึงขยายให้
พิสดาร)

[๑๒๙] สภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้อาศัยสภาว-ธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์
ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้
พิสดาร)

๒๑. อัชฌัตตารัมมณติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น - เหตุปัจจัย

[๑๓๐] สภาวธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็น
เหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์
ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีธรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นเหตุให้
สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่มีธรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์ซึ่ง
เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้
พิสดาร)

[๑๓๑] สภาวธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งไม่
เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็น
อารมณ์ซึ่งไม่เป็นที่เหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีธรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์ซึ่งไม่เป็นที่เหตุให้
สัตว์ร้องให้อาศัยสภาวธรรมที่มีธรรมภายนอกตนเป็นอารมณ์ซึ่งไม่
เป็นเหตุให้สัตว์ร้องให้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้
พิสดาร)

๒๒. สนิทสนนติกะ ๑๐๐. สรณทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น - เหตุปัจจัย

[๑๓๒] สภาวธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาศัยสภาวธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

สภาวธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาศัยสภาวธรรม ที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๗ วาระ (ย่อ)

[๑๓๓]	เหตุปัจจัย	มี	๒๑	วาระ
	อาร์มมณปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อนันตรปัจจัย	มี	๑	วาระ
	สมนันตรปัจจัย	มี	๑	วาระ
	สหชาตปัจจัย	มี	๒๑	วาระ
	อัญญมัญญปัจจัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
	อุปนิสสยปัจจัย	มี	๑	วาระ
	ปุเรชาตปัจจัย	มี	๑	วาระ
	อาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจจัย	มี	๒๑	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาร)

[๑๓๔] สภาวธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้โดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๗	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๑	วาระ
สมนันตรปัจจัย	มี	๑	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๒๑	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๖	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๒๑	วาระ

อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
ปุเรชาตปัจฉัย	มี	๖	วาระ
ปัจฉาชาตปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อาเสวนปัจฉัย	มี	๑	วาระ
กัมมปัจฉัย	มี	๗	วาระ
วิปากปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อาหารปัจฉัย	มี	๗	วาระ
อินทริยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
ฌานปัจฉัย	มี	๗	วาระ
มัคคปัจฉัย	มี	๗	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๑	วาระ
วิปยุตตปัจฉัย	มี	๘	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๒๕	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

สนิทัสสนติกะและสรณทุกะ จบ

ธัมมานุโลม ดิกทุกปัญฐาน จบ

๑. กุสลติกะ ๑. เวทนาติกะ

๑. สุขเวทนาสมปยุตตบท

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๑] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นกุศล

ซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่ง สัมปยุตด้วยสุขเวทนาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๒] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ
(ย่อ ฯลฯ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับ
ปฏิจจวาร)

[๓] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาโดยเหตุ
ปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาโดยเหตุปัจฉัย
(๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปายากถซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเป็น
ปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัปายากถซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาโดย
เหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยสุขเวทนาโดยอาร์มมณปัจฉัย
(ย่อ)

[๔]	เหตุปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	อาร์มมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ
	อธิปัตติปัจฉัย	มี	๗	วาระ
	อนันตรปัจฉัย	มี	๕	วาระ
	สมนันตรปัจฉัย	มี	๕	วาระ
	สหชาตปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	อัญญมัญญปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	นิสสยปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	อุปนิสสยปัจฉัย	มี	๙	วาระ
	อาเสวนปัจฉัย	มี	๓	วาระ
	กัมมปัจฉัย	มี	๕	วาระ
	วิปากปัจฉัย	มี	๑	วาระ
	อาหารปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	สัมปยุตตปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
	อวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๒. ทุกขายเวทนายสัมปยุตตบท

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๕] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนา
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาอาศัยสภา
วธรรมที่เป็นอกุศลซึ่ง สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาเกิดขึ้นเพราะอา
รัมมณปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาเกิดขึ้น
เพราะอาร์มมณปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๖] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจจวาระ)

[๗] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาโดย
เหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาเป็นปัจจัย
แก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาโดยอา
รัมมณปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถตซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาเป็น
ปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยทุกขเวทนาโดยอา
รัมมณปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๘] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๑ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

นิสสยปัจจัย มี ๒ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๓ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ

อาหารปัจจัย	มี	๒	วาระ
อินทรีปัจจัย	มี	๒	วาระ
ฉานปัจจัย	มี	๑	วาระ
มคปัจจัย	มี	๑	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๒	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๓. อทุกขมสุขเวทนายสัมปยุตตบท

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๙] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนา
 อาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาเกิด
 ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนา
 อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาเกิด
 ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยาगतซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนา
 อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัพยาगतซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนา
 เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

[๑๐] เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ สหชาตวาร ฯลฯ สัมปยุตตวารเหมือนกับปฏิจจ
 วาร)

[๑๑] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนา
 เป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุข
 เวทนาโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาเป็น
 ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นอกุศลซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนา
 โดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนา
เป็นปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งสัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนา
โดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๑๒] เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๗	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๗	วาระ ฯลฯ
สหชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๓	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๕	วาระ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาหารปัจจัย	มี	๓	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๒. วิปากติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๑๓] สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นวิปากอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งเป็นวิปากเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๑๔] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปากอาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิปากเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระ เหมือนกับปฏิจวาร)

[๑๕] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากเป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากโดยเหตุปัจจัย
(๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากโดยเหตุปัจจัย (๒)

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากโดยอาร์มมณปัจจัย
(๒)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุให้เกิดวิบากโดยอาร์มมณปัจจัย
(๒) (ย่อ)

[๑๖] เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ
อธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ
อนันตรปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
สหชาตปัจจัย มี ๒ วาระ
อัญญมัญญปัจจัย มี ๒ วาระ
นิสสยปัจจัย มี ๒ วาระ
อุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ
อาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ
กัมมปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

[๑๗] สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๑ วาระ

อาร์มณปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑ วาระ)

๑. กุสลติกะ ๓. อุปาทินนติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย

[๑๘] สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐียึดถือและเป็นอาร์มณของอุปาทานอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐียึดถือและเป็นอาร์มณของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑ วาระ)

[๑๙] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือ แต่เป็นอาร์มณของอุปาทานอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา และทวิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอาร์มณของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอาร์มณของอุปาทานอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา และทวิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอาร์มณของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอาร์มณของอุปาทานอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วย ตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอาร์มณของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา และทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรม อันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา และทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรม อันประกอบด้วยตัณหา และทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

[๒๐] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาร)

[๒๑] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา และทิฏฐิไม่ยึดถือ แต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกรรมอันประกอบ ด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ แต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา และทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยเหตุปัจจัย (๑)

[๒๒] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา และทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ แต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
 ทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรม
 ที่เป็นอกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วย ตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่
 เป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา
 และทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
 ธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่
 ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานโดยอาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ
 (ย่อ)

[๒๓] เหตุปัจจัย	มี	๗	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปตติปัจจัย	มี	๙	วาระ
อนันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
สมันตรปัจจัย	มี	๕	วาระ
สหชาตปัจจัย	มี	๙	วาระ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๓	วาระ
กัมมปัจจัย	มี	๗	วาระ ฯลฯ
มัคคปัจจัย	มี	๗	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑๑	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

[๒๔] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา
 และทิฏฐิไม่ยึดถือ แต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานอาศัยสภาวะธรรมที่
 เป็นกุศลซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือและไม่
 เป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา
 และทิฏฐิไม่ยึดถือและไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานอาศัยสภาวะ

ธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฐิไม่
ยึดถือและไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)
(ย่อ)

เหตุปัจจัย มี	๒	วาระ	ฯ
อาเสวนปัจจัย มี	๑	วาระ	ฯ
วิปากปัจจัย มี	๑	วาระ	ฯ
อวิคตปัจจัย มี	๒	วาระ	

(ย่อ สหชาตวาระ ฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้
พิสดาร)

๑. กุสลติกะ ๔. สังกิลิฏฐติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย

[๒๕] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกิเลสทำให้เศร้าหมองและ
เป็นอารมณ์ของ กิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งกิเลสทำให้
เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลส เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี	๑	วาระ	ฯ

อวิคตปัจจัย มี	๑	วาระ	(ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

[๒๖] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่
เป็นอารมณ์ของ กิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกิเลสไม่
ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์กิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่
เป็นอารมณ์ของกิเลส อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกิเลส
ไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลส เกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (๑)

[๒๗] สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งกิเลสไม่ทำให้
เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ ของกิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศล
และที่เป็นอัพยากถซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมอง แต่เป็นอารมณ์
ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

เหตุปัจจัย มี	๕	วาระ	

อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัยพึงขยายให้
พิสดาร)

[๒๘] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและ
ไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งกิเลสไม่
ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งกิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและ
ไม่เป็นอารมณ์ของ กิเลสอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่ง
กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ ของกิเลสเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ให้พิสดารทุก
ปัจฉัย)

๑. กุสลติกะ ๕. วิตักกติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๒๙] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์อาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นกุศล ซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์อาศัยสภาวธรรม
ที่เป็นอกุศลซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์อาศัยสภาว
ธรรมที่เป็น

อัปยาคถซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)
(ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฐิจจวาระ)

[๓๐] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์โดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์โดยเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถาซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์เป็นปัจฉัย
แก่สภาวธรรมที่เป็น อัปยาคถาซึ่งมีทั้งวิตกและวิจารณ์โดยเหตุ
ปัจฉัย (๑) (ย่อ)

[๓๑] เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจฉัย มี ๗ วาระ ฯลฯ

สมนันตรปัจฉัย มี ๗ วาระ

สหชาตปัจฉัย มี ๓ วาระ

อัญญมัญญปัจฉัย มี ๓ วาระ

นิสสยปัจฉัย มี ๓ วาระ

อุปนิสสยปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจฉัย มี ๓ วาระ

กัมมปัจฉัย มี ๕ วาระ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ

อาหารปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

สัมปยุตตปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

[๓๒] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์อาศัย
สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถาซึ่งไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์อาศัย
สภาวธรรมที่เป็น

อัปยาคถาซึ่งไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย
(๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี	๒	วาระ	๗๗
วิปากปัจจัย มี	๑	วาระ	๗๗
อวิคตปัจจัย มี	๒	วาระ	(ย่อ)

(สหชาตวาระ ๗๗ สัมปยุตตวาระและปัญหาวาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๓๓] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์อาศัย สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์อาศัย สภาวธรรมที่เป็น

อัปยาคฤตซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

(๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์อาศัย สภาวธรรมที่เป็นกุศล และที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี	๕	วาระ	
อาร์มมณปัจจัย มี	๒	วาระ	๗๗
วิปากปัจจัย มี	๑	วาระ	๗๗
อวิคตปัจจัย มี	๕	วาระ	

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ๗๗ ปัญหาวาระให้พิสดาร)

๑. กุศลตีกะ ๖. ปีติตีกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๓๔] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสหคตด้วยปีติอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสหคตด้วยปีติเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสหคตด้วยปีติอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสหคตด้วยปีติเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งสหคตด้วยปีติอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัปยาคฤต ซึ่งสหคตด้วยปีติเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี	๓	วาระ	
อาร์มมณปัจจัย มี	๓	วาระ	๗๗
วิปากปัจจัย มี	๑	วาระ	๗๗

อวิคตปัจจัจย มี ๓ วาระ
(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจ
วาร)

[๓๕] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสหระคตด้วยปิตีเป็นปัจจัจยแก่
สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสหระคตด้วยปิตีโดยเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสหระคตด้วยปิตีเป็นปัจจัจยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสหระคตด้วยปิตีโดยเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งสหระคตด้วยปิตีเป็นปัจจัจยแก่
สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งสหระคตด้วยปิตีโดยเหตุปัจจัจย (๑)
(ย่อ)

เหตุปัจจัจย มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจจัจย มี	๙	วาระ
อธิปติปัจจัจย มี	๗	วาระ
อนันตรปัจจัจย มี	๕	วาระ ฯลฯ
สหชาตปัจจัจย มี	๓	วาระ
อัญญมัญญปัจจัจย มี	๓	วาระ
นิสสยปัจจัจย มี	๓	วาระ
อุปนิสสยปัจจัจย มี	๙	วาระ
อาเสวนปัจจัจย มี	๓	วาระ
กัมมปัจจัจย มี	๕	วาระ
วิปากปัจจัจย มี	๑	วาระ
อาหารปัจจัจย มี	๓	วาระ ฯลฯ
สัมปยุตตปัจจัจย มี	๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัจย มี	๓	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

[๓๖] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสหระคตด้วยสุขอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสหระคตด้วยสุขเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสหระคตด้วยสุขอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นอกุศลซึ่งสหระคตด้วยสุขเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งสหระคตด้วยสุขอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นอัปยาคถ ซึ่งสหระคตด้วยสุขเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัจย
(๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้พิสดาร)

[๓๗] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งสหคตด้วยอุเบกขาอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศล ซึ่งสหคตด้วยอุเบกขาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสหคตด้วยอุเบกขาอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งสหคตด้วยอุเบกขาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งสหคตด้วยอุเบกขาอาศัยสภาวธรรมที่เป็น

อัพยาภตซึ่งสหคตด้วยอุเบกขาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

(๑) (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้พิสดาร)

๑. กุสลติกะ ๗. ทัสสนติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจฉยจตูกกนัย

[๓๘] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ)

[๓๙] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งต้องประหาณด้วยมรรคเบื้องต้น ๓ อาศัย สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งต้องประหาณด้วยมรรคเบื้องต้น ๓ เกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

[๔๐] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคและมรรค เบื้องบน ๓ อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศล
ซึ่งไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้องบน ๓ เกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยากฤตซึ่งไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้องบน ๓ อาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
อัปยากฤตซึ่งไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค และมรรค
เบื้องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยากฤตซึ่งไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้องบน ๓ อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศล
และที่เป็นอัปยากฤตซึ่งไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคและ
มรรคเบื้องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้
พิสดาร)

๑. กุสลติกะ ๘. ทัสสนเหตุกติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจัยจตกกนัย

[๔๑] สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุอันต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรค อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุอันต้อง
ประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

[๔๒] สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุอันต้องประหาณด้วย
มรรคเบื้องบน ๓ อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีเหตุอันต้อง
ประหาณด้วยมรรคเบื้องบน ๓ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

[๔๓] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรค และมรรคเบื้องบน ๓ อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศล
ซึ่งมีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบื้องบน
๓ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๗ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๒ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๗ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้
พิสดาร)

๑. กุสลติกะ ๙. อาจยคามิติกะ

๑. ปฏิจจวาระ

ปัจจัยจตุกกนัย

[๔๔] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุติ
อาศัยสภาวธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุติเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุติอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุติเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้
พิสดาร)

[๔๕] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นเหตุให้ถึงนิพพานอาศัย
สภาวธรรมที่เป็น กุศลซึ่งเป็นเหตุให้ถึงนิพพานเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย

(ย่อ ปฏิจจวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๔๖] สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จติ และนิพพาน อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จติ และนิพพานเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดาร)

๑. กุสลติกะ ๑๐. เสกขติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย

[๔๗] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นของเสขบุคคลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นของเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นของเสขบุคคลอาศัยสภาวธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งเป็นของเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจฉัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๔๘] สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นของอเสขบุคคล อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นของอเสขบุคคลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ ย่อ

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ)

[๔๙] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลอาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นอกุศลซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคล และอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาระ)

[๕๐] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลเป็นปัจจัย แก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๗ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๑๑. ปรีตติติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๕๑] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นปิตตะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็น ปิตตะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งเป็นปิตตะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็น ปิตตะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยาภตซึ่งเป็นปิตตะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นปิตตะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นปิตตะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นปิตตะ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งเป็นปิตตะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งเป็นปิตตะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งเป็นปิตตะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็น อัพยาภตซึ่งเป็นปิตตะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งเป็นปิตตะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็น อัพยาภตซึ่งเป็นปิตตะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาร)

[๕๒] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นปิตตะเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นปิตตะโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นปิตตะเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นปิตตะโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยาภตซึ่งเป็นปิตตะเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็น

อัพยาภตซึ่งเป็นปิตตะโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นปิตตะเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็น ปิตตะโดยอาร์มมณปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๗	วาระ
อาร์มณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปัตปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑๓	วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

มหัคคตบทเป็นต้น - เหตุปัจจัย

[๕๓] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นมหัคคตะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นมหัคคตะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นมหัคคตะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งเป็นมหัคคตะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ
อาร์มณปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๒	วาระ

(ย่อ สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๕๔] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นอัปปมาณะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นอัปปมาณะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นอัปปมาณะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถ ซึ่งเป็นอัปปมาณะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๒	วาระ

(ย่อ สหชาตวาร ฯลฯ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑. กุสลติกะ ๑๒. ปริตตอาร์มณติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๕๕] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปิตตะเป็นอารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปิตตะเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีปิตตะเป็นอารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมี ปิตตะเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งมีปิตตะเป็นอารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่เป็น
อัพยากฤตซึ่งมีปิตตะเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี	๓	วาระ ๗๗
วิปากปัจจัย มี	๑	วาระ ๗๗
อวิคตปัจจัย มี	๓	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ๗๗ ปัญหาวารให้พิสดาร)

[๕๖] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่เป็น กุศลซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่ง มีมหัคคตะเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งมีมหัคคตะเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี	๓	วาระ ๗๗
วิปากปัจจัย มี	๑	วาระ ๗๗
อวิคตปัจจัย มี	๓	วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ๗๗ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๕๗] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีอัปปมาณะเป็นอารมณ์อาศัยสภาวธรรมที่เป็น กุศลซึ่งมีอัปปมาณะเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งมีอัปปมาณะเป็นอารมณ์อาศัย
สภาวะธรรมที่เป็น อัปยาคฤตซึ่งมีอัปปมาณะเป็นอารมณ์เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัยพึงขยายให้

พิสดาร)

๑. กุสลติกะ ๑๓. หีนติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวาระเป็นต้น

ปัจฉยจตุกกนัย

[๕๘] สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นขั้นต่ำอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นอกุศลซึ่งเป็นขั้นต่ำเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ

(ย่อ ทุกปัจฉัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๕๙] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นขั้นกลางอาศัยสภาวะธรรม
ที่เป็นกุศลซึ่งเป็นขั้นกลางเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งเป็นขั้นกลางอาศัยสภาวะธรรม
ที่เป็นกุศลซึ่งเป็นขั้นกลางเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งเป็นขั้นกลาง
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นขั้นกลางเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย
(๓)

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งเป็นขั้นกลางอาศัยสภาวะธรรม
ที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งเป็นขั้นกลางเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งเป็นขั้นกลางอาศัยสภาวะธรรม
ที่เป็นกุศลและที่เป็น อัปยาคฤตซึ่งเป็นขั้นกลางเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นขั้นกลางอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
กุศลซึ่งเป็นขั้นกลาง เกิดขึ้นเพราะอารมณ์ปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งเป็นขั้นกลางอาศัยสภาวะธรรม
ที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งเป็นขั้นกลางเกิดขึ้นเพราะอารมณ์ปัจฉัย (๑)
(ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจ
วาร)

[๖๐] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นชั้นกลางเป็นปัจจัยแก่สภา
วธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นชั้นกลางโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นชั้นกลางเป็นปัจจัยแก่สภา
วธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งเป็นชั้นกลางโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นชั้นกลางเป็นปัจจัยแก่สภา
วธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นชั้นกลางโดยอาร์มณปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นชั้นกลางเป็นปัจจัยแก่สภา
วธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นชั้นกลางโดยอาร์มณปัจจัย (๒)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นชั้นกลางเป็นปัจจัยแก่สภา
วธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งเป็นชั้นกลางโดยอาร์มณปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นชั้นกลางเป็นปัจจัยแก่สภา
วธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นชั้นกลางโดยอาร์มณปัจจัย (๒) (ย่อ)

[๖๑] เหตุปัจจัย มี ๔ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๔ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ

สมนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ

สหชาตปัจจัย มี ๕ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๒ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๗ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ

ปุเรชาตปัจจัย มี ๒ วาระ

ปัจฉาชาตปัจจัย มี ๒ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๔ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ

อาหารปัจจัย	มี	๔	วาระ ๗๗
มคคปัจจัย	มี	๔	วาระ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๒	วาระ
วิปยุตตปัจจัย	มี	๓	วาระ ๗๗
อวิคตปัจจัย	มี	๗	วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

ปณิธบท - เหตุปัจจัย

[๖๒] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นชั้นประณีตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นชั้นประณีตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถซึ่งเป็นชั้นประณีตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นอัปยาคถ ซึ่งเป็นชั้นประณีตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ ๗๗
อาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ ๗๗
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ๗๗
อวิคตปัจจัย	มี	๒	วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ๗๗ ปัญหาวาร ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑. กุสลติกะ ๑๔. มิจฉัตตนิยตติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๖๓] สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีสภาวะผิด และให้ผลแนนอนอาศัย

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีสภาวะผิดและให้ผลแนนอนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ ๗๗
อวิคตปัจจัย	มี	๑	วาระ

(ย่อ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๖๔] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีสภาวะชอบและให้ผลแนนอนอาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีสภาวะชอบและให้ผลแนนอนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ ๗๗

อวิคตปัจฉัย มี ๑ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ)

[๖๕] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสอง นั้นอาศัยสภาว- ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสอง นั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสอง นั้นอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นกุศลซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่แน่นอนโดย อาการทั้งสองนั้น อาศัยสภาวธรรมที่เป็นกุศล ซึ่งไม่แน่นอนโดย อาการทั้งสองนั้นเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจฉัย (๓)

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น อาศัยสภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสอง นั้นอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้ง สองนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสอง นั้นอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่แน่นอน โดยอาการทั้งสองนั้นเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจฉัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสอง นั้นอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากฤตซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นเกิดขึ้นเพราะ

เหตุปัจฉัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจ วาร)

[๖๖] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสอง
นั้นเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้ง
สองนั้นโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้น
เป็นปัจจัยแก่สภาวธรรม ที่เป็นอกุศลซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้ง
สองนั้นโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัพยาगतซึ่งไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสอง
นั้นเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นอัพยาगतซึ่งไม่แน่นอนโดย
อาการทั้งสองนั้นโดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๑๐ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๑๕. มัคคารัมมณติกะ

๑. ปฏิจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๖๗] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีมรรคเป็นอารมณ์อาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีมรรคเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัพยาगतซึ่งมีมรรคเป็นอารมณ์อาศัยสภาว
ธรรมที่เป็น

อัพยาगतซึ่งมีมรรคเป็นอารมณ์เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)
(ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ

(ย่อ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๖๘] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีมรรคเป็นเหตุอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีมรรคเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ ย่อ)

[๖๙] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีมรรคเป็นอธิปติอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีมรรคเป็นอธิปติเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดีอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็น

อัพยากถซึ่งมีมรรคเป็นอธิบดีเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)
(ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ
(ย่อ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑. กุสลติกะ ๑๖. อุปปันนติกะ

๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๗๐] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเกิดขึ้นเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเกิดขึ้นโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๗ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ (ย่อ)

๑. กุสลติกะ ๑๗. อดีตติกะ

๗. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกกนัย

[๗๑] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นปัจจัยเป็นปัจจัยแก่สภาวะ
ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นปัจจัยโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๗ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๑๓ วาระ (ย่อ)

๑. กุสลติกะ ๑๘. อดีตอาร์มมณติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๗๒] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอาร์มมณอาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอาร์มมณเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอาร์มมณอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นอกุศล ซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอาร์มมณเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์อาศัย
สภาวะธรรมที่เป็น อัพยากถซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาระ)

[๗๓] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์เป็น
ปัจจัยแก่สภาวะ- ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์โดยเหตุ
ปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์เป็นปัจจัย
แก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์โดยเหตุปัจจัย
(๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์เป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นอัพยากถซึ่งมีอดีตธรรมเป็นอารมณ์
โดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๕ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ

สมนันตรปัจจัย มี ๗ วาระ

สหชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๓ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๙ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๓ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๕ วาระ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ

อาหารปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

สัมปยุตตปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

อนาคตารัมมณบท - เหตุปัจจัย

[๗๔] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจ
วาร)

[๗๕] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์เป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์โดย
เหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

ปัจจุบันนารัมมณบท - เหตุปัจจัย

[๗๖] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจ
วาร)

[๗๗] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์เป็น
ปัจจัยแก่

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์โดยเหตุ
ปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์เป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์โดย
เหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์เป็น
ปัจจัยแก่สภาวะธรรม ที่เป็นอัพยากถซึ่งมีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์
โดยเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี	๓	วาระ
อารมณ์ปัจจัย มี	๖	วาระ
อธิปติปัจจัย มี	๓	วาระ
อนันตรปัจจัย มี	๗	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี	๓	วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาवारในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๑๙. อัชฌัตตติกะ

๑ - ๗. ปฏิจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๗๘] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นภายในตนอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นภายในตนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นภายในตนอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นอกุศลซึ่งเป็นภายในตนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นภายในตนอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นอัพยากถ

ซึ่งเป็นภายในตนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นภายในตนอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นภายในตนเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นภายในตนอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัพยากถซึ่งเป็นภายในตนเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย ๑

เหตุปัจจัย มี	๙	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจจัย มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี	๙	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตवार ฯลฯ สัมปยุตตवार ให้พิสดาร
เหมือนกับปฏิจจวาร)

[๗๙] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นภายในตนเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นภายในตนโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นภายในตนเป็นปัจจัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นภายในตนโดยเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งเป็นภายในตนเป็นปัจจัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งเป็นภายในตนโดยเหตุปัจจัย (๑)
(ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๙	วาระ
อธิปตติปัจจัย	มี	๑๐	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๑๓	วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

พหิทธาบท - เหตุปัจจัย

[๘๐] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นภายนอกตนอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นภายนอกตนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นภายนอกตนอาศัยสภาวธรรมที่
เป็นอกุศลซึ่งเป็นภายนอกตนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งเป็นภายนอกตนอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นอัปยาคฤต ซึ่งเป็นภายนอกตนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งเป็นภายนอกตนอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งเป็นภายนอกตนเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งเป็นภายนอกตนอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นอกุศลและที่เป็นอัปยาคฤตซึ่งเป็นภายนอกตนเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

(สหชาตवार ฯลฯ สัมปยุตตवार เหมือนกับปฏิจจวาร)

[๘๑] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นภายนอกตนเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเป็นภายนอกตนโดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ
สภาวธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเป็นภายนอกตนเป็นปัจฉัยแก่สภาว
ธรรมที่เป็นอกุศล ซึ่งเป็นภายนอกตนโดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ
สภาวธรรมที่เป็นอัพยาगतซึ่งเป็นภายนอกตนเป็นปัจฉัยแก่
สภาวธรรมที่เป็นอัพยาगतซึ่งเป็นภายนอกตนโดยเหตุปัจฉัย (๑)
(ย่อ)

เหตุปัจฉัย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจฉัย	มี	๙	วาระ
อธิปติปัจฉัย	มี	๑๐	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๑๓	วาระ

(ย่อ พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. กุสลติกะ ๒๐. อัชฌัตตอาร์มมณติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย

[๘๒] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีธรรมภายในตนเป็นอาร์มณ
อาศัยสภาว- ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีธรรมภายในตนเป็นอาร์มณเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

[๘๓] สภาวธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีธรรมภายนอกตนเป็นอาร์มณ
อาศัยสภาว- ธรรมที่เป็นกุศลซึ่งมีธรรมภายนอกตนเป็นอาร์มณเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย	มี	๓	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจฉัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย	มี	๓	วาระ (ย่อ)

๑. กุสลติกะ ๒๑. สนิทฺสสนติกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจฉยจตุกกนัย

[๘๔] สภาวะธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งเห็นไม่ได้แต่กระทบได้
อาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นอัปยากถซึ่งเห็นไม่ได้แต่กระทบได้เกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระ ให้พิสดาร)

[๘๕] สภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็น กุศลซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นกุศลและที่เป็นอัปยากถซึ่งเห็นไม่ได้และ
กระทบไม่ได้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกุศลซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบ
ไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่เป็นอกุศลซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้อาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นอกุศล ซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็น อัปยากถซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็น กุศลและที่เป็นอัปยากถซึ่งเห็นไม่ได้และ
กระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอัปยากถซึ่งเห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็น อกุศลและที่เป็นอัปยากถซึ่งเห็นไม่ได้
และกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระและปัญหาวาระให้
พิสดาร)

กุศลติกะและสนิทฺสสนติกะ จบ

๒. เวทนาติกะ ๑. กุศลติกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตูกกนัย

[๘๖] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่สัมปยุต ด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่สัมปยุต ด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจย (๑)

เหตุปัจจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๒ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาร)

[๘๗] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นกุศลเป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรม ที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุ
ปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็นกุศลเป็น
ปัจจยแก่สภาวธรรม ที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็นกุศล
โดยเหตุปัจจย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๔ วาระ

อธิปติปัจจย มี ๔ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจจย มี ๔ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๒ วาระ

(ย่อ ทุกปัจจยพึงขยายให้พิสดาร)

[๘๘] สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นอกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภา
วธรรมที่สัมปยุตด้วยทุกขเวทนาซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจย (๑)

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๘๙] สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นอัพยาภต
อาศัยสภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยสุขเวทนาซึ่งเป็นอัพยาภตเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็นอัพยาภต
อาศัยสภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยอทุกขมสุขเวทนาซึ่งเป็นอัพยาภต
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

๓. วิปากติกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจัย

[๙๐] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ (ย่อ)

[๙๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นอกุศลอาศัย
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๙๒] สภาวะธรรมที่เป็นวิบากซึ่งเป็นอัพยาภตอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นวิบากซึ่งเป็นอัพยาภตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็น
อภัยกถาอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นวิบากและไม่เป็นเหตุให้เกิด
วิบากซึ่งเป็นอภัยกถาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นวิบากซึ่งเป็นอภัยกถาอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นวิบากและที่ไม่เป็น วิบากไม่เป็นเหตุให้เกิดวิบากซึ่งเป็น
อภัยกถาเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มณปัจจัย	มี	๔	วาระ
อธิปัตติปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
อุปนิสสยปัจจัย	มี	๔	วาระ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๒	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
สัมปยุตตปัจจัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ
(ย่อ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)			

๔. อุปาทินนติกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจัย

[๙๓] สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่
ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่
กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของ
อุปาทานซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ
และไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่
กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือและไม่เป็นอารมณ์
ของอุปาทานซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๒	วาระ
(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)			

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทิฏฐิไม่ยึดถือ
แต่เป็นอารมณ์ของ อุปาทานซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่กรรม

อันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือ แต่เป็นอารมณ์ของ
อุปาทานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๙๔] สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทวิฏฐิยึดถือและเป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นอัพยากถตอาศัย
สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิยึดถือและเป็น
อารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นอัพยากถตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี
๓ วาระ

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือ
แต่เป็นอารมณ์ของ อุปาทานซึ่งเป็นอัพยากถตอาศัยสภาวะธรรมที่
กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของ
อุปาทานซึ่งเป็นอัพยากถตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือ
และไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นอัพยากถตอาศัยสภาวะธรรม
ที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือและไม่เป็นอารมณ์
ของอุปาทานซึ่งเป็นอัพยากถตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือ
และไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นอัพยากถตอาศัยสภาวะธรรม
ที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ

ทวิฏฐิไม่ยึดถือแต่เป็นอารมณ์ของอุปาทานและที่กรรมอัน
ประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือไม่เป็นอารมณ์ของอุปาทาน
ซึ่งเป็นอัพยากถตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือ
แต่เป็นอารมณ์ของ อุปาทานซึ่งเป็นอัพยากถตอาศัยสภาวะธรรมที่
กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิยึดถือเป็นอารมณ์ของ
อุปาทานและที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือแต่
เป็นอารมณ์ของอุปาทานซึ่งเป็นอัพยากถตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี	๙	วาระ	
อารมณ์ปัจจัย มี	๓	วาระ	
อธิปัตติปัจจัย มี	๕	วาระ	๗๗
อาเสวนปัจจัย มี	๑	วาระ	๗๗

อวิตตปัจจย มี ๙ วาระ
(ทุกปัจจยพึงขยายให้พิสดาร)

๕. สังคิลิฏฐติกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจย

[๙๕] สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย

สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองและไม่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๒ วาระ)

สภาวะธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่กิเลสทำให้เศร้าหมองและเป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจย (ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑ วาระ)

สภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นอัพยาทุกต อาศัยสภาวะธรรมที่กิเลสไม่ทำให้เศร้าหมองแต่เป็นอารมณ์ของกิเลสซึ่งเป็นอัพยาทุกต เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิตตปัจจย มี ๕ วาระ

๖. วิตักกติกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจย

[๙๖] สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๔ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะ
ธรรมที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑)

สภาวะธรรมที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะ
ธรรมที่ไม่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑)

... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์และที่ไม่มีทั้งวิตก
วิจารณ์ซึ่งเป็น

กุศล ฯลฯ

สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรม
ที่มีทั้งวิตกวิจารณ์และที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑)

เหตุปัจจัย มี ๑๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๑ วาระ ย่อ

[๙๗] สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เป็นอกุศลอาศัยสภาวะ
ธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี
๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรม
ที่ไม่มีวิตกมีเพียง วิจารณ์ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรม
ที่มีทั้งวิตกวิจารณ์และที่ไม่มีวิตกมีเพียงวิจารณ์เป็นอกุศลเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑)

เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ ย่อ

[๙๘] สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เป็นอัปยาคฤตอาศัย
สภาวะธรรมที่มีทั้งวิตกและวิจารณ์เป็นอัปยาคฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๓๗ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๒๑ วาระ ฯลฯ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๒๘ วาระ ฯลฯ

ปุเรชาตปัจจัย มี ๑๑ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๑๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓๗ วาระ ย่อ

๗. ปีติติกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจย

[๙๙] สภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่สหระคตด้วย

อุเบกขาซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติและที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

(ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑๐ วาระ ทุกปัจจยพึงขยายให้พิสดาร)

[๑๐๐] สภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (๑)

สภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติและที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

(ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑๐ วาระ ทุกปัจจยพึงขยายให้พิสดาร)

[๑๐๑] สภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นอัพยาภตอาศัยสภาวธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นอัพยาภตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นอัพยาภตอาศัยสภาวธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นอัพยาภตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปีติและที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑๐ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๘. ทัสสนติกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจัย

[๑๐๒] สภาวะธรรมที่ไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบืองบน ๓ ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรค

เบืองบน ๓ ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๑๐๓] สภาวะธรรมที่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นอกุศลอาศัย

สภาวะธรรมที่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ต้องประหารด้วยมรรคเบืองบน ๓ ซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรม ที่ต้องประหารด้วยมรรคเบืองบน ๓ ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๑๐๔] สภาวะธรรมที่ไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบืองบน ๓ ซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบืองบน ๓ ซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

๙. ทัสสนเหตุติกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจัย

[๑๐๕] สภาวะธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติมรรคและมรรคเบืองบน ๓ ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรม

ที่มีเหตุอันไม่ต้องประหารด้วยโสดาปัตติ-มรรคและมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัย

ละ ๑ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๑๐๖] สภาวธรรมที่มีเหตุอันต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุอันต้อง
ประหารด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
สภาวธรรมที่มีเหตุอันต้องประหารด้วยมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็น
อกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุอันต้องประหารด้วยมรรค
เบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๖ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๑๐ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๐ วาระ

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๑๐๗] สภาวธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคและมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นอัพยาภตอาศัยสภาว
ธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหารด้วย

โสดาปัตติมรรคและมรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นอัพยาภตเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

๑๐. อาจยคามิติกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจัย

[๑๐๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุติซึ่งเป็น
กุศลอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุติซึ่งเป็นกุศล
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาว
ธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงนิพพานซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑)

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุติซึ่งเป็นอกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่

เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิและจุติซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (ทุกปัจจัยมี

ปัจจัยละ ๑ วาระ)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และนิพพานซึ่งเป็น
อัปายากถตตอภัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้ถึงปฏิสนธิ จุตติ และ
นิพพานซึ่งเป็นอัปายากถตตเกิดขึ้นเพราะ เหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมี
ปัจจัยละ ๑ วาระ)

๑๑. เสกขตติกะ ๑. กุสลตติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจัย

[๑๐๙] สภาวะธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งเป็นกุศลอภัย
สภาวะธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งเป็น
กุศลอภัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่ง
เป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่งเป็น
อกุศลอภัยสภาวะธรรม ที่ไม่เป็นของเสขบุคคลและอเสขบุคคลซึ่ง
เป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

สภาวะธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งเป็นอัปายากถตตอภัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นของเสขบุคคลซึ่งเป็นอัปายากถตตเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑๒. ปริตตตติกะ ๑. กุสลตติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจัย

[๑๑๐] สภาวะธรรมที่เป็นปริตตตซึ่งเป็นกุศลอภัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นปริตตตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
มหัคคตะซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นอุปมาณะซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นอุปมาณะซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๓ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๑๑๑] สภาวะธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัย
มีปัจจัยละ ๑ วาระ)

สภาวะธรรมที่เป็นปริตตะซึ่งเป็นอัพยาภตอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นปริตตะซึ่งเป็นอัพยาภตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นอัพยาภตอาศัยสภาวะธรรม
ที่เป็นมหัคคตะซึ่งเป็นอัพยาภตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นอุปมาณะซึ่งเป็นอัพยาภตอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นอุปมาณะ ซึ่งเป็นอัพยาภตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(ย่อ)

เหตุปัจจัย มี	๑๓	วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี	๕	วาระ
อธิปัตติปัจจัย มี	๙	วาระ ฯลฯ
อัญญมัญญปัจจัย มี	๗	วาระ ฯลฯ
ปุเรชาตปัจจัย มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจจัย มี	๒	วาระ
กัมมปัจจัย มี	๑๓	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี	๑๓	วาระ ย่อ

๑๓. ปริตตอาร์มมณติกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจัย

[๑๑๒] สภาวะธรรมที่มีปริตตะเป็นอาร์มมณซึ่งเป็นกุศล
อาศัยสภาวะธรรมที่มี

ปริตตะเป็นอาร์มมณซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีมหัคคตะเป็นอาร์มมณซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะ
ธรรมที่มีมหัคคตะเป็นอาร์มมณซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑)

สภาวะธรรมที่มีอุปปมาณะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มีอุปปมาณะ เป็นอารมณ์ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๓ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๑๑๓] สภาวะธรรมที่มีปิตตะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มี

ปิตตะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีมหัคคตะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มีมหัคคตะ เป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๑๑๔] สภาวะธรรมที่มีปิตตะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่มีปิตตะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีมหัคคตะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่มีมหัคคตะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่มีอุปปมาณะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวะธรรมที่มีอุปปมาณะเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๓ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑๔. หีนติกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจัย

[๑๑๕] สภาวะธรรมชั้นกลางซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมชั้นกลางซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมชั้นประณีตซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมชั้นประณีตซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย (๑)

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๑๑๖] สภาวะธรรมชั้นต่ำซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวะธรรมชั้นต่ำซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๑๑๗] สภาวธรรมชั้นกลางซึ่งเป็นอัพยากถอาศัยสภาวธรรมชั้นกลางซึ่งเป็น อัพยากถเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมชั้นประณีตซึ่งเป็นอัพยากถอาศัยสภาวธรรมชั้นประณีตซึ่งเป็น

อัพยากถเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมชั้นกลางซึ่งเป็นอัพยากถอาศัยสภาวธรรมชั้นกลางและชั้นประณีตซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มณปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑๕. มิจฉัตตติกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจัย

[๑๑๘] สภาวธรรมที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนซึ่งเป็นกุศลอาศัย

สภาวธรรมที่มีสภาวะชอบและให้ผลแน่นอนซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๑๑๙] สภาวธรรมที่มีสภาวะผิดและให้ผลแน่นอนซึ่งเป็นอกุศลอาศัย

สภาวธรรมที่มีสภาวะผิดและให้ผลแน่นอนซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

สภาวะธรรมที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งเป็นอัพยาก
กตอาศัยสภาวะธรรม ที่ไม่แน่นอนโดยอาการทั้งสองนั้นซึ่งเป็น
อัพยากกตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัย มีปัจจัยละ ๑ วาระ)

๑๖. มัคคาร์म्मณติกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจัย

[๑๒๐] สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นกุศลอาศัย
สภาวะธรรมที่มีมรรค เป็นอารมณ์ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มี
มรรคเป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่
มีมรรคเป็นอธิบดี ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรม
ที่มีมรรคเป็นอารมณ์และที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นเหตุซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวะธรรมที่มี
มรรคเป็นเหตุและที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑๗ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑๗ วาระ (ย่อ)

[๑๒๑] สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอัพยากกต
อาศัยสภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอัพยากกตเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งเป็นอัพยากกตอาศัยสภาวะ
ธรรมที่มีมรรคเป็น อธิบดีซึ่งเป็นอัพยากกตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่มีมรรคเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอัพยากกตอาศัยสภาวะ
ธรรมที่มีมรรคเป็น อารมณ์และที่มีมรรคเป็นอธิบดีซึ่งเป็นอัพยาก
กตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑๗. อุปปันนติกะ ๑. กุสลติกะ

๗. ปัญหาวาร - เหตุปัจจัย

[๑๒๒] สภาวธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจัย

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

สภาวธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นอกุศล โดยเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

สภาวธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นอัปยาคฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เกิดขึ้นซึ่งเป็น อัปยาคฤตโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑๘. อดีตติกะ ๑. กุสลติกะ

๗. ปัญหาวาร - เหตุปัจจัย

[๑๒๓] สภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันซึ่งเป็นกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันซึ่งเป็นกุศลโดยเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

สภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันซึ่งเป็นอกุศลเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันซึ่งเป็นอกุศลโดยเหตุปัจจัย

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

สภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันซึ่งเป็นอัปยาคฤตเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นปัจจุบันซึ่งเป็นอัปยาคฤตโดยเหตุปัจจัย

เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๓ วาระ

อธิปติปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๑ วาระ

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑๙. อดีตารัมมณติกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจัย

[๑๒๔] สภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภา
วธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภา
วธรรมที่มี

ปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑)

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๓ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๑๒๕] สภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอกุศล
อาศัยสภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอกุศลอาศัย
สภาวธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย (๑)

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๓ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๑๒๖] สภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็น
อัพยาภตอาศัย

สภาวธรรมที่มีอดีตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอัพยาภตเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอัพยาภต
อาศัยสภาวธรรมที่มีอนาคตธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอัพยาภตเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอัพยาภต
อาศัยสภาวธรรมที่มีปัจจุบันธรรมเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอัพยาภตเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๓ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๒๐. อัชฌัตตติกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจัย

[๑๒๗] สภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๑๒๘] สภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๑๒๙] สภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นภายในตนซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอัพยากฤตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นอัพยากฤตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๒๑. อัชฌัตตารัมมณติกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจัย

[๑๓๐] สภาวธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นกุศลอาศัยสภาวธรรม ที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัย

ละ ๒ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

สภาวธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอกุศลอาศัยสภาวธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

สภาวะธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอัพยากถ
อาศัยสภาวะธรรมที่มีธรรมภายในตนเป็นอารมณ์ซึ่งเป็นอัพยากถ
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๒๒. สนิทสนนติกะ ๑. กุสลติกะ

๑. ปฏิจจวาร - เหตุปัจจัย

[๑๓๑] สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งเป็น
กุศลอาศัยสภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งเป็นกุศลเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งเป็นอกุศลอาศัย
สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้ และกระทบไม่ได้ซึ่งเป็นอกุศลเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

[๑๓๒] สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้ซึ่งเป็น
อัพยากถอาศัยสภาวะธรรม ที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้ซึ่งเป็น
อัพยากถเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เห็นได้และกระทบได้ซึ่งเป็นอัพยากถอาศัย
สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้ แต่กระทบได้ซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๒)

สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งเป็นอัพยากถ
อาศัยสภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้ซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่เห็นได้กระทบได้และที่เห็นไม่ได้กระทบไม่ได้
ซึ่งเป็นอัพยากถ

อาศัยสภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้ซึ่งเป็นอัพยากถ
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๔)

สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้และที่เห็นไม่ได้กระทบ
ไม่ได้ซึ่งเป็นอัพยากถ อาศัยสภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้
ซึ่งเป็นอัพยากถเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๕)

สภาวะธรรมที่เห็นได้กระทบได้และที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้
ซึ่งเป็นอัพยากถ

อาศัยสภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้ซึ่งเป็นอัพยากถ
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๖)

สภาวะธรรมที่เห็นได้กระทบได้ ที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้ และ
ที่เห็นไม่ได้กระทบไม่ได้ซึ่งเป็นอภัยากถตอาศัยสภาวะธรรมที่เห็น
ไม่ได้แต่กระทบได้ซึ่งเป็นอภัยากถตเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย (๗)

[๑๓๓] สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งเป็น
อภัยากถตอาศัย

สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้และกระทบไม่ได้ซึ่งเป็นอภัยากถ
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๗)

สภาวะธรรมที่เห็นได้และกระทบได้ซึ่งเป็นอภัยากถตอาศัย
สภาวะธรรมที่เห็นไม่ได้ กระทบไม่ได้และที่เห็นไม่ได้แต่กระทบได้
ซึ่งเป็นอภัยากถตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๗) (ย่อ)

[๑๓๔] เหตุปัจจัย มี ๒๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๒๑ วาระ ฯลฯ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒๑ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดาร)

ธัมมานุโลม ดิกติกปฏิฐาน จบ

๑. เหตุทุกะ ๑. สเหตุกทุกะ

สเหตุกบท ๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
เหตุซึ่งมีเหตุเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุ
ซึ่งมีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

[๒] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่
เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุ
ซึ่งมีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

[๓] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

[๔] เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

ปัจจนียะ - นอติปติปัจจัย

[๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเกิดขึ้น เพราะนอติปติปัจจัย (ย่อ)

นอติปติปัจจัย มี ๙ วาระ
นปเรชาตปัจจัย มี ๙ วาระ
นปัจฉาชาตปัจจัย มี ๙ วาระ
นกัมมปัจจัย มี ๓ วาระ
นวิปากปัจจัย มี ๙ วาระ
นวิปยุตตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
นอติปติปัจจัย กับเหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

(ย่อ)

เหตุปัจจัย กับนอติปติปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร์ ปัจจยวาร์ นิสสยวาร์ สังสัณฺฐวาร์ และสัมปยุตตวาร์เหมือนกับปฏิจจวาร์)

เหตุปัจจัยและอาร์มมณปัจจัย

[๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุ โดยเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุโดยเหตุปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุโดยเหตุปัจจัย (๓)

[๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุ โดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่ไม่
เป็นเหตุซึ่งมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่เป็น
เหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่
ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่
เป็นเหตุซึ่งมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวะธรรมที่
เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุ และที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุโดยอาร์มมณปัจจัย (๓) (ย่อ)

[๘] เหตุปัจจัย มี	๓	วาระ	
อาร์มมณปัจจัย มี	๙	วาระ	๗๗
อุปนิสสยปัจจัย มี	๙	วาระ	
อาเสวนปัจจัย มี	๙	วาระ	
กัมมปัจจัย มี	๓	วาระ	
วิปากปัจจัย มี	๙	วาระ	
อาหารปัจจัย มี	๓	วาระ	
อินทริยปัจจัย มี	๙	วาระ	
ฌานปัจจัย มี	๓	วาระ	
มัคคปัจจัย มี	๙	วาระ	
สัมปยุตตปัจจัย มี	๙	วาระ	๗๗
อวิคตปัจจัย มี	๙	วาระ	(ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนกับปัญหาวารในกุสลติกะ)

อเหตุกบท - ปัจจัยจตุกกนัย

[๙] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุ ซึ่งไม่มีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๓ วาระ

(ย่อ สหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระเหมือนกับปฏิจจวาร)

[๑๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีเหตุโดยเหตุปัจจัย (๑)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีเหตุ โดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีเหตุ โดยอาร์มมณปัจจัย (๒)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีเหตุ โดยอาร์มมณปัจจัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีเหตุเป็นปัจจัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีเหตุ โดยอาร์มมณปัจจัย (๒) (ย่อ)

[๑๑] เหตุปัจจัย มี ๑ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ

อนันตรปัจจัย มี ๔ วาระ ฯลฯ

สหชาตปัจจัย มี ๓ วาระ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๑ วาระ

นิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ

อุปนิสสยปัจจัย มี ๔ วาระ

ปุเรชาตปัจจัย มี ๒ วาระ

ปัจฉาชาตปัจจัย มี ๒ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ

กัมมปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

ฌานปัจฉัย มี ๑ วาระ
 สัมปยุตตปัจฉัย มี ๑ วาระ
 วิปยุตตปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจฉัย มี ๔ วาระ (ย่อ)
 (พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. เหตุทุกะ ๒. เหตุสัมปยุตตทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจฉยจตกกนัย - เหตุปัจฉัย

[๑๒] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุต ด้วยเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๓)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็น เหตุซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๑๓] เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

[๑๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุเป็นปัจฉัยแก่สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุโดยเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนปัญหาวารในกุสลติกะ)

[๑๕] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งวิปยุตจากเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งวิปยุตจากเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งวิปยุตจากเหตุอาศัยสภาวะธรรม
ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งวิปยุตจากเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งวิปยุตจากเหตุอาศัยสภาวะธรรม
ที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็น เหตุซึ่งวิปยุตจากเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๓	วาระ

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ สัมปยุตตวาระให้พิสดารเหมือนกับ
ปฏิจจวาร)

[๑๖] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งวิปยุตจากเหตุเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่ไม่เป็น เหตุซึ่งวิปยุตจากเหตุโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๔	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๔	วาระ (ย่อ)

(พึงขยายให้พิสดารเหมือนกับปัญหาวารในกุสลติกะ)

๑. เหตุทุกะ ๓. เหตุสเหตุทุกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๗] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุและมีเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่ง เป็นเหตุและมีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุก
ปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

๑. เหตุทุกะ ๔. เหตุเหตุสัมปยุตตทุกะ

๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกกนัย - เหตุปัจจัย

[๑๘] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุ
อาศัยสภาวะธรรม ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุ
อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุ
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

๑. เหตุทุกะ ๕. นเหตุสเหตุทุกะ

[๑๙] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่
เป็นเหตุซึ่งมีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็น
เหตุซึ่งไม่มีเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

เหตุโคจลกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๖. สัมปปัจจัยทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจัยจตุกกนัย

[๒๐] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓
วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งอาศัยสภาวะธรรม
ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
(ย่อ)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นเหตุและที่ไม่เป็น เหตุซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(สหชาตวาร ฯลฯ สัมปยุตตวารเหมือนกับปฏิจจวาร)

[๒๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งเป็นปัจจัยแก่
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปัจจัยปรุงแต่งโดยเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อุปนิสสยปัจฉัจฉ	มี	๙	วาระ
ปุเรชาตปัจฉัจฉ	มี	๓	วาระ
ปัจฉาชาตปัจฉัจฉ	มี	๓	วาระ
อาเสวนปัจฉัจฉ	มี	๙	วาระ
กัมมปัจฉัจฉ	มี	๓	วาระ
วิปากปัจฉัจฉ	มี	๙	วาระ
อาหารปัจฉัจฉ	มี	๓	วาระ
อินทริยปัจฉัจฉ	มี	๙	วาระ
ฌานปัจฉัจฉ	มี	๓	วาระ
มัคคปัจฉัจฉ	มี	๙	วาระ
สัมปยุตตปัจฉัจฉ	มี	๙	วาระ
วิปยุตตปัจฉัจฉ	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัจฉ	มี	๙	วาระ

(ย่อ พึงขยายปัญหาवारให้พิสดารอย่างนี้)

๑. เหตุทุกะ ๗. สังขตทุกะ

[๒๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งปัจฉัจฉปรุงแต่งอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งปัจฉัจฉปรุงแต่งเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัจฉ

เหตุปัจฉัจฉ มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัจฉ มี ๙ วาระ (เหมือนกับสัปปัจฉัจฉทุกะ)

๑. เหตุทุกะ ๘. สนิทสสนทุกะ

[๒๓] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัจฉ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัจฉ มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเห็นไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัจฉ มี ๓ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจฉัจฉ มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัจฉ มี ๙ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตवार ฯลฯ ปัญหาवारให้พิสดาร)

๑. เหตุทุกะ ๙. สัปปฏิฆทุกะ

[๒๔] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกระทบได้อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกระทบได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ)

[๒๕] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกระทบไม่ได้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกระทบไม่ได้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกระทบไม่ได้ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกระทบไม่ได้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุ ซึ่งกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (๓)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกระทบไม่ได้อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกระทบ ไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกระทบไม่ได้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งกระทบไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวารให้พิสดาร)

๑. เหตุทุกะ ๑๐. รุปีทุกะ

[๒๖] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นรูปอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นรูปเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ)

[๒๗] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นรูปอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นรูป เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นรูปอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นรูปเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นรูปอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นรูปเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้พิสดาร)

๑. เหตุทุกะ ๑๑. โลภียทุกะ

[๒๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นโลกียะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นโลกียะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นโลกียะอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นโลกียะ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นโลกียะอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นโลกียะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาหารให้พิสดารอย่างนี้)

[๒๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นโลกุตตระอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นโลกุตตระเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นโลกุตตระอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นโลกุตตระเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นโลกุตตระอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นโลกุตตระเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ สัมปยุตตวาระ และปัญหาหารให้พิสดารเหมือนกับ

ปฏิจจวาร)

๑. เหตุทุกะ ๑๒. เกณจิวิญญูญายทุกะ

[๓๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งจิตบางดวงรู้ได้อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งจิต บางดวงรู้ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

(พึงขยายสหชาตวาระ ฯลฯ ปัญหาวาระให้พิสดาร)

[๓๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งจิตบางดวงรู้ไม่ได้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งจิตบางดวงรู้ไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

จุฬันตรทุกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๑๓. อาสวทุกะ

[๓๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอาสวะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอาสวะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอาสวะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุ ซึ่งเป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๓)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอาสวะอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอาสวะ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอาสวะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุ ซึ่งเป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๓๓] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นอาสวะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ
(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑. เหตุทุกะ ๑๔. สาสวทุกะ

[๓๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะอาศัย
สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะอาศัยสภา
วธรรมที่ไม่เป็นเหตุ ซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะอาศัยสภา
วธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ
(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๓๕] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะ
อาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะเกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะอาศัย
สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะอาศัยสภา
วธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะเกิด
ขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ
(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑. เหตุทุกะ ๑๕. อาสวสัมปยุตตทุกะ

[๓๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอาสวะอาศัยสภา
วธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ
(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๓๗] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งวิปยุตจากอาสวะอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุ ซึ่งวิปยุตจากอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ
(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑. เหตุทุกะ ๑๖. อาสวสาสวทุกะ

[๓๘] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอาสวะและเป็นอารมณ์ของ
อาสวะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอาสวะและเป็นอารมณ์
ของอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ
(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๓๙] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่
เป็นอาสวะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอารมณ์ของอาสวะแต่
ไม่เป็นอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ
(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑. เหตุทุกะ ๑๗. อาสวอาสวสัมปยุตตทุกะ

[๔๐] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอาสวะและสัมปยุตด้วยอา
สวะอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอาสวะและสัมปยุตด้วยอาสวะ
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ
(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

[๔๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอาสวะแต่ไม่เป็น
อาสวะอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยอาสวะแต่ไม่เป็นอาสวะ
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

เหตุปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๕ วาระ

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑. เหตุทุกะ ๑๘. อาสววิปปยุตตสาสวทุกะ

[๔๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งวิปปยุตจากอาสวะแต่เป็น
อารมณ์ของอาสวะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งวิปปยุตจากอ
สวะแต่เป็นอารมณ์ของอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งวิปปยุตจากอาสวะและไม่เป็น
อารมณ์ของอาสวะอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งวิปปยุตจากอ
สวะและไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

เหตุทุกะและอาสวโคจณกะ จบ

๑. เหตุทุกะ

๑๙ - ๕๓. สัญโญชนทุกะเป็นต้น

[๔๓] ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นสังโยชน ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นคันถะ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นโอหะ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นโยคะ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นนิวรณ ฯลฯ

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นปราคาสอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นปราคาสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(พึงขยายโคจณกะให้พิสดารทุกปัจจัย)

เหตุทุกะและปราคาสโคจณกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๕๔. สारัมมณทุกะ

[๕๔] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งรับรู้อารมณ์ได้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งรับรู้ อารมณ์ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งรับรู้อารมณ์ได้อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งรับรู้อารมณ์ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ
สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งรับรู้อารมณ์ได้อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุและที่ไม่เป็นเหตุซึ่งรับรู้อารมณ์ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งรับรู้อารมณ์ไม่ได้อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งรับรู้อารมณ์ไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

๑. เหตุทุกะ ๕๕. จิตตทุกะ

[๕๕] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นจิตอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นจิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑. เหตุทุกะ ๕๖. เจตสิกทุกะ

[๕๖] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเจตสิกอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเจตสิกเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเจตสิกอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเจตสิกเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

๑. เหตุทุกะ ๕๗. จิตตสัมปยุตตทุกะ

[๔๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยจิตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสัมปยุตด้วยจิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งวิปยุตจากจิตอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งวิปยุตจากจิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

๑. เหตุทุกะ ๕๘. จิตตสังสัณฺฐทุกะ

[๔๘] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งระคนกับจิตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งระคน กับจิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ระคนกับจิตอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ระคน กับจิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

๑. เหตุทุกะ ๕๙. จิตตสมุฏฺฐานทุกะ

[๔๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีจิตเป็นสมุฏฺฐานอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีจิตเป็นสมุฏฺฐานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีจิตเป็นสมุฏฺฐานอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่มีจิตเป็นสมุฏฺฐานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

๑. เหตุทุกะ ๖๐. จิตตสหภูทุกะ

[๕๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเกิดพร้อมกับจิตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเกิดพร้อมกับจิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เกิดพร้อมกับจิตอาศัยสภาวะ
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ เกิดพร้อมกับจิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ ทุกปัจจัย พึงขยายให้พิสดาร)

๑. เหตุทุกะ ๖๑. จิตตานุปริวัติทุกะ

[๕๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นไปตามจิตอาศัยสภาวะธรรม
ที่เป็นเหตุซึ่งเป็นไปตามจิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมี
ปัจจัยละ ๙ วาระ)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นไปตามจิตอาศัยสภาวะธรรม
ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ เป็น ไปตามจิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุก
ปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑. เหตุทุกะ ๖๒. จิตตสังสังขลสมุฏฐานทุกะ

[๕๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งระคนกับจิตและมีจิตเป็น
สมุฏฐานอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐาน
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ระคนกับจิตและมีจิตเป็น
สมุฏฐานอาศัยสภาวะธรรม ที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ระคนกับจิตและมีจิต
เป็นสมุฏฐานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัย มีปัจจัยละ ๑ วาระ
ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑. เหตุทุกะ

๖๓. จิตตสังสังขลสมุฏฐานสหทุกะ

[๕๓] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐาน
และเกิดพร้อมกับจิตอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งระคนกับจิตมีจิต
เป็นสมุฏฐานและเกิดพร้อมกับจิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุก
ปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐาน
และเกิดพร้อมกับจิตอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ระคนกับ
จิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและเกิดพร้อมกับจิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑. เหตุทุกะ

๖๔. จิตตสังสัณฺฐสมฺภูฏานานุปริวัตติทุกะ

[๕๔] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งระคนกับจิตมีจิตเป็นสมภูฏาน และเป็นไปตามจิตอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งระคนกับจิตมีจิตเป็นสมภูฏานและเป็นไปตามจิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๙ วาระ)

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมภูฏาน และเป็นไปตามจิตอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมภูฏานและเป็นไปตามจิตเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ ทุกปัจฉัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑. เหตุทุกะ ๖๕. อัชฌัตติกทุกะ

[๕๕] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายในตนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ ทุกปัจฉัย พึงขยายให้พิสดาร)

สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกตนอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นภายนอกตนเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๙ วาระ ทุกปัจฉัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑. เหตุทุกะ ๖๖. อุปาทาทุกะ

[๕๖] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นอุปาทายรูปเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ย่อ ทุกปัจฉัยพึงขยายให้พิสดาร)

๑. เหตุทุกะ ๖๗. อุปาทินนทุกะ

[๕๗] สภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหา และทวิณฺณียัตถิออาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและทวิณฺณียัตถิเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๙ วาระ

(ทุกปัจฉัยพึงขยายให้พิสดาร)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทวิฏฐิไม่ยึดถืออาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งกรรมอันประกอบด้วย
ตัณหาและทวิฏฐิไม่ยึดถือเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

(ทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)

เหตุทุกะและมหันตฺรทุกะ จบ

๑. เหตุทุกะ ๖๘. อุปาทานโคจจกะ

[๕๘] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุซึ่งเป็นอุปาทานอาศัยสภาวะ
ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอุปาทานเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

๑. เหตุทุกะ ๗๔. กิเลสโคจจกะ

[๕๙] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกิเลสอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นเหตุซึ่งเป็นกิเลสเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)

๑. เหตุทุกะ ๘๒. ปิฏฐิทุกะ

[๖๐] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคอาศัย

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ ไม่มีวิบาก)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค
อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค
เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ ไม่มีวิบาก)

[๖๑] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วยมรรค
เบ็องบน ๓ อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งต้องประหาณด้วยมรรค
เบ็องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ
ไม่มีวิบาก)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหารด้วยมรรคเบื่องบน ๓
อาศัยสภาวะ-ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่ต้องประหารด้วยมรรคเบื่องบน
๓ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ ไม่มีวิบาก)

[๖๒] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรค

อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙
วาระ)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันไม่ต้องประหารด้วย
โสดาปัตติมรรคอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันไม่ต้อง
ประหารด้วยโสดาปัตติมรรคเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมี
ปัจจัยละ ๙ วาระ)

[๖๓] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้องประหารด้วย
มรรคเบื่องบน ๓ อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันต้อง
ประหารด้วยมรรคเบื่องบน ๓ เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมี
ปัจจัยละ ๙ วาระ)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันไม่ต้องประหารด้วยมรรค
เบื่องบน ๓ อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีเหตุอันไม่ต้องประหาร
ด้วยมรรคเบื่องบน ๓ เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ
๙ วาระ)

[๖๔] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีวิตกอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
เหตุซึ่งมีวิตก

เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีวิตกอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุ
ซึ่งไม่มีวิตกเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ)

[๖๕] สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีวิจาร์อาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
เหตุซึ่งมีวิจาร์

เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ)

สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีวิจาร์อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุ
ซึ่งไม่มีวิจาร์เกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๙ วาระ)

[๖๖] ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีปีติ

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีปีติ

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหระคตด้วยปีติ

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่สหระคตด้วยปิตี
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหระคตด้วยสุข
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่สหระคตด้วยสุข
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งสหระคตด้วยอุเบกขา

 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่สหระคตด้วย
 อุเบกขา
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นกามาวจร
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นกามาวจร
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นรูปาวจร
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นรูปาวจร
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นอรุปาวจร
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นอรุปาวจร
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งนับเนื่องในวิภูฏทุกข

 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่นับเนื่องใน
 วิภูฏทุกข
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุที่น่าออกจาก
 วิภูฏทุกข
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุที่น่าออก
 จากวิภูฏทุกข
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งให้ผลแน่นอน
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งให้ผลไม่แน่นอน
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งมีธรรมอื่นยิ่งกว่า
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่า

 ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งเป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้

 สภาวะธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้อาศัยสภาวะ
 ธรรมที่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้เกิดขึ้นเพราะเหตุ
 ปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี	๙	วาระ ๗๑๙
อวิคตปัจจัย	มี	๙ วาระ

(ย่อทุกปัจจัยพึงขยายให้พิสดาร)
เหตุทุกะและปฏิญญิตทุกะ จบ

๒. สเหตุกทุกะ ๑. เหตุทุกะ

[๖๗] สภาวะธรรมที่มีเหตุซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุ
ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)
สภาวะธรรมที่มีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุแต่
ไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๔	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๒	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ ย่อ

๓. เหตุสัมปยุตตทุกะ ๑. เหตุทุกะ

[๖๘] สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุก
ปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

สภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรม
ที่สัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๔	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๒	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

๔. เหตุสเหตุกทุกะ ๑. เหตุทุกะ

[๖๙] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เป็นเหตุและมีเหตุซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

สภาวธรรมที่มีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่มีเหตุแต่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑ วาระ)

๕. เหตุเหตุสัมปยุตตทุกะ ๑. เหตุทุกะ

[๗๐] สภาวธรรมที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรม ที่เป็นเหตุและสัมปยุตด้วยเหตุซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมี

ปัจจัยละ ๑ วาระ)

สภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่สัมปยุตด้วยเหตุแต่ไม่เป็นเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมี

ปัจจัยละ ๑ วาระ)

๖. นเหตุสเหตุทุกะ ๑. เหตุทุกะ

[๗๑] สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุและไม่มีเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุและไม่มีเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่ไม่เป็นเหตุแต่มีเหตุและที่ไม่เป็นเหตุไม่มีเหตุซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ

อาร์มมณปัจจัย มี ๔ วาระ

อธิปัตติปัจจัย มี ๕ วาระ ฯลฯ

อัญญมัญญปัจจัย มี ๖ วาระ ฯลฯ

ปุเรชาตปัจจัย มี ๒ วาระ

อาเสวนปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ

๗. จุฬันตรทุกะ ๑. เหตุทุกะ

๑ - ๗. ปฏิจจวารเป็นต้น

ปัจจยจตุกกนัย

[๗๒] สภาวธรรมที่มีปัจจยปรุ้งแต่งซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่มีปัจจยปรุ้งแต่งซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑ วาระ)

สภาวธรรมที่มีปัจจยปรุ้งแต่งซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่มีปัจจยปรุ้งแต่งซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑ วาระ)

[๗๓] สภาวธรรมที่ปัจจยปรุ้งแต่งซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่ปัจจยปรุ้งแต่ง ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑ วาระ)

สภาวธรรมที่ปัจจยปรุ้งแต่งซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่ปัจจยปรุ้งแต่งซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑ วาระ)

[๗๔] สภาวธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑ วาระ)

สภาวธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่เห็นไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ย่อ)

เหตุปัจจย มี ๓ วาระ

อาร์มมณปัจจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

[๗๕] สภาวธรรมที่กระทบได้ซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่กระทบไม่ได้ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย (ทุกปัจจยมีปัจจยละ ๑ วาระ)

สภาวธรรมที่กระทบได้ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่กระทบได้ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ

สภาวธรรมที่กระทบไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวธรรมที่กระทบไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจย มี ๓ วาระ (ย่อ)

สภาวะธรรมที่กระทบได้ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่
กระทบได้และที่กระทบไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ

[๗๖] สภาวะธรรมที่ไม่เป็นรูปซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่ไม่
เป็นรูปซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๑
วาระ)

สภาวะธรรมที่เป็นรูปซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็นรูป
ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้น เพราะเหตุปัจจัย (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๙	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๓	วาระ
อธิปติปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
อัญญมัญญปัจจัย	มี	๖	วาระ ฯลฯ
ปุเรชาตปัจจัย	มี	๑	วาระ
อาเสวนปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๙	วาระ (ย่อ)

[๗๗] สภาวะธรรมที่เป็นโลกียะซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นโลกียะซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นโลกุตตระซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
โลกุตตระซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑) (ทุกปัจจัยมี
ปัจจัยละ ๒ วาระ)

สภาวะธรรมที่เป็นโลกียะซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
โลกียะซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย (๑)

สภาวะธรรมที่เป็นโลกุตตระซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่
เป็นโลกุตตระซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย มี ๓ วาระ

สภาวะธรรมที่เป็นโลกียะซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัยสภาวะธรรมที่เป็น
โลกียะและที่เป็นโลกุตตระซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย
(๑) (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๕	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ (ย่อ)
[๗๘] ... อาคัยสภาวะธรรมที่จิตบางดวงรู้ได้ซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ
... อาคัยสภาวะธรรมที่จิตบางดวงรู้ไม่ได้ซึ่งเป็นเหตุ ...
(ทุกปัจฉัยมีปัจฉัย
ละ ๙ วาระ)
... อาคัยสภาวะธรรมที่จิตบางดวงรู้ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุ
ฯลฯ
... อาคัยสภาวะธรรมที่จิตบางดวงรู้ไม่ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุ
... (ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๙ วาระ)

๑๔. อาสวโคจณทุกะ ๑. เหตุทุกะ
[๗๙] ... อาคัยสภาวะธรรมที่เป็นอาสวะซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ
... อาคัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นอาสวะซึ่งเป็นเหตุ ... (ย่อ)
เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)
... อาคัยสภาวะธรรมที่เป็นอาสวะซึ่งไม่เป็นเหตุ ฯลฯ
... อาคัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นอาสวะซึ่งไม่เป็นเหตุ (ย่อ)
(เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ ฯลฯ
วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ (ย่อ)
[๘๐] ... อาคัยสภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็น
เหตุ ฯลฯ
... อาคัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งเป็น
เหตุ ... (ทุกปัจฉัย มีปัจฉัยละ ๒ วาระ)
... อาคัยสภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งไม่เป็น
เหตุ ฯลฯ
... อาคัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นอารมณ์ของอาสวะซึ่งไม่
เป็นเหตุ ฯลฯ
เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ
อารมณ์มณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ (ย่อ)

[๘๑] ... อาศัยสภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยอาสวะซึ่งเป็นเหตุ
ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากอาสวะซึ่งเป็นเหตุ ...
(ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๓	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๔	วาระ
อธิปตปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๔	วาระ (ย่อ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยอาสวะซึ่งไม่เป็นเหตุ
ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากอาสวะซึ่งไม่เป็นเหตุ
... (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๕	วาระ
อาร์มมณปัจจัย	มี	๒	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ

[๘๒] ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอาสวะและเป็นอารมณ์ของ
อาสวะซึ่งเป็น

เหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็น
อาสวะซึ่งเป็น

เหตุ ... (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอาสวะและเป็นอารมณ์ของ
อาสวะซึ่งไม่เป็น

เหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอารมณ์ของอาสวะแต่ไม่เป็น
อาสวะซึ่งไม่เป็น

เหตุ ... (ย่อ)

เหตุปัจจัย	มี	๕	วาระ ฯลฯ
วิปากปัจจัย	มี	๑	วาระ ฯลฯ
อวิคตปัจจัย	มี	๕	วาระ (ย่อ)

[๘๓] ... อาคัยสภาวะธรรมที่เป็นอาสวะและสัมปยุตด้วย
อาสวะซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาคัยสภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยอาสวะแต่ไม่เป็นอา
สวะซึ่งเป็นเหตุ .. (ทุกปัจจัจยมีปัจจัจยละ ๒ วาระ ไม่มีวิบาก)

... อาคัยสภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยอาสวะซึ่งไม่เป็นเหตุ
ฯลฯ

... อาคัยสภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยอาสวะแต่ไม่เป็นอา
สวะซึ่งไม่เป็นเหตุ ... (ทุกปัจจัจยมีปัจจัจยละ ๕ วาระ ไม่มีวิบาก)

[๘๔] ... อาคัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์
ของอาสวะซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาคัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากอาสวะและไม่เป็น
อารมณ์ของ

อาสวะซึ่งเป็นเหตุ ... (ทุกปัจจัจยมีปัจจัจยละ ๒ วาระ)

... อาคัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากอาสวะแต่เป็นอารมณ์
ของอาสวะซึ่งไม่เป็นเหตุ ฯลฯ

... อาคัยสภาวะธรรมที่วิปยุตจากอาสวะและไม่เป็น
อารมณ์ของ

อาสวะซึ่งไม่เป็นเหตุ ... (ย่อ)

เหตุปัจจัจย มี ๕ วาระ

อารมณ์ปัจจัจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๕ วาระ (ย่อ)

๒๐. สัญโญชนทุกะเป็นต้น ๑. เหตุทุกะ

[๘๕] ... อาคัยสภาวะธรรมที่เป็นสังโยชนซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาคัยสภาวะธรรมที่เป็นคันถะซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

เหตุปัจจัจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๒ วาระ (ย่อ)

เหตุปัจจัจย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๓ วาระ

... อาคัยสภาวะธรรมที่เป็นโอหะซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาคัยสภาวะธรรมที่เป็นโยคะซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นนิวรณ์ซึ่งเป็นเหตุ ... (ย่อ)
 เหตุปัจจัย มี ๒ วาระ ฯลฯ
 วิปากปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๒ วาระ (ย่อ)
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นปรมาสซึ่งเป็นเหตุ ...
 (ทุกปัจจัยมีปัจจัย
 ละ ๑ วาระ ย่อ)

๕๕. มหันตรทุกะ ๑. เหตุทุกะ
 [๘๖] ... อาศัยสภาวะธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ซึ่งเป็นเหตุ ... (ทุก
 ปัจจัยมีปัจจัย
 ละ ๑ วาระ)
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่รับรู้อารมณ์ได้ซึ่งไม่เป็นเหตุ ...
 (ย่อ)

เหตุปัจจัย มี ๙ วาระ
 อารัมมณปัจจัย มี ๓ วาระ ฯลฯ
 ปุเรชาตปัจจัย มี ๑ วาระ
 อาเสวนปัจจัย มี ๑ วาระ ฯลฯ
 อวิคตปัจจัย มี ๙ วาระ (ย่อ)
 [๘๗]... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นจิตซึ่งเป็นเหตุ ... (ทุก
 ปัจจัยมีปัจจัยละ
 ๑ วาระ ย่อ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเจตสิกซึ่งเป็นเหตุ ... (ทุก
 ปัจจัยมีปัจจัย
 ละ ๑ วาระ ย่อ)
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่สัมปยุตด้วยจิตซึ่งเป็นเหตุ ...
 (ทุกปัจจัยมีปัจจัย
 ละ ๑ วาระ ย่อ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่ระคนกับจิตซึ่งเป็นเหตุ ... (ทุก
 ปัจจัยมีปัจจัย
 ละ ๑ วาระ ย่อ)
 ... อาศัยสภาวะธรรมที่มีจิตเป็นสมุฏฐานซึ่งเป็นเหตุ ...
 (ทุกปัจจัยมีปัจจัย

ละ ๑ วาระ ย่อ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นเหตุ ...
(ทุกปัจฉัยมีปัจฉัย

ละ ๑ วาระ ย่อ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นไปตามจิตซึ่งเป็นเหตุ ... (ทุก
ปัจฉัยมีปัจฉัย

ละ ๑ วาระ ย่อ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่ระคนกับจิตและมีจิตเป็นสมุฏฐาน
ซึ่งเป็นเหตุ ... (ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ ย่อ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและ
เกิดพร้อมกับจิตซึ่งเป็นเหตุ ... (ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ ย่อ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่ระคนกับจิตมีจิตเป็นสมุฏฐานและ
เป็นไปตามจิตซึ่งเป็นเหตุ ... (ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ ย่อ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นภายนอกตนซึ่งเป็นเหตุ ...
(ทุกปัจฉัยมีปัจฉัย

ละ ๑ วาระ ย่อ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นอุปาทายรูปซึ่งเป็นเหตุ ...
(ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๑ วาระ ย่อ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทิฏฐิยึดถือซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่กรรมอันประกอบด้วยตัณหาและ
ทิฏฐิไม่ยึดถือซึ่งเป็นเหตุ ... (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

อธิปติปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อาเสวนปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

๖๙. อุปาทานโคจจกทุกะ ๑. เหตุทุกะ

[๘๘]... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอุปาทานซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

เหตุปัจฉัย มี ๓ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๓ วาระ (ย่อ)

๗๕. กิเลสโคจจกทุกะ ๑. เหตุทุกะ

[๘๙] ... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกิเลสซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

เหตุปัจจัจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๒ วาระ (ย่อ)

๘๓. ปิณฺณิทุกะ ๑. เหตุทุกะ

[๙๐] ... อาศัยสภาวะธรรมที่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรค
ซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยโสดาปัตติมรรคซึ่ง
เป็นเหตุ ... (ย่อ)

เหตุปัจจัจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๒ วาระ (ย่อ)

[๙๑] ... อาศัยสภาวะธรรมที่ต้องประหาณด้วยมรรคเบื่องบน
๓ ซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่ต้องประหาณด้วยมรรค
เบื่องบน ๓ ซึ่งเป็น

เหตุ ... (ย่อ)

[๙๒] ... อาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วย
โสดาปัตติมรรคซึ่งเป็นเหตุ ... (ย่อ)

[๙๓] ... อาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุอันต้องประหาณด้วยมรรค
เบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่มีเหตุอันไม่ต้องประหาณด้วย
มรรคเบื่องบน ๓ ซึ่งเป็นเหตุ ... (ย่อ)

เหตุปัจจัจย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจจัจย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจจัจย มี ๒ วาระ (ย่อ)

[๙๔] ... อาศัยสภาวะธรรมที่มีวิตกซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่มีวิตกซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ (ทุก
ปัจจัจยมีปัจจัจย

ละ ๒ วาระ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่มีวิจาร์ซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่มีวิจาร์ซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ (ทุก
ปัจจัยมีปัจจัย

ละ ๒ วาระ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่มีปีติซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่มีปีติซึ่งเป็นเหตุ ... (ย่อ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่สหระคตด้วยปีติซึ่งเป็นเหตุ
ฯลฯ (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่สหระคตด้วยสุขซึ่งเป็นเหตุ
ฯลฯ (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็นเหตุ

ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่สหระคตด้วยอุเบกขาซึ่งเป็น
เหตุ ฯลฯ (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นกามาวจรซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นกามาวจรซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ
(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นรูปาวจรซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นรูปาวจรซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ
(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นอรุปาวจรซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นอรุปาวจรซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ
(ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่นับเนื่องในวิภูฏทุกขซึ่งเป็นเหตุ

ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่นับเนื่องในวิภูฏทุกขซึ่งเป็น
เหตุ ฯลฯ (ทุกปัจจัยมีปัจจัยละ ๒ วาระ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุนำออกจากวิภูฏทุกขซึ่ง
เป็นเหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุนำออกจากวิภูทุก
ขซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่ให้ผลแน่นอนซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่ให้ผลไม่แน่นอนซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าซึ่งเป็นเหตุ ฯลฯ

... อาศัยสภาวะธรรมที่ไม่มีธรรมอื่นยิ่งกว่าซึ่งเป็นเหตุ
ฯ (ทุกปัจฉัยมีปัจฉัยละ ๒ วาระ)

... อาศัยสภาวะธรรมที่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นเหตุ
ฯ

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นเหตุอาศัยสภาวะ
ธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งเป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจฉัย (ย่อ)

เหตุปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๒ วาระ (ย่อ)

สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่เป็นเหตุอาศัย
สภาวะธรรมที่ไม่เป็นเหตุให้สัตว์ร้องไห้ซึ่งไม่เป็นเหตุเกิดขึ้นเพราะ
เหตุปัจฉัย

เหตุปัจฉัย มี ๕ วาระ

อาร์มมณปัจฉัย มี ๒ วาระ ฯลฯ

วิปากปัจฉัย มี ๑ วาระ ฯลฯ

อวิคตปัจฉัย มี ๕ วาระ

(ย่อ ทุกปัจฉัยพึงขยายให้พิสดาร)

ธัมมานุโลม ทุกทุกปฏฐาน จบ

อนุโลมปฏฐาน จบ